

Artikel från Utbildningsdepartementet

Ytterligare två svenska lärosäten deltar i Europauniversitet

Publicerad 28 juli 2022

Den 27 juli meddelade EU-kommissionen resultatet av den senaste ansökningsomgången för att få bilda, förnya eller ansluta till ett Europauniversitet.

Kommissionen har beslutat att ge fortsatt stöd till 16 existerande Europauniversitet och att fyra nya också ska få stöd under de kommande fyra åren. Inom dessa nya Europauniversitet har ytterligare två svenska lärosäten tillkommit som deltagare. Sverige har nu 13 lärosäten som deltar i Europauniversitet och är ett av de mest framgångsrika länderna sett till både antal och andel universitet och högskolor som ingår i satsningen.

– Jag är glad att så många svenska lärosäten får möjlighet att delta i Europauniversitet. Sverige ska fortsatt ha en aktiv roll inom detta viktiga initiativ, säger utbildningsminister Anna Ekström.

Sverige behöver kontinuerligt stärka möjligheterna att navigera en alltmer osäker värld och minska vår sårbarhet. En central del i detta är ett fördjupat samarbete med andra länder som delar Sveriges ambition om ett tryggt och enat Europa. Universitet och högskolor spelar en viktig roll i det arbetet, genom sina internationella nätverk bygger de relationer med resten av världen och är nyckelaktörer inom utbildnings- och vetenskapsdiplomati. På utbildningsområdet är EU-initiativet för att skapa Europauniversitet ett viktigt steg i utvecklingen.

Ökad kvalitet, rörlighet och strategiskt samarbete

Syftet med Europauniversiteten är att främja gemensamma europeiska värderingar och driva på för att stärka kvaliteten inom den högre utbildningen i EU. Vid toppmötet om rättvisa jobb och tillväxt i Göteborg 2017 tog EU:s stats- och regeringschefer det första steget för att möjliggöra Europauniversiteten. Satsningen innebär att lärosäten från minst tre olika länder samarbetar i allianser för att på så sätt stärka kvaliteten på utbildning och forskning, öka rörligheten för studenter och personal mellan lärosäten samt hitta former för långsiktigt och strategiskt samarbete. Med Kommissionens senaste besked finns det idag 44 Europauniversitet som omfattar 340 lärosäten, varav 13 svenska universitet och högskolor.

– Det är bra för Sverige och visar att svensk högre utbildning och forskning håller hög internationell kvalitet och är internationellt konkurrenskraftig, säger Anna Ekström.

EU-kommissionen presenterade den 18 januari 2022 en strategi för högre utbildning i Europa. Av den framgår att målet till 2024 är att utöka antalet Europauniversitet till 60 stycken, med fler än 500 deltagande lärosäten, och med en budget från Erasmusprogrammet på totalt 1,1 miljarder euro för 2021–2027.

Det nya Erasmusprogrammet har ett starkt fokus på social delaktighet, den gröna och digitala omställningen och ungas delaktighet och är också viktiga faktorer som borgar för att skapa hållbara Europauniversitet.

Samarbetet är viktigt för svensk ekonomi, välfärd och kompetensförsörjning

De svenska lärosätenas framgång i internationella sammanhang, som att ingå i Europauniversitet, är ingen tillfällighet utan ett resultat av hög kvalitet och ambitionsnivå. Politikens roll är att värna universitetens och högskolornas autonomi och på samma gång bidra till att ge dem de bästa förutsättningarna för att fortsätta bedriva utbildning och forskning som håller hög internationell kvalitet.

Det pågår diskussioner om exakt vilken roll Europauniversiteten ska spela i framtiden och Sverige deltar aktivt i dessa. Juridiska hinder för samarbete och hur en eventuell europeisk examen ska vara utformad är exempel på frågor som behöver diskuteras. En annan viktig fråga är hur relationen mellan den framgångsrika Bologna-processen och EU:s utbildningsområde ska se ut. För att följa utvecklingen och lösa ut knutar är en nära dialog med

universitet och högskolor samt andra berörda myndigheter nödvändig.

EU-samarbetet är centralt för svensk ekonomi, välfärd och kompetensförsörjning. Därför är det viktigt att Sverige deltar i och formar EU-samarbetet på ett sätt som värnar både svenska och europeiska intressen, med full respekt för Sveriges nationella självbestämmande. Det gäller inte minst inom utbildningsområdet. Under det svenska ordförandeskapet i ministerrådet under våren 2023 förväntas diskussionerna om högre utbildning i Europa och EU att fortsätta.

– Det är viktigt att vi nu tar nästa steg mot att stärka Sverige och EU:s möjlighet att navigera i en osäker värld och minska vår sårbarhet. Det gör vi bäst tillsammans, säger Anna Ekström.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Regeringens åtgärder för bättre utbildning och forskning 2018 - 2022

Publicerad 23 juni 2022

Under mandatperioden 2018-2022 har regeringen fattat beslut, drivit igenom reformer och tagit initiativ för en bättre utbildning och forskning i Sverige. Här följer ett urval av dessa satsningar.

För att ta sig an samhällsproblemen har regeringen satt upp tre politiska prioriteringar:

- Sverige ska vända på varje sten för att bryta segregation och brottslighet.
- Sverige ska driva på klimatomställningen och skapa jobb i hela landet.
- Sverige ska ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden och säkerställa att alla som jobbar har trygga försäkringar och pensioner.

Läs mer om åtgärder inom utbildnings- och forskningsområdet för att lösa regeringens prioriteringar under mandatperioden:

Bryta segregationen och tränga tillbaka våld och brottslighet

Klimatomställning och jobb i hela landet

Ta kontroll över välfärden

Artikel från Utbildningsdepartementet

Bryta segregationen och tränga tillbaka våld och brottslighet

Publicerad 23 juni 2022 Uppdaterad 04 juli 2022

Regeringen arbetar med full kraft för att bryta segregationen och tränga tillbaka det våld och den brottslighet som hotar samhällsgemenskapen. Om inte barn och unga ska ha kriminalitet som enda alternativ krävs ett förebyggande arbete: alla skolor ska vara bra skolor, elevernas kunskapsresultat ska höjas och likvärdigheten ska stärkas. Det hat och hot mot forskare som visat sig under senare tid är oacceptabelt och ska stävjas.

Fler barn ska börja i förskolan

Förskolan har många positiva effekter på barns språkutveckling och förmåga att sedan klara grundskolan. Men de barn som behöver förskolan som mest deltar i lägst utsträckning; exempelvis de med annat modersmål än svenska. För att fler barn ska börja i förskolan har regeringen arbetat fram bestämmelser om att kommunerna ska kontakta vårdnadshavare till barn utan förskoleplats och informera om förskolans syfte och barnets rätt till förskola. Kommuner ska även tillhandahålla en reserverad förskoleplats till bland annat barn som har bott i Sverige kort tid.

22 miljarder i likvärdighetsbidrag sedan 2018

De senaste åren har stora satsningar gjorts på skolan och kunskapsresultaten har vänt uppåt. 2018 införde regeringen likvärdighetsbidraget, ett statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling i skolan. Bidraget fördelas

utifrån socioekonomiska faktorer, så att mest resurser går till de skolor som behöver det som mest. Syftet är att skolan ska vara som starkast där behoven är som störst och att huvudmännen ska ha förutsättningar att göra långsiktiga insatser inom till exempel undervisning och elevhälsa. Under åren 2018-2022 har regeringen avsatt drygt 22 miljarder kronor genom likvärdighetsbidraget. Statskontorets granskning från 2021 visade att likvärdighetsbidraget går till det som regeringen har avsett, till exempel satsningar på mer och bättre utbildad personal.

Extra studietid och utökad lovskola för elever i grundskolan

Det ska inte spela någon roll vilken skola du går på eller om dina föräldrar har råd med privat läxhjälp - alla elever ska ges möjligheter att lyckas. Regeringen har därför drivit igenom att alla elever i årskurs 4–9 i grundskolan ska erbjudas minst två timmar extra studietid per vecka, då de ska kunna få hjälp med läxor eller annat skolarbete. Dessutom har lovskolan utökats med 25 timmar för de elever i årskurs 9 som riskerar att inte bli behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan.

Mer kunskap om barn och elever med funktionsnedsättning

I dag finns begränsade möjligheter att följa upp hur det går för barn och elever med funktionsnedsättning i skolan, och de underlag som finns består huvudsakligen av enskilda undersökningar och utredningar. Regeringen har därför tillsatt en utredning som ska analysera och föreslå hur uppföljningen om barn och elever med funktionsnedsättning i skolväsendet kan förbättras, samtidigt som den personliga integriteten skyddas.

Riktade satsningar till skolor med socioekonomiska utmaningar

Skolor som har låga kunskapsresultat och förskolor med svåra förutsättningar får stöd med att planera, följa upp och utveckla utbildningen via Skolverkets insatser samverkan för bästa skola och nyanländauppdraget. Regeringen avsätter totalt 524 miljoner kronor för dessa insatser årligen. 2021 införde regeringen också ett särskilt statsbidrag för att förbättra arbetsmiljön och arbetsvillkoren för lärare i skolor med socioekonomiska utmaningar. Under 2022 uppgår statsbidraget till 420 miljoner kronor som fördelas till 150 utvalda skolenheter.

Utredning för att öka säkerheten i skolan

Den svenska skolan är förhållandevis trygg men behöver bli tryggare, både för elever och lärare. Lärare ska känna att de har hela samhällets stöd när de upprätthåller en trygg skolmiljö och ingen ska behöva vara rädd för att gå till skolan. Regeringen har därför tillsatt en utredning som ska komma med förslag på hur säkerheten kan förbättras i skolan.

Bättre statligt stöd och regionala kvalitetsdialoger

Staten behöver finnas närmare huvudmännen för att kunna möta huvudmännens behov, bidra till skolutveckling och motverka regionala skillnader mellan förskolor och mellan skolor. För att öka kvaliteten och likvärdigheten i och mellan verksamheterna och för att underlätta huvudmännens arbete med det systematiska kvalitetsarbetet avser regeringen att införa regionala kvalitetsdialoger mellan staten och huvudmän inom skolväsendet.

Kombinationsutbildningar för bättre integration

Yrkeskunskaper och goda kunskaper i svenska öppnar vägen till många jobb. Regeringen har därför avsatt 1 560 miljoner kronor 2022 till 14 000 platser på kombinationsutbildningar, där yrkesutbildning kombineras med kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) eller svenska som andraspråk. Kombinationsutbildningarna kommer under 2022 att vara undantagna från kravet att kommunerna ska finansiera ett antal utbildningsplatser för att få del av statsbidraget.

Utredning om långsiktig och behovsanpassad yrkesutbildning för vuxna

Attraktiva yrkesutbildningar är nödvändiga för att stärka kompetensförsörjningen och skapa fler jobb. Många arbetsgivare har svårt att anställa personer med rätt kompetens samtidigt som många vuxna saknar ett arbete att gå till. Bristande matchningen på arbetsmarknaden kan till stor del förklaras med att många arbetssökande har för kort utbildning eller har kunskaper som inte efterfrågas av arbetsgivare. Regeringen har därför tillsatt en utredning som ska se över hur yrkesutbildningen kan utvecklas, bli mer effektiv och bättre anpassas efter de behov som finns.

Folkbildningsinsatser riktade till utrikes födda och asylsökande

Regeringen har satsat särskilt på folkbildningsinsatser riktade till utrikes födda kvinnor och andra grupper som står långt från studier och arbete, bland annat på Uppsökande motiverande studieförbundsinsatser och Svenska för föräldralediga. Syftet har varit att stärka deltagarnas självförtroende, utveckla deras kunskaper i svenska språket samt visa på möjliga vägar till studier inom exempelvis folkhögskola eller kommunal vuxenutbildning. Studieförbund och folkhögskolor har fortsatt fått medel för att stärka asylsökandes kunskaper i svenska språket och om det svenska samhället för att ge dem en meningsfull sysselsättning under asyltiden.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Klimatomställning och jobb i hela landet

Publicerad 23 juni 2022

Sverige ligger i framkant i klimatomställningen. När vi skapar framtidens gröna jobb måste vi också rusta Sveriges löntagare med nya kunskaper och kompetenser. Regeringen genomför därför stora satsningar som gör det möjligt för fler att byta yrkesbana eller öka sin kompetens mitt i livet. När fler kommer i arbete skapas nya resurser som kan användas till bättre vård, skola och omsorg.

Gymnasial utbildning

Grundläggande behörighet på yrkesprogram

Bristen på gymnasialt yrkesutbildad arbetskraft är ett av de mest akuta problemen på svensk arbetsmarknad och hotar på sikt för Sveriges konkurrenskraft. Många elever som överväger att gå en yrkesutbildning väljer ändå att gå ett högskoleförberedande program. En orsak många uppger är osäkerheten kring att läsa ämnena för grundläggande behörighet. För att göra yrkesprogrammen mer attraktiva har regeringen drivit igenom att grundläggande behörighet ska ingå från start i alla yrkesprogram från och med hösten 2023. Elever som inte vill läsa in grundläggande behörighet kommer att kunna välja bort ämnena för grundläggande behörighet och ta en ren gymnasial yrkesexamen.

Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning

I dag utbildas fler än vad som efterfrågas till vissa branscher och färre än vad som behövs till andra branscher. Nu ändrar regeringen på det för att förbättra näringslivets och välfärdens kompetensförsörjning. Arbetsmarknadens behov ska få betydelse för vilka utbildningar i gymnasieskolan och komvux som erbjuds av kommunala och fristående huvudmän och antal platser på dessa utbildningar. Det införs också krav på att kommunerna ska samverka genom avtal med minst två andra kommuner om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning.

Fler vägar till arbetslivet ska utredas

Varje år går ungefär 15 procent av grundskoleeleverna ut årskurs nio utan att vara behöriga till ett nationellt gymnasieprogram. Samtidigt finns en stor efterfrågan på personer med gymnasial yrkesutbildning. Regeringen har därför tillsatt en utredning som ska analysera situationen för de elever som inte är behöriga till gymnasiet, och vid behov ge förslag på hur de ska kunna gå vidare till en gymnasial yrkesutbildning. En del elever som går ett högskoleförberedande program upptäcker under utbildningen att de hellre vill arbeta direkt efter gymnasieskolan. Därför ska utredningen också föreslå hur de eleverna ska kunna få en yrkesutbildning.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Ta kontroll över välfärden

Publicerad 23 juni 2022 Uppdaterad 01 juli 2022

Det ska vara ordning och reda i svensk skola, sjukvård och äldreomsorg. Alla barn har rätt till en bra utbildning, oavsett vilka föräldrar de har eller var de bor. Då behöver resurserna fördelas på ett rättvist sätt och inga oseriösa aktörer ska få förtroendet att bedriva förskola eller skola. Kvaliteten i lärarutbildningarna behöver stärkas och fler satsningar på vidareutbildning av obehöriga lärare och förskollärare. Studenthälsan är då viktig för att ge studenterna goda förutsättningar att klara sina studier.

Ökade resurser som fördelas rättvist

Extra miljarder till skolan under pandemin

Covid-19-pandemin var en tuff påfrestning för landets förskolor och skolor. Under 2021 och 2022 tillfördes därför totalt 2,65 miljarder för att ge huvudmännen ökade möjligheter att till exempel skapa förutsättningar för ökad undervisningstid, bättre arbetsmiljö och för att smittsäkra verksamheten. Pengarna fördelades proportionellt utifrån antalet barn och unga i åldern 6–19 år i kommunen.

Statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan

Regeringen har infört ett nytt samlat statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan, som 2022 uppgår till cirka 2,1 miljarder kronor. Bidraget är socioekonomiskt viktat och fördelas till kommunerna. Det får användas för att minska barngruppernas storlek, för att bibehålla eller rekrytera personal i

förskolan samt till kompetensutveckling för förskollärare och annan personal.

Tydligare regler för resursskolor

Alla elever ska ges möjlighet till att klara skolan och lära sig det de behöver, men alltför många elever får inte tillräckligt stöd för att nå dit. För en del elever, som behöver en anpassad undervisning och lärmiljö med mindre elevgrupper och mer tillgång till stöd från vuxna för att lyckas i skolan, kan en placering vid en resursskola vara den bästa åtgärden. Regeringen har därför tagit initiativ till nya regler som ska utveckla och förtydliga förutsättningarna för resursskolor. Regeringen har även tagit initiativ till ett förtydligt regelverk för bestämmelserna om tilläggsbelopp för särskilt stöd, för att göra systemet mer likvärdigt och rättvist.

Regeringskansliet

Artikel från Näringsdepartementet, Socialdepartementet,
Utbildningsdepartementet

Storbritannien och Sverige sluter historiskt avtal inom life science

Publicerad 22 juni 2022

Internationella relationer är avgörande för att Sverige ska vara en ledande life science-nation. Det långsiktiga samförståndsavtalet med Storbritannien som slöts den 27 maj sätter policyutveckling, forskning och innovation i fokus – vilket stärker Sveriges konkurrenskraft och bygger ett motståndskraftigare samhälle.

Life science-industrin är en av de viktigaste industrinäringarna i såväl Sverige som Storbritannien och länderna delar en lång tradition av samarbete. Genom att nu fördjupa detta ytterligare stärks Sveriges möjligheter att öka takten inom forskning och innovation och nå målen i den nationella life science-strategin.

Utbildningsminister Anna Ekström som undertecknade avtalet tillsammans med Lord Kamall, Storbritanniens minister för teknologi, innovation och life science, betonar vikten av långsiktighet i samverkan:

– Forskning inom hälsa och medicin är ett svenskt styrkeområde. Storbritannien är världsledande på området och sedan länge en mycket viktig samarbetspartner för Sverige.

Från avtal till verkstad – life science-kontoren i Sverige och Storbritannien är navet i arbetet framåt

Samförståndsavtalet har tagits fram av life science-kontoren i Sverige och Storbritannien och utgår från ländernas styrkor och gemensamma prioriteringar som bland annat inkluderar tidig diagnostik, kliniska

prövningar, antibiotikaresistens och pandemiberedskap.

Life science-kontoren kommer att utgöra navet för arbetet framåt i implementeringen där en gemensam arbetsgrupp har formats. Kontoren är organiserade som samverkansfunktioner mellan flera departement. I Sverige är det närings- social- och utbildningsdepartementet som arbetar gemensamt med life science-området.

Socialminister Lena Hallengren pekar på vikten av internationellt samarbete för en modern hälso- och sjukvård, där nya tekniker inom precisionsmedicin implementeras, och för att stärka vår förmåga att tackla globala hälsohot:

– Sverige och Storbritannien är båda ledande i arbetet mot antibiotikaresistens. Ett fördjupat samarbete kring policyutveckling är helt centralt för strävan emot förbättrad folkhälsa globalt.

Internationell samverkan i fokus på Join Sweden Summit

Vikten av internationella samarbeten var i fokus på Join Sweden Summit den 20-21 juni, ett toppmöte anordnat av Business Sweden. Näringsminister Karl-Petter Thorwaldsson stod värd för ett rundabordsamtal med temat ”The future of medicine – connected and precision health” där samförståndsavtalet med Storbritannien lyftes som ett konkret exempel på att Sverige ser långsiktiga internationella samarbeten som en förutsättning för ledarskap inom life science:

– Samverkan krävs för att lösa framtidens hälsoutmaningar och bygga hållbar konkurrenskraft. Ett fördjupat samarbete med Storbritannien är av stort strategiskt värde för att utveckla den svenska life science-sektorn ytterligare och därigenom stärka Sveriges konkurrens- och innovationskraft.

Sammanfattning av samförståndsavtalet

Samförståndsavtalet undertecknades den 27 maj på svenska ambassaden i London i närvaro av det svenska kungaparet och företrädare för life science-sektorn i Sverige och Storbritannien.

Parterna kommer att fortsätta utveckla de möjligheter för bättre hälsa såväl nationellt som globalt, som möjliggörs av framsteg inom medicin och teknik, med utgångspunkt i den spetskompetens som finns på båda sidor.

Samarbetsområden kan omfatta följande:

- Tidig diagnostik
- Genomik
- Kliniska prövningar
- Regulatorisk innovation
- Implementering av innovation
- Tillverkningsprocesser
- Hållbarhet inom life science-sektorn
- Antimikrobiell resistens

Aktiviteter för att stödja utbyte inom dessa samarbetsområden kan innefatta:

- Samarbete inom policyutveckling, utformning och implementering av tekniska standarder som är nödvändiga för att utveckla datadrivna tillvägagångssätt inom life science;
- Kunskapsutbyte gällande policyer, strategier och marknadsinsatser;
- Samarbete i utvecklingen av policyinitiativ för att stimulera till ett aktivt ekosystem genom företagsengagemang och samarbetsinitiativ.
- Samarbete inom forskning, utveckling, utvärdering och implementering av ny teknik och nya behandlingar.

Sex röster: Vad innebär ett samförståndsavtal med Storbritannien för Sveriges life science-sektor?

Anna-Karin Edstedt Bonamy, vd Doctrin

– Våra sjukvårdssystem är liknande, vilket underlättar delandet av goda exempel. Som vd på ett health techbolag imponeras jag särskilt av UK:s välfungerande ramavtalssystem som förenklar för leverantörer att bidra till digitaliseringen av sjukvården. Jag hoppas att ökat samarbete mellan våra länder kan inspirera arbetet med Vision e-hälsa i Sverige.

Gustav Salford, vd Elekta

– För Elekta, ett världsledande bolag inom cancerbehandling, är Storbritannien en väldigt viktig marknad, inte minst då vi har nära samarbete med flera sjukhus där liksom produktutveckling och tillverkning. Vi hoppas att detta MoU ytterligare kommer att stimulera svensk-brittisk innovation

som bidrar till ökad tillgång till bästa möjliga vård.

Suzanne Håkansson, senior director government affairs AstraZeneca

– Avsiktsförklaringen är viktig för oss och vår bransch eftersom våra länder tillhör de ledande inom life science. Den ger kraft att utnyttja synergier som finns inom kliniska prövningar, tidig upptäckt av sjukdom, uppföljning av behandling och för att kunna utveckla metoder för hållbarhet och hälsa.

Björn Eriksson, gd Läkemedelsverket

– Sveriges och Storbritannien har sedan länge samarbetat i läkemedelsfrågor, regulatoriska frågor, forskning och utveckling. Tillsammans kan vi fortsätta utveckla våra Life science-sektorer och stärka det regulatoriska ramverket, för att möta framtidens behov av bland annat precisionsmedicin och beslutsstöd med hjälp av AI.

Anders Blanck, vd LIF

– Sverige har en lång tradition av nära samarbete med UK inom Life Science-området och UK är ett föregångsland inom Life Science. MoU:t kommer att bidra till att ytterligare stärka Sveriges konkurrenskraft inom Life Science och accelerera utvecklingen och implementeringen av bl.a. precisionsmedicin i hälso- och sjukvården i Sverige.

Richard Rosenqvist Brandell, ordförande Genomic Medicine Sweden

– Storbritannien är ett föregångsland inom genomik och har en ambitiös nationell strategi hur genomik ska nå ut i sjukvården. MoU gör att vi kan fördjupa vårt samarbete inom genomik och precisionmedicin där vi kan både utbyta erfarenhet men även driva samarbetsprojekt inom bland annat cancer och sällsynta diagnoser.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Öppen vetenskap och rymdteknikens möjligheter och utmaningar på EU-möte

Publicerad 08 juni 2022

Ministrarna väntas anta slutsatser i flera forskningspolitiska frågor. De handlar bland annat om öppen vetenskap och om vikten av att den EU-finansierade forskningen är inriktad på samhällsliga utmaningar. Två beslut på rymdområdet handlar bland annat om rymdteknikens möjligheter och utveckling av tjänster, samt om behovet av en säker och hållbar användning av rymden. Utbildningsminister Anna Ekström företräder Sverige på mötet.

Tre beslut inom forskning

På mötet ska ministrarna anta slutsatser om öppen vetenskap och Horisont Europas fem uppdrag och deras koppling till stora samhällsliga utmaningar. Ministrarna ska också anta slutsatser som lyfter principer och värderingar för internationellt samarbetet och som bygger vidare på slutsatser på området från hösten 2021.

Ministrarna ska också diskutera stödet till unga forskare med utgångspunkt i kriser. Både pandemin och Rysslands krig i Ukraina har bland annat påverkat rekrytering, rörlighet och samarbeten.

Öppen vetenskap och utvärdering av forskning

Slutsatserna syftar till att ytterligare främja öppen vetenskap samt stärka utvärderingen av forskning och forskare med fokus på kvalitet, excellens och samhällsnytta och utifrån både kvantitativa och kvalitativa kriterier. Slutsatserna trycker på omedelbar tillgång till forskningspublikationer och bättre möjligheter till samverkan.

Regeringen står bakom förslaget till slutsatser. Regeringen betonar särskilt vikten av öppen vetenskap med fokus på kvalitet, excellens, samhällsnytta och jämställdhet samt att forskningen snabbt blir tillgänglig för att maximera kunskap och samhällsnytta. Regeringen understryker forskningens frihet och institutionella autonomi.

Horisont Europa – fem europeiska uppdrag

Slutsatserna lyfter fram hur uppdragen kan styra europeisk forskning och innovation för att svara upp mot samhällseliga utmaningar – exempelvis inom klimat. Det handlar om komplexa utmaningar vars lösningar gagnas av vetenskap och teknik. Slutsatserna lyfter behovet av samarbete mellan aktörer, sektorer och områden samt synergier mellan europeiska program samt behovet av övervakning, översyn och utvärdering.

Regeringen välkomnar fokus på samhällseliga utmaningar och FN:s hållbarhetsmål och framhåller att Horisont Europa enbart ska gå till forskning och innovation. Andra insatser som bidrar till uppdragen måste finansieras via andra europeiska program. Uppdragen och de europeiska programmen måste vara konsekventa sinsemellan.

Principer för internationellt samarbete inom forskning

Slutsatserna lyfter frihet inom forskningen, rätten att fritt välja forskningsfrågor, att använda tillförlitliga forskningsmetoder, att utmana traditionell kunskap och presentera nya idéer och teorier. De handlar också om att öppet dela, sprida och kommunicera resultat och data liksom om etik, integritet, jämställdhet och inkludering.

Regeringen står bakom slutsatserna. Regeringen anser att akademisk frihet, jämställdhet och öppen vetenskap måste ingå i principerna för allt samarbete inom forskning och innovation. Regeringen framhåller fortsatt utveckling av det globala samarbetet eftersom internationellt samarbete är kraftfullt för att hantera globala utmaningar och möta FN:s hållbarhetsmål.

Beslut i rymdfrågor

På dagordningen står slutsatser om Copernicus och om trafikledning i rymden.

EU:s rymdprogram Copernicus fram till 2035

Copernicus är ett världsledande civilt och användardrivet system som behöver utvecklas för att svara upp mot nya behov och användarkrav för att på bästa sätt bidra till grön och digital omställning och till ett säkrare mer motståndskraftigt samhälle.

Slutsatserna lyfter bland annat utvecklingen inom artificiell intelligens och databehandling liksom Copernicus viktiga roll inom till exempel transporter, energi, jordbruk, bekämpning av katastrofer och uppföljning av klimatets förändringar. Det handlar bland annat om säkrare livsmedels- och vattenförsörjning.

Regeringen står bakom slutsatserna.

Rymdtrafikledning

Rymdtrafikledningens roll växer i EU-samarbetet, dels inom övervakning av rymdskrot, dels inom säkerhet och försvar såväl som civilt. Slutsatserna lyfter samarbetet med den europeiska rymdorganisationen ESA, rekommenderar medlemsländerna till nationella åtgärder samt att rymdtrafikledning bör diskuteras globalt i FN:s kommitté för fredlig användning av den yttre rymden.

Regeringen konstaterar att verksamheten i rymden betyder alltmer för många samhällsfunktioner, till exempel för kommunikation, navigation och klimatövervakning. Regeringen vill se en EU-strategi för rymdtrafikledning och står bakom slutsatserna.

Diskussion om EU:s rymdprogram

Ministrarna ska därutöver diskutera EU:s rymdprogram, det vill säga bland annat Copernicus och Galileo, med fokus på motstånds- och konkurrenskraft och på investeringar, kapacitet och oberoende. I samband med diskussionen välkomnar regeringen EU-kommissionens arbete med att ta fram en strategi för rymdsäkerhet och försvar.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Vägen framåt för folkbildningen

Publicerad 04 maj 2022

Utbildningsminister Anna Ekström bjöd den 2 maj in till Folkbildningsforum. Dagens två teman var vägen framåt för folkbildningen samt folkbildningens roll för integration i samhället och etablering på arbetsmarknaden. Deltagarna vid mötet var representanter för studieförbund, folkhögskolor, folkbildningens organisationer och riksdagsutskott.

Ljuv musik från Karolina Wallin Agaeus, elev vid Birkagårdens folkhögskola, mötte deltagarna på årets Folkbildningsforum. Utbildningsminister Anna Ekström inledde med att välkomna alla och hon uttryckte hur härligt det är att äntligen få träffas på plats igen!

Ministern belyste det viktiga och betydelsefulla arbetet som folkbildningen gör varje dag i hela Sverige, där demokratifrågor är en central del inom verksamheten. Folkbildningsrådet och studieförbunden har sedan en tid arbetat hårt för att återupprätta förtroendet sedan det under 2020 uppdagades fusk och felaktigheter rörande studieförbundens användande av medel. Utbildningsministern betonade starkt att fusk inte hör hemma inom folkbildningen eller i någon annan verksamhet där skattemedel används, men poängterade samtidigt att den kraft som folkbildningen utgör inte får gå förlorad på grund av detta.

- Regeringen kommer därför tillsätta en utredning som ser över dessa frågor för att säkerställa att folkbildningen får de bästa förutsättningar att verka även i framtiden. Det behövs en översyn av verksamheten för att se hur bland annat statsbidragen används, sa Anna Ekström.

Pandemins effekter och Ukrainakrisen

Folkhögskolorna och studieförbunden har gjort stora kraftanstängningar för att kunna fortsätta erbjuda utbildning under pandemin. Omställningen till distansverksamhet medförde stora utmaningar eftersom folkbildningens styrka mycket ligger i det fysiska mötet. Under pandemin tog folkbildningen ansvar och ställde om för att hjälpa till där det behövdes. Från arbetet som gjordes finns mycket att lära, såsom den digitala omställningen och möjligheterna till flexibelt lärande.

- Under flyktingkrisen 2015 ställde studieförbunden upp och erbjöd bland annat Svenska från dag ett. När det nu kommer flyktingar från Ukraina som behöver introduktion till det svenska samhället och det svenska språket, har studieförbunden och folkhögskolorna återigen ställt om för att hjälpa dessa personer. Genom en förordningsändring har regeringen gjort det möjligt för personer från Ukraina, som har fått uppehållstillstånd med stöd av EU:s massflyktsdirektiv, att kunna ta del av Svenska från dag ett, vilket varit ett starkt önskemål från er, sa Anna Ekström.

Christer Nylander, ordförande i riksdagens kulturutskott, pratade under mötet om vikten av att människor söker kunskap, där folkbildningen har en viktig roll i att nå de människor som generellt är tveksamma till demokratin som styrelsesätt.

Inger Ashing, ordförande i Folkbildningsrådet, lyfte vikten av folkbildning, som varit en del av den svenska historien i 150-200 år. Det finns stora utmaningar inom folkbildningen, men utan den blir samhället fattigare. Pandemin slog hårt mot folkbildningen men de som arbetar inom den har lärt sig mycket i omställningsarbetet. Hon sa att Folkbildningsrådet välkomnar den utredning som utbildningsministern aviserade, eftersom nolltolerans mot fusk ska råda, och studieförbunden har redan gjort mycket för att förbättra sin verksamhet och därigenom öka förtroendet för den.

Två teman vid årets forum

Kristina Persdotter, statssekreterare hos utbildningsministern, deltog i temadiskussionerna med folkbildningens aktörer där det bland annat diskuterades hur vi går vidare för att stärka förtroendet för folkbildningen och återigen ökar deltagandet och engagemanget, det vill säga vad som krävs för att folkbildningen ska få den återstart som behövs. I diskussionen framkom att det brukar kunna komma något bra ur en kris, men att man måste arbeta för det, och alla aktörer är beredda att göra just det. Det andra temat var hur folkbildningens roll i arbetsmarknadspolitiken kan utvecklas för att stötta individers integration och etablering. Roger Mörtvik,

statssekreterare hos arbetsmarknadsminister Eva Nordmark, berättade bland annat om hur folkbildningen måste vara en viktig och integrerad del av arbetsmarknadspolitiken. Under det andra temat fick deltagarna ta del av konkreta exempel på insatser för integration och etablering. Bland annat fick de höra om deltagaren som hade en brokig bakgrund innan han började på studiemotiverande folkhögskolekurs, men som sedan gick vidare till allmän kurs och nu studerar socionomprogrammet på högskola, något han själv tidigare inte alls sett som en möjlighet. Kristina Persdotter konstaterade att en av regeringens viktigaste prioriteringar är att individer kommer i jobb, och där är folkbildningens insatser, såsom Svenska från dag ett, etableringskurs och studiemotiverande folkhögskolekurs, helt centrala.

Anna Ekström avslutade årets Folkbildningsforum med att säga hur imponerad hon är av det viktiga arbete som görs inom folkbildningen.

Regeringskansliet

Artikel från Justitiedepartementet, Kulturdepartementet,
Utbildningsdepartementet

Effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning på EU-möte

Publicerad 06 april 2022

När utbildnings-, ungdoms-, kultur och idrottsministrarna träffades i Luxemburg den 4–5 april stod bland annat förstärkt utbyte inom kulturella och kreativa sektorer, fysisk aktivitet som verktyg för beteendeförändring för hållbar utveckling och ett effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning på dagordningen.

Förstärkt interkulturellt utbyte för konstnärer och kulturarbetare

På mötets första dag godkände kulturministrarna slutsatser om att förbättra interkulturellt utbyte genom rörlighet för konstnärer och kulturarbetare samt genom flerspråkighet i den digitala tidsåldern.

Anpassning av idrott och fysisk aktivitet för hållbar utveckling

När idrottsministrarna träffades, godkände de slutsatser om idrott och fysisk aktivitet som lovande verktyg för att förändra beteenden och främja hållbar utveckling. I slutsatserna uppmannas medlemsländerna bland annat att ge befolkningen tillgång till hållbar idrottsverksamhet, till exempel genom miljövänliga och tillgängliga idrottsanläggningar.

Effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning

På mötets andra dag godkände utbildningsministrarna en rådsrekommendation om brobyggande för ett effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning.

Ett gränsöverskridande samarbete inom området för högre utbildning i Europa är viktigt för att stödja EU:s värden, identitet och demokrati. Motivet till förslaget är att bidra till att upprätta det europeiska området för utbildning senast 2025, vilket innebär etablerandet av ett område för lärande som gynnar studerande, akademiker och annan personal.

Kulturminister Jeanette Gustafsdotter, integrations- och migrationsminister Anders Ygeman och utbildningsminister Anna Ekström representerar Sverige på mötena.

Regeringskansliet

Artikel från Justitiedepartementet, Kulturdepartementet,
Utbildningsdepartementet

Fysisk aktivitet för hållbar utveckling och europeiskt samarbete om högre utbildning på EU-möte

Publicerad 01 april 2022

När utbildnings-, ungdoms-, kultur och idrottsministrarna träffas i Luxemburg den 4–5 april står bland annat förstärkt utbyte inom kulturella och kreativa sektorer, fysisk aktivitet som verktyg för beteendeförändring för hållbar utveckling och ett effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning på dagordningen.

Förstärkt interkulturellt utbyte för konstnärer och kulturarbetare

På mötets första dag väntas kulturministrarna godkänna slutsatser om att förbättra interkulturellt utbyte genom rörlighet för konstnärer och kulturarbetare samt genom flerspråkighet i den digitala tidsåldern.

Under förhandlingen har regeringen, med tanke på subsidiaritetsprincipen och budget, indikerat att det är viktigt att värna den kulturella mångfalden både vad det gäller språk och kulturella utbyten. Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom rådsslutsasterna.

Anpassning av idrott och fysisk aktivitet för hållbar

utveckling

På mötet väntas även idrottsministrarna godkänna slutsatser om idrott och fysisk aktivitet som lovande verktyg för att förändra beteenden och främja hållbar utveckling. I slutsatserna uppmanas medlemsländerna bland annat att ge befolkningen tillgång till hållbar idrottsverksamhet, till exempel genom miljövänliga och tillgängliga idrottsanläggningar.

Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom rådsslutsatserna.

Effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning

På mötets andra dag förväntas utbildningsministrarna att godkänna en rådsrekommendation om brobyggande för ett effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning.

Ett gränsöverskridande samarbete inom området för högre utbildning i Europa är viktigt för att stödja EU:s värden, identitet och demokrati. Motivet till förslaget är att bidra till att upprätta det europeiska området för utbildning senast 2025, vilket innebär etablerandet av ett område för lärande som gynnar studerande, akademiker och annan personal.

Regeringen vill understryka att den nationella befogenheten på utbildningsområdet ska respekteras och att förslaget inte får vara kostnadsdrivande. Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom rådsrekommendationerna.

Ministrarna kommer också att hålla en riktlinjedebatt om stärkt krishantering och planering inom det europeiska området för utbildning. Bakgrunden till diskussionen är covid-19-pandemins effekter på utbildningssystemen och hur nedstängningar till följd av pandemin framtvungade snabba förändringar för att säkerställa barns och ungdomars tillgång till kvalitativ utbildning. Även Rysslands invasion av Ukraina slår hårt mot barn, ungdomar och personal. Ministrarna kommer bland annat att diskutera lärdomar om utbildningssystemens kapacitet att svara på kriser.

Kulturminister Jeanette Gustafsdotter, integrations- och migrationsminister Anders Ygeman och utbildningsminister Anna Ekström representerar Sverige på mötena.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Rymden får allt större strategisk och politisk vikt

Publicerad 23 mars 2022

Regeringen har de senaste åren ökat rymdbudgeten och utifrån en nationell strategi initierat flera initiativ för att stärka Sverige på rymdområdet. Den 18 mars talade utbildningsminister Anna Ekström om regeringens arbete med rymdfrågor när den första upplagan av Högnivåforum Rymd gick av stapeln på Försvarshögskolan i Stockholm.

Rymden blir allt viktigare för samhällskritisk infrastruktur och inom miljö- och säkerhetspolitiken. Den senaste tidens omvärldsutveckling visar tydligt på rymdens betydelse och användbarhet. Kommersiella satelliter förser media och allmänhet med tydliga bilder av ryska fordonskolonner i Ukraina, ger oss information om Nordkoreas missilprov, eller visar förödelsen efter olika naturkatastrofer tunt om i världen. Dessa bilder ger oss möjligheter att bättre identifiera verksamma insatser och åtgärder. Med hjälp av satelliter kan kommunikationskanaler säkras och information spridas även när infrastrukturen på marken är utslagen.

Högnivåforum Rymd arrangerades av Försvarshögskolan och Svenska rymdaktiebolaget (SSC) med syftet att samla ledande personer inom hela samhällssfären för att gemensamt öka kunskapen, diskutera utveckling och framtid. I fokus stod bland annat rymdverksamhetens betydelse för samhällsutveckling, innovation och hållbar utveckling. Som en del av forumet besökte även statssekreterare Samuel Engblom rymdbasen Esrange i Kiruna.

– Rymdsektorn har potential att spela en avgörande roll i att leda klimatomställningen och skapa framtidens jobb i Sverige. Med hjälp av

satelliter kan vi fördjupa förståelsen av klimatförändringarna, hur de utvecklas över tid och vad vi behöver göra för att ställa om. Och i dagens säkerhetspolitiska läge får rymdsektorn en ökad betydelse, säger utbildningsminister Anna Ekström.

Lång tradition av rymdverksamhet

Sverige har en lång tradition av rymdverksamhet. Uppsändningar av sondraketer har pågått i över femtio år från det som i dag är Esrange. Regeringen har även fortsatt investera i utvecklingen av Esrange och beslutade 2018 att finansiera en testbädd vid Esrange där rymdteknologi ska kunna testas och demonstreras.

Sverige var även ett av de första länderna i världen som tog fram en rymdlag. I april 2020 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att se över den svenska rymdlagstiftningen. Syftet med översynen var att åstadkomma en långsiktigt hållbar reglering av rymdverksamheten som står i samklang med internationella regelverk och nationella säkerhetsbehov och som skapar förutsägbarhet och goda förutsättningar för företag, universitet och högskolor samt myndigheter inom rymdområdet. Utredningen presenterade i höstas sina förslag i betänkandet En ny rymdlag, SOU 2021:91, som nu är ute på remiss.

Regeringen har sedan 2018 en rymdstrategi som utgör en plattform för Sveriges långsiktiga arbete med rymdverksamheten. Strategin framhåller att svensk rymdverksamhet ska drivas utifrån ett helhetsperspektiv med fokus på samhällsnytta, industrins konkurrenskraft, avancerad forskning och med hänsyn till utrikes-, försvars- och säkerhetspolitiska aspekter. Strategin pekar också på vikten av en fredlig användning av rymden.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Så ska kompetensförsörjningen i Sverige stärkas

Publicerad 18 mars 2022 Uppdaterad 18 mars 2022

Under årets första månader har regeringen fattat beslut om flera viktiga reformer som ska stärka kompetensförsörjningen i hela landet. Förslagen syftar till att skapa goda förutsättningar för omställning och kompetensutveckling, bättre matchning mellan arbetsmarknadens behov och utbudet av gymnasial utbildning, grundläggande behörighet på yrkesprogram samt ökad validering. Riksdagen väntas rösta om propositionerna före sommaren.

Arbetsmarknaden förändras till följd av bland annat digitaliseringen och klimatomställningen. Samtidigt råder det brist på personal med rätt kompetens och utbildning. För att omställningen på arbetsmarknaden ska kunna fungera måste det finnas förutsättningar för ett livslångt lärande, kompetensutveckling och omställning samt ett utbud av utbildning som är anpassat efter arbetsmarknadens behov.

Ett nytt offentligt omställningsstudiestöd

Som en del av regeringens omställningspaket för långsiktigt förbättrad flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden ska ett nytt offentligt omställningsstudiestöd införas. Detta är ett helt nytt studiestöd, som kompletterar det reguljära studiestödet och syftar till att förbättra förutsättningarna för vuxna att finansiera studier som kan stärka deras framtida ställning på arbetsmarknaden med beaktande av arbetsmarknadens behov. Därmed får alla arbetstagare bättre förutsättningar för omställning och kompetensutveckling genom hela arbetslivet och

Sveriges konkurrenskraft stärks. Förslaget bygger på en överenskommelse mellan regeringen och Centerpartiet.

Omställningsstudiestöd

Dimensionering av gymnasial utbildning

Behovet av arbetskraft med gymnasial yrkesutbildning beräknas öka kraftigt de kommande åren. Utbudet av utbildning inom gymnasieskolan samt yrkesinriktad utbildning inom komvux på gymnasial nivå behöver därför anpassas för att bättre svara mot kompetensförsörjningsbehoven inom både offentlig och privat sektor. Det är centralt både för att säkra gymnasieungdomarnas framtidsmöjligheter och för att förse vuxna med möjligheter för att ställa om mitt i livet. Regeringen föreslår därför att arbetsmarknadens behov ska vägas in när huvudmän, såväl offentliga som enskilda, bestämmer vilka utbildningar som ska erbjudas och antalet platser på dessa.

Dimensionering av gymnasial utbildning ska förbättra kompetensförsörjningen

Grundläggande behörighet på yrkesprogram

Många arbetsgivare har svårt att trygga sin kompetensförsörjning, och samtidigt har ungdomars intresse för yrkesutbildning minskat. Regeringen föreslår därför att de nationella yrkesprogrammen i gymnasieskolan ska innehålla det som krävs för att elever ska uppnå grundläggande behörighet till högskolan. För att det ska vara möjligt, utan att minska yrkesförberedelsen, ska yrkesprogrammets omfattning utökas både när det gäller gymnasiepoäng och garanterad undervisningstid. Det ska dock vara möjligt att välja bort grundläggande behörighet.

Gymnasiets yrkesprogram ska bli mer attraktiva

Ökad validering inom komvux

Att kunna få sina tidigare förvärvade kunskaper synliggjorda och erkända genom intyg eller betyg är ett effektivt sätt att ge fler tillgång till arbetsmarknaden eller vidare studier. För att öka antalet valideringar i Sverige föreslår regeringen bland annat att hemkommunen ska vara skyldig att se till att den som vill få sitt kunnande kartlagt inför utbildning eller

prövning inom kommunal vuxenutbildning (komvux) erbjuds en inledande kartläggning. Huvudmannen ska även vara skyldig att se till att en elev i komvux erbjuds validering, om eleven behöver det och valideringen görs inom ramen för en eller flera kurser eller nivåer som bekostas av elevens hemkommun.

Ökad validering inom komvux ska stärka kompetensförsörjningen

Regeringskansliet

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Socialdepartementet,
Utbildningsdepartementet

Dialog om aktuella frågor på Funktionshindersdelegationens möte

Publicerad 16 mars 2022

När socialminister Lena Hallengren och statssekreterare Tobias Lundin Gerdås träffade

Funktionshindersdelegationen den 15 mars lyfte de aktuella frågor inom området. Utbildningsminister Anna Ekström och arbetsmarknads- och jämställdhetsministerns statssekreterare Roger Mörtvik medverkade i dialogmötet. Socialministern inledde med att nämna den svåra situationen i Ukraina och att det svenska samhället måste ha beredskap för att kunna ta emot de flyktingar som nu söker skydd från kriget.

Underlag om strategi om systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken

Socialministern lyfte strategin för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031 som beslutades i höstas. Strategin innebär att funktionshinderspolitiken ska följas upp utifrån det nationella målet.

– Strategin består av två uppdrag, ett till 28 myndigheter och ett särskilt uppdrag till myndigheten för delaktighet (MFD). Dessutom finns ett särskilt uppföljningsuppdrag till Folkbildningsrådet. Myndigheterna ska nu ha gjort sina första redovisningar enligt strategin i de årsredovisningar som skulle

lämnas senast den 22 februari, säger Lena Hallengren.

Pressmeddelande: Ny strategi för funktionshinderspolitiken betonar varje samhällssektors ansvar

Stärkt rätt till personlig assistans

Tobias Lundin Gerdås berättade om lagförslag som ska stärka rätten till personlig assistans för personer med psykisk funktionsnedsättning och öka rättssäkerheten för barn som är i behov av assistans. Förslagen beräknas leda till 1800 nya mottagare av assistansersättning och att fler ska få rätt till kommunal personlig assistans. Inom kort avser regeringen att lämna ytterligare en lagrådsremiss med förslag om egenvård.

Pressmeddelande: Regeringen föreslår lagändringar för att stärka rätten till personlig assistans

Pressmeddelande: Utredning ser över frågan om statligt huvudmannaskap för personlig assistans

Reformeringen av Arbetsförmedlingen

Roger Mörtvik, statssekreterare hos arbetsmarknads- och jämställdhetsminister Eva Nordmark, lyfte regeringens arbete med 73-punktsprogrammet och den fortsatta reformeringen av Arbetsförmedlingen.

–Arbetsmarknadspolitiken utvecklas hela tiden. Vi har en löpande dialog med Arbetsförmedlingen kring vad som kan stärkas, utvecklas och förbättras gällande åtgärder för personer med funktionsnedsättning, säger Roger Mörtvik.

Till funktionsrätt Sverige: Nödvändiga arbetsmarknadsreformer - funktionsrättsrörelsens 73-punktsprogram - Funktionsrätt Sverige (funktionsratt.se)

Tillgänglig utbildning

Utbildningsminister Anna Ekström berättade om arbetet för att göra utbildning inom vuxenutbildning, yrkeshögskola samt högskola och universitet tillgänglig för fler, för att samhället ska kunna ta vara på de förmågor och talanger som finns.

Hon berättade även om implementeringen av strategin för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken inom utbildningsområdet. För utbildningspolitiken innebär strategin att ett antal myndigheter samt Folkbildningsrådet fått ett tydligt uppföljningsansvar och ska följa upp funktionshinderspolitiken utifrån det nationella målet inom sina respektive ansvarsområden.

Artikel från Statsrådsberedningen

1 910 regeringsbeslut på 100 dagar

Publicerad 10 mars 2022

Statsminister Magdalena Andersson satte när regeringen tillträdde tre prioriteringar för regeringens arbete med att stärka Sverige: • Sverige ska vända på varje sten för att bryta segregation och brottslighet. • Sverige ska driva på klimatomställningen och skapa jobb i hela landet. • Sverige ska ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden.

I det följande presenteras 117 initiativ inom dessa områden som har genomförts under regeringens första hundra dagar. Regeringens pågående intensiva arbete med anledning av Rysslands invasion av Ukraina spänner över tre områden: sanktioner mot Ryssland, stöd till Ukraina och att stärka Sverige. Det arbetet kan du läsa mer om på denna sida:

Rysslands invasion av Ukraina

Vända på varje sten för att bryta segregationen och bekämpa brottsligheten

Bostadsminister och biträdande arbetsmarknadsminister
Johan Danielsson

Uppdrag till myndigheter om att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan

Det ska vara ordning och reda på arbetsmarknaden och schyssta villkor ska råda. Regeringen har beslutat om ett nytt uppdrag för att utveckla

myndighetssamverkan mot arbetslivskriminalitet. Inom ramen för uppdraget ska Arbetsmiljöverket, Polismyndigheten och Skatteverket påbörja inrättandet av regionala center mot arbetslivskriminalitet till vilka övriga samverkande myndigheter ska ansluta sig successivt.

Regeringen tar krafttag mot arbetslivskriminalitet

Effektivisering av byggnadsnämndens tillsyn

Hanteringen av tillsynsärenden kräver stora resurser för byggnadsnämnderna och tillsynen är sedan många år eftersatt runt om i landet. Brister i tillsynen kan leda till att platser och byggnader är en säkerhets- eller hälsorisk för de som vistas där och till förfallna miljöer som bidrar till en försämrad vardagsmiljö i såväl stad som på landsbygd. Propositionen syftar till att förenkla, förtydliga och effektivisera byggnadsnämndens tillsynsarbete. Genom effektivisering av byggnadsnämndernas arbete frigörs resurser som kan användas till att komma till rätta med den eftersatta tillsynen.

Regeringen föreslår lagändringar för en effektivisering av byggnadsnämndernas tillsyn

Arbetsmarknads- och jämställdhetsminister Eva Nordmark

Åtgärdsprogram för att bekämpa mäns våld mot kvinnor 2021–2023

Ett kraftfullt åtgärdsprogram med 99 åtgärder för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Åtgärdsprogrammet omfattar såväl insatser för att förebygga att våld utövas som att ge stöd och skydd till utsatta. Det innehåller även insatser för att skärpa lagstiftningen.

Åtgärdsprogram för att bekämpa mäns våld mot kvinnor 2021–2023

Uppdrag om stärkt samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Kriminalvården

Regeringsuppdrag till Arbetsförmedlingen om att stärka samarbetet med Kriminalvården i syfte att nå fler av Kriminalvårdens klienter med insatser för att minska risken för återfall i brott. En fungerande samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Kriminalvården är centralt för att kunna minska risken för återfall i kriminalitet och en viktig del i arbetet med att bekämpa brottsligheten.

Stärkt samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Kriminalvården

Två uppdrag till Arbetsförmedlingen om stärkt arbete mot långtidsarbetslöshet

Regeringsuppdrag om att under 2022 förbereda för att från och med 2023 förstärka stödet till personer som är långtidsarbetslösa, särskilt i områden med socioekonomiska utmaningar. Arbetsförmedlingen ska möjliggöra fler bokade möten och fler personalintensiva insatser. Uppdraget innebär ökad fysisk lokal närvaro och tillgänglighet samt stärkt samverkan med kommuner och idéburna aktörer. Arbetsförmedlingen får också i uppdrag att analysera vilka behov långtidsarbetslösa som står särskilt långt ifrån arbetsmarknaden har samt se över om nya åtgärder behöver införas.

Uppdrag till Arbetsförmedlingen att minska långtidsarbetslösheten

Samtal med arbetsmarknadens parter om att bekämpa mäns våld mot kvinnor och hedersförtryck

Arbetsmarknadens parter har bjudits in till samtal om hur de kan upptäcka och stötta anställda som utsätts för våld och hedersförtryck. Ofta kan arbetsplatsen vara den enda frizonen för den som är utsatt. Arbetsgivare, arbetskamrater och skyddsombud är viktiga för att upptäcka och stötta våldsutsatta.

Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten om att höja kunskapen om hur våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck påverkar arbetslivet

Jämställdhetsmyndigheten ska ta fram och sprida ett metodstöd för arbetsgivare om hur de kan agera vid misstanke om att anställda är utsatta för, eller utsätter andra för, våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck. Metodstödet ska höja kunskapen om vilka regler som gäller samt ge praktiska tips och råd till arbetsgivare.

Finansmarknadsminister Max Elger

Förslag om nya regler för viss gräsrotsfinansiering

Risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är särskilt hög vid vissa former av gräsrotsfinansiering. De verksamheter som ska omfattas av lagen är idag delvis oreglerade eller saknar ändamålsenliga regler. Med förslaget kommer fler verksamheter omfattas av åtgärder mot penningtvätt, vilket

bidrar till kampen mot gängbrottsligheten.

Nya regler för viss gräsrotsfinansiering

Infrastrukturminister Tomas Eneroth

Stärkt kontroll inom transportbranschen

Regeringen har varit drivande i EU för att få igenom mobilitetspaketet med krav på att svenska löner och villkor ska gälla på svenska vägar. Nu införs delar av paketet genom skärpta regler för användningen av utländska fordon, bättre kontroller av transportföretagen och ytterligare utökade sanktionsmöjligheter. Regeringen lägger fram en proposition till riksdagen under våren som genomför de återstående delarna av mobilitetspaketet.

Nya regler stärker kontrollen inom transportbranschen och motverkar fusk

Krafttag mot illegala körskolor och provfusk

Illegala körskolor och fusk på körprovet får aldrig accepteras. När okunniga förare släpps ut på våra vägar innebär det en säkerhetsrisk. Dessutom har Ekobrottsmyndigheten visat att olaglig utbildningsverksamhet ger inkomster till kriminella gäng. Regeringen föreslår lagändringar som ska minska möjligheten för kriminella att tjäna pengar på svarta körskolor och organiserat fusk.

Krafttag mot illegala körskolor och provfusk

Reformpaket för mer ordning och reda på vägarna

Regeringen presenterar ett lagförslag som ska se till att svenska löner och villkor gäller för de som kör på svenska vägar. Utstationering ska gälla för utländska förare som kör i Sverige från dag ett. Samtidigt ska sanktioner och straff för de oseriösa företag som fuskar med villkoren skärpas. Kontrollen över yrkestrafiken ska på detta sätt stärkas.

Regeringen beslutar om reformpaket för mer ordning och reda på vägarna

Justitie- och inrikesminister Morgan Johansson

Bättre tillgång till finansiell information i brottsbekämpningen

Förslag om en ny lag som innebär utökade möjligheterna för vissa brottsbekämpande myndigheter att få finansiell information och analys från Finanspolisen, samt förslag som gör det lättare att dela sådan information inom EU i brottsbekämpande syfte.

Bättre tillgång till finansiell information i brottsbekämpningen

Stärkt rätt till skadestånd för brottsoffer

Förslagen innebär kraftigt höjda skadestånd till brottsoffer och att det ska bli lättare för Kronofogden att utmäta pengar hos personer som har skulder till brottsoffer.

Stärkt rätt till skadestånd för brottsoffer

Skärpta straff för knivbrott

Straffskalan för grovt knivbrott skärps väsentligt. Fler knivbrott än i dag ska bedömas som grova, till exempel om kniven innehafts i en kriminell miljö.

Regeringen vill skärpa straffen för knivbrott

Registrering av kontantkort – förbättrad tillgång till uppgifter för brottsbekämpande myndigheter

Tillgång till information om elektronisk kommunikation är avgörande för att polis och åklagare ska kunna utreda och lagföra allvarlig brottslighet. Myndigheterna behöver ofta kunna knyta en misstänkt person till ett visst telefonnummer, bland annat för att kunna använda hemliga tvångsmedel som avlyssning och övervakning. Registreringskyldighet för kontantkort är därför ett viktigt steg för att komma åt gängkriminella.

Regeringen vill förbjuda oregistrerade kontantkort

Modernare regler för användningen av tvångsmedel

De brottsbekämpande myndigheterna behöver kunna skaffa sig tillgång till information som kan vara viktig bevisning men som inte går att få tag på eftersom den är lagrad utanför den mobiltelefon eller dator som söks igenom, bland annat på externa servrar eller i molntjänster. Därför föreslås ett nytt tvångsmedel, genomsökning på distans, som ska kunna ge tillgång till sådana uppgifter.

Förslag för att säkra elektronisk bevisning

En stärkt rättsprocess och en ökad lagföring

Brott med kopplingar till kriminella nätverk är ofta särskilt svåra att utreda. Rädsla för kriminella skrämmer till tystnad. Regeringen har därför lagt förslag om kronvittnen, skärpta straff för falska anklagelser och övergrepp i rättssak samt förbättrat skydd för vittnen.

Regeringen vill införa ett system med kronvittnen och stärka skyddet för vittnen

Ett särskilt brott för hedersförtryck

Tiotusentals barn och ungdomar lever i familjer som präglas av hedersförtryck där förövarna är den egna familjen. Regeringen föreslår att det införs ett särskilt brott för hedersförtryck. Straffet föreslås vara fängelse i lägst ett och högst sex år.

Regeringen föreslår ett särskilt brott för hedersförtryck

En samlad straffrättslig terrorismlagstiftning

Förslagen innebär skärpt lagstiftning avseende terrorbrott. Denna nya lagstiftning kommer ersätta tre tidigare lagar om terrorism. Därutöver skärper regeringen också straffen för de flesta terrorbrotten och gör det möjligt att klassa fler brott som terrorbrott.

En samlad straffrättslig terrorismlagstiftning

En översyn av den straffrättsliga regleringen om preskription

En utredning har lämnat förslag på längre preskriptionstider för allvarliga brott, såsom våldtäkt, rån och grov misshandel. I betänkandet föreslås även att fängelsestraff som inte avtjänats aldrig ska preskriberas.

Förslag att preskriptionstiden för allvarliga brott förlängs

Integrations- och migrationsminister med ansvar för idrottsfrågor Anders Ygeman

Utvisning på grund av brott – ett skärpt regelverk

Fler som begår brott ska utvisas från Sverige. Det handlar om respekten för landets lagar och tilltron till det svenska rättssystemet. Regeringen har därför lagt förslag om att skärpa reglerna för utvisning på grund av brott. Regeringen vill halvera straffgränsen för att utvisning ska kunna vara en konsekvens.

Skärpta regler om utvisning på grund av brott

Skärpta och förbättrade regler för arbetskraftsinvandring

Avregleringen av arbetskraftsinvandringen har gött den organiserade brottsligheten och bidragit till grovt utnyttjande av utländsk arbetskraft. Det har också inneburit att arbetslösa och människor som fått asyl i Sverige inte kommit i arbete. Regeringen vill därför införa krav på ett bindande anställningsavtal för att bevilja arbetstillstånd och att ett försörjningskrav införs vid anhörginvandring.

Regeringen vill skärpa och förbättra reglerna för arbetskraftsinvandring

Avveckling av lagen om eget boende (EBO) för minskad segregationen

Lagen om eget boende (EBO) ska avvecklas. Möjligheten för asylsökande att få ersättning för eget boende har ökat risken för social utsatthet, bostadsbrist och oegentligheter på bostadsmarknaden samt ger även en ojämn ansvarsfördelning mellan kommunerna när det gäller mottagandet av nyanlända. Regeringen föreslår därför att lagen ska avvecklas.

Avveckling av EBO för att minska segregationen

Uppdrag till myndigheter att intensifiera arbetet med att väsentligt öka återvändandet

Sverige ska ha en långsiktig och hållbar migrationspolitik. Det innebär både respekt för asylrätten, men också att de som har fått avslag på sin asylansökan, eller av andra skäl inte har rätt att vistas i landet, ska återvända till sina hemländer. Därför har regeringen gett i uppdrag till Polismyndigheten och Migrationsverket att intensifiera arbetet med att väsentligt öka återvändandet. Myndigheterna ska också genomföra kompetenshöjande insatser och förbättra information om stöd till återvändande.

Flera initiativ för att personer med ett återvändandebeslut lämnar Sverige

Kulturminister Jeanette Gustafsdotter

Rundabordssamtal med statliga kulturmyndigheter och institutioner om breddat deltagande i kulturlivet

Kulturpolitiken ska vara relevant för alla, oavsett bakgrund och plånbok. Den ska verka för att en mångfald av röster, berättelser och perspektiv ges möjlighet att höras och komma fler till del. Kulturinstitutioner och myndigheter inom kulturområdet har stor kunskap och insyn i frågan om breddat deltagande till kulturlivet. Regeringen kommer att samla företrädare för dessa till ett samtal för att diskutera nya vägar framåt.

Uppdrag till statliga myndigheter om att bredda deltagandet och rekryteringen till kulturen för att fler ska inkluderas

Regeringen har givit Statens kulturråd och Myndigheten för kulturanalys i uppdrag att bredda rekrytering och deltagande i kulturlivet. Regeringen vill på detta sätt öka takten i arbetet att inkludera fler människor från hela samhället för att bryta segregationen.

Uppdrag till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor om att stödja etablering av unga

MUCF ska stödja de aktörer, i första hand kommuner, som arbetar i verksamheter som bidrar till etablering av unga som varken arbetar eller studerar.

Statsbidrag för hälsofrämjande insatser riktade till romer

Ändamålet med bidraget är att främja romers hälsa. Det syftar även till att ge civilsamhället och särskilt romska organisationer bättre förutsättningar att arbeta med hälsofrämjande insatser riktade till romer. Romska flickor och kvinnor, samt projekt som utförs i samarbete med en kommun eller ett landsting är prioriterade. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har fått i uppdrag att fördela medlen.

Statsbidrag för hälsofrämjande insatser riktade till romer

Klimat- och miljöminister Annika Strandhäll

Ordning och reda på avfallet

Kriminella ska inte kunna tjäna pengar på avfall. Skattepengar ska inte gå till att forsla bort sopberg där kriminella dumpat illegalt avfall. Därför föreslår regeringen skärpta straff för avfallsbrottslighet, ökad kontroll av de ansvariga företagen och krav på att den som ansvarar för avfall ska ha egen budget för att ta hand om det.

Ordning och reda på avfallet

Näringsminister Karl-Petter Thorwaldsson

Jobbsprånget ska tillvarata kompetensen och bidra till näringslivets kompetensförsörjning

Tillväxtverket ska bidra till att tillvarata kompetensen hos utrikes födda med högre utbildning genom att stödja föreningen Jobbsprånget. Tillväxtverket ska vidare, genom att stödja fortsatt arbete i föreningen Jobbsprånget, verka för att kompetens hos utrikes födda med högre utbildning bidrar till näringslivets kompetensförsörjning.

Socialminister Lena Hallengren

Utredning om utbyte och inhämtning av uppgifter i socialtjänsten för att förebygga brott och öka skyddet för barn

Socialtjänstens juridiska och praktiska svårigheter att få tillgång till nödvändig information har de senaste åren lyfts fram i ett flertal sammanhang. Regeringen har mot denna bakgrund tillsatt en utredare som ska ge socialtjänsten tydligare verktyg i situationer då informationsdelning och inhämtning av information är nödvändigt.

Utredning om utbyte och inhämtning av uppgifter i socialtjänsten för att förebygga brott och öka skyddet för barn

Socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi

Segregationsfällan i föräldraförsäkringen ska tas bort
Idag är föräldraförsäkringen konstruerad på ett sätt som försvårar utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Det beror delvis på att inga krav ställs på uttaget av dagarna på grundnivån i föräldraförsäkringen. Regeringen har kommunicerat avsikten att lämna förslag om att ta bort segregationsfällan i föräldraförsäkringen genom att 90 dagar, även på

grundnivån i föräldrapenningen, ska vikas åt vardera föräldern.

Fler utrikesfödda kvinnor ska arbeta – regeringen vill styra fler föräldradagar
- på SVT:s webbplats

Skolminister Lina Axelsson Kihlblom

Fler barn ska börja i förskolan

Förskolan har många positiva effekter på barns språkutveckling och förmåga att klara grundskolan. Barn som har bott i Sverige kort tid, eller som har vårdnadshavare som har bott i Sverige kort tid, ska erbjudas en plats i en förskola även i de fall då vårdnadshavarna inte har sökt förskoleplats. Kommunerna ska också sträva efter att aktivt erbjuda plats till andra barn som har behov av förskola för sin språkutveckling. För att få fler barn i förskolan föreslår regeringen också att kommunerna ska kontakta alla vårdnadshavare till barn utan förskoleplats.

Regeringen föreslår lagändringar för att fler barn ska börja förskolan

Extra studietid och utökad lovskola för elever i grundskolan

Det ska inte spela någon roll om föräldrar har råd med privat läxhjälp – alla elever ska ges möjligheter att lyckas. Regeringen föreslår att alla elever i årskurserna 4–9 ska erbjudas minst två timmar extra studietid per vecka och att lovskolan utökas med 25 timmar för de i årskurs 9 som riskerar att bli obehöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan.

Mer tid till lärande – extra studietid och utökad lovskola

Utbildningsminister Anna Ekström

In- och utpasseringskontroller ska förhindra fusk på högskoleprovet

Fusk på högskoleprovet är oacceptabelt och hotar provets legitimitet. Regeringen har därför lagt ett förslag som ska förhindra att provdeltagare fuskar med hjälp av otillåten elektronisk utrustning. Lagändringarna gör det möjligt att använda in- och utpasseringskontroller med kroppsvisitation vid högskoleprovet.

Kroppsvisitation ska avslöja och förhindra fusk vid högskoleprovet

Utrikesminister Ann Linde

Rusta ambassader mot organiserad brottslighet

De bakomliggande kriminella strukturerna är i princip alltid gränsöverskridande. Ett antal ambassader har fått särskilda uppdrag att arbeta mot organiserad brottslighet. I nästa skede kommer flera ambassader att rustas för att bättre kunna bidra till det brottsförebyggande arbetet. Samarbetet mellan de brottsbekämpande myndigheterna och ambassaderna ska stärkas.

Utrikesdeklarationen

Biståndsminister Matilda Ernkrans

Beslut om 75 miljoner kronor i kärnstöd till UNODC

Regeringen har beslutat att ge kärnstöd till UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime) för 2022 om 75 miljoner svenska kronor. Stödet kommer bland annat att bidra till UNODC:s arbete med människohandel, smuggling av migranter, terrorismbekämpning, våld mot kvinnor och barn samt antikorrruption.

Förändringar i Sidas instruktioner samt strategier för en hållbar migration

Sida har fått i uppdrag att fördjupa och bredda myndighetens rapportering om hur de arbetar med migration och utveckling. Det kommer bland annat användas som underlag för Sveriges rapportering rörande FN:s globala ramverk för migration.

Civilminister Ida Karkiainen

Rundabordssamtal om att motverka oseriösa leverantörer i upphandlingar

Varje år genomförs ca 18 000 upphandlingar till ett värde av ca 800 miljarder kronor. Samtidigt finns inget enkelt system för att kontrollera oseriösa leverantörer som inte bör få offentliga kontrakt. Många entreprenörsled försvårar dessutom en kontroll vilket ökar risken för att överenskomna arbetsvillkor inte uppfylls. Därför bjuder regeringen in företrädare för bygg-, transport- och städbranschen till tre rundabordssamtal om vilka åtgärder som

behövs.

Rundabordsamtal om motverkande av oseriösa aktörer i upphandlingar

Skapa jobb genom att driva på klimatomställningen

Bostadsminister och biträdande arbetsmarknadsminister
Johan Danielsson

Uppdrag till Boverket om klimatpåverkan och klimatdeklarationer

Regeringen har beslutat att ge Boverket i uppdrag att lämna förslag på hur införandet av gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan kan påskyndas och hur tillämpningen av klimatdeklarationerna kan utvidgas.

Uppdrag till Boverket för att påskynda klimatomställningen i bygg- och fastighetssektorn

Uppdrag till Boverket att utveckla arbetet med omställningen till en cirkulär ekonomi i byggsektorn

Regeringen har beslutat att ge Boverket i uppdrag att utveckla arbetet med omställningen till en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn för att bidra till att nå Sveriges miljö- och klimatmål. Boverket ska bland annat kartlägga och analysera hur återanvändning och återvinning av byggnadsverk, byggnadsdelar och byggmaterial kan förbättras samt föreslå åtgärder för hur cirkulärt byggande kan främjas.

Boverket ska hjälpa byggsektorn att utvecklas mot en cirkulär ekonomi

Arbetsmarknads- och jämställdhetsminister Eva Nordmark

Flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden
Omställningspaketet ska säkerställa långsiktiga behov av trygghet, omställningsförmåga och flexibilitet på arbetsmarknaden. Det kommer ge helt nya möjligheter för arbetstagare att vidareutbilda sig och ställa om under ett helt arbetsliv. Den industriarbetare som vill jobba i de nya batterifabrikerna eller processa det gröna stålet ska kunna utveckla sin kompetens för att kunna göra det.

Ett historiskt omställningspaket för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden

Uppdrag om kompetensförsörjning vid stora företagsetableringar och företagsexpansioner

Regeringen har gett Arbetsförmedlingen i uppdrag att stärka, utveckla och intensivifiera myndighetens arbete nationellt, regionalt och lokalt i syfte att bidra till en förbättrad och mer effektiv kompetensförsörjning i samband med stora företagsetableringar och företagsexpansioner, samt erbjuda service och stöd till arbetssökande och arbetsgivare och till berörda regioner och kommuner.

Uppdrag om kompetensförsörjning vid stora företagsetableringar och företagsexpansioner

Finansminister Mikael Damberg

Skärpt miljöstyrning i bonus-malus-systemet

Bonus-malus-systemet ska bidra till att stimulera köp av bilar med låga utsläpp (bonus) och göra det dyrare att köpa bilar med höga utsläpp (malus). Skatterna som kommer in på malus ska täcka kostnaderna för bonusarna. För att stärka miljöstyrningen och se till att systemet fortfarande kan finansiera sig har regeringen föreslagit att gränserna för när skatter ska tas ut ska sänkas.

Skärpt miljöstyrning i bonus–malus-systemet

Ytterligare sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer

För att få fler att laga och ändra redan tillverkade varor i stället för att köpa nytt sänker regeringen momsens på vissa reparationer ytterligare. Sedan januari 2017 tas en moms på bara 12 procent ut om man reparerar cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne. Regeringen har nu lämnat ett förslag om att sänka momsens på dessa varor ytterligare till 6 procent.

Regeringen lämnar förslag om moms till riksdagen

Ändrad nedsättning av förmånsvärdet av miljöanpassade bilar

Regeringen vill ändra hur förmånsvärdet beräknas på miljöanpassade bilar. I stället för att beräkna värdet via nypriset på en motsvarande bil utan miljöteknik så vill regeringen införa tre olika schablonavdrag för elbilar och vätgasbilar, laddhybrider och gasbilar. Det förenklar systemet och gör det mer förutsägbart. Genom att inte inkludera elhybrider och etanoldrivna bilar

gynnas bilar med lägst utsläpp.

Ändrad nedsättning av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar

Finansmarknadsminister Max Elger

Ett nytt mål för Sjätte AP-fondens placeringsverksamhet

Regeringen har föreslagit att det ska införas ett nytt hållbarhetsmål för Sjätte AP-fonden, som förvaltar en del av det allmänna pensionskapitalet. Bedömningen är att det nya målet kommer att leda till en förstärkning av Sjätte AP-fondens hållbarhetsarbete och en ökad legitimitet för hållbarhetsfrågor.

Förslag om nytt hållbarhetsmål för Sjätte AP-fonden överlämnas till Lagrådet

Förslag på ny konsumentköplag

Regeringen har föreslagit en ny konsumentköplag som stärker konsumenters rättigheter. Förslaget motverkar slit-och-slängsamhället genom att den omvända bevisbördan, som i praktiken fungerar som en lagstadgad garanti, kommer att förlängas från sex månader till två år. När företag måste ta mer ansvar för sina produkter blir det mindre lönsamt att sälja produkter av låg kvalitet. På så sätt kommer produkter att hålla längre och Sveriges klimatpåverkan minska.

Förslag på ny konsumentköplag

Civilminister Ida Karkiainen

Upphandlingsmyndigheten ska utveckla stödet om cirkulär och fossilfri upphandling

Det finns stora möjligheter att använda offentlig upphandling som ett verktyg i omställningen till en cirkulär och fossilfri ekonomi.

Upphandlingsmyndigheten har en central roll i detta, eftersom de vägleder kommuner, regioner, företag och andra aktörer i upphandlingar.

Myndighetens stöd är uppskattat och efterfrågan är hög. Regeringen har därför beslutat om en ambitionshöjning, som syftar till att upphandling ska bidra till omställningen i ökad utsträckning.

Ökat fokus på cirkulär och fossilfri upphandling

Infrastrukturminister Tomas Eneroth

Sju nya uppdrag för att öka elektrifiering av transporter

Regeringen tar ytterligare steg och skapar incitament för att påskynda elektrifieringen av sjöfarten och flyget. Omställningen till eldrivna fordon är avgörande för att nå klimatmålen. Regeringen har därför beslutat om ett antal nya uppdrag till myndigheter som handlar om att öka takten i elektrifieringen av transportsektorn.

Sju nya uppdrag för att öka takten i elektrifieringen av transporter

Det ska bli enklare att välja hållbara leveranser vid e-handel

Konsumenternas val kan påverka hur hållbart transporterna sker. Men som konsument kan det vara svårt att bedöma klimatpåverkan eftersom det ibland saknas information. Därför har regeringen gett ett uppdrag till Trafikanalys att föreslå åtgärder som gör det enklare för konsumenter att göra hållbara leveransval vid e-handel.

Det ska bli enklare att välja hållbara leveranser vid e-handel

Regeringen satsar på forskning om elflyg

Sverige är ett land med långa avstånd. Det innebär att flyget har en viktig roll i transportsystemet när det gäller resor och transporter. Flyget är också viktigt då Sverige är ett exportberoende industriland. Flyget, liksom övriga trafikslag, behöver ställa om. Regeringen vill göra Sverige ledande inom elflygsutveckling.

Regeringen satsar på forskning om elflyg

Extra resurser till länsstyrelser underlättar stora infrastrukturprojekt

Regeringen genomför investeringar i landets infrastruktur. För att planeringsarbeten inte ska försena viktiga infrastrukturinvesteringar får Trafikverket möjlighet att ge extra resurser till länsstyrelserna. Genom en snabbare utbyggnad av infrastruktur i hela landet kan takten i klimatomställningen öka.

Extra resurser till länsstyrelser underlättar stora infrastrukturprojekt

Energi- och digitaliseringsminister Khashayar Farmanbar

Elektrifieringsstrategi

Elektrifieringen av industri och transporter är central för klimatomställningen, samtidigt som det gynnar Sveriges välbefinnande, bidrar till utveckling i hela landet och skapar förutsättningar för fler gröna jobb. Elektrifieringsstrategin är en samlad strategi för att elsystemet ska kunna utvecklas i takt med de behov som följer av en kraftfull elektrifiering, med 67 konkreta åtgärder de kommande tre åren.

Elektrifieringsstrategi för en historisk klimatomställning för framtidens gröna jobb

Stöd till elektrifiering av tunga transporter

Elektrifieringen av transporter gynnar Sveriges välbefinnande och skapar förutsättningar för fler jobb. Elektrifiering av relativt korta regionala vägtransporter har stor potential att bidra till att uppnå miljö- och klimatmålen. Genom ett stöd på 550 miljoner kronor ger regeringen utvecklingen av eldrivna tunga transporter mer kraft framåt samt stödjer en snabb och smart utbyggnad av laddinfrastruktur och tankstationer för vätgas.

550 miljoner kronor till elektrifiering av tunga transporter

Klimat- och miljöminister Annika Strandhäll

Regeringen snabbar på utbyggnaden av havsbaserad vindkraft
Med Sveriges första havsplaner snabbar regeringen på utbyggnaden av billig el i form av havsbaserad vindkraft. Fler nya områden ska tillkomma för en total elproduktion som motsvarar 120 TWh – nästan hela Sveriges årliga elförbrukning. Det handlar om vindkraft långt ute till havs, som generellt varken syns eller hörs och som behövs till den gröna industriella revolutionen.

Sveriges första havsplaner möjliggör snabbare utbyggnad av havsbaserad vindkraft

Tidigt kommunalt vindkraftsbesked ska ge mer förutsägbara och effektiva miljöprocesser

Processen att etablera vindkraft ska bli enklare och mer förutsägbar.

Kommunerna ska ha fortsatt inflytande och deras vetorätt finns kvar, men besked om ja eller nej ska komma tidigare i processen. Därefter kan en tillståndsansökan för vindkraft fortsatt prövas enligt miljöbalken. Vindkraft är något industrin efterfrågar, då det ger mer billig el snabbt.

Tidigt kommunalt vindkraftsbesked ska ge mer förutsägbara och effektiva miljöprocesser

Mer hållbara vatten- och avloppslösningar

Klimatförändringarna sker här och nu, med mer och intensivare extremväder såsom kraftiga skyfall i Sverige. Sverige ska öka beredskapen så att inte städer och bostadsområden svämjar över. Regeringen föreslår därför lagkrav på att varje kommun ska ha en skyfallsplan – en plan för hur vatten- och avloppsanläggningarna ska hantera mycket regn på kort tid.

Regeringen föreslår ändringar för mer hållbara vatten- och avloppslösningar

Viktiga steg för snabbare och enklare tillståndsprocesser

Regeringen effektiviserar tillståndsprocesserna för att underlätta för gröna investeringar så att Sverige kan leda klimatomställningen och skapa nya gröna jobb. Ett första viktigt steg av flera är det uppdrag regeringen gett flera myndigheter att titta på hur en myndighetsgemensam vägledning kan göra tillståndsprocesserna enklare och mer förutsägbara utan att tumma på miljökraven.

Första steget mot en myndighetsgemensam vägledning för miljöprövning

Satsning kan göra Sverige ledande inom koldioxidlagring

Sverige har som första landet i världen infört ett statligt driftsstöd för så kallad bio-CCS, det vill säga att fånga in, skilja av och lagra koldioxid från förnybara källor. Beslutet är ett viktigt led i att minska utsläppen och för att Sverige ska ligga längst fram i klimatomställningen.

Historisk satsning kan göra Sverige ledande inom koldioxidlagring

Regeringen tillåter slutförvar av använt kärnbränsle i Forsmark

Sverige och Finland är först i världen med att ta ansvar för kärnavfallet. Ett säkert slutförvar ger förutsättningar för svensk elförsörjning och svenska jobb. Därför tillåter regeringen nästa steg i prövningsprocessen hos mark-

och miljödomstolen och den stegvisa prövningen under Strålsäkerhetsmyndigheten.

Regeringen tillåter slutförvar av använt kärnbränsle i Forsmark

Sveriges första plastplan för fler gröna jobb, mer återvinning och lägre utsläpp

Sveriges första handlingsplan för plast innehåller ett kraftfullt program med 55 åtgärder för att minska påverkan på klimatet och miljön. Åtgärderna skapar även fler jobb i återvinningsindustrin. Det här är ett viktigt steg för att Sverige ska ligga längst fram i klimatomställningen.

Sveriges första handlingsplan för plast – ett stort steg för att ligga längst fram i klimatomställningen

Nytt globalt avtal om plast efter långt svenskt engagemang

Plasten orsakar klimatutsläpp och nedskräpning i haven och på land. FN:s medlemsstater har enats om beslutet att förhandla om ett globalt avtal mot plastföroreningar. Det är den största miljööverenskommelsen sedan Parisavtalet år 2015 och något Sverige kämpat länge för.

Historiskt beslut vid FN:s miljöförsamling – förhandlingar om globalt avtal mot plastföroreningar ska inledas

Näringsminister Karl-Petter Thorwaldsson

Förbud mot utvinning av kol, olja och naturgas samt skärpta regler för utvinning i alunskiffer

Regeringen föreslår ändringar i miljöbalken och minerallagen som innebär ett förbud mot utvinning av stenkol, brunkol, råolja, skifferolja och naturgas på motsvarande sätt som för uran. Regeringen lämnar även förslag som syftar till att skärpa regelverket för utvinning av alunskiffer.

Fortsatt uppdrag till 15 myndigheter att bistå i genomförandet av regeringens samverkansprogram

Svensk innovationskraft grundas i förmågan att samverka. Att genomföra den gröna och digitala omställningen är grunden för regeringens samverkansprogram. Femton myndigheter har i uppdrag att bistå i genomförandet av samverkansprogrammen.

Innovations- och forskningsråd i London tillsatt

Sveriges sjunde innovations- och forskningskontor i utlandet har inrättats vid Sveriges ambassad i London. Kontoret ska utveckla och stärka samverkan mellan Storbritannien och Sverige rörande frågor kopplade till regeringens life science-strategi, export- och investeringsstrategin, forsknings- och innovationspropositionen, samt regeringens strategiska samverkansprogram.

Stärkt svensk-brittisk samverkan genom svenskt innovations- och forskningskontor i London

Forskning och innovation för hållbart byggande

Vinnova ska genomföra insatser för forskning och innovation för ett långsiktigt hållbart byggande. I uppdraget ingår att minska sårbarhet och beroenden av enskilda material samt att främja hållbarhet i bygg- och anläggningssektorn. Sammantaget ska insatserna minska miljö- och klimatpåverkan och bidra till genomförandet av den svenska strategin för en cirkulär ekonomi.

Aktivt arbete på EU-nivå för att driva på den gröna industriella revolutionen

I februari deltog näringsministern på ett möte med den europeiska batterialliansen tillsammans med representanter från många andra medlemsstater, EU-kommissionen, EIT InnoEnergy, Europeiska Investeringsbanken, samt Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling. Under följande möte i Konkurrenskraftsrådet (KKR) antogs en inriktning om företagens hållbarhetsrapportering. Detta följdes av en diskussion om transportsektorns gröna omställning. Både batterialliansen och KKR är exempel på forum där regeringen arbetar aktivt med den gröna industriella revolutionen.

Näringsministern till Bryssel för diskussioner om batterier och grön omställning

Landsbygdsminister Anna-Caren Säterberg

Uppdrag att överlämna förslag till Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 till Europeiska kommissionen

Förslaget till strategisk plan för den gemensamma jordbrukspolitiken ger

förutsättningar att nå livsmedelsstrategins mål samtidigt som ambitionerna inom miljö- och klimatområdet och fokus på unga och aktiva jordbrukare ökar. Förslaget innebär också att administrationen förenklas för både företag och myndigheter.

En jordbrukspolitik för fler gröna jobb, ökad livsmedelsproduktion och ökade ambitioner inom miljö- och klimatområdet

Statsbidrag till gles- och landsbygdskommuner 2022–2024

Näringslivet har i vissa landsbygdskommuner särskilda utmaningar som påverkar deras utvecklingskapacitet. I syfte att stärka dessa kommuner har regeringen beslutat om ett särskilt statsbidrag på 1 760 000 kronor årligen per kommun under perioden 2022–2024 till 39 kommuner med särskilda geografiska och demografiska utmaningar

Statsbidrag till gles- och landsbygdskommuner 2022–2024

Nytt havs-, fiskeri- och vattenbruksprogram

Programmet omfattar drygt 2 miljarder kronor och ska bidra till utvecklingen av konkurrenskraftiga och innovativa företag med utgångspunkt i en hållbar förvaltning av Sveriges naturresurser. Nytt är att programmet får en tydligare klimatprofil och syftar till att skapa bättre förutsättningar för näringen att axla sin roll i den gröna omställningen.

2 miljarder kronor i Sveriges förslag till havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet

Tydligare bestämmelser om ersättning vid avslag på ansökan om tillstånd till avverkning i fjällnära skog

Regeringen föreslår ändringar som syftar till att säkerställa rätten till ersättning vid nekade avverkningstillstånd i fjällnära skog, se till att det inte är möjligt att få ersättning mer än en gång för samma område samt att transparens och tydlighet kring var tillstånd har nekats säkerställs.

Förslag om tydligare ersättningsregler i fjällnära skog

Skolminister Lina Axelsson Kihlblom

Grundläggande behörighet på yrkesprogram

Bristen på gymnasialt yrkesutbildad arbetskraft är ett problem för svensk arbetsmarknad och på sikt för Sveriges konkurrenskraft. För att göra yrkesprogrammen mer attraktiva föreslås grundläggande behörighet ingå i alla yrkesprogram. På så vis kan kompetensförsörjningen säkras samtidigt som det inte innebär några stängda dörrar för framtida studier.

Gymnasiets yrkesprogram ska bli mer attraktiva

Utbildningsminister Anna Ekström

Ett omställningsstudiestöd som ger flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden

Människor måste kunna ställa om och kompetensutveckla sig när arbetsmarknaden förändras, utan att behöva känna oro för hur räkningarna fortsatt ska betalas. Med regeringens omställningsstudiestöd ges ekonomiska möjligheter till det. Omställningsstudiestödet kommer göra det möjligt för de allra flesta att studera i ett år med minst 80 procent av lönen.

Ett historiskt omställningspaket för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden

Ökad validering inom komvux för stärkt kompetensförsörjning

Att kunna få sina tidigare kunskaper erkända genom intyg eller betyg är ett effektivt sätt att ge fler tillgång till arbetsmarknaden eller vidare studier. Regeringen har lagt förslag för att öka antalet valideringar i Sverige. Regeringen föreslår att kommunerna ska bli skyldiga den som läser på komvux validering, och sedan ett betyg eller intyg som visar vad denne kan. En kommun ska även vara skyldig att erbjuda en inledande kartläggning inför utbildning eller prövning. Så får Sverige snabbare tillgång till den kompetens som behövs på svensk arbetsmarknad och så kan fler arbetslösa börja arbeta snabbare.

Ökad validering inom komvux ska stärka kompetensförsörjningen

Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning

I dag utbildas fler än vad som efterfrågas till vissa branscher och färre än vad som behövs till andra branscher. Nu ändrar regeringen på det, för att bättre möta näringslivets och välfärdens behov av utbildad personal. Regeringens

föreslag innebär att arbetsmarknadens behov ska ges betydelse för utbildningsinriktningar och antal platser inom gymnasial utbildning.

Dimensionering av gymnasial utbildning ska förbättra kompetensförsörjningen

Utrikesminister Ann Linde

Beslut under OSSE-ordförandeskap om de utmaningar som klimatförändringarna medför

Tack vare Sveriges pådrivande roll som ordförande i Organisationen för Säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) lyckades regeringen få ett genombrott i frågan om klimatförändringar och i hur OSSE får mandat att jobba med klimat och säkerhet samt identifiera var klimatförändringar kan leda till konflikter. Beslut togs i samband med OSSE:s ministerrådsmöte i Stockholm i december 2022.

Viktiga resultat vid avslutande ministerrådsmöte i OSSE

Tillsättning av ambassadör för klimat och säkerhet

Klimatförändringarna och miljöförstörelsen bidrar till ökade spänningar och konflikter. Klimatet har en avgörande betydelse för Sveriges säkerhet. De klimatrelaterade säkerhetshoten måste tas på största allvar. Därför tillsätts en ambassadör för klimat och säkerhet.

Utrikesdeklarationen

Biståndsminister Matilda Ernkrans

Beslut om ytterligare stöd till Blue Action Fund

Regeringen har beslutat om ytterligare stöd till Blue Action Fund (BAF) om 30 miljoner kronor. BAF:s verksamhet ska på lång sikt stärka effektivt marint bevarande, inklusive kustskyddande åtgärder, genom att förstärka synergier mellan marint bevarande, livsmedelssäkerhet och klimatförändringar. Ett integrerat mål är även att stödja hållbart småskaligt fiske och att arbeta med lokala intressenter.

Beslut om fortsatt stöd till UNDP:s Climate Promise

Regeringen har beslutat om fortsatt stöd till UNDP:s Climate Promise om 50 miljoner kronor. Stödet syftar till att stötta länder i att ta fram ambitiösa nationella handlingsplaner såkallade NDC:s.

Beslut om stöd till Afrikanska utvecklingsbankens initiativ Desert to Power

Regeringen har beslutat om stöd till Afrikanska utvecklingsbankens initiativ Desert to Power om 70 miljoner kronor för att öka tillgången till grön och hållbar elektricitet från solceller för 250 miljoner människor i Sahelregionen.

Uppdrag till Sida att bidra till ambitionen att fördubbla svensk klimatfinansiering

Sida har fått i uppdrag av regeringen att bidra till ambitionen att fördubbla svensk klimatfinansiering. Detta kan uppnås genom dels ökade anslag, dels ökad integrering av miljö och klimat i Sidas övriga verksamhet.

Sverige ökar stödet till FN:s arbete med klimat och säkerhet i utvecklingsländer

För att stärka FN:s förmåga att analysera och hantera klimatrelaterade säkerhetsrisker i utvecklingsländer ökar Sverige stödet till FN:s klimatsäkerhetsmekanism med upp till 14,75 miljoner kronor för år 2022. Verksamheten syftar till att minska risken att klimatförändringarnas effekter, såsom långvarig torka, återkommande översvämningar och skogsbränder, i förlängningen leder till ökade spänningar och konflikt i världens mest klimatutsatta och sårbara länder.

Sverige ökar stödet till FN:s arbete med klimat och säkerhet i utvecklingsländer

Ta tillbaka kontrollen över välfärden

Finansminister Mikael Damberg

Uppdrag till myndigheter att kartlägga omfattningen av felaktiga utbetalningar

Den som har rätt till bidrag eller ersättning ska få det, men inte en krona ska gå till organiserad brottslighet eller den som fuskar. Som ett led i regeringens arbete mot fusk ska därför en rad myndigheter kartlägga felaktiga

utbetalningar och vad de beror på samt rapportera den totala omfattningen till regeringen.

Myndigheter ska kartlägga omfattningen av felaktiga utbetalningar

Inrättande av Utbetalningsmyndigheten

En del i regeringens arbete mot fusk är att bilda en ny myndighet, Utbetalningsmyndigheten, från den 1 januari 2024. Myndigheten ska förebygga och förhindra felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Den ska också ta över vissa utbetalningar till exempel sjukpenning, bostadsbidrag och pensioner. Det ger detta staten nya möjligheter att stoppa fusk och fel.

Ny myndighet för att motverka välfärdsbrottslighet

Skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa

A-kassan är ett skydd för människor vid arbetslöshet. Om det är billigare att vara med vill fler bli medlemmar och det gör både arbetsmarknaden och arbetstagare tryggare. Regeringen förbereder därför nya bestämmelser som ska göra det möjligt att dra av mer för avgiften i deklARATIONEN. Förslaget innebär att skatten blir i genomsnitt 415 kronor lägre per medlem och år.

Skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa

Civilminister Ida Karkiainen

Idéburen välfärd

Regeringen har föreslagit bättre möjligheter att upphandla välfärd från idéburna organisationer. Kontrakt ska kunna reserveras till dem och de ska också kunna ingå i ett frivilligt register för att göra kontakterna enklare mellan organisationerna och den part som upphandlar. Det är ett konkret exempel på att ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden.

Bättre möjligheter för idéburna organisationer att bidra till en stark välfärd

En effektivare överprövning av offentliga upphandlingar

Överprövningar vid upphandlingar kan ta lång tid i domstolen. Regeringen har därför lämnat förslag om att processerna ska gå snabbare, men också att parterna tidigt måste ange alla omständigheter de vill lyfta i målet så att det blir tydligare.

Förslag om effektivare överprövning av offentlig upphandling lämnas till riksdagen

Åtterrapporering av stödet om arbetsrättsliga villkor

Arbete som har upphandlats av offentlig sektor ska utföras med skäliga arbetsvillkor. Därför är det obligatoriskt att ställa sådana krav i vissa upphandlingar. Upphandlingsmyndighetens stöd är viktigt för kommuners, regioners och statliga myndigheters arbete med dessa frågor och därför har regeringen beslutat att myndigheten ska redovisa vilka åtgärder de vidtar för att hjälpa myndigheterna.

Energi- och digitaliseringsminister Khashayar Farmanbar

50 miljoner på samhällets digitala omställning

Regeringen avsätter 50 miljoner kronor på svenskt deltagande i programmet ett digitalt Europa som syftar till att stärka samhällets digitala omställning. Detta säkerställer aktörers möjligheter att ta del av satsningar inom exempelvis molntjänster och AI. En digital omställning kan utveckla välfärden, påskynda den gröna omställningen, stärka Sveriges säkerhet samt konkurrens- och innovationsförmåga.

Regeringen satsar 50 miljoner för samhällets digitala omställning

Näringsminister Karl-Petter Thorwaldsson

Nordisk kartläggning av innovations- och produktionskapacitet för vacciner

Uppdrag till Vinnova att tillsammans med myndigheter i Norge (Innovation Norway), Finland (Business Finland) och Danmark (Statens Serum Institut) samt konsult på Island (Landas EHF) genomföra en gemensam studie om potentialen för ömsesidig nytta av nordiskt samarbete inom innovation, utveckling och produktion av vacciner.

Nordisk kartläggning av innovations- och produktionskapacitet för vacciner

Socialminister Lena Hallengren

Utredning om förbud mot privata sjukvårdsförsäkringar inom den helt eller delvis offentliga vården

Det ska inte vara möjligt att köpa sig förtur i den offentligfinansierade vården. Regeringen har därför tillsatt en bokstavsutredning som ska ta fram skarpa förslag för att säkerställa det. Utredningen bidrar med den sista pusselbiten som behövs för att den som har störst behov av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården.

Regeringen vill utreda ett förbud mot privata sjukvårdsförsäkringar inom den offentligt finansierade vården

Överenskommelse om god och nära vård 2022 – en omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav

Svensk sjukvård behöver större kostym. Det behövs fler vårdplatser men också en mer utbyggd primärvård. Regeringen och SKR har slutit en överenskommelse som omfattar totalt 6,37 miljarder kronor där pengarna ska gå till att stötta utvecklingen av den nära vården och skapa goda förutsättningar för vårdens medarbetare.

Nära 11 miljarder kronor satsas på vården genom nya överenskommelser med SKR

Överenskommelse om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2022

Väntetiderna till hälso- och sjukvården måste kortas och fler patienter ska få vård inom rimlig tid. Regeringen och SKR har därför slutit en överenskommelse som omfattar nära tre miljarder kronor där pengarna ska gå till att kortare väntetider och köer i hälso- och sjukvården.

Nära 11 miljarder kronor satsas på vården genom nya överenskommelser med SKR

Ökad kontinuitet och effektivitet i vården – en primärvårdsreform

Det pågår just nu en reformering av primärvården där syftet är att göra vården mer tillgänglig, patientnära och att öka kontinuiteten. Regeringen har beslutat om den andra propositionen i primärvårdsreformen: Ökad kontinuitet och effektivitet i vården. Genom förslagen kommer det bli enklare att lista sig på en vårdcentral. Där ska patienten också få välja och få tillgång till en egen, fast läkare.

Lagrådsremiss nästa steg i primärvårdsreformen

Barnets bästa när vård enligt LVU upphör – lex lilla hjärtat

Tryggheten och säkerheten för placerade barn behöver öka. Regeringen vill därför genomföra ändringar i socialtjänstlagen och lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) som stärker principen om barnets bästa och säkerställer trygghet och stabilitet för placerade barn. Bland annat föreslås att socialnämnden ska kunna besluta att vårdnadshavare och föräldrar ska lämna drogtest. Det föreslås också att socialnämnden ska bli skyldig att följa upp barn efter avslutad vård enligt LVU.

Barnets bästa när vård enligt LVU upphör – lex lilla hjärtat

Proposition om en fast omsorgskontakt i hemtjänsten

Regeringen föreslår nya bestämmelser i socialtjänstlagen föreslås med krav på att den som har hemtjänst ska erbjudas en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövt. Den fasta omsorgskontakten ska tillgodose den enskildes behov av trygghet, kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning när hemtjänstinsatser verkställs. Det föreslås också bli ett krav att den som utses till fast omsorgskontakt ska ha yrkestiteln undersköterska.

Regeringen vill införa krav på fast omsorgskontakt inom hemtjänsten

Stärkt rätt till personlig assistans – grundläggande behov för personer som har en psykisk funktionsnedsättning och ökad rättssäkerhet för barn

Regeringen föreslår nya bestämmelser som innebär att rätten till personlig assistans stärks. Förslagen beräknas leda till att 1 800 fler får rätt till personlig assistans och att fler också får rätt till kommunal personlig assistans. Förslagen innehåller också ett nytt sätt att beakta det så kallade föräldraansvaret vilket innebär stärkt rättssäkerhet och utökad personlig assistans för barn. Förslagen innebär höjd livskvalitet och en bättre vardag för personer med behov av personlig assistans och deras anhöriga.

Regeringen föreslår lagändringar för att stärka rätten till personlig assistans

Socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi

Ett bättre premiepensionssystem

Premiepensionen reformeras och blir bättre och tryggare. Staten tar tillbaka kontrollen genom att lämna ett fondtorg med fri anslutning och istället ha ett

fondtorg där fonder upphandlas. Så kan oseriösa aktörer stängas ute, kvaliteten förstärkas och prisnivån hållas nere, samtidigt som valfriheten upprätthålls.

Lagrådsremiss om ett bättre premiepensionssystem

En översyn av arbetsskadeförsäkringen

Regeringen har tillsatt en utredning för att se över arbetsskadeförsäkringens regelverk för att säkerställa att arbetsskadeförsäkringen fyller sin funktion och ger ekonomisk trygghet vid arbetsskada.

Regeringen tillsätter utredning av arbetsskadeförsäkringen

Nytt mål för sjukförsäkringen

Försäkringskassan ska fortsatt arbeta för en sjukförsäkring som ger ekonomisk trygghet vid sjukdom och får ett tydligare mål för detta. Försäkringskassan ska också fortsätta arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar, bidragsbrott och organiserad brottslighet.

Nytt mål för sjukförsäkringen i Försäkringskassans regleringsbrev

En förstärkt spelreglering

Nästa steg tas för att återta kontrollen över den svenska spelmarknaden genom stärkt konsumentskydd och en långsiktig hållbar spelmarknad. För att stänga ute olagliga aktörer från spelmarknaden föreslås bland annat ett krav på tillstånd för spelprogramvara, ett förbud mot att främja olovligt spel och ett utökat förbud mot reklam för olicensierat spel.

En tryggare spelmarknad genom förstärkt spelreglering

Uppdrag till Försäkringskassan om bättre kontroller av A1-intyg

Försäkringskassan har fått i uppdrag att redovisa hur myndigheten arbetar med att kontrollera A1-intyg. Uppdraget handlar om att säkerställa att socialavgifter betalas i rätt land, och att fusk med intyg inte riskerar leda till snedvriden konkurrens och negativ påverkan på statsfinanserna, samt att enskilda inte hamnar i kläm och utnyttjas.

Uppdrag till Försäkringskassan om bättre kontroller av A1-intyg

Garantitillägg i bostadstillägget

Alldeles för många pensionärer har låg pension. Trots att de slitit hela livet är många beroende av grundskyddet. Därför ska ett garantitillägg införas som stärker ekonomin för pensionärer med låga inkomster. En dryg miljon pensionärer får i genomsnitt 750 kronor mer i plånboken per månad.

Förslag om garantitillägg på remiss

Skolminister Lina Axelsson Kihlblom

Stärkt arbete med trygghet och studiero i skolan

Bristande studiero och otrygghet i skolan gör att elever hamnar på glid och inte lär sig det de ska. All personal ska få vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Det ska uttryckligen anges att dessa åtgärder innefattar en befogenhet att ingripa fysisk för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. Det ska även bli enklare för rektorn att besluta om avstängning samt tillfällig placering inom och utanför skolenheten. En huvudregel om mobilförbud på lektionstid införs.

Regeringen vill stärka arbetet med trygghet och studiero i skolan

Tydligare regler för resursskolor

Alla elever ska ges möjlighet till att klara skolan och lära sig det de behöver, men alltför många elever får inte tillräckligt stöd för att nå dit. En del elever behöver en anpassad undervisning och lärmiljö för att lyckas i skolan, och regeringen har därför lagt förslag som ska utveckla och förtydliga förutsättningarna för resursskolor.

Tydligare regler för resursskolor

Ökad likvärdighet för skolhuvudmän

När det gäller att anordna utbildning har kommunala skolor ett större lagstadgat ansvar än friskolor. Regeringen föreslår därför en mer rättvis resursfördelning som bättre speglar kostnaderna för ansvarsfördelningen. Bestämmelser om hur grundbeloppet beräknas ska förändras och reglerna för resursfördelning förtydligas.

Tydligare och mer likvärdig resursfördelning till skolor

Ett mer rättvist skolval

Regeringen vill se ett mer transparent och rättvist skolval som ger fler barn och föräldrar möjlighet att välja skola. Därför föreslås kösystemet slopas och istället ska tydliga, skollagsreglerade urvalsgrunder för förskoleklass, grundskola och grundsärskola införas. Skolinspektionen ska vid prövning av ansökningar vid nyetableringar av fristående skolor särskilt beakta elevers rätt till en likvärdig utbildning. Kommuner ska vara skyldiga att yttra sig över ansökningar om godkännande.

Regeringen föreslår ändringar i skollagen för ett mer rättvist skolval

Skärpta regler för konfessionella inslag i skolan

Skolan ska vara en plats för kunskap och bildning – inte religiös påverkan. För att lättare kunna stoppa odemokratiska och olämpliga aktörer går regeringen nu fram med hårdare krav på för att driva konfessionell skola. Elever ska ha reella möjligheter att välja om de vill delta i konfessionella inslag eller inte.

Skärpta regler för konfessionella inslag i skolan

Hårdare krav på aktörer för pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg är ett alternativ till förskola och fritidshem, till exempel familjedaghem. Regeringen har lämnat förslag på åtgärder som ska stärka kvaliteten och likvärdigheten i pedagogisk omsorg, bland annat att en enskild huvudman ska godkännas av kommunen så att olämpliga aktörer förhindras att utöva verksamheten.

Hårdare krav på aktörer för pedagogisk omsorg

Stärkt elevhälsa och utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning

Hur man mår och hur man presterar i skolan är tätt sammanlänkat och därför är skolans arbete med elevhälsa viktigt. Av den anledningen går regeringen fram med förslag som ska stärka elevhälsan så att fler kan få stöd tidigare. Samarbetet med socialtjänsten ska stärkas för att tidigt fånga upp unga på glid.

Mer jämlik elevhälsa och stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning

Utbildningsminister Anna Ekström

Vuxenutbildningen ska granskas på skolnivå

Samhället behöver skärpa kontrollen av vuxenutbildningens kvalitet. Den löpande tillsynen inom sfi och annan vuxenutbildning har tidigare skett på huvudmannanivå men nu har regeringen gett Skolinspektionen i uppdrag att löpande granska verksamheter på skolnivå, också när utbildningen bedrivs av en upphandlad entreprenör.

Vuxenutbildningen ska granskas på skolnivå

Fribeloppet för studerande slopas till och med den 30 juni 2022

De studenter som gör en insats nu, till exempel i vården, ska inte behöva oroa sig för sitt studiemedel eller för att bli återbetalningsskyldiga till CSN. Därför slopas fribeloppet för samtliga studerande med studiemedel även under det första halvåret 2022. Fribeloppet reglerar hur hög inkomst en studerande kan ha utan att studiemedlen minskas.

Fribeloppet för studerande slopas till och med den 30 juni 2022

Stärkt kvalitet i lärarutbildningarna och ökade möjligheter för akademiker att läsa in en lärarexamen

För att svenska elevers kunskapsresultat ska fortsätta uppåt måste alla elever få undervisning av hög kvalitet. Då krävs fler utbildade lärare i klassrummen. För att göra det enklare för personer med en akademisk examen att ställa om till läraryrket har regeringen infört en försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU).

Stärkt kvalitet i lärarutbildningarna och ökade möjligheter för akademiker att läsa in en lärarexamen

Utrikesminister Ann Linde

Demokratisatsning och fackligt engagemang

Bristen på demokrati och mänskliga rättigheter i arbetslivet globalt måste uppmärksammas mer. Arbetstagare trakasseras, mister sina jobb och till och med dödas för sitt fackliga engagemang. Regeringen kommer att arbeta mer med dessa frågor bland annat inom Global Deal.

Utrikesdeklarationen

Biståndsminister Matilda Ernkrans

Beslut för att avyttra svenskt vaccin mot covid-19 och öka vaccinationsgraden internationellt

Sverige har under coronapandemin donerat ca tio miljoner doser. Inkluderat i de 10 miljoner doserna har Sverige donerat en miljon vaccindoser och sprutor bilateralt till Rwanda.

Regeringen donerar ytterligare en halv miljon doser vaccin mot covid-19 till låg- och medelinkomstländer

Sverige säkrar en miljon doser covid-vaccin till Rwanda

Aktiviteter inom arbetet för att avyttra svenskt vaccin mot covid-19 och öka vaccinationsgraden internationellt

Internationella vaccininstitutet (IVI) är en internationell organisation med syfte är att upptäcka, utveckla och leverera säkra, effektiva och prisvärda vacciner för global folkhälsa så att utvecklingsländer ska slippa lida av smittsamma sjukdomar. Verksamheten sker i samarbete med flera svenska forskningscentra. Ett europakontor i Stockholm ger nya möjligheter till samarbete med svensk forskning och svenska företag inom life science. Inom ramen för biståndsanslaget finns 50 miljoner kronor reserverade per år 2022–2026 som stöd till det nya europakontorets verksamhet.

Sverige undertecknar avtal med det Internationella vaccininstitutet

Artikel från Utbildningsdepartementet

Regeringen uppmanar svenska lärosäten och forskningsfinansiärer att avbryta samarbeten med statliga institutioner i Ryssland och Belarus

Publicerad 02 mars 2022

Onsdagen den 2 mars höll utbildningsminister Anna Ekström en pressbriefing tillsammans med Hans Adolfsson, vice ordförande för Sveriges Universitets- och Högskoleförbund (SUHF), och Vetenskapsrådets generaldirektör Sven Stafström, med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Regeringen fortsätter nu att driva på sanktioner mot Ryssland, stötta Ukraina och stärka Sverige.

Regeringen uppmanar till att kontakter och samarbeten mellan lärosäten och forskningsfinansiärer och statliga institutioner i Ryssland och Belarus omedelbart upphör och att inga nya kontakter eller åtaganden initieras. Det sa utbildningsminister Anna Ekström vid en pressbriefing under onsdagen.

Sverige fördömer å det kraftfullaste den oprovocerade, olagliga och oförsvarliga ryska invasionen av Ukraina. Rysslands agerande är en attack på den europeiska säkerhetsordningen och det är oerhört viktigt att de europeiska länderna står enade i solidaritet med Ukraina och det ukrainska folket. Universitet, högskolor och forskningsfinansiärer i Sverige har en

viktig roll i att stå upp för kunskap, akademisk frihet, demokrati och mänskliga rättigheter och visa solidaritet med studenter och forskare i Ukraina.

I många utbildnings- och forskningssamarbeten finns det individuella kontakter mellan forskare i Sverige, Ryssland och Belarus. Många akademiker i Ryssland kritiserar också öppet landets agerande och det är viktigt att enskilda ryska och belarusiska forskare inte likställs med statliga institutioner. Regeringen utgår från att de svenska lärosätena och myndigheterna försäkras om att eventuella individuella kontakter och samarbeten verkligen är lämpliga utifrån nationella och europeiska politiska ställningstaganden. Lärosäten och myndigheter uppmanas att särskilt beakta de säkerhetspolitiska aspekterna på samarbete inom olika ämnesområden. Sverige ska inte ha utbildnings- och forskningssamarbeten som stöttar den ryska statsledningen.

Regeringen rekommenderar lärosäten och övriga berörda myndigheter att ha en mycket strikt hållning vad gäller utbetalningar, hantering av ansökningar, genomförande av projekt, ingående av avtal och liknande som involverar ryska och belarusiska mottagare. Utgångspunkten är att kontakter och samarbeten med ryska och belarusiska statliga institutioner ska upphöra.

Regeringens ställningstaganden bygger på beslut och vägledning från EU och andra europeiska aktörer. Utbildningsdepartementet för en dialog med berörda myndigheter om hur regeringen bäst kan stödja lärosätena i frågor som rör den pågående konflikten och övriga frågor om säkerhetsrisker i samband med utbildnings- och forskningssamarbeten.

Regeringskansliet

Artikel från Näringsdepartementet, Socialdepartementet,
Utbildningsdepartementet

Tillsammans för en ledande life science-nation

Publicerad 16 februari 2022

Den årliga life science-konferensen är en tvärsektoriell mötesplats för Sveriges innovationskraft – med fokus på konkreta resultat från den nationella life science-strategin. Genom samverkan mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor skapas en konkurrenskraftigare life science-sektor som skapar arbetstillfällen och stärker folkhälsan. Missade du konferensen den 17 januari finns nu möjlighet att se den i efterhand.

För att nå målet i life science-strategin – att bli en ledande life science-nation, har åtta prioriteringsområden lyfts fram som extra angelägna att fokusera på. En av dessa handlar om vikten av bred samverkan mellan näringsliv, offentlig sektor och akademi. För att möjliggöra denna samverkan krävs gemensamma kommunikationsplattformar och här kommer life science-konferensen in som en mycket viktig aktivitet.

Näringsminister Karl-Petter Thorwaldsson inledde konferensen 2022:

– Life science är en växande bransch och en nyckelindustri för Sverige. Den skapar arbetstillfällen och stärker folkhälsan. 2021 nådde vi 115 miljarder i exportvärde för läkemedel. Framgångsfaktorn har varit att samla innovationskraften tvärsektoriellt mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor. Den årliga life science-konferensen skapar det viktiga samtalet mellan aktörerna över hur vi kan utveckla området ytterligare – för att bli en ledande life science-nation och därmed stärka Sveriges konkurrenskraft.

Life science-konferensen – ett regionalt samarbete

Regeringens life science-konferens, som i år samverkade med Västra Götalandsregionen och klusterorganisationen Health Innovation West, tog fasta på att lyfta fram resultat inom respektive prioriterat område, där representanter från näringsliv, akademi och offentlig sektor medverkade.

Arbete över gränserna är något Ann-Sofi Lodin, regiondirektör i Västra Götalandsregionen, lyfter fram som extra betydelsefullt:

– För att klara de uppdrag som regionerna har med ansvar för såväl hälso- och sjukvård som regional utveckling, är samarbete över gränserna en nödvändighet. Vi behöver förstå att de olika förutsättningar som olika aktörer har inte bara behöver adresseras mellan regionerna och de statliga myndigheterna, utan även med akademi och näringsliv.

Konkreta resultat skapar en tydlig riktning framåt

Under konferensen medverkade drygt 50 talare och fler än 750 personer deltog digitalt i mötet med en aktiv diskussion i chatten. Programmet bestod av åtta sessioner med fokus på prioriteringar för life science, samt en avslutande utblick internationellt. Regionerna och Vinnova som medarrangörer lyfte fram konkreta resultat av det gemensamma strategiska arbetet vilket också gav en tydlig riktning för prioriteringar framåt.

Arbetet med att implementera den nationella strategins målsättningar fortsätter, att vara en ledande life science-nation kräver såväl långsiktighet som agilitet. Den internationella konkurrensen är knivskarp. Regeringens insatser publiceras löpande på regeringen.se/lifescience.

Fyra röster från life science-sektorn

Beatrice Melin, forskare Umeå

”Policy och regelverk måste gå i takt med all utveckling som sker inom Life Science. Det ser vi inte minns när vi bygger upp PREDICT, en plattform för precisionshälsa i Västerbotten!”

Mattias Perjos, vd Getinge

“Genom samverkan och fokus på forskning, digitalisering och effektivisering av vården kommer Sverige att behålla sin ledande position inom life science,

och säkerställa rätt vård till patienter”

Louise Kristoffersson, Sahlgrenska Universitetssjukhusets patientråd

" Att få vara med vid Life science 2022 som representant för oss patienter var jätteviktigt för mig. Att få lyfta människan bakom diagnosen, dess behov och känslor. Framåt är det nu viktigt att sjukvården fortsatt ger en proffsig, innovativ, individanpassad och korrekt vård och omsorg. Men kom ihåg den mänskliga sidan, ödmjukhet och respekt i samverkan och i bemötandet av mig som patient. Ingen person ska behöva googla sig till vad ett besked innebär eller bli lämnad ensam med ett sjukdomsbesked."

Frida Lawenius, tf vd Sweden Bio.

”För att hålla en ledarposition inom life science behövs riktning, muskler och uthållighet i det politiska ledarskapet. Styrkan i svensk life science bygger på en diversitet av samverkande aktörer, från småföretag till myndigheter. För att maskineriet ska fungera måste systemet vara väloljat med ändamålsenliga regelverk och incitamentsstrukturer som skapar möjligheter, inte hinder, för nyttjande och samverkan kring våra tillgångar, alltifrån hälsodata till kompetens. Och vi behöver långsiktiga åtaganden kring satsningar på framtidens innovativa lösningar.”

Artikel från Utbildningsdepartementet

Ändrade regler om permanent uppehållstillstånd berör även doktorander

Publicerad 08 december 2021

Den 20 juli 2021 ändrades vissa regler om uppehållstillstånd i utlänningslagen (2005:716). Lagändringarna innebär bland annat att tidsbegränsade uppehållstillstånd blir huvudregel och att ett permanent uppehållstillstånd bara kan beviljas om vissa särskilda krav är uppfyllda, däribland ett krav på försörjning. De särskilda kraven gäller som huvudregel för alla som ansöker om permanent uppehållstillstånd i Sverige, även doktorander.

De särskilda kraven för permanent uppehållstillstånd innefattar bland annat ett försörjningskrav där försörjningsförmågan måste ha viss varaktighet. Det är Migrationsverket och migrationsdomstolarna som prövar om de särskilda kraven för permanent uppehållstillstånd är uppfyllda. Den som inte uppfyller de särskilda kraven för permanent uppehållstillstånd kan ansöka om fortsatt tidsbegränsat uppehållstillstånd för till exempel studier, forskning eller arbete.

Forskare som har slutfört sin forskning och studenter som har slutfört sina högskolestudier i Sverige har även möjlighet att ansöka om uppehållstillstånd i ett år för att söka arbete eller starta företag. Det underlättar för nyexaminerade att stanna kvar i Sverige efter avslutade studier.

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Ministrar antog rådsslutsatser om medborgliga utrymmen för ungdomar på EU-möte

Publicerad 02 december 2021

När ministrarna för utbildning, ungdom, kultur och idrott träffades i Bryssel den 29–30 november antog de bland annat rådsslutsatser om medborgliga utrymmen för ungdomar och om arkitektur och det nya europeiska Bauhausinitiativet. Andra frågor på dagordningen var blandat lärande och en europeisk modell för idrott.

Medborgliga utrymmen för ungdomar

Utbildnings- och ungdomsministrarna antog rådsslutssatser om att upprätta medborgliga samlingslokaler för ungdomar som ska underlätta meningsfullt deltagande i samhället. Det fanns ett stort stöd bland medlemsländerna att hjälpa organisationer på ungdomsområdet och att nå ut till fler ungdomar.

Ministrarna antog även en rekommendation om blandat lärande för en kvalitativ och inkluderande grundskole- och gymnasieutbildning.

Bauhausinitiativet

På mötets andra dag godkände kultur- och idrottsministrarna rådsslutsatser om kultur och arkitektur kopplat till det nya europeiska Bauhausinitiativet, som kommissionen lanserade i början av 2021. Initiativet syftar till att skapa en mötesplats där framtida sätt att leva ska formges, med konst, kultur, social inkludering, vetenskap och teknik samt hög kvalitet vid renoveringar och nybyggnation som centrala inslag. Därutöver antog ministrarna en

rådsresolution om huvuddragen i en europeisk idrottsmodell.

Ambassadör Torbjörn Haak representerade Sverige på mötet.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Blandat lärande och digital utbildning på EU-möte

Publicerad 26 november 2021

Utbildnings- och ungdomsministrarna träffas i Bryssel den 29 november. Digital utbildning, blandat lärande och medborgliga utrymmen för ungdomar står bland annat på dagordningen.

Blandat lärande för en kvalitativ utbildning

Utbildningsministrarna ska anta en rekommendation om blandat lärande för en kvalitativ och inkluderande grundskole- och gymnasieutbildning. Rekommendationen föreslår en långsiktig strategi för att slå samman undervisning i klassrum och på distans men även att kombinera olika digitala och analoga verktyg. Medlemsländerna uppmanas bland annat att höja elevernas digitala kompetens med hjälp av investeringar i snabb internetuppkoppling i skolor och miljöer för distansundervisning. Vidare uppmanas medlemsländerna att använda EU-medel och expertis för reformer och investeringar.

Regeringen ställer sig bakom rådsrekommendationerna men anser att det är viktigt att medlemsstaternas befogenheter på utbildningsområdet respekteras.

Digital utbildning

På mötet kommer ministrarna att ha en riktlinjedebatt om digital utbildning och digitala färdigheter. Bakgrunden till debatten är en handlingsplan för digital utbildning 2021–2027 som togs fram efter den ökade användningen av digital undervisning i och med coronapandemin. Betydelsen av digitala kunskaper och digital utbildning fanns även med i Europeiska rådets slutsatser från oktober 2021. Riktlinjedebatten ger ministrarna möjlighet att

tycka till i den strukturerade dialog som EU-kommissionen inlett om digitalisering.

Medborgliga utrymmen för ungdomar

När ungdomsfrågorna kommer upp på mötet ska ministrarna bland annat godkänna rådsslutsatser om att upprätta medborgliga samlingslokaler för ungdomar. Det finns ett starkt fokus bland medlemsländerna på att främja ungas möjligheter att delta i beslutsfattande och särskilt deras tillgång till medborgliga samlingslokaler och virtuella kanaler. Slutsatserna innehåller även en uppmuntran till att stödja organisationer som arbetar med unga, fler insatser för unga med begränsade förutsättningar och stöd till ungdomar som engagerar sig i att tillbakavisa hatpropaganda och skydda yttrandefrihet. Vikten av att säkerställa tillgång till medborgliga samlingslokaler för unga är även temat på en riktlinjedebatt som ska hållas mellan ungdomsministrarna på mötet.

Regeringen ställer sig bakom rådsslutsasterna.

Ambassadör Torbjörn Haak företräder Sverige på mötet i Bryssel.

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Nu börjar läslovet!

Publicerad 29 oktober 2021

God läsförmåga är nödvändig för att kunna lära sig mycket och vara delaktig i ett demokratiskt samhälle. Läsning är också en lustfylld upplevelse som ger oss möjlighet att upptäcka nya världar, förstå andra människor och oss själva. Under vecka 44 är det läslov i Sverige, ett tillfälle då läsningen tar extra stor plats på bibliotek, fritidshem, förskolor, fritidsgårdar, idrottsföreningar och hemma i läsfåtöljen.

Alla barn och elever behöver få förutsättningar att upptäcka läsningens möjligheter och utveckla sin läslust. Regeringen har därför gjort flera satsningar för att stimulera läsintresset hos barn och unga och väcka nyfikenheten för olika sorters litteratur, men också för att ge personal i förskolan och skolan verktyg och kompetens att stärka barns och elevers språkutveckling.

Här följer en genomgång av några av regeringens pågående och genomförda satsningar.

Skrivelse om barns och ungas läsning

I mars 2021 lämnade regeringen skrivelsen Barns och ungas läsning till riksdagen. I skrivelsen redogör regeringen för sina bedömningar hur läsning bland barn och unga kan främjas.

Regeringens skrivelse Barns och ungas läsning

Ett nytt läsråd ska främja läsande

Regeringen har inrättat ett nytt permanent läsråd inom Kulturrådet. Läsrådet ska vara en drivande och samordnande aktör inom det läsfrämjande arbetet och ska bland annat lämna förslag på olika läsfrämjande insatser och bidra till Kulturrådets läsfrämjande arbete. Läsrådet ska också bidra till samverkan mellan aktörer inom kultur, skola, civilsamhälle, folkbildning, bokhandel, förlag och andra delar av näringslivet. En annan viktig uppgift är att ansvara för kunskapsinsamling, följa relevant forskning och identifiera utvecklingsbehov inom det läsfrämjande arbetet.

Fortsatt utbyggnad av Bokstart

Sedan 2015 driver Kulturrådet Bokstart, en nationell satsning på små barns språk- och läsutveckling som bygger på samarbete mellan folkbiblioteken och barnhälsovården. Kulturrådet har tillförts 15 miljoner kronor 2021 och 20 miljoner kronor årligen från och med 2022 för att Bokstart ska kunna byggas ut.

Vikten av högläsning har förts in i förskolans läroplan

I den reviderade läroplanen för förskolan som gäller sedan 2019 betonas högläsningens betydelse. I läroplanen finns följande skrivning: ”Barnen ska erbjudas en stimulerande miljö där de får förutsättningar att utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om litteratur och andra texter.”

Läslyftet i förskolan och skolan

Sedan 2015 pågår Läslyftet, en fortbildning för lärare och skolbibliotekarier i läs- och skrivutveckling som sedan 2017 även omfattar förskolan. Läslyftet bygger på kollegialt lärande och syftar till att stärka varje elevs läsförmåga och utveckla kvaliteten i undervisningen. Mellan åren 2015 och 2020 har satsningen nått cirka 25 procent av Sveriges samtliga lärare och förskolepersonal.

Ökad tillgång till skolbibliotek

Skolbibliotek har stor betydelse för elevers bildning och utbildning, men också för att främja läsförmåga och kunskaper i källkritik. I budgetpropositionen för 2022 föreslår regeringen att medel avsätts för att

stärka skolbiblioteken, det rör sig om 26,2 miljoner kronor 2022, 27,1 miljoner kronor 2023 och 1,8 miljoner kronor för 2024 och framåt.

Insatser för att stärka barns och elevers läsande

Skolverket har i uppdrag att genomföra kontinuerliga och långsiktiga insatser för att främja ett ökat läsande generellt, inklusive att stärka läslovet bland annat genom insatser som kan väcka nyfikenhet för de möjligheter som skönlitteratur och sakprosa kan ge. För att ge barn mer jämlika förutsättningar inför skolstarten avser regeringen också att vidta åtgärder för att stärka förskolans arbete med barnens språkutveckling i svenska.

Nationellt centrum för språk-, läs- och skrivutveckling

Nationellt centrum för språk-, läs- och skrivutveckling (NCS) är ett uppdrag i regeringens instruktion till Skolverket. NCS erbjuder stöd och utbildning till huvudmän, förskolor och skolor inom språk-, läs- och skrivutveckling.

Fortsatt satsning på Stärkta bibliotek

Folkbibliotek runt om i landet har en stor betydelse för människor, både genom att tillhandahålla litteratur och som mötesplats. Att stärka biblioteken innebär också en satsning på ökat läsande. Regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2022 att 75 miljoner kronor avsätts under 2022 för att förstärka satsningen Stärkta bibliotek. Syftet är att öka utbudet och tillgängligheten till biblioteksverksamhet i hela landet.

Genom satsningen har regeringen hittills avsatt 250 miljoner kronor årligen 2018–2020 och 150 miljoner kronor 2021. Inom ramen för satsningen sökte och beviljades samtliga kommuner bidrag under 2020. Satsningen för att öka utbudet och tillgängligheten till biblioteksverksamhet i hela landet har varit framgångsrik och regeringen bedömer att satsningen därför bör förstärkas 2022.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Studiestödet anpassas för att främja omställning

Publicerad 18 oktober 2021 Uppdaterad 28 januari 2022

Det svenska studiestödet är ett av världens mest omfattande och generösa studiestödssystem. Studiestödet ska ge möjlighet till alla oavsett bakgrund och förutsättningar att studera vidare. Studiestödssystemet utvecklas ständigt i riktning mot att fler ska rekryteras till studier, bland annat höjdes totalbeloppet inom studiemedel 2018 genom en höjning av bidragsdelen med 300 kronor per studiemånad.

Nu genomförs den största frihets- och trygghetsreformen på svensk arbetsmarknad i modern tid, som ger Sveriges löntagare helt nya möjligheter att stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Regeringen föreslår nu att ett nytt offentligt omställningsstudiestöd införs. Det kommer bli enklare för personer med arbetslivserfarenhet att utbilda sig med hjälp av det nya omställningsstudiestödet som med bidrag och lån kommer att motsvara minst 80 procent av den befintliga lönen för de allra flesta. För att möjliggöra denna reform behöver studiestödet anpassas.

En ny modell för beräkning av räntan på studielån

I dag finansieras studielånens kreditförluster genom anslag på statens budget. Det innebär att räntan på studielån är subventionerad på så sätt att staten inte tar betalt för den förväntade förlust som följer med kreditrisken i lånen, utan endast för statens upplåningskostnad. Räntan sätts också ned med 30 procent för att motsvara det skatteavdrag för räntor som finns inom skattelagstiftningen. Som exempel kan nämnas att en tredjedel av de förväntade förlusterna på studielån i dag utgörs av låntagare som missköter

sin återbetalning och därmed inte fullföljer sina förpliktelser enligt lånevillkoren.

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2022 att räntan på studielån bör reformeras så att den täcker de kreditförluster som uppstår och beräknas för samtliga lån. En ny räntemodell kommer innebära att de flesta låntagare betalar ett mindre påslag på räntan som finansierar både kommande och äldre kreditförluster. Även med påslaget kommer räntan bli betydligt lägre än andra räntor. Tillsammans med systemets omfattande trygghetsregler kommer den fortsatt låga räntan vara en viktig del av det generösa studiemedelssystemet. Centrala Studiestödsnämnden, CSN, har fått i uppdrag att ta fram en ny modell för beräkning av räntan på studielån.

Liten påverkan på återbetalningen

För låntagaren kommer förändringen att bli liten. För de allra flesta studerande med studiemedel börjar återbetalningen av lånen när studierna är avslutade. För den som har betalningssvårigheter finns generösa trygghetsregler där det i vissa fall går att få sitt årsbelopp nedsatt. Den föreslagna förändringen innebär alltså att den enskildes ekonomi normalt inte påverkas under studietiden.

Ett generöst studiestöd genom hela livet

Det svenska studiestödet ska även fortsatt vara ett av världens mest omfattande och generösa studiestödssystem. De som studerar idag kommer med stor sannolikhet också behöva bygga på sina kunskaper eller byta yrkesbana. Med det nya offentliga omställningsstudiestödet får personer med arbetslivserfarenhet en chans att ställa om mitt i arbetslivet. Det förbättrar flexibiliteten, ökar omställningsförmågan för företag och anställda, och ökar tryggheten på en arbetsmarknad i snabb förändring.

Regeringskansliet

Artikel från Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementets samlade budgetsatsningar 2022

Publicerad 20 september 2021

Regeringens utbildningspolitik ska befästa Sveriges position som ledande kunskaps- och forskningsnation. I budgetpropositionen för 2022 föreslås en rad satsningar för höjda kunskapsresultat och stärkt jämlikhet, utbildning som rustar för framtidens arbetsmarknad, bättre möjligheter till utbildning i hela landet, ett nytt omställningsstudiestöd och ökat anslag till rymd- och klimatforskning.

Här presenteras regeringens satsningar på utbildningsområdet i budgetpropositionen för 2022.

Mer kunskap och ökad jämlikhet i förskolan och skolan

Stärkt kompetensförsörjning och utbildning som leder till jobb

En tillgänglig högskola, livslångt lärande och ett nytt omställningsstudiestöd

Höjda anslag till forskning vid universitet och högskolor samt till rymdforskning

Artikel från Utbildningsdepartementet

Höjda anslag till forskning vid universitet och högskolor samt till rymd- och klimatforskning

Publicerad 20 september 2021

Forskning och innovation behövs för att långsiktigt bygga kompetens, konkurrenskraft och välfärd. Bland de nya satsningarna finns fördelning av forskningsanslag till universitet och högskolor, höjning av anslaget till rymd- och klimatforskning och satsningar på forskning om Förintelsen och antisemitism.

Höjda direkta forskningsanslag till universitet och högskolor

I budgetpropositionen för 2021 föreslogs en permanent ökning av universitets och högskolors anslag till forskning och utbildning på forskarnivå med 720 miljoner kronor från 2021. Dessa medel fördelades i vårändringsbudgeten för 2021. Nu föreslås fortsatt samma fördelning av anslaget för forskning och utbildning på forskarnivå. Fördelningen görs enligt det som beskrivs i propositionen *Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige* som presenterades hösten 2020.

Ytterligare en permanent ökning föreslås av universitet och högskolors anslag till forskning och utbildning på forskarnivå med 150 miljoner kronor från 2022. 130 miljoner kronor av denna ökning föreslås fördelas till Mälardalens universitet för att ge lärosätet förutsättningar att utvecklas som universitet. Resterande 20 miljoner kronor föreslås fördelas till Malmö universitet för att stärka angelägen forskning och utbildning på forskarnivå.

100 miljoner kronor i nivåhöjning av anslaget till rymd- och klimatforskning

Svensk rymdforskning bidrar med ovärderlig kunskap inom ett flertal samhälls- och forskningsområden, som exempelvis klimat- och miljöforskning och digitalisering. Rymdverksamheten är en snabbt växande sektor som påverkar stora delar av samhället och som leder till nya innovationer, tjänster och arbetstillfällen. Det är med hjälp av satelliter som vi kan se ansamling av koldioxid i atmosfären, mäta ishavstäckets och glaciärer som smälter.

Regeringen föreslår en nivåhöjning av Rymdstyrelsens forskningsanslag med 100 miljoner kronor per år från och med 2022 för att genomföra den svenska rymdstrategin och för att Sverige ska behålla sin framskjutna position inom rymdforskningsområdet. Satsningen ska ske med beaktande av Sveriges utrikes, säkerhets- och försvarspolitiska intressen. Även förvaltningsanslagen för Rymdstyrelsen och Institutet för rymdfysik ökas med 5 miljoner kronor vardera per år från och med 2022.

Vetenskapsrådet ska kartlägga svensk forskning om Förintelsen och antisemitism

Vetenskapsrådet har tidigare fått i uppdrag att göra en kartläggning av svensk forskning om Förintelsen och antisemitism, som också innefattar forskning om folkmord, förföljelse, fängslande och dödande av andra utsatta grupper i samband med Förintelsen, inklusive romers utsatthet och antiziganism. I uppdraget ingår att lämna rekommendationer till regeringen om fortsatta insatser för att stärka forskningsfältet i Sverige. Regeringen satsar 12 miljoner kronor per år till och med 2026 i forskningsmedel som Vetenskapsrådet ska fördela.

Artikel från Utbildningsdepartementet

En tillgänglig högskola, livslångt lärande och ett nytt omställningsstudiestöd

Publicerad 20 september 2021

Den högre utbildningen ska vara tillgänglig i hela landet och för personer i olika livsfaser och med olika behov. Dessutom har studiemedlet anpassats för att fler ska ha möjlighet att studera mitt i livet.

Ett nytt offentligt omställningsstudiestöd

Det svenska studiestödet är ett av världens mest omfattande studiestödssystem. För att öka möjligheten för vuxna mitt i arbetslivet att utbilda sig planerar regeringen för ett nytt offentligt omställningsstudiestöd som ska införas 2023. Omställningsstudiestödet förbättrar de ekonomiska förutsättningarna för att utbilda sig för personer som har arbetslivserfarenhet. Det förbättrar flexibiliteten, ökar omställningsförmågan för företag och anställda, och ökar tryggheten på en arbetsmarknad i snabb förändring.

Stödet kommer framför allt rikta sig till personer som är eller i närtid har varit etablerade på arbetsmarknaden. Det handlar om att den sökande ska ha arbetat under en viss tid, vilket kommer fastställas genom dels ett etableringsvillkor, dels ett aktualitetsvillkor. Förenklat kan man säga att det innebär att man måste ha jobbat minst halvtid i åtta av de senaste fjorton åren, och av dessa måste minst 12 månader vara under de senaste två åren. Alla som möter kvalificeringsvillkoren för stödet kan få ta del av det.

Med både bidrag och lån kommer det nya omställningsstudiestödet för de allra flesta att motsvara cirka 80 procent av den befintliga lönen. I budgetpropositionen beräknas 1,36 miljarder kronor för stödet 2023 och 2,84

miljarder kronor för 2024. Fullt utbyggt beräknas stödet kosta 6–9 miljarder kronor per år.

Regeringen bedömer att den subvention i studiestödssystemet som innebär att staten står för kostnader för lån som inte återbetalas bör justeras. Låntagarna får istället en ökad ränta medan räntesubventionen, det vill säga den nedsättning med 30 procent av räntan som kompensation för att lånen inte är avdragsgilla, finns kvar. Alla låntagare kommer att omfattas av förändringen genom ett påslag på räntan på cirka 0,5–0,6 procentenheter.

Centrala studiestödsnämnden (CSN), Försäkringskassan och Överklagandenämnden för studiestöd beräknas få ökade kostnader av att hantera reformen. Medel för administration och systemutveckling föreslås och beräknas i budgetpropositionen. Bland annat tillförs CSN 128 miljoner kronor för 2022 och Försäkringskassan 7 miljoner kronor för samma år.

Tabellen nedan sammanfattar de preliminära konsekvenserna av en ökad räntekostnad för den enskilde låntagaren. Regeringens ambition är att för majoriteten av låntagarna ska förändringen visas genom en något längre återbetalningstid i stället för ett högre årsbelopp.

Skuldens storlek	Årlig ökad räntekostnad	Förändring återbetalningstid	Ökning årsbelopp	Ökad månadsavgift
150 000	825	1 år, från 18 till 19 år	0	0
180 000	990	1 år, från 21 till 22 år	0	0
200 000	1 100	1 år, från 23 till 24 år	0	0
230 000	1 265	Ingen	500-700	40-60
250 000	1 375	Ingen	600-800	50-70
300 000	1 650	Ingen	700-900	60-80

Kolumnen ”Årlig ökad räntekostnad” visar den kostnad som lånet årligen ökar med. Den ökade kostnaden påverkar, beroende på skuldens storlek, antingen årsbeloppet eller den tid som lånet betalas tillbaka.

Kolumnen ”Förändring återbetalningstid” visar det antal år som återbetalningen förändras. Är ökningen ”ingen” är det maximala återbetalningsår redan uppnådd, det vill säga 25 år, och då påverkas istället årsbeloppets storlek.

Kolumnen ”Ökning årsbelopp” visar hur årsbeloppet förändras med anledning av den ökade räntekostnaden. Är ökningen ”0” påverkas istället återbetalningstiden upp till ett år.

Studiemedel som en konsekvens av ett ökat utbud

av utbildningsplatser

Studiestödssystemet stödjer de ökade utbildningsbehoven och ger ekonomiska förutsättningar för människor att ta steget vidare till studier och arbete. Regeringen föreslår att medel avsätts för fler utbildningsplatser inom yrkeshögskolan, regionalt yrkesvux och folkhögskolan. Som en konsekvens av det kommer behovet av studiemedel att öka. Under 2022 satsas 439 miljoner kronor på studiemedel och 436 miljoner kronor 2023.

Fortsatt satsning på livslångt lärande

Framtidens arbetsliv, med ökad digitalisering och människor som arbetar högre upp i åldrarna, kommer ställa högre krav på att universitet och högskolor tar ett större ansvar för yrkesverksammas kompetensutveckling och omställning. Regeringen föreslår att 260 miljoner kronor tillförs lärosätena under 2022–2024 för att fortsätta den särskilda satsningen på livslångt lärande som inleddes 2020. Satsningen ger även förutsättningarna för att bidra till näringslivets behov av kompetensutveckling till följd av klimatomställning. Satsningen beräknas motsvara cirka 3 000 helårsstudenter under 2022.

Fler utbildade lärare med KPU

För att motverka den allvarliga lärarbristen behöver det bli enklare för personer med tidigare akademisk examen att ställa om till läraryrket. Nu satsar regeringen på en försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) för blivande grundlärare och ämneslärare. Inklusive studiemedel uppgår satsningen till 42 miljoner kronor 2022, 89 miljoner kronor 2023 och 106 miljoner kronor 2024–2027.

Regeringen fortsätter också satsningen för att lärosätena i högre grad ska kunna validera tidigare utbildnings- och yrkeserfarenheter för att på så sätt göra det möjligt för fler att bli behöriga att läsa en KPU. Regeringen föreslår att 13,5 miljoner kronor avsätts årligen 2022–2025 för en förlängning av satsningen på validering inom KPU.

Fler ska kunna studera till vårddyrken

Sverige har ett stort behov av fler personer som vill arbeta inom vården och nu vill fler utbilda sig till olika vårddyrken. För att universitet och högskolor ska kunna ta emot fler studenter krävs att det finns tillgång till

verksamhetsförlagd utbildning, så kallade VFU-platser. Bristen på sådana platser är i nuläget en av de största flaskhalsarna för att lärosätena ska kunna utbilda fler sjuksköterskor. Regeringen föreslår därför att 25 miljoner kronor satsas 2022 och 50 miljoner kronor årligen från och med 2023 för att möjliggöra en ökning av lärosätenas ersättning till kommuner och regioner för VFU-platser. Den ökade ersättningen förutsätter att huvudmännen gör ett tydligt åtagande för sin medverkan i sjuksköterskeutbildningarna med fokus på att ta fram fler VFU-platser. Detta kommer att följas upp under kommande år.

Decentraliserade vårdutbildningar på distans

Decentraliserade vårdutbildningar och vårdutbildningar på distans är en viktig del av arbetet för att möta behovet av utbildad personal i hela landet. Inom många av dessa utbildningar finns delar som behöver bedrivas på plats, till exempel praktiska moment som verksamhetsförlagd utbildning, VFU. För att utbildningen ska vara tillgänglig för studenter i hela landet kan utbildningen eller delar av den behöva bedrivas på flera orter vilket kan innebära stora kostnader, särskilt om avstånden är stora. Regeringen satsar därför 20 miljoner kronor 2022–2030 på decentraliserad vårdutbildning vid ett antal lärosäten i landet. Satsningen ökar förutsättningarna för att fler ska utbilda sig till exempelvis sjuksköterska eller specialistsjuksköterska.

Stärkt studenthälsa för bättre villkor i högskolan

Universitet och högskolor ansvarar för att studenterna har tillgång till studenthälsovård, särskilt för att förebygga ohälsa och att preventivt främja studenternas fysiska och psykiska hälsa. Den ökade undervisningen på distans i kombination med en framtida arbetsmarknad i förändring kan bidra till ytterligare oro hos studenterna. Det behövs insatser för att förebygga psykisk ohälsa och för att ge goda förutsättningar för studenterna att klara sina studier. Regeringen inledde en satsning på studenthälsan i budgetpropositionen 2021 på 25 miljoner kronor årligen som fördelas till universitet och högskolor och för att ytterligare stärka studenthälsovården föreslås att 5 miljoner kronor tillförs årligen för en gemensam plattform för studenthälsan.

Ett högskolepedagogiskt lyft

Fler behöver utbilda sig när arbetsmarknaden förändras. Då krävs det goda möjligheter till utbildning i hela landet där distansutbildning ger möjlighet för

personer att studera oavsett var de bor. Regeringen föreslår att 10 miljoner kronor satsas 2022 och 20 miljoner kronor 2023 för att höja kvaliteten i distansutbildning genom ett digitalt högskolepedagogiskt lyft. Med ett utvecklat pedagogiskt innehåll får även studieovana personer som studerar på distans bättre förutsättningar att lyckas med sina studier. Universitets och högskolerådet har sedan 2021 i uppdrag att ansvara för en satsning på distansutbildning som därmed utvidgas och förstärks.

Stärkt stöd för studenter med funktionshinder

Det är viktigt att studenter som upplever funktionshinder i studiesituationen får det stöd de behöver. Stockholms universitet har de senaste åren fått runt 35 miljoner kronor per år för fördelning till olika lärosäten för pedagogiskt stöd till de personer som upplever detta. Det kan exempelvis vara teckenspråkstolkning, anteckningsstöd eller extra lärarstöd. Antalet studenter som sökt och beviljats stöd har ökat de senaste åren så därför föreslår regeringen en förstärkning på ytterligare 7 miljoner kronor för 2022. För 2023 beräknas 7 miljoner kronor tillföras och från 2024 10 miljoner kronor årligen.

Regeringen föreslår även en förstärkning på 9 miljoner kronor av det särskilda utbildningsstödet med anledning av ökat antal utbildningsplatser inom folkhögskolan och högskolan. Av dessa medel tillförs högskolan 3 miljoner kronor. Det särskilda utbildningsstödet fördelas av Specialpedagogiska skolmyndigheten och används till insatser för att underlätta studier för personer med funktionsnedsättning.

Mer medel till inläst studielitteratur

Efterfrågan på inläst studielitteratur för studerande på universitet och högskola har under 2021 varit större än vad som tidigare beräknats. Den ökade efterfrågan beror i huvudsak på den stora beräknade ökningen av studerande till följd av covid-19-pandemin. Regeringen föreslår därför att Myndigheten för tillgängliga medel tilldelas 2 miljoner kronor för 2022 för produktion och distribution av sådan litteratur.

Förbättrade möjligheter för personer med synskada att skriva högskoleprovet

I dag finns möjlighet för personer med synskada att skriva ett särskilt anpassat högskoleprov en gång per år. Det är angeläget att det finns

möjlighet för en andra chans att antas till en önskad utbildning genom högskoleprovet. Därför föreslår regeringen att Universitets- och högskolerådet tillförs 1 miljon kronor årligen från och med 2022 för att möjliggöra två provtillfällen för personer med synskada per år.

Medel till Nationellt centrum för kvinnofrid och den nationella stödtelefonen Preventell

Det är viktigt att våldsutsatta har någonstans att vända sig för att få hjälp och vidare vägledning om hur de kan ta sig ur sin situation. En sådan möjlighet finns genom den nationella stödtelefonen för våldsutsatta, den så kallade Kvinnofridslinjen. Den drivs av Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) vid Uppsala universitet. Regeringen föreslår att 8 miljoner kronor årligen tillförs Uppsala universitet för att ge långsiktiga och goda förutsättningar för verksamheten med Kvinnofridslinjen.

Med stöd av regeringen startades 2012 den nationella stödtelefonen Preventell för att förebygga sexuellt våld. Stöd till behandling mot sexuellt våld är en del i regeringens brottsförebyggande arbete för att förhindra allvarliga brott riktade mot framför allt kvinnor och barn. Preventell riktar sig både till förövare som erbjuds adekvata behandlingsinsatser och närstående och vårdgivare som behöver råd och hjälp att hantera frågor kring sexuellt våld och oro för sexuella övergrepp. Regeringen vill ge långsiktiga förutsättningar för att verksamheten med Preventell ska kunna fortsätta och föreslår att 5 miljoner kronor avsätts årligen från 2022.

Brunnsviks folkhögskola får utfärda examen

Den nya enskilda utbildningsanordnaren Brunnsvik folkhögskola fick den 5 mars 2020 sitt examenstillstånd för konstnärlig utbildning i musik, med inriktning mot musikskapande, som omfattar 120 högskolepoäng. Utbildningen bedöms kunna leda till breddad rekrytering till konstnärliga utbildningar. Regeringen föreslår att 3,5 miljoner kronor tillförs 2022 och beräknar att totalt 7,3 miljoner kronor tillförs årligen från 2023 vilket beräknas motsvara cirka 15 utbildningsplatser 2022 och 30 utbildningsplatser från 2023.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Stärkt kompetensförsörjning och utbildning som leder till jobb

Publicerad 20 september 2021

För att möta Sveriges behov av välutbildad arbetskraft på kort och lång sikt behövs god tillgång till utbildning. Regeringen har sedan 2014 gjort stora satsningar på utbildningsplatser, inom ramen för kunskapslyftet, i hela landet och ytterligare ökat takten för att möta de behov pandemin har skapat.

Kunskapslyftet byggs ut

Stor satsning på kombinationsutbildningar för snabbare väg till jobb

Yrkeskunskaper och goda kunskaper i svenska öppnar vägen till många jobb. Regeringen föreslår därför att 1 560 miljoner kronor avsätts 2022 till 14 000 platser på kombinationsutbildningar, där yrkesutbildning kombineras med kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) eller svenska som andraspråk. Kombinationsutbildningarna kommer under 2022 att vara undantagna från kravet att kommunerna ska finansiera ett antal utbildningsplatser för att få del av statsbidraget.

Fler utbildningsplatser på folkhögskolan

Efterfrågan på utbildningsplatser på folkhögskolan har ökat på grund av det rådande arbetsmarknadsläget. Regeringen föreslår därför en fortsatt utbyggnad av antalet utbildningsplatser på folkhögskolan. Satsningen uppgår till 300 miljoner kronor 2022 och beräknas motsvara medel för cirka 3 000 årsplatser på folkhögskolans allmänna och särskilda kurs. För denna

tillfälliga utbyggnad kommer ingen regional medfinansiering att krävas.

Ökat anslag till Myndigheten för yrkeshögskolan och kompensation för utbildningsanordnare

För att privata utbildningsanordnare ska kunna få en högre ersättning per utbildningsplats som kompensation för deras skyldighet att betala mervärdesskatt (moms) föreslår regeringen att 100 miljoner kronor tillförs till Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) för 2022. Regeringen föreslår också en förstärkning av MYH:s förvaltningsanslag med 9 miljoner kronor för 2022.

Mer resurser för yrkeshögskoleutbildningarna till specialistundersköterska

Riksdagen initierade under 2021 en satsning på fler platser på specialistundersköterskeutbildning inom yrkeshögskolan. Regeringen föreslår att medel tillförs även för 2022, så att utbildningen på de nya platserna ska kunna slutföras. Medel bör även tillföras för 2023 för detta ändamål.

Grundläggande behörighet på yrkesprogram

Många arbetsgivare har svårt att hitta gymnasialt yrkesutbildad arbetskraft. Samtidigt har antalet elever på yrkesprogrammen sjunkit drastiskt, i synnerhet sedan yrkesprogrammen inte längre automatiskt innehåller de kurser som ger grundläggande behörighet till högre utbildning. För att öka intresset för yrkesprogrammen vill regeringen att alla elever som väljer ett yrkesprogram ska vara garanterade att kunna läsa de kurser som krävs för grundläggande behörighet om de vill. Som en följd av att yrkesprogrammets omfattning föreslås öka avsätter regeringen 59 miljoner kronor med början 2024 för att därefter stegvis öka kompensationen till kommunerna. Därtill förstärks Skolverkets förvaltningsanslag med 2 miljoner kronor 2022 och 5 miljoner kronor 2023.

Planering och dimensionering av gymnasiala utbildningar

Sverige kommer att behöva betydligt fler personer med en gymnasial yrkesutbildning de kommande åren. Utbildningen inom gymnasieskolan och komvux behöver därför anpassas för att svara mot

kompetensförsörjningsbehoven inom välfärden, näringslivet och för att möta klimatomställningen. Regeringen avser att återkomma till riksdagen under mandatperioden med förslag som syftar till en bättre planering och dimensionering av den gymnasiala utbildningen.

För implementering av reformen föreslår regeringen en förstärkning till kommunerna med 170 miljoner kronor årligen under perioden 2023–2026. Regeringen föreslår även en förstärkning med 12 miljoner kronor 2022 och med 14 miljoner från 2023 till Skolverkets arbete med regionala planeringsunderlag. Vidare föreslås en permanent förstärkning till regionerna och Gotlands kommun med 21 miljoner kronor för att finansiera samverkan kring gymnasial utbildning inom ramen för regionalt kompetensförsörjningsarbete.

Mer pengar till Skolinspektionen för tillsyn av sfi

Skolinspektionens granskning av vuxenutbildningen utövas i dag på huvudmannanivå. För att förbättra kvaliteten i sfi föreslår regeringen att Skolinspektionens anslag för tillsyn ökas med 9,2 miljoner kronor 2022, så att tillsyn nu ska kunna ske även på verksamhetsnivå.

Fortsatt satsning på komvux flex

Regeringen föreslår att komvux flex, en försöksverksamhet med kartläggning och validering inom kommunal vuxenutbildning, ska fortsätta till 1 juli 2023. Satsningen ger kommunerna bättre förutsättningar att bygga upp en väl fungerande infrastruktur för inledande kartläggning och validering inom komvux, inför att den planerade skyldigheten att erbjuda inledande kartläggning och validering blir verklighet. För 2022 föreslås att 70 miljoner kronor tillförs för ändamålet.

Kartläggning och validering inom komvux

Validering kan avsevärt korta tiden i utbildning och vägen till jobb för en person som exempelvis skolar om sig mitt i livet. Regeringen föreslår att 30 miljoner kronor avsätts för 2022 för att kommunerna ska erbjuda inledande kartläggning och validering inom kommunal vuxenutbildning (komvux). För 2023 och 2024 beräknar regeringen att 60 miljoner kronor avsätts för satsningen, som därefter bör permanentas på den nivån.

Yrkessvenska för anställda i välfärden

Regeringen föreslår att den pågående satsningen på språkträning för anställda inom äldreomsorgen vidgas till fler yrkesgrupper inom välfärden, till exempel vård, skola och annan omsorg. För detta ändamål föreslår regeringen att 30 miljoner kronor tillförs satsningen för 2022.

Andra viktiga utbildningssatsningar

Utbildningsplaner kopplat till utbildningsplikten

I en lagrådsremiss föreslår regeringen att det ska införas en skyldighet för kommunerna att tillhandahålla en sammanhållen utbildning inom komvux för nyanlända som har utbildningsplikt. Skyldigheten ska gälla från den 1 juli 2022. Kommunerna ska ta fram en utbildningsplan för den sammanhållna utbildningen där utbildningens syfte, innehåll och organisation ska beskrivas. Regeringen föreslår att kommunerna ska tillföras medel genom ett engångsbelopp som kompensation för den kostnad de kommer att ha för att ta fram utbildningsplanen.

SCB ska genomföra undersökningarna AES och CVTS

Regeringen föreslår medel till Statistiska centralbyrån (SCB) för att genomföra undersökningarna Vuxnas deltagande i utbildning (AES) och Personalutbildning i företagen (CVTS). AES beräknas kosta 9,1 miljoner kronor 2022 och 1,6 miljoner kronor 2023 medan CVTS beräknas kosta 0,9 miljoner kronor 2022.

Undersökningen PIAAC genomförs senare (rub 3)

På grund av pandemin har OECD:s internationella undersökning av vuxnas färdigheter, Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC), inte kunnat genomföras enligt tidsplan. Förskjutningen i tid innebär även en förskjutning av den nationella finansieringen och en viss kostnadsökning.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Mer kunskap och ökad jämlikhet i förskolan och skolan

Publicerad 20 september 2021

Fokus i alla skolor ska vara på kunskap och bildning. Fler elever ska lära sig mer och skolan ska ge alla möjlighet att nå kunskapsmålen oavsett bakgrund och behov. Men ska kunskapsresultaten fortsätt uppåt behöver jämlikheten öka och alla skolor vara bra skolor.

Ny skolmiljard och förstärkt likvärdighetsbidrag

Regeringen föreslår att det statliga stödet till skolväsendet ska förstärkas med 1 miljard kronor för 2022. Syftet är att bidra till goda förutsättningar för kommunerna att säkerställa att alla barn och elever, trots pandemin, får den utbildning de har rätt till. Medlen kan bland annat användas till ökad undervisningstid och mer stöd för de elever som behöver det.

Regeringen föreslår dessutom en förstärkning av likvärdighetsbidraget med 323,5 miljoner kronor 2022, och beräknar en successiv upptrappning av bidraget till drygt 8,7 miljarder kronor 2024. Ökningen kan bland annat användas för att höja kvaliteten och stärka likvärdigheten i fritidshemmet. Med mer personal och mindre elevgrupper kan undervisningen i fritidshemmet förbättras, fler elever kan få stöd och bättre förutsättningar ges för lärandet under hela skoldagen.

Medel till läxhjälp och lovskola

Alla elever har inte samma möjlighet att få hjälp med skolarbete hemma. Regeringen avser därför föreslå att elever i grundskolan ska erbjudas minst 2 timmar extra studietid per vecka utanför ordinarie undervisningstid, då de kan få hjälp med läxor eller annat skolarbete. Dessutom bör den

obligatoriska lovskolan utvidgas så att elever erbjuds lovskola under läsåret, exempelvis på läslovet eller påsklovet. För dessa ändamål föreslår regeringen att det tillförs 121 miljoner kronor 2022 och beräknar 246 miljoner kronor 2023 och 242 miljoner kronor årligen från 2024.

Socioekonomiskt viktat statsbidrag till förskolan

Förskolan är starten i det livslånga lärandet och forskning visar att förskolan kan bidra till att utjämna skillnader i barns uppväxtvillkor. 2022 införs ett nytt samlat bidrag för förskolan som innebär att två befintliga statsbidrag slås samman. Det nya bidraget kommer som likvärdighetsbidraget att ha en socioekonomisk viktning, och kan bland annat användas för att stärka det kvalitetshöjande arbetet i förskolan och minska barngruppernas storlek. Från 2022 uppgår det nya samlade bidraget till cirka 1,7 miljarder kronor. Regeringen aviserar nu en förstärkning med 296 miljoner kronor 2023 och med 257 miljoner kronor från och med 2024.

Uppsökande verksamhet för fler barn i förskolan och förlängt Läslyft

För att ge barn mer jämlika förutsättningar inför skolstarten avser regeringen att föreslå reformer för att öka deltagandet i förskolan för barn mellan 3 och 5 år. För att fler barn ska stimuleras i sin språkutveckling i svenska språket vill regeringen även förlänga Läslyftet i förskolan. Regeringen beräknar att det behöver avsättas 54 miljoner kronor för 2023 och 93 miljoner kronor årligen från och med 2024.

Stärkt kvalitet och likvärdighet i pedagogisk omsorg

I Sverige ska alla barn få en bra start i livet. Granskningar visar att barn i pedagogisk omsorg inte alltid ges nödvändiga förutsättningar för utveckling och lärande och att det behövs insatser för att förhindra att oseriösa och olämpliga aktörer bedriver sådan verksamhet. Regeringen beräknar därför att det behöver tillföras 2 miljoner kronor årligen från och med 2023 för att införa åtgärder för stärkt kvalitet och likvärdighet i pedagogisk omsorg.

Satsning på stärkt elevhälsa

För att ge alla elever tillräcklig tillgång till elevhälsans kompetenser och ge bättre förutsättningar för elevhälsan att bedriva sitt förebyggande och

hälsofrämjande arbete anser regeringen att det behövs insatser för att stärka elevhälsan. För detta föreslår regeringen 8 miljoner kronor 2022, och beräknar 5 miljoner kronor 2023 och 3 miljoner kronor 2024.

Skolan ska vara en mötesplats och ett gemensamt skolval ska införas

Ska fler elever lära sig mer och kunskapsresultaten fortsätta uppåt behöver skolan bli mer jämlik. För att öka jämlikheten i skolan avser regeringen att lämna förslag som syftar till att åstadkomma en mer allsidig social sammansättning av elever på skolor och i undervisningsgrupper.

Skolvalet ska utvecklas och bli mer rättvist för alla elever genom att ett gemensamt skolvalssystem med förändrade urvalsgrunder ska införas. Urvalssystemet ska omfatta både kommunala och fristående skolor. För reformen föreslår regeringen 70 miljoner kronor för 2022, och beräknar 128,5 miljoner kronor för 2023 och 42,5 miljoner kronor för 2024.

Förbättrad kontroll av konfessionella inslag i skolan

Den svenska skolan ska präglas av grundläggande demokratiska värderingar och respekt för mänskliga rättigheter, och undervisningen ska vara fri från konfessionella inslag. Könsupplad undervisning, obligatoriska konfessionella inslag och barn som utsätts för radikaliserings- och rekryteringsinsatser till våldsbejakande miljöer hör inte hemma i det svenska skolväsendet. För att skärpa kontrollen av konfessionella inslag i skolväsendet beräknar regeringen att det behöver avsättas 7 miljoner kronor 2024 och därefter 14 miljoner kronor årligen.

Förbättrad undervisning i grund- och gymnasieskolan

Kvaliteten i grundskolan och gymnasieskolan behöver förbättras så att eleverna lär sig ännu mer. Det bör därför tas fram kompetensutvecklingsinsatser för personalen samt verktyg för att bedöma och följa upp elevernas kunskaper. Alla elever med en intellektuell funktionsnedsättning som har förutsättningar att utveckla färdigheter i att läsa, skriva och räkna måste få möjlighet att göra detta. Regeringen vill därför införa en garanti för tidiga stödinsatser i grundskolan. För dessa ändamål föreslår regeringen 85 miljoner kronor 2022, och beräknar 163

miljoner kronor 2023 och 159,5 miljoner kronor 2024.

Bättre möjligheter till stöd och undervisning i mindre grupp

De elever som behöver undervisning i en mindre grupp för att utvecklas, vara trygga och känna sig delaktiga ska kunna få det. Regeringen anser att det behövs insatser som riktar sig till huvudmän och som gör det lättare för dem att tillgodose dessa elevers behov av särskilt stöd. För detta ändamål föreslår regeringen att det tillförs 40 miljoner kronor 2022 och beräknar 40 miljoner kronor årligen 2023–2024.

Stärkt tillgång till skolbibliotek

Skolbibliotek har stor betydelse för elevernas utbildning och enligt skollagen ska alla elever i de obligatoriska skolformerna samt gymnasie- och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek. Enligt utredningen om stärkta skolbibliotek och läromedel som lämnade delbetänkandet Skolbibliotek för bildning och utbildning (SOU 2021:3) den 19 januari i år är dock tillgången till skolbibliotek långt ifrån likvärdig runtom i landet. Regeringen avser därför föreslå insatser i syfte att stärka skolbiblioteken. Regeringen bereder därutöver utredningens förslag till bemannade skolbibliotek vidare. För detta ändamål föreslår regeringen 26,2 miljoner kronor 2022, och beräknar 27,1 miljoner kronor 2023 och 1,8 miljoner kronor per år från och med 2024.

Ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg i gymnasieskolan

Ämnesbetyg kan ge bättre förutsättningar för ett fördjupat lärande och lärande över tid innan avgörande betyg sätts. Regeringen har därför föreslagit att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg i gymnasieskolan. För att förbereda för övergången till en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola tillförs under 2022 ytterligare 14,6 miljoner kronor. Under 2023–2026 tillförs totalt 240 miljoner kronor för arbetet med implementering hos skolor och huvudmän.

Förlängd möjlighet att göra prövning mot en lägre avgift

Pandemin har fått negativa konsekvenser för gymnasieelever. För att öka

möjligheten för elever som slutfört sin gymnasieutbildning under pandemin att genomgå prövning för högre betyg har regeringen tillfälligt sänkt avgiften. Under 2021 tillfördes 15 miljoner kronor för ändamålet och regeringen föreslår att lika mycket tillförs för att sänkningen ska gälla även under 2022.

Fortsatta satsningar på Teknicsprånget och World Skills Sweden

Regeringen föreslår en treårig förlängning av Teknicsprånget, för att främja intresset för ingenjörutbildningar genom att unga erbjuds praktik inom teknikföretag, och föreslår att 15 miljoner kronor per år avsätts fram till 2024. Regeringen fortsätter att stödja World Skills Sweden för att tillsammans med arbetsmarknadens parter öka yrkesprogrammets kvalitet och attraktionskraft och föreslår 10 miljoner kronor för detta ändamål 2023.

Höjd kvalitet med regionala kvalitetsdialoger

Staten behöver ta ett större ansvar för skolans utveckling och finnas närmare huvudmännen för att kunna möta deras behov, bidra till skolutveckling och motverka regionala skillnader mellan förskolor och mellan skolor. Staten ska bidra till att höja kvaliteten i utbildningen och stärka undervisningen genom bland annat återkommande kvalitetsdialoger med huvudmännen. För detta föreslår regeringen 31 miljoner kronor 2022, och beräknar 61 miljoner kronor 2023 och 85 miljoner kronor årligen från 2024.

Professionsprogrammets meriteringsprocess och professionsråd

Kunniga och kompetenta förskollärare, lärare och rektorer med höga förväntningar på alla barn och elever är den enskilt viktigaste faktorn för att alla ska lära sig mycket. Regeringen inför steg för steg ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare för att förbättra kompetensutvecklingen. Från 2021 har medel avsatts för ett första steg i införandet. Regeringen aviserar nu att ytterligare 23,5 miljoner kronor årligen avsätts från 2023 för att slutföra implementeringen av det nationella professionsprogrammet.

Demokratistärkande insatser i skolan och utbildning för vuxna

Som en del av Sveriges åtaganden som ska presenteras på Malmö internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism i oktober 2021, kommer Skolverket att få i uppdrag att tillsammans med Forum för levande historia arbeta med demokratistärkande insatser i skolan och inom utbildning för vuxna. Syftet är att motverka antisemitism och andra former av rasism. För detta ändamål föreslår regeringen att det tillförs 10 miljoner kronor 2022 och beräknar 10 miljoner kronor årligen från och med 2023.

Läroarutbildningen i jiddisch ska utvecklas

Sedan 2021 har Lunds universitet i uppdrag att arbeta med utveckling av läroarutbildning i jiddisch. I svensk skola har elever rätt till undervisning i sitt nationella minoritetsspråk. Läroarutbildning i jiddisch är en viktig åtgärd för tillgången till lärare i språket, och också ett viktigt steg i att uppfylla Sveriges internationella åtaganden inom området. Under 2021 har regeringen tillfört cirka 1 miljon kronor till Lunds universitet för uppdraget. Regeringen föreslår nu att 1,3 miljoner kronor ytterligare tillförs Lunds universitet årligen från 2022 för att ge goda förutsättningar för uppdraget.

Digitala nationella prov senareläggs

Att de nationella proven ska digitaliseras medför på sikt bland annat lägre kostnader för provsystemet och en minskad arbetsbörda för lärare. Eftersom Skolverkets utvecklingsarbete med att digitalisera de nationella proven har försenats med anledning av en dom i EU-domstolen om hantering av personuppgifter enligt EU:s dataskyddsförordning (GDPR) måste försöksverksamheten med datorbaserade nationella prov, extern bedömning och medbedömning förlängas. För det fortsatta arbetet att digitalisera de nationella proven beräknas Skolverket sammantaget tillföras 48 miljoner kronor 2022–2024. Vidare föreslås att statsbidraget som är kopplat till försöksverksamheten utökas med 14 miljoner kronor för 2022.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Utbildning som leder till jobb och studiestöd som möjliggör omställning

Publicerad 07 september 2021

För att möta Sveriges behov av välutbildad arbetskraft på kort och lång sikt behövs god tillgång till utbildning. Regeringen har sedan 2014 gjort stora satsningar på utbildningsplatser i hela landet och ytterligare ökat takten för att möta de behov pandemin har skapat. Dessutom har studiemedlet anpassats för att göra det möjligt för fler att studera mitt i livet.

Gymnasiala utbildningar som leder till jobb

Ett nytt offentligt omställningsstudiestöd

Kunskapslyftet byggs ut

Svenskt deltagande i undersökningar

Gymnasiala utbildningar som leder till jobb

Sverige kommer behöva betydligt fler med en gymnasial yrkesutbildning på svensk arbetsmarknad de kommande åren. Utbildning inom gymnasieskola och komvux behöver därför anpassas för att möta kompetensförsörjningsbehoven inom välfärden, näringslivet och för att möta klimatomställningen. Regeringen avser att återkomma till riksdagen under mandatperioden med förslag som syftar till en bättre planering och dimensionering av den gymnasiala utbildningen. För implementering av reformen föreslår regeringen en förstärkning till kommunerna med 170

miljoner kronor årligen under perioden 2023–2026. Regeringen föreslår även en förstärkning med 12 miljoner kronor 2022 och med 14 miljoner från 2023 till Skolverkets arbete med regionala planeringsunderlag. Vidare föreslås en permanent förstärkning till regionerna och Gotlands kommun med 21 miljoner kronor för att finansiera samverkan kring gymnasial utbildning inom ramen för regionalt kompetensförsörjningsarbete.

Regeringen föreslår en treårig förlängning av Tekniksprånget, för att främja intresset för ingenjörsutbildningar genom att unga erbjuds praktik inom teknikföretag, och föreslår att 15 miljoner kronor per år avsätts fram till 2024. Regeringen fortsätter att stödja World Skills Sweden för att tillsammans med arbetsmarknadens parter öka yrkesprogrammets kvalitet och attraktionskraft och föreslår 10 miljoner kronor för detta ändamål 2023.

Förlängd möjlighet att göra prövning mot en lägre avgift

Pandemin har fått negativa konsekvenser för gymnasieelever. För att öka möjligheten för elever som slutfört sin gymnasieutbildning under pandemin att genomgå prövning för högre betyg har regeringen tillfälligt sänkt avgiften. Under 2021 tillfördes 15 miljoner kronor för ändamålet och regeringen föreslår att lika mycket tillförs för att sänkningen ska gälla även under 2022.

Ett nytt offentligt omställningsstudiestöd

Det svenska studiestödet är ett av världens mest omfattande studiestödssystem. För att öka möjligheten för vuxna mitt i arbetslivet att utbilda sig planerar regeringen för ett nytt offentligt omställningsstudiestöd som ska införas 2023. Omställningsstudiestödet förbättrar de ekonomiska förutsättningarna för att utbilda sig för personer som har arbetslivserfarenhet. Det förbättrar flexibiliteten, ökar omställningsförmågan för företag och anställda, och ökar tryggheten på en arbetsmarknad i snabb förändring.

Stödet kommer framför allt rikta sig till personer som är eller i närtid har varit etablerade på arbetsmarknaden. Det handlar om att den sökande ska ha arbetat under en viss tid., vilket kommer fastställas genom dels ett etableringsvillkor, dels ett aktualitetsvillkor. Förenklat kan man säga att det innebär att man måste ha jobbat minst halvtid i åtta av de senaste fjorton åren, och av dessa måste minst 12 månader vara under de senaste två åren. Alla som möter kvalificeringsvillkoren för stödet kan få ta del av det.

Med bidrag och lån kommer det nya omställningsstudiestödet för de allra

flesta att motsvara cirka 80 procent av den befintliga lönen. I budgetpropositionen beräknas 1,36 miljarder kronor för stödet 2023 och 2,84 miljarder kronor för 2024. Fullt utbyggt beräknas stödet kosta 6–9 miljarder kronor per år.

Regeringen bedömer att den subvention i studiestödssystemet som innebär att staten står för kostnader för lån som inte återbetalas bör justeras. Låntagarna får istället en ökad ränta medan räntesubventionen, det vill säga den nedsättning med 30 procent av räntan som kompensation för att lånen inte är avdragsgilla, finns kvar. Alla låntagare kommer att omfattas av förändringen genom ett påslag på räntan på cirka 0,5–0,6 procentenheter.

Centrala studiestödsnämnden (CSN), Försäkringskassan och Överklagandenämnden för studiestöd beräknas få ökade kostnader av att hantera reformen. Medel för administration och systemutveckling föreslås och beräknas i budgetpropositionen. Bland annat tillförs CSN 128 miljoner kronor för 2022 och Försäkringskassan 7 miljoner kronor för samma år.

Studiestödssystemet stödjer de ökade utbildningsbehoven och ger ekonomiska förutsättningar för människor att ta steget vidare till studier och arbete. Regeringen föreslår att medel avsätts för fler utbildningsplatser inom yrkeshögskolan, regionalt yrkesvux och folkhögskolan. Som en konsekvens av det kommer behovet av studiemedel att öka. Under 2022 satsas 439 miljoner kronor på studiemedel och 436 miljoner kronor 2023.

Tabellen nedan sammanfattar de preliminära konsekvenserna av en ökad räntekostnad för den enskilde låntagaren. Regeringens ambition är att för majoriteten av låntagarna ska förändringen visas genom en något längre återbetalningstid i stället för ett högre årsbelopp.

Skuldens storlek	Årlig ökad räntekostnad	Förändring återbetalningstid	Ökning årsbelopp	Ökad månadsavgift
150 000	825	1 år, från 18 till 19 år	0	0
180 000	990	1 år, från 21 till 22 år	0	0
200 000	1 100	1 år, från 23 till 24 år	0	0
230 000	1 265	Ingen	500–700	40–60
250 000	1 375	Ingen	600–800	50–70
300 000	1 650	Ingen	700–900	60–80

Kolumnen ”Årlig ökad räntekostnad” visar den kostnad som lånet årligen ökar med. Den ökade kostnaden påverkar, beroende på skuldens storlek, antingen årsbeloppet eller den tid som lånet betalas tillbaka.

Kolumnen ”Förändring återbetalningstid” visar det antal år som

återbetalningen förändras. Är ökningen ”ingen” är det maximala återbetalningsår redan uppnådd, det vill säga 25 år, och då påverkas istället årsbeloppets storlek.

Kolumnen ”Ökning årsbelopp” visar hur årsbeloppet förändras med anledning av den ökade räntekostnaden. Är ökningen ”0” påverkas istället återbetalningstiden upp till ett år.

Kunskapslyftet byggs ut

Fler platser på folkhögskolan

Efterfrågan på utbildningsplatser på folkhögskolan har ökat på grund av det rådande arbetsmarknadsläget. Regeringen föreslår därför en fortsatt utbyggnad av antalet utbildningsplatser på folkhögskolan. Satsningen uppgår till 300 miljoner kronor 2022 och beräknas motsvara medel för cirka 3 000 årsplatser på folkhögskolans allmänna och särskilda kurs. För denna tillfälliga utbyggnad kommer ingen regional medfinansiering att krävas. Regeringen föreslår också en förstärkning på 9 miljoner kronor per år av det särskilda utbildningsstödet som används för att underlätta studier för personer med funktionsnedsättning.

Utbildningssatsningar för snabbare väg till jobb och bättre integration

Yrkeskunskaper och goda kunskaper i svenska öppnar vägen till många jobb. Regeringen föreslår därför att 1 560 miljoner kronor avsätts 2022 till 14 000 platser på kombinationsutbildningar, där yrkesutbildning kombineras med kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) eller svenska som andraspråk. Kombinationsutbildningarna kommer under 2022 att vara undantagna från kravet att kommunerna ska finansiera ett antal utbildningsplatser för att få del av statsbidraget.

Validering kan avsevärt korta tiden i utbildning och vägen till jobb för en person som exempelvis skolar om sig mitt i livet. Regeringen föreslår att 30 miljoner kronor avsätts för 2022 för att kommunerna ska erbjuda inledande kartläggning och validering inom kommunal vuxenutbildning (komvux). För 2023 och 2024 beräknar regeringen att 60 miljoner kronor avsätts för satsningen, som därefter bör permanentas på den nivån.

Regeringen föreslår också att komvux flex, en försöksverksamhet med

kartläggning och validering inom kommunal vuxenutbildning, ska fortsätta till 1 juli 2023. Satsningen ger kommunerna bättre förutsättningar att bygga upp en väl fungerande infrastruktur för inledande kartläggning och validering inom komvux, inför att den planerade skyldigheten att erbjuda inledande kartläggning och validering blir verklighet. För 2022 föreslås att 70 miljoner kronor tillförs för ändamålet.

För att förbättra kvaliteten i sfi föreslår regeringen att Skolinspektionens anslag för tillsyn ökas med 9,2 miljoner kronor 2022, så att tillsyn nu ska kunna ske även på verksamhetsnivå.

Anställda i välfärden ska få språkträning

För att känna sig trygg måste man kunna bli förstådd. Regeringen föreslår därför att den pågående satsningen på språkträning för anställda inom äldreomsorgen breddas till fler yrkesgrupper inom välfärden, till exempel vård, skola och annan omsorg. Språkträning kan förbättra kvaliteten i verksamheten, liksom kompetensförsörjningen inom välfärden och utrikes födda individers etablering på arbetsmarknaden. Regeringen föreslår att 30 miljoner kronor tillförs satsningen för 2022.

Momskompensation för utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan

För att privata utbildningsanordnare ska kunna få en högre ersättning per utbildningsplats som kompensation för deras skyldighet att betala mervärdesskatt (moms) föreslår regeringen att 100 miljoner kronor tillförs till Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) för 2022. Regeringen föreslår också en förstärkning av MYH:s förvaltningsanslag med 9 miljoner kronor för 2022.

Studiemedel

Som en konsekvens av utbyggnaden av utbildningsplatser inom yrkeshögskolan, regionalt yrkesvux och folkhögskolan kommer behovet av studiemedel att öka. Regeringen föreslår att medel avsätts för fler utbildningsplatser inom dessa utbildningsformer. Under 2022 satsas 439 miljoner kronor på studiemedel och under 2023 satsas 436 miljoner kronor.

Svenskt deltagande i undersökningar

Regeringen föreslår medel till Statistiska centralbyrån (SCB) för att genomföra undersökningarna Vuxnas deltagande i utbildning (AES) och Personalutbildning i företagen (CVTS). AES beräknas kosta 9,1 miljoner kronor 2022 och 1,6 miljoner kronor 2023 medan CVTS beräknas kosta 0,9 miljoner kronor 2022.

Artikel från Socialdepartementet, Utbildningsdepartementet

Rekommenderad vaccinering av barn från det år man fyller 16

Publicerad 22 juni 2021 Uppdaterad 22 juni 2021

Vid en pressträff under tisdagen meddelades att Folkhälsomyndigheten har fattat beslut om att rekommendera vaccinering av barn från det år man fyller 16 år. Folkhälsomyndigheten rekommenderar även vaccinering av vissa barn från 12 år och uppåt, som till exempel har vissa kroniska lungsjukdomar.

Det vaccin som i nuläget är aktuellt att använda är Pfizers/BioNTechs vaccin Comirnaty, vilket är godkänt för användning för personer från 12 år av europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA).

Vaccinering av barn från det år man fyller 16 år kommer att påbörjas i augusti. Barn från 12 år och uppåt, som till exempel har vissa kroniska lungsjukdomar, erbjuds vaccin redan från och med nu. Socialdepartementet och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ser nu över hur dagens besked påverkar nuvarande överenskommelse.

Folkhälsomyndigheten avvaktar en generell rekommendation för yngre barn. Myndigheten bedömer att det inte finns tillräckligt kunskapsunderlag i dagsläget.

Vid pressträffen medverkade utbildningsminister Anna Ekström samt Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson.

Regeringskansliet

Artikel från Socialdepartementet, Statsrådsberedningen,
Utbildningsdepartementet

Regeringens plan för avveckling av restriktioner

Publicerad 27 maj 2021

Smittspridningen och antalet covidpatienter i slutenvården minskar nu kraftigt. Den största vaccinationskampanjen i Sveriges historia medför att allt fler varje dag skyddas från allvarlig sjukdom. Vid en pressträff under torsdagen presenterade regeringen sin plan i fem steg för anpassning och avveckling av de restriktioner som tagits fram med anledning av covid-19-pandemin.

Regeringens plan innehåller fem steg. Steg 1 inleds den första juni, och innebär ett antal lättnader. Det sista steget, steg 5, innebär att restriktioner och rekommendationer som införts med anledning av covid-19 i princip upphör helt. Regeringen är angelägen om att avvecklingen av restriktionerna sker ansvarsfullt, och med beredskap för att hantera en situation där smittspridningen åter ökar.

Folkhälsomyndigheten har utgått från tre nivåer för den fortsatta anpassningen av restriktioner för covid-19. Respektive nivå fastställs av regeringen, efter dialog med Folkhälsomyndigheten, genom en samlad bedömning av smittläget, belastningen i hälso- och sjukvården och vaccinationsgraden.

För att avgöra om det är möjligt att gå vidare till nästa steg, och införa ytterligare lättnader, kommer en samlad bedömning göras utifrån indikatorer som Folkhälsomyndigheten tagit fram. Det handlar om smittspridning, belastning på sjukvården samt vaccinationsgrad i befolkningen. Utifrån

Folkhälsomyndighetens indikatorer beskrivs utvecklingen av pandemin i tre nivåer för den fortsatta anpassningen av restriktioner för covid-19.

Anpassade restriktioner från första juni

Steg 1, som delvis har kommunicerats tidigare, innebär bland annat nya deltagartak för verksamheter såsom allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Stadigvarande tivolinöjen och marknader träffas inte längre av deltagartaken. Tivolin kommer regleras som nöjesparker och liknande anläggningar, och marknader kommer regleras som handelsplatser. Serveringsställens öppettider förlängs till klockan 22.30. När det gäller Folkhälsomyndighetens rekommendationer kommer mindre läger och cuper inte längre att avrådas för barn och unga. Matcher och tävlingar även för vuxna tillåts utomhus. Rådet om distansundervisning för utbildning för vuxna tas bort så att en större andel av sådan utbildning kan ske på plats.

Steg 2, som beräknas träda i kraft omkring 1 juli, innebär bland annat höjda deltagartak för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar samt höjda deltagartak för privata sammankomster. När det gäller Folkhälsomyndighetens rekommendationer kommer bland annat råd till enskilda avseende idrotts- och fritidsverksamhet att tas bort i sin helhet. Serveringsställenas öppettider förlängs ytterligare, och regleringen på serveringsställen utomhus rörande maxantal per sällskap samt avstånd mellan sällskap tas bort. Rådet om att endast umgås med den närmsta kretsen tas bort, men det är fortsatt bättre att ses utomhus. Råd till föreningar om att ställa in, skjuta upp eller genomföra möten, stämmor med mera på distans lättas upp på så sätt att dessa kan ske. Dessa ska fortsättningsvis ske utan trängsel.

Steg 3, som preliminärt beräknas inträda 15 juli, innebär bland annat att begränsningarna i långväga kollektivtrafik och regleringar som begränsar kvadratmeter per person i inom- och utomhusmiljöer tas bort.

Steg 4 beräknas till september och innebär bland annat att deltagarbegränsningar för allmänna sammankomster, offentliga tillställningar och privata sammankomster tas bort. Restriktionerna för restaurangnäringen lättas också, bland annat avseende storlek på sällskap.

Steg 5 innebär att kvarvarande restriktioner lyfts. Detta handlar bland annat

om trängselregler som gäller för handelsplatser samt kultur- och fritidsverksamhet. Uppdraget till vissa statliga myndigheter om att säkerställa att endast arbetstagare vars fysiska närvaro är nödvändig tas bort. Folkhälsomyndigheten häver allmänna råd kopplade till att undvika trängsel, arbeta hemma och särskilt god handhygien. Det är ännu inte fastställt när steg 5 kan inträda.

Användande av vaccinationsintyg

Regeringen avser att återkomma i mitten av juni med ett ställningstagande om huruvida det ska införas en möjlighet att använda vaccinationsintyg eller liknande för vissa allmänna sammankomster och offentliga tillställningar under en begränsad period. Ställningstagandet ska tydliggöra på vilket sätt detta i så fall bör regleras och vilka allmänna sammankomster och offentliga tillställningar som kan vara aktuella. Intygen skulle kunna användas för att möjliggöra större evenemang som annars inte hade kunnat genomföras på grund av det epidemiologiska läget.

Trots att Sverige nu går in i ett bättre epidemiologiskt läge bedömer regeringen att det fortsatt är angeläget med god beredskap för att kunna vidta åtgärder och hantera ett försämrat läge. Regeringen kan vid ett förändrat eller försämrat epidemiologiskt läge behöva ändra planen för anpassningar av restriktionerna.

Planen för avvecklingen av restriktioner kan läsas i sin helhet på regeringens webbplats.

Vid pressträffen medverkade statsminister Stefan Löfven, miljö- och klimatminister samt vice statsminister Per Bolund, socialminister Lena Hallengren, utbildningsminister Anna Ekström samt Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Budgetsatsningar på utbildning för att möta pandemins konsekvenser

Publicerad 15 april 2021

Covid-19-pandemin har slagit hårt mot Sverige. Många elever och studerande har haft distansutbildning, många har blivit av med jobbet och långtidsarbetslösheten har stigit. Regeringen föreslår därför stora satsningar inom utbildningsområdet i vårändringsbudgeten för 2021. Förslaget bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna, Centerpartiet och Liberalerna.

Lovskola och mer pengar till Skolmiljarden

Många av de elever som har haft distansundervisning har påverkats negativt. För att ge huvudmännen ökade möjligheter att bland annat erbjuda eleverna den utbildning de inte har kunnat tillgodogöra sig under pandemin tillför regeringen ytterligare 350 miljoner kronor under 2021. Av dessa kommer 250 miljoner kronor att fördelas på samma sätt som den så kallade Skolmiljarden och får exempelvis användas för att skapa förutsättningar för ökad undervisningstid för att så långt som möjligt undvika att barn och elevers kunskapsutveckling påverkas negativt, för att skapa en bättre arbetsmiljö för elever och lärare och för att smittsäkra verksamheterna. Resterande 100 miljoner kronor avser lovskola och andra insatser som kan vara ett bra stöd för elever som behöver extra undervisningstid för att nå kunskapskraven.

Sänkt avgift vid prövningar för högre betyg

Elever som slutfört sin gymnasieutbildning kan på nytt ges möjlighet att visa

sina kunskaper genom så kallad prövning, för att få högre betyg. Regeringen ökar nu möjligheten för elever som slutfört sin gymnasieutbildning under 2020 eller 2021 att genomgå prövning för högre betyg, genom att sänka den avgift som huvudmannen för utbildningen kan ta ut från den som genomgår prövningen, från dagens 500 kronor till 150 kronor.

Satsning på kombinationsutbildningar

I kombinationsutbildningar kombineras sfi eller svenska som andra språk med yrkeskurser på komvux. Fokus på ett yrke innebär att eleverna i utbildningen får ett konkret slutmål för både språk- och yrkesutbildningen och ger individen, ofta personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, bättre förutsättningar att korta ner tiden inför etablering på arbetsmarknaden. Regeringen är därför angelägen att skapa fler sådana platser inom regionalt yrkesvux. Kombinationsutbildningar kräver mycket resurser, bland annat behöver sfi-lärare och yrkeslärare samverka i utbildningarna. De medel regeringen tillför beräknas motsvara ca 7 000 årsstudieplatser.

Utöver medel till platser kommer Skolverket få medel för att stödja huvudmän och lärare i hur utbildningarna kan planeras och genomföras.

Förstärkning av folkhögskolan

På grund av det rådande läget på arbetsmarknaden spelar folkhögskola en viktig roll, bland annat för att erbjuda utbildning för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Nu förstärks folkhögskolan så att antalet utbildningsplatser både kan upprätthållas och byggas ut, och kvaliteten i utbildningen kan bibehålls. Regeringen föreslår därför att statsbidraget till folkhögskolan förstärks med 170 miljoner kronor under 2021.

Vägledningsinsatser och svenska med yrkesinriktning i yrkeshögskolan

Utbildningsutbudet inom yrkeshögskolan har växt och diversifierats på senare tid och målgruppen har breddats på grund av den ökade arbetslösheten i pandemins spår. Genom förstärkt vägledning kan yrkeshögskolans målgrupper lättare hitta rätt i utbildningsutbudet och göra mer träffsäkra utbildningsval och därför avser regeringen att ge Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) i uppdrag att erbjuda förstärkt vägledning. Regeringen avser också att ge MYH i uppdrag att utveckla stöd till anordnarna inom yrkeshögskolan för att fler av dem ska kunna erbjuda

svenska med yrkesinriktning, något som kan hjälpa studerande med annat modersmål än svenska att uppnå en examen. För dessa uppdrag föreslås att MYH tillförs 3,5 miljoner kronor.

Kartläggning, validering och kompletterande utbildning inom komvux

Regeringen planerar att starta en tillfällig försöksverksamhet för att bygga upp en infrastruktur för kartläggning, validering och kompletterande utbildning inom kommunal vuxenutbildning (komvux). För att vuxna som behöver omställning ska hitta ett nytt arbete där kunskaperna från deras tidigare arbetsliv kommer till nytta, vill regeringen avsätta medel för en försöksverksamhet med fokus på kartläggning, validering och kompletterande utbildning. Detta bör göras inom satsningen på yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom komvux (regionalt yrkesvux).

Satsning på sommarkurser

Regeringen föreslår att totalt 180 miljoner kronor inklusive studiemedel satsas på sommarkurser 2021 vilket motsvarar 6 000 sommarkursplatser. Det finns i dagsläget cirka 400 sommarkurser som fortfarande är öppna för sen anmälan.

Det rådande läget på arbetsmarknaden kan innebära att till exempel fler ungdomar ser ett bra tillfälle att läsa en kurs inom högskolan. Studenter som vill läsa in en utbildning med snabbare takt, som vill bredda sina tidigare studier till andra områden, eller som vill genomgå kurser för vidareutbildning, kan göra det under sommarmånaderna.

Fördelning av anslag till forskning och utbildning på forskarnivå

Anslagen för forskning och utbildning på forskarnivå vid lärosätena är grundfinansieringen för svensk forskning. För 2021 föreslår regeringen en permanent ökning av dessa anslag på 720 miljoner kronor. Från 2024 beräknas ökningen stiga till en nivå på 900 miljoner kronor. Resursökningen innebär satsningar på forskning i hela landet, samtidigt som forskning av hög kvalitet premieras.

Från 2021 höjs den så kallade basresursen från nuvarande 12 000 kronor per helårsstudent till 17 500 kronor per helårsstudent. Detta för att öka

möjligheterna till forskningsanknytning och främja kvalitet i utbildningen. Genom en höjning av basresursen ges goda förutsättningar att bedriva forskning och forskarutbilda lärare på alla lärosäten. För vissa enskilda utbildningsanordnare höjs basresursen från 8 000 kronor per helårsstudent till 12 000 kronor per helårsstudent från 2021.

Vid fördelning av medel utifrån kvalitetsindikatorerna 2021 jämförs lärosäten med likartade förutsättningar med varandra, vilket innebär att medel fördelas i konkurrens inom olika grupper av lärosäten. Syftet med grupperingen är att skapa en bättre balans mellan utbildning och forskning vid högskolor och nya universitet för att stärka forskningen i hela landet.

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet

Fortsatt fokus på att minska och motverka segregation

Publicerad 19 mars 2021

Jämställdhets- och bostadsminister Märta Stenevi med ansvar för stadsutveckling och arbetet mot segregation och diskriminering hade den 18 mars ett digitalt möte med statsrådsgruppen för att minska och motverka segregation. Mötet handlade både om den nyligen beslutade handlingsplanen och om det fortsatta arbetet med att minska och motverka segregation.

Arbetet mot segregation har blivit än mer angeläget på grund av coronapandemin som riskerar att skapa stora ekonomiska och sociala konsekvenser för redan utsatta grupper. Att minska och motverka segregation är högt prioriterat för regeringen och en del av arbetet för att bygga ett tryggt och hållbart Sverige.

- Coronapandemin har bidragit till att synliggöra den ojämlikhet som redan finns i samhället. Nu tar vi avstamp i handlingsplanen mot segregation som regeringen beslutade om i december och fortsätter arbetet. Här har statsrådsgruppen en viktig roll och jag är glad över att det finns ett så stort engagemang för arbetet i regeringen, säger Märta Stenevi.

Statsrådsgruppen för att minska och motverka segregation träffas regelbundet och arbetar strategiskt med att styra inriktningen för regeringens samlade insatser för att minska och motverka segregation och att säkerställa att insatserna samordnas.

På mötet deltog sr Morgan Johansson, sr Anna Ekström, sr Ardalan Shekarabi, sr Amanda Lind, sr Lena Micko och sr Anders Ygeman.

Regeringskansliet

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Statsrådsberedningen,
Utbildningsdepartementet

Lärande genom hela yrkeslivet – aktuell diskussion i Innovationsrådet

Publicerad 16 mars 2021

På Nationella innovationsrådets digitala möte den 22 februari diskuterades lärande som en naturlig och återkommande del av arbetslivet. Ett högaktuellt område med många delar som behöver fungera och som kräver samverkan mellan många aktörer.

Kunskap och lärande genom hela livet är en stor fråga för ett framtida arbetsliv. Det har diskuterats på flera av Innovationsrådets möten och på mötet den 22 februari var det återigen en av punkterna på dagordningen.

Carl Heath, utbildningsdirektör på RISE, inledde mötet och lyfte bland annat fram vikten av att utveckla nya sätt att arbeta och att det finns tydliga system.

Carl Heath - vad menar du med tydliga system?

– Vi behöver gå från stängda och slutna digitala system till öppna och interagerande system. Vi behöver ha en verktygslåda, en digital infrastruktur på plats, som innehåller många olika verktyg, tjänster och system och som löser olika komplexa uppgifter som till exempel kompetensmatchning, validering, omställning och analys, säger han och förklarar vidare:

– Vi måste dra nytta av vår samtids landvinningar och kunskaper genom att använda systemkartläggningar, genom att våga utforska nya metoder för att jobba med användaren i fokus, digitala och fysiska metoder för lärande och

utveckling, innovationsledning och om agila, datadrivna arbetsätt. Det handlar om hur vi organiserar. Hur vi styr och hur vi leder företag, utbildningsinstitutioner, organisationer och samhälle.

”Ett digitalt kompetenslyft för alla medborgare”

Caroline Söder, vd på Trygghetsfonden TSL, deltog också i inledningen och poängterade även hon samhällets roll och vikten av system. En annan viktig fråga är också digitaliseringen – både som verktyg i utbildning och som central kompetens i en framtida arbetsmarknad.

Caroline Söder – vad ser du är viktiga delar och möjligheter i den digitalisering som pågår med full kraft?

– Det behövs ett digitalt kompetenslyft för alla medborgare. Grunden är att alla medborgare har förmåga att kunna nyttja digitala verktyg. Vi behöver ett digitalt lyft för enskilda personer motsvarande det som vi hade med hemdatorerna.

– Genom digitala lösningar effektiviserar vi utbildningar till att bli mer resurssnåla. Det innebär att vi skulle kunna öppna upp tillgängligheten till vissa kurser för en mycket bredare grupp än idag.

Utbildningsminister Anna Ekström och arbetsmarknadsminister Eva Nordmark medverkade på mötet och deltog i diskussionerna om lärandet som en naturlig del av yrkeslivet.

Hur ser ni på utvecklingen av en gemensam digital infrastruktur?

– Vi ser allt tydligare hur arbetslivet förändras på grund av exempelvis digitalisering, automation, AI och internationell konkurrens. Oavsett tidigare utbildningsnivå behöver arbetskraften uppdatera och utveckla sin kompetens. De som har en anställning behöver fortbildas och många av dem som saknar ett arbete behöver utbildning för att svara mot de behov som finns på arbetsmarknaden. Mot den bakgrunden har regeringen under flera år tillfört medel för att möjliggöra ett omfattande kunskapslyft motsvarande över 140 000 utbildningsplatser år 2021. Men jag tror att vi måste göra både vägledning, validering och utbildning ännu mer lättillgängligt. Här tror jag att en digital infrastruktur kan bidra till att lärande blir en naturlig och återkommande del av arbetslivet, säger Anna Ekström.

Eva Nordmark svarar att:

– När arbetsmarknaden förändras till följd av digitalisering, globalisering och den gröna omställningen så förändras också kunskapskraven. Utbildning och livslångt lärande är viktigt för att fler ska komma i arbete men även för att Sverige ska fortsätta konkurrera med kunskap.

– Att skapa en gemensam digital infrastruktur är en viktig utvecklingsfråga för att kunna göra verklighet av det livslånga lärandet. Det kommer sänka trösklarna och öka tillgången till den kompetensutveckling man behöver. Jag tror också att det kommer att göra det möjligt att utveckla nya format och former för livslångt lärande, avslutar Eva Nordmark.

Vad är regeringens viktigaste uppgift för att öka tempot i den här frågan?

– Vi ska driva på för att det ska finnas ett utbildningsutbud som både är intressant för individer och som svarar mot behoven på arbetsmarknaden. Sen behöver vi ge våra myndigheter förutsättningar att arbeta tillsammans för att en digital infrastruktur för utbildning ska bli verklighet, säger Anna Ekström.

– Arbetsmarknadspolitiken har en jätteviktig roll att spela. Det handlar dels om att stärka ställningen för de som står långt från arbetsmarknaden genom utbildning. Vi har till exempel nyligen utvidgat möjligheten för arbetssökande med kort utbildningsbakgrund att studera med bibehållen ersättning, och gett Arbetsförmedlingen i uppdrag att öka anvisningarna till reguljär utbildning, säger Eva Nordmark och avslutar med att poängtera vikten av möte arbetsgivarnas behov av kompetens.

– Det handlar även om att bättre möta upp arbetsgivarnas behov av kompetens. Därför gör vi stora satsningar på arbetsmarknadsutbildning för att möta efterfrågan inom bristyrken och stärka kunskaperna hos arbetssökande. Vi har även utsett en samordnare för att kunna hantera bland annat kompetensförsörjningen vid de stora företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten.

Regeringskansliet

Artikel från Socialdepartementet, Statsrådsberedningen,
Utbildningsdepartementet

Begränsade öppettider för serveringsställen och skärpta allmänna råd

Publicerad 24 februari 2021

Smittspridningen i samhället ligger på en hög nivå och fortsätter att öka. Det pågår regionala utbrott, och fler kluster med nya virusvarianter har hittats. Trots att en lång rad begränsningsåtgärder redan beslutats gör regeringen och Folkhälsomyndigheten den samlade bedömningen att ytterligare åtgärder behövs för att förhindra en tredje våg.

Regeringen ser allvarligt på utvecklingen av antalet fall. I dag fattade därför regeringen ett beslut som gör det möjligt för Folkhälsomyndigheten att begränsa öppettiderna för samtliga serveringsställen som till exempel restauranger, kaféer och barer. Detta kan påverka alla verksamheter, oavsett om alkohol säljs eller inte. Folkhälsomyndigheten kan införa sådana regler nationellt eller för ett visst geografiskt område, till exempel ett län eller en kommun.

I ett första steg kommer detta innebära en nationell begränsning av öppettiderna till kl. 20.30 för samtliga serveringsställen. Ändringarna träder i kraft den 1 mars 2021. Serveringsställen kommer dock att kunna ha öppet för avhämtning eller hemleverans efter kl. 20.30.

Folkhälsomyndigheten kommer att besluta om ytterligare begränsningar av hur många personer som får vistas i butiker, gallerior och gym.

Regleringarna ändras och tydliggör att man ska gå in ensam om man behöver handla i exempelvis en butik eller galleria, med vissa undantag för

exempelvis barn.

Rådet till idrottsföreningar har sedan tidigare varit att avstå från att ordna eller delta i läger, matcher, cuper och andra tävlingar, med vissa undantag för exempelvis barnidrott och elitidrott. Denna avrådan behöver upprepas och skärpas efter att smittspridning har konstaterats. Folkhälsomyndigheten föreslår därför att ta bort skrivningen om att enstaka matcher kan tillåtas för barn och unga, och för en dialog med Riksidrottsförbundet om övrig tävlingsverksamhet. Förutom tävlingar bör idrotts- och fritidsverksamheter för barn och unga fortgå under förutsättning att övriga föreskrifter och allmänna råd kan följas.

De restriktioner som har beslutats, eller kommer beslutas, drabbar berörda branscher hårt. Regeringen höjer därför takten i stödåtgärderna för att rädda jobb och se till att samhället snabbt kan komma igång när tillräckligt många i befolkningen är vaccinerade, och vi kan återgå till en mer normal vardag. En del av syftet med de åtgärder som regeringen och Folkhälsomyndigheten aviserade i dag är att skolor i så stor utsträckning som möjligt ska kunna vara öppna.

Vid onsdagens pressträff medverkade statsminister Stefan Löfven, socialminister Lena Hallengren, utbildningsminister Anna Ekström samt Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson.

Artikel från Finansdepartementet, Socialdepartementet,
Utbildningsdepartementet

Välfärdskommissionen enas om flera nya åtgärder på årets första möte

Publicerad 18 februari 2021 Uppdaterad 03 maj 2021

Under onsdagen höll Välfärdskommissionen sitt första möte för i år. Det handlade om hur stat, kommuner och regioner kan hitta nya arbetssätt och metoder för att säkerställa att pengarna som går till välfärden används effektivt. Bakgrunden är bland annat att gapet mellan behov och tillgängliga resurser i välfärden väntas öka de kommande åren. Kommissionen enades om totalt sex åtgärdsförslag.

- Som skattebetalare ska man kunna känna sig trygg med att våra gemensamma pengar används på ett smart sätt samtidigt som välfärdsmedarbetarnas villkor och arbetsmiljö värnas, säger finansminister Magdalena Andersson som är ordförande i kommissionen.

Enligt en analys som gjordes av finansdepartementet 2019 bedömdes det så kallade finansieringsgapet uppgå till cirka 90 miljarder kronor år 2026. Med finansieringsgap menas skillnaden mellan den utgiftsnivå man kan ha i kommuner och regioner med dagens skattesats och den utgiftsnivå som krävs för att bibehålla en oförändrad standard i välfärden. Sedan analysen presenterades 2019 har regeringen förstärkt statsbidragen vilket har bidragit till att minska gapet, men det beräknas fortfarande finnas ett stort gap.

- De stora 40-talistkullarna kommer nu upp i 80-årsåldern. De har arbetat ett helt långt arbetsliv och har rätt till en trygg ålderdom. Det innebär att vi

behöver bygga ut äldreomsorgen. Vi behöver också titta på hur vi kan säkerställa att varje skattekrona som investeras i vården, skolan eller i omsorgen genererar så mycket välfärd som möjligt för medborgarna, säger Magdalena Andersson.

Ett förslag som kommissionen enades om på mötet under onsdagen handlar om att ta fram nya nyckeltal för att mäta kvalitén och måluppfyllelsen i välfärden. Detta lyfts fram som ett viktigt verktyg för att kunna jämföra hur olika kommuner och regioner bedriver sitt arbete med välfärden. På så sätt kan man hitta goda exempel för andra att ta efter.

- Utvecklingen av välfärden är viktig för TCO-förbundens medlemmar. Många är anställda i välfärdssektorn, såväl offentligt som privat. Min förhoppning är att förslaget om nyckeltal kommer att bidra positivt till en bättre arbetsmiljö och kompetensförsörjning i välfärden säger Therese Svanström, ordförande i TCO.

Kommissionen enades också om att genomföra en övergripande analys av effekterna av kommunal och regional samverkan, som i dag framförallt många mindre kommuner och regioner använder för att kunna förbättra välfärden. Det saknas dock en samlad kunskap om vilka effekter det har på exempelvis välfärdens effektivitet och utvecklingskapacitet.

En annan åtgärd handlar om att stärka ekonomiska analyser inom ramen för kunskapsstyrningen, det vill säga det system för utveckling och spridning av kunskap som regionerna i Sverige använder sig av. Syftet är att på sikt kunna erbjuda en mer kostnadseffektiv hälso- och sjukvård där tillgängliga resurser används mer effektivt.

Välfärdskommissionen kom också överens om nya insatser för att stärka kommunernas och regionernas arbete mot fusk och oegentligheter mot välfärdssystemen. Arbetet ska ledas av SKR och innebär bland annat att kommuner och regioner ska kunna få stöd i att använda nya digitala verktyg som hjälper till att upptäcka misstänkt fusk.

Under mötet enades Välfärdskommissionen också om:

- Det ska tas fram en sammanställning av befintlig reglering och annan statlig styrning som SKR anser hindrar produktiv utveckling, tränger undan kärnverksamheten eller gör den administrativa bördan onödigt betungade i välfärdsverksamheterna.
- Det finns ett behov av att förstärka de generella statsbidragen

I och med förslagen har välfärdskommissionens presenterat sammanlagt 22 förslag. Flera av dessa har regeringen fattat beslut om.

Medverkade på mötet gjorde: Magdalena Andersson, Lena Micko, Lena Hallengren, Åsa Lindhagen, Anna Ekström, Veronica Magnusson (TCO), Heike Erkers (Saco), Tobias Baudin (LO), Anders Knape (SKR) och Anders Henriksson (SKR). Kommissionens nästa möte äger rum i maj 2021.

Regeringskansliet

Artikel från Utbildningsdepartementet

Rättvis tillgång till utbildning

Publicerad 18 februari 2021

När EU:s utbildningsministrar möts via video den 19 februari ska de diskutera likvärdighet och inkludering på utbildningsområdet. Utbildningsminister Anna Ekström representerar Sverige på videomötet.

Rättvis tillgång till alla inom utbildning

Diskussionen om tillgång och inkludering på utbildningsområdet kommer att utgå från tre frågeställningar. Den första handlar om vilka de viktigaste framgångarna varit för att nå likvärdig utbildning på EU, nationell, regional och lokal nivå. Den andra handlar om vilka åtgärder, metoder och reformer som bör genomföras och hur tillgängliga resurser på EU och nationell nivå kan användas. Den sista frågeställningen tar upp de långsiktiga utmaningarna inom utbildningsområdet.

Regeringen anser att alla ska ha likvärdig tillgång till utbildning av hög kvalitet oavsett bakgrund, kön och bostadsort.

Ordförandeskapet kommer även informera ministrarna om arbetet med att etablera ett europeiskt område för utbildning. Förslaget presenterades av EU-kommissionen under det sociala toppmötet i Göteborg 2017. I oktober 2020 presenterade EU-kommissionen det fortsatta arbetet med att förverkliga ett europeiskt område för utbildning till 2025. Till det förslaget presenterade de även ett nytt strategiskt ramverk för ett europeiskt samarbete inom utbildning. Det nya ramverket ska ersätta det nuvarande som löpte ut 31 december 2020.

Utbildningsminister Anna Ekström representerar Sverige på videomötet.

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Kulturdepartementet, Socialdepartementet, Statsrådsberedningen, Utbildningsdepartementet

Förlängningar av nationella restriktioner

Publicerad 21 januari 2021

Sverige befinner sig fortfarande i en extraordinär situation. Smittspridningen av viruset som orsakar sjukdomen covid-19 är alltså kvar på en mycket hög nivå och vården är fortsatt ansträngd. Vid en pressträff under torsdagen lämnade regeringen därför besked om ytterligare förlängningar av nationella restriktioner.

Hälso- och sjukvården är svårt ansträngd av pandemin, samtidigt som mycket av den planerade vården har ställts in eller skjutits upp. Hälso- och sjukvården ansvarar även för omfattande testning och smittspårning samt vaccinationsinsatser, som lägger ytterligare uppgifter på vårdens medarbetare.

Det finns ett fortsatt behov av att säkerställa att alla adekvata åtgärder vidtas för att bromsa spridningen av sjukdomen covid-19. Regeringen ser därför, efter dialog med Folkhälsomyndigheten, behov av att förlänga ett antal restriktioner och rekommendationer.

- Den 20 november 2020 trädde en förordning i kraft som innebär att serveringsställen som exempelvis restauranger och barer inte tillåts servera alkohol efter klockan 22. Sedan den 24 december 2020 gäller förbudet från och med klockan 20. Regeringen kommer att besluta om att förlänga detta förbud till och med den 7 februari 2020. Klockan 20 kommer alltså att fortsätta gälla.
- Den 22 december 2020 beslutade regeringen om ett uppdrag till statliga myndigheter om att vidta ytterligare åtgärder för att öka andelen anställda

som arbetar hemifrån. Myndigheterna ska säkerställa att endast medarbetare vars fysiska närvaro är nödvändig för att kunna bedriva verksamheten befinner sig i myndighetens lokaler. Detta gällde inledningsvis till och med den 24 januari 2021, men kommer nu att förlängas till och med den 7 februari 2021.

- Folkhälsomyndighetens rekommendation om gymnasieskolan förlängs, men justeras. Justeringen innebär att undervisningen ska bedrivas som en kombination av fjärr- eller distansundervisning och viss närundervisning. Detta gäller från och med den 25 januari till och med den 1 april 2021.

- Från och med den 7 januari 2021 har Folkhälsomyndigheten rekommenderat munskydd i kollektivtrafiken under tider där trängsel ofta förekommer. Detta kommer att gälla våren ut.

- Regeringen uppmanar fortsatt kommuner och regioner att hålla verksamhet som allmänheten har tillträde till och som inte är nödvändig, stängd fram till och med den 7 februari 2021. Vad som avses med icke-nödvändig verksamhet avgör respektive region och kommun utifrån de egna behoven och förutsättningarna. Det är dock viktigt att idrotts-, fritids-, och kulturaktiviteter för barn och unga födda 2005 och senare, såväl utomhus som inomhus, undantas från regeringens vädjan att stänga ner verksamheter.

- Fritidsaktiviteter är viktiga för barn och ungas utveckling. Offentliga aktörer bör därför snarast möjligt återuppta verksamheterna för barn och unga födda 2005 och senare. Lokaler och anläggningar bör således hållas öppna för barn- och ungdomsaktiviteter. Sådana aktiviteter, såsom kulturskola, öppen fritidsverksamhet och aktiviteter inom föreningslivet, som kan genomföras utan ökad risk för smittspridning, bör fortgå i så stor utsträckning som möjligt om föreskrifter och allmänna råd kan följas. Bedömningen är att nyttan av att ha öppet överväger fördelarna med att hålla stängt. Barn och unga är inte drivande i pandemin. De negativa följder för barn och ungas hälsa som annars riskeras är betydande.

- Regeringen kommer därutöver att ge Arbetsmiljöverket ett uppdrag om en riktad tillsynsinsats med fokus på riskutsatta branscher för smittspridning av sjukdomen covid-19. Uppdraget ges mot bakgrund av att många yrkesgrupper inte har möjlighet att arbeta hemifrån under pandemin.

Vid pressträffen närvarade statsminister Stefan Löfven, socialminister Lena Hallengren, utbildningsminister Anna Ekström, kultur- och demokratiminister samt minister med ansvar för idrottsfrågorna Amanda

Lind, arbetsmarknadsminister Eva Nordmark samt Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson.

Pressmeddelande: Justerad rekommendation om fjärr- eller distansundervisning i gymnasieskolan

Pressmeddelande: Fler kontroller av riskutsatta arbetsplatser i pandemin

Pressmeddelande: Barns fritidsaktiviteter ska kunna hålla öppet

Artikel från Socialdepartementet, Utbildningsdepartementet

Ytterligare nationella restriktioner för att hejda smittspridning

Publicerad 18 december 2020

(Ny version) Regeringen ser med oro på den höga smittspridningen av covid-19. Vid en pressträff under fredagen lämnades därför besked om ytterligare nationella restriktioner.

– Situationen fortsätter vara mycket allvarlig. Smittspridningen är hög och läget i vården är väldigt ansträngt. Personal inom sjukvården och äldreomsorgen jobbar dygnet runt. Jag hoppas och tror att alla i Sverige förstår allvaret och att julen kommer att behöva firas på ett annat sätt än vanligt. Vi behöver tillsammans hålla ut lite till, säger statsminister Stefan Löfven.

Regeringen presenterade vid pressträffen följande skärpta åtgärder:

- Alkoholförsäljning förbjuds från och med klockan 20.00 på serveringsställen. Detta gäller från och med den 24 december.
- Folkhälsomyndigheten sänker maxantalet i ett sällskap på restaurang från åtta till fyra personer. Detta gäller från och med den 24 december.
- Folkhälsomyndigheten ger besked om att köpcentrum, butiker och gym snarast behöver sätta ett maxantal för hur många som får vistas där på en och samma gång. Trängsel får inte förekomma.
- Folkhälsomyndigheten förlänger den rekommendation om att gymnasieskolor ska bedriva fjärr- eller distansundervisning till och med den 24 januari 2021.

- Kommuner och regioner bör omedelbart stänga all verksamhet som allmänheten har tillträde till och som inte är nödvändig. Detta gäller fram till och med den 24 januari. Det kan till exempel handla om idrottsanläggningar, badhus, mötesplatser, öppna förskolor och museer.
- Folkhälsomyndigheten kommer att rekommendera att munskydd ska användas i kollektivtrafik under vissa tidpunkter. Folkhälsomyndigheten kommer att återkomma med detaljer innan ikraftträdande. Ikraftträdande den 7 januari.
- Alla som kan jobba hemma ska jobba hemma. Regeringen kommer att ge ett särskilt uppdrag till alla statliga myndigheter för att säkerställa att all icke nödvändig personal ska arbeta hemma.

Vid pressträffen medverkade statsminister Stefan Löfven, vice statsminister Isabella Lövin, socialminister Lena Hallengren, utbildningsminister Anna Ekström samt Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson.

Regeringskansliet

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Finansdepartementet,
Socialdepartementet, Utbildningsdepartementet

Välfärdens medarbetare i fokus på Välfärdskommissionens fjärde möte

Publicerad 02 december 2020

Välfärdskommissionen har i dag kommit överens om sex nya åtgärdsförslag som ska förbättra kompetensförsörjningen och arbetsmiljön i välfärden. Det innebär att Välfärdskommissionen nu har presenterat sammanlagt sexton förslag.

När befolkningen i Sverige blir allt äldre ökar behovet av bland annat vård- och omsorgspersonal i välfärden. Utvecklingen sammanfaller också med att många med välfärdsyrken går i pension. Dagens möte i Välfärdskommissionen handlade om nya initiativ för att kunna säkra en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning och åtgärder för att förbättra arbetsmiljön för personalen som jobbar i vård, skola och omsorg.

- Jag har själv arbetat i äldreomsorgen och vet att det är oerhört givande. Men för att göra arbetslivet mer hållbart och få fler män och kvinnor att vilja och orka jobba i välfärden måste arbetsmiljön förbättras, säger finansminister Magdalena Andersson.

Välfärdskommissionen konstaterar att det kommer behövas insatser på flera områden för att kunna attrahera, utveckla och behålla medarbetare i välfärden.

- Jag hoppas att Välfärdskommissionens initiativ gör att fler utbildas för arbeten i välfärden och får fler att stanna kvar. Gapet mellan krav och resurser som påverkar arbetsmiljön och hälsan bland välfärdens medarbetare

måste minska. Nu behöver alla parter med ansvar för arbetsmiljöarbetet samverka och engagera sig för en förändring, säger Kommunals ordförande Tobias Baudin.

Breddad satsning på yrkessvenska i välfärden

Välfärdskommissionen föreslår att regeringen ska se över om det finns behov av att utvidga satsningen på yrkessvenska i äldreomsorgen så att fler yrkesgrupper i välfärden ska få möjlighet att utveckla sina språkkunskaper. Till exempel medarbetare i förskolan, assistansen och vården. Bakgrunden är att många personer som arbetar inom välfärden saknar tillräckliga kunskaper i svenska, även efter avslutad sfi.

Nya arbetssätt ska avlasta medarbetarna i välfärden

Ett annat förslag som diskuterades och som kommissionen enades om att gå vidare med är en satsning på nya arbetssätt för att frigöra mer tid för personalen i välfärden. Till exempel genom att anställa personer från andra yrkeskategorier som kan avlasta personalen med administrativa uppgifter. Detta är något som flera kommuner och regioner har gjort under pandemin och som visat sig fungera bra i flera fall. Välfärdskommissionen föreslår att regeringen bör pröva behovet av att ge en eller flera myndigheter i uppdrag att stödja, förstärka och sprida befintliga initiativ för att uppmuntra och underlätta för fler välfärdsutförare att hitta nya arbetssätt.

Praktikplatser bör prioriteras i Kunskapslyftet

Ett tredje förslag som Välfärdskommissionen presenterar i dag handlar om att prioritera välfärdsyrken i den utbyggnad av högskolan och yrkeshögskolan som regeringen har avsatt pengar för att genomföra genom Kunskapslyftet. Välfärdskommissionen lyfter särskilt fram behovet av fler praktikplatser i utbyggnaden eftersom bristen på praktikplatser riskerar att skapa flaskhalsar. Kommissionens förslag är att det ska inrättas en ny process där stat, kommuner, regioner och skolorna ska hitta gemensamma prioriteringar för hur ytterligare utbildningsplatser ska kunna erbjudas för att kunna möta behovet av välfärdspersonal i framtiden.

De tre andra förslagen som Välfärdskommissionen kommit överens om handlar om åtgärder för att bredda rekryteringsbasen till välfärden, införa ett nationellt system för validering av kunskap samt åtgärder för ett hållbart arbetsliv.

I och med förslagen har välfärdskommissionens presenterat sammanlagt sexton förslag i år. Flera av dessa har regeringen fattat beslut om.

Medverkade på mötet gjorde: Finansminister Magdalena Andersson, civilminister Lena Micko, socialminister Lena Hallengren, jämställdhetsminister Åsa Lindhagen, utbildningsminister Anna Ekström, högre utbildning- och forskningsminister Matilda Ernkrans, Veronica Magnusson (TCO), Heidi Stensmyren (SACO), Tobias Baudin (LO), Anders Henriksson (SKR) Detta var Välfärdskommissionens fjärde möte i år. Kommissionens nästa möte äger rum i februari 2021.

Regeringskansliet

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Utbildningssamarbete och ungdomars demokratiintresse på EU-möte

Publicerad 27 november 2020

EU:s utbildnings- och ungdomsministrar träffas på var sitt videomöte 30 november. De ska diskutera utveckling av samarbetet om utbildningsfrågor och ungas demokratiengagemang i EU-länderna. Utbildningsminister Anna Ekström och kultur- och demokratiminister Amanda Lind företräder Sverige på de två mötena.

Europeiskt utbildningssamarbete

Utbildningsministrarna ska ha en riktlinjedebatt om det fortsatta utbildningssamarbetet samt nästa strategiska ramverk för utbildning. Diskussionen kommer att utgå från ett antal discussionsfrågor om medlemsländernas syn på strategiska prioriteringar och mätbara mål

Erasmus +

Ordförandeskapet ska också informera utbildningsministrarna om läget för Erasmus + programmet för 2021–2027. Det kommande portugisiska ordförandeskapet kommer därefter att presentera sina politiska prioriteringar inom utbildningsområdet.

Utbildningsminister Anna Ekström företräder Sverige på videomötet för utbildningsfrågor.

Unga européers engagemang för demokrati

Ordförandeskapet ska informera ministrar med ansvar för ungdomsfrågor om rådsslutsatser om att öka ungas intresse för demokratifrågor i EU-länderna. Rådsslutsatserna slår fast att det är viktigt att stärka och främja demokrati, icke-diskriminering och rättsstatens principer i alla delar i samhället.

Ministrarna ska också diskutera hur ungdomsutbytet påverkats av pandemin och vad man kan göra för att stärka möjligheterna för unga att träffas över gränserna.

Kultur- och demokratiminister Amanda Lind företräder Sverige på videomötet för ungdomsfrågor.

Producerat av EU-representationen

Regeringskansliet

Artikel från Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementets samlade budgetsatsningar 2021

Publicerad 21 september 2020

Regeringens utbildningspolitik ska befästa Sveriges position som ledande kunskaps- och forskningsnation präglad av hög kvalitet. För att bygga ett starkare samhälle krävs fortsatta investeringar i kunskap. I budgetpropositionen för 2021 föreslås en rad satsningar för höjda kunskapsresultat och fler behöriga lärare, stärkt kompetensförsörjning och bättre möjligheter till utbildning i hela landet, samt investeringar i forskning för att återstarta ekonomin och möta samhällsutmaningarna. Regeringens förslag bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna, Centerpartiet och Liberalerna. Här presenteras regeringens satsningar på utbildningsområdet i budgetpropositionen för 2021.

Kunskap och jämlikhet i förskolan och skolan

Stärkt kompetensförsörjning och utbildning som leder till jobb

Fler utbildningsplatser på högskolan

Fler behöriga lärare och bättre kompetensutveckling

Forskning för att återstarta ekonomin

Ökade möjligheter till studiestöd

Artikel från Utbildningsdepartementet

Stärkt kompetensförsörjning och utbildning som leder till jobb

Publicerad 21 september 2020 Uppdaterad 21 september 2020

Utbrottet av covid-19 försämrar förutsättningarna på arbetsmarknaden och ökar behovet av utbildning. Det ska finnas goda möjligheter att utbilda sig oavsett var i landet man bor och kompetensförsörjningen ska förbättras.

Utbildningsinsatser som tar Sverige ur krisen

Fler utbildningsplatser inom yrkesvux

På arbetsmarknaden är det nu rekordhöga varsel och efterfrågan på utbildning har ökat och kan förväntas fortsätta öka. För att möta de stora behoven av gymnasialt yrkesutbildade behöver kommunerna kunna erbjuda fler utbildningsplatser inom regionalt yrkesvux. Yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning spelar en viktig roll för Sveriges kompetensförsörjning på längre sikt, men också för en snabbare omställning på arbetsmarknaden i det rådande läget.

Regeringen föreslår därför att statsbidraget för regionalt yrkesvux utökas med 1 013 miljoner kronor till totalt ca 3 300 miljoner kronor för 2021 och beräknar att det kommer att utökas med 1 313 miljoner kronor för 2022, så att kommunerna ges möjlighet att anordna fler av de utbildningsplatser de planerat och ansökt om medel för. Med den utökade budgeten beräknar regeringen att kommunerna kommer att kunna erbjuda ytterligare 15 500 statligt finansierade utbildningsplatser inom yrkesutbildning för vuxna. Tillsammans med tidigare beslutade satsningar på yrkesvux innebär det sammanlagt 63 500 statligt finansierade platser under 2021 enligt det

regelverk som börjar gälla den 1 jan 2021 där staten finansierar sju platser av tio och kommunerna tre.

Fortsatt utbyggnad av yrkeshögskolan

Yrkeshögskolans utbud utformas utifrån arbetslivets behov, är väl lämpad för att tillgodose en betydande del av det utbildningsbehov vi ser både just nu och på längre sikt. Regeringen föreslår att medel motsvarande ytterligare 1 100 nya årsplatser tillförs. Yrkeshögskolan kommer därmed att omfatta sammanlagt 50 000 årsplatser 2021, vilket är en fördubbling av antalet platser sedan 2014. För 2021 tillförs yrkeshögskolan 72 miljoner kronor och 42 miljoner kronor föreslås avsättas för studiemedel. För 2022 och 2023 beräknas ytterligare 360 respektive 350 miljoner kronor tillföras exklusive kostnader för studiemedel, vilket motsvarar en ökning med omkring 5 600 respektive 5 500 årsplatser dessa år.

Korta, flexibla utbildningar i form av kurser och kurspaket inom yrkeshögskolan underlättar kompetensutveckling för yrkesverksamma och omställning. Regeringen föreslår en satsning på ytterligare 100 miljoner kronor för 2021, vilket beräknas räcka till utbildning för omkring 6 000 studerande. Till detta kommer 50 miljoner kronor för studiemedelskostnader.

Satsning på kompetensinsatser vid korttidsarbete

Regeringen föreslår att arbetsgivare som får stöd vid korttidsarbete också ska kunna få ersättning för 60 procent av kostnaderna, upp till ett högsta belopp per arbetstagare, för kompetensinsatser som genomförs under arbetsbefriad tid. Syftet är att stärka arbetsgivares och arbetstagares möjligheter att använda tiden som frigörs till att höja kompetensnivån hos både individen och företaget. 80 miljoner kronor avsätts för 2021 och därefter beräknas 15 miljoner kronor per år från och med 2022.

Fler undersköterskor ska kunna bli sjuksköterskor

Det finns stora behov av kompetent personal inom vården, och det krävs fler åtgärder för att komma till rätta med bristen på sjuksköterskor och annan vårdpersonal i hela landet. De som redan arbetar i vården behöver också kunna få goda möjligheter till utveckling och vidareutbildning under sitt yrkesliv.

Därför föreslår regeringen 5 miljoner kronor årligen 2021 och 2022 för ett uppdrag att utreda möjligheter att underlätta för framför allt undersköterskor att vidareutbilda sig till sjuksköterskor. Uppdraget syftar främst till att skapa fler vägar till att bli främst sjuksköterska och att möjliggöra förkortade utbildningstider genom till exempel ökad möjlighet att tillgodoräkna sig tidigare kunskaper.

Insatser för att stödja entreprenörskap

Regeringen föreslår att medel även fortsatt avsätts för insatser för att stödja entreprenörskap inom skolväsendet och högre utbildning. Förslaget innebär att 18 miljoner kronor tillförs under 2021, som ska fördelas till organisationer som arbetar med entreprenörskap inom skolväsendet och i högre utbildning. För åren 2022, 2023 och 2024 beräknas 18 miljoner behövas tillföras ändamålet årligen.

Ökade möjligheter till utbildning i hela landet

Förstärkt satsning på lärcentrum

Lärcentrum är en verksamhet inom kommunen där den studerande erbjuds stöd från lärare och annan personal samt ges möjlighet att möta andra studerande. Lärcentrum riktar sig till olika utbildningsformer på alla nivåer och mötesplatsen lärcentrum kan också fungera rekryterande genom att studerande på olika nivåer möts och kan inspirera varandra.

Regeringen vill se fler lärcentrum och föreslår en satsning som omfattar 40 miljoner kronor 2021 och 2022 samt 35 miljoner kronor 2023, utöver det befintliga statsbidraget om 50 miljoner kronor.

Höjd kvalitet i distansutbildning vid högskolan och medel för VFU på distans

Vårens erfarenheter har visat att universitet och högskolor har förutsättningar att klara distansutbildning väl. Samtidigt krävs det samlade insatser för att möjliggöra bättre kvalitet och för att fler ska ta examen. Regeringen föreslår därför en satsning på 15 miljoner kronor 2021 och 2022 för att höja kvaliteten i distansutbildning och för att stärka stödet till studieovana personer som studerar på distans. På så sätt ska det ges bättre förutsättningar för personer i hela landet att studera vid universitet eller

högskolor.

Vårens undervisning på distans i högskolan har tydliggjort behoven av att kunna läsa även praktiska moment på distans, som verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Regeringen föreslår att 15 miljoner kronor satsas 2021 och 2022 för att förstärka möjligheterna till VFU via distansutbildning i hela landet. Genom bland annat förbättrade samverkansformer ska studenter i olika delar av landet kunna genomgå distansutbildningar inom VFU för att kunna börja arbeta inom vård och skola.

Särskilda satsningar på integration

Fortsatt satsning för bland andra utrikes födda kvinnor

Det behövs fortsatta insatser riktade till utrikes födda kvinnor och andra grupper som befinner sig långt från studier och arbete. Regeringen föreslår därför en förstärkning av statsbidraget till folkbildningen med 50 miljoner kronor 2021. Medlen fördelas till studieförbund via Folkbildningsrådet. Studieförbunden har erfarenhet av att arbeta med målgruppen genom insatsen Uppsökande och motiverande studieförbundsinsatser.

Språkträning för anställda inom äldreomsorgen

Trots avslutad sfi saknar många personer som arbetar inom äldreomsorgen tillräckliga kunskaper i svenska för det yrke de utövar. Enbart sfi ger inte heller tillräckligt hög språknivå för arbete inom många yrken. Samtidigt är äldreomsorgen en viktig väg in på arbetsmarknaden för många utrikes födda, inte minst kvinnor.

Regeringen föreslår därför en riktad satsning för att förbättra yrkessvenskan hos personal inom äldreomsorgen, till exempel vårdbiträden och undersköterskor, som saknar tillräckliga kunskaper i det svenska språket för det yrke de utövar. Satsningen beräknas omfatta 31 miljoner kronor per år 2021 och 2022. Stödet bör kunna gå till såväl befintliga som nya insatser.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Fler behöriga lärare och bättre kompetensutveckling

Publicerad 21 september 2020

Alla elever ska möta kompetenta och kunniga lärare, oavsett var i landet de bor. Därför är en avgörande faktor för att fortsätta höja kunskapsresultaten i skolan att det finns behöriga och skickliga lärare i hela landet. Med detta syfte genomförs en rad satsningar för fler lärare och bättre kompetensutveckling för lärare.

Vägar till läraryrket

Den kompletterande pedagogiska utbildningen byggs ut

Det finns många personer som vill vidareutbilda sig till lärare och deras kompetens behöver tas till vara. Sverige har fortsatt en stor brist på ämneslärare och kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) fyller en viktig funktion för personer med ämneskunskaper som vill bli ämneslärare. För att ge fler möjlighet att omskola sig och bli behöriga lärare föreslår regeringen en utbyggnad som uppgår till 47 miljoner kronor under 2021 och till 70 miljoner kronor 2022-2023. Regeringen förlänger även satsningen på validering inom KPU med 13,5 miljoner kronor under 2021 för att bedriva ett mer aktivt arbete med validering av sökandes tidigare utbildnings- och arbetslivserfarenhet.

Den särskilda satsningen på en kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) för personer med examen på forskarnivå har haft ett högt söktryck och på så sätt lyckats locka fler forskarutbildade att bli lärare i till exempel matematik, naturvetenskap och teknik. För att ytterligare öka antalet forskarutbildade lärare i skolan föreslår regeringen nu att satsningen ska förlängas och för

2021 öka med 7 miljoner kronor, och med 23 miljoner kronor 2022-2026.

Förstärkt satsning på vidareutbildning av obehöriga lärare och förskollärare

Genom vidareutbildning av lärare och förskollärare (VAL) kan obehöriga lärare och förskollärare som arbetar i skolan eller förskolan läsa in en behörighetsgivande lärar- eller förskolläraryt utbildning. Regeringen har beslutat om en förordningsändring som skapar bättre möjligheter för fler att bli antagna till utbildningen. Därför ökar regeringen satsningen och föreslår att 22 miljoner kronor tillförs under 2021–2024.

Fler yrkeslärare

Fler platser på yrkeslärarutbildningen

Det råder stor brist på yrkeslärare. Yrkeslärarutbildningen byggs därför ut permanent med cirka 17 miljoner kronor 2021 för att ta tillvara personer med relevanta yrkeskunskaper som kockar, frisörer, elektriker och målare som i spåren av covid-19-pandemin vill omskola sig för att få nya möjligheter på arbetsmarknaden.

Fortsatta insatser för att öka yrkesutbildningens attraktivitet

För att bidra till WorldSkills Swedens arbete med att höja yrkesutbildningens kvalitet och attraktivitet och att stimulera fler att vilja bli yrkeslärare föreslår regeringen att 15 miljoner kronor avsätts årligen under 2021 och 2022 för att delfinansiera verksamheten.

WorldSkills Sweden är ett samarbete mellan Svenskt Näringsliv, LO och staten. Utöver dessa parter medverkar branschorganisationer, yrkesnämnder, skolor och företag. Organisationen genomför olika insatser för att stärka yrkesutbildningens kvalitet och attraktionskraft och för att locka fler yrkesverksamma att bli yrkeslärare. WorldSkills Sweden genomför bland annat kampanjer och informationsinsatser med stöd av olika branschorganisationer och organiserar Yrkes-SM och svenskt deltagande i internationella yrkestävlingar.

Professionsprogram för förskollärare, lärare och rektorer

För att säkra tillgången till relevant kompetensutveckling för förskollärare, lärare och rektorer ska professionsprogram för förskollärare, lärare och rektorer inrättas. Sedan tidigare har 20 miljoner kronor avsatts 2021 och 30 miljoner kronor från och med 2022 för planering och förarbeten. Nu tillförs ytterligare 42 miljoner kronor 2021, 102 miljoner kronor 2022 samt 181 miljoner kronor från och med 2023 så att insatserna i professionsprogrammen kan genomföras.

Masterutbildning för yrkeslärare

För att ge goda förutsättningar för utbyggnaden av yrkeslärarutbildningen och stärka kvaliteten i utbildningen föreslår regeringen även en särskild satsning med 2 miljoner kronor för 2021 på utbildning på avancerad nivå (master) för yrkeslärare. Genom att satsa på en utbildning på avancerad nivå för yrkeslärare kan kvaliteten stärkas i både yrkesutbildningarna och i förlängningen också bidra till kompetensförsörjningen på yrkeslärarutbildningen, då fler yrkeslärare genom masterutbildning kan bli behöriga för forskarutbildning.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Kunskap och jämlikhet i förskolan och skolan

Publicerad 21 september 2020

Fokus i skolan ska vara på kunskap och bildning. Alla elever har rätt att utvecklas och skolan ska ge alla möjlighet att nå kunskapsmålen oavsett bakgrund och behov. Därför måste alla skolor vara bra skolor.

Fokus på kunskap och bildning

Satsning för ökad likvärdighet och höjda kunskapsresultat

De senaste åren har stora satsningar gjorts på skolan och kunskapsresultaten har vänt uppåt. För att resultaten ska fortsätta förbättras och skolan ska kunna möta de tuffa utmaningar som covid-19-pandemin medfört föreslår regeringen en kraftig förstärkning av det statliga stödet till skolväsendet 2021.

Satsningen uppgår till hela 1 miljard kronor och medlen ska bland annat skapa förutsättningar för kommunerna att kunna erbjuda ökad undervisningstid, personalförstärkningar och bättre förutsättningar för personalen. Syftet är att säkerställa att alla barn och elever får den utbildning de har rätt till, trots det svåra läge vi befinner oss i.

Satsning för att stärka alla elevers läsförmåga

God läsförmåga är grunden för all annan kunskap och en förutsättning för att kunna vara en aktiv samhällsmedborgare. Det finns i dag stora skillnader mellan grupper vad gäller såväl läsförståelse som läsintresse, skillnader främst relaterade till kön och socioekonomisk bakgrund. Därför föreslår regeringen att 25 miljoner kronor avsätts årligen fram till och med 2023 för

att främja alla elevers läsförmåga.

Medel till projektet Uppdrag fullföljd utbildning

Utbildning har aldrig varit viktigare än nu. Regeringen föreslår att 8 miljoner kronor avsätts årligen under 2021 och 2022 för att stödja Sveriges Kommuner och Regioners arbete med projektet Uppdrag fullföljd utbildning, som syftar till att fler elever ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning.

En jämlik kunskapsskola

Stärkt stöd till skolor i utsatta områden

Alla skolor ska vara bra skolor. Det ska inte spela någon roll vilken skola en elev går i eller i vilket klassrum en elev befinner sig. Förutsättningarna att rekrytera erfarna och välutbildade lärare till skolor i områden med socioekonomiska utmaningar ska förbättras.

I budgetpropositionen görs därför en riktad satsning på skolor i utsatta områden. Under 2021 avsätts 385 miljoner kronor som fokuseras på skolor i områden med socioekonomiska utmaningar. För 2022 avsätts 420 miljoner kronor och från och med 2023 avsätts 405 miljoner kronor årligen för ändamålet.

Förstärkt språklyft i förskolan

Språket är nyckeln till allt lärande. För att stärka barns språkutveckling i svenska i förskolan infördes 2019 ett nytt statsbidrag. Satsningen ger förskolebarn som är i behov av språkfrämjande insatser, särskilt barn som har ett annat dagligt umgängesspråk i hemmet, bättre möjligheter att utveckla sin svenska och bidrar också till att ge barn mer jämlika förutsättningar inför skolstarten.

Regeringen föreslår att satsningen förstärks med ytterligare 100 miljoner kronor per år från och med 2021. Det innebär att statsbidraget kommer att uppgå till totalt 350 miljoner kronor.

Förstärkt statsbidrag för lovskola och läxhjälp

Behovet av lovskola och läxhjälp har ökat under covid-19-pandemin. För att förbättra möjligheterna för fler elever att bli behöriga till gymnasieskolans

nationella program eller uppnå en gymnasieexamen föreslår regeringen att statsbidragen för lovskola och läxhjälp under 2021 tillförs ytterligare 170 miljoner kronor. För 2022 och 2023 föreslår regeringen att 100 miljoner kronor tillförs.

Större statligt ansvar och bättre insyn

Medel till Skolinspektionen för stärkt inspektionsverksamhet

Alla skolor ska vara bra skolor. För att förstärka Skolinspektionens möjligheter att upptäcka brister i den utbildning alla elever har rätt till föreslår regeringen att Skolinspektionen tillförs 20 miljoner kronor årligen från och med 2021.

Förberedelser med anledning av planerings- och dimensioneringsutredningen

För att Skolverket ska kunna göra förberedelser inför vissa av planerings- och dimensioneringsutredningens förslag föreslår regeringen att myndighetens förvaltningsanslag ökas med 10 miljoner kronor under 2021. Det handlar om förberedelser för att kunna utforma stöd till huvudmän för att underlätta planering och dimensionering av gymnasial utbildning på ett ändamålsenligt sätt.

Medel till Skolverket för att kunna samla in skolinformation

För att förbättra Skolverkets möjligheter att samla in och tillhandahålla skolinformation föreslår regeringen att myndighetens förvaltningsanslag ökas med 10 miljoner kronor 2021, och beräknar 10 miljoner kronor årligen även 2022 och 2023.

Stärkt samisk undervisning med medel till Sameskolstyrelsen

Sameskolstyrelsen ska förmedla det samiska samhällets och urfolket samernas normer, värdegrund, traditioner och kulturarv till eleverna. För att göra det samiska kulturarvet och språket mer tillgängligt för samiska barn och elever föreslår regeringen att Sameskolstyrelsen ska få ökade medel. Förstärkningen är 6 miljoner kronor för 2021 och 2022 och 4 miljoner kronor från och med 2023. Medlen ska användas till Sameskolstyrelsens arbete med

integrerad undervisning och till att stärka upp läromedelsproduktionen på samiska.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Förstärkt satsning för bland andra utrikes födda kvinnor till jobb och utbildning

Publicerad 17 september 2020

Det behövs fortsatta insatser riktade till utrikes födda kvinnor och andra grupper som befinner sig långt från studier och arbete. Regeringen föreslår i samband med budgetpropositionen för 2021 en förstärkning av statsbidraget till folkbildningen med 50 miljoner kronor. Förslaget bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna, Centerpartiet och Liberalerna.

Den rådande pandemin ger långtgående effekter på arbetsmarknaden och människors liv. Studieförbunden föreslås i samband med budgetpropositionen för 2021 få en tvåårig förstärkning med 50 miljoner kronor per år till och med 2022 för att kunna rikta fler insatser mot utrikes födda kvinnor och andra grupper som står långt från arbete och studier.

Medel fördelas via Folkbildningsrådet som fattar beslut om vilka studieförbund som får ta del av statens stöd till folkbildningen. Studieförbunden har erfarenhet av att arbeta med målgruppen genom insatsen Uppsökande och motiverande studieförbundsinsatser.

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Utbildningsdepartementet

Regeringens arbete om utbildning till jobb

Publicerad 03 september 2020

Den 2 september höll Matilda Ernkrans, Anna Ekström och Eva Nordmark en pressbriefing där de berättade om vad regeringen gjort i frågor som gäller utbildning för jobb i spåren av coronakrisen.

Utbildning kommer bli avgörande för att ta oss ur krisen

Coronapandemin har fått allvarliga konsekvenser för arbetsmarknaden. En viktig utmaning för arbetsmarknadspolitiken i detta läge är att i så stor utsträckning som möjligt undvika varaktigt ökande långtidsarbetslöshet. Vi behöver också se till att kompetensförsörjningen fungerar. Redan innan coronakrisen fanns en långvarig utmaning med en otillräcklig matchning på arbetsmarknaden.

När ekonomin startar om kommer arbetsgivare behöva rätt kompetens. Då kommer också människors möjligheter att söka sig till de nya jobben vara beroende av att man har de kunskaper och kompetenser som efterfrågas.

– Utbildning kommer vara en avgörande nyckel för att klara de utmaningar vi står inför, säger arbetsmarknadsminister Eva Nordmark.

Kunskapslyftets utbyggnad

Genom kunskapslyftet har regeringen totalt tillsatt över 100 000 utbildningsplatser inom komvux, yrkeshögskolan, universitet och högskolor samt folkhögskolan. Satsningarna är särskilt riktade mot de som har varslats eller på annat sätt drabbats av den osäkra arbetsmarknaden.

Rätt utbildning för rätt person

Regeringen har, inom ramen för kunskapslyftet, gjort satsningar på flera olika typer av utbildning. Det gäller bland annat yrkesinriktad vuxenutbildning, där regeringen har ökat antalet platser och förstärkt jobbfokuset inom utbildningarna.

– När läget på arbetsmarknaden är sämre är det väl värt att investera i utbildning. Redan innan pandemin hade Sverige stora kompetensbrister och det är centralt att vi nu utbildar till bristyrken för att Sverige ska stå starkare efter krisen, säger utbildningsminister Anna Ekström.

Regeringen har också ökat antalet platser på yrkeshögskolan. Inom yrkeshögskolan finns bland annat utbildningar som leder till framtidsjobb som solcellsmontör och vindkrafttekniker.

Folkhögskolan är en viktig utbildningsform eftersom den når deltagare som andra skolformer inte når. Folkhögskolan ger personer en annan eller andra chans att komma vidare till arbete eller fortsatta studier.

En stor andel av de utbildningsplatser som har tillkommit efter regeringens satsningar under våren 2020 är inom vård- och omsorgsutbildningar.

12 000 fler utbildningsplatser på högskolan

I år har regeringen byggt ut högskolan med över 12 000 fler utbildningsplatser för att möta att rekordmånga söker sig till högskolan. Antalet sökande till höstterminen har ökat med 13 procent, det högsta antalet sökande hittills.

Sverige har fortfarande brist på bland annat lärare, sjuksköterskor och ingenjörer. Det ökade intresset att studera i coronapandemins spår leder också till att fler vill studera utbildningar som leder till dessa yrken. Utbildningarna mot bristyrken byggs därför ut ytterligare. Samtidigt sker också satsningar riktade för de som behöver ställa om, bland annat genom korta kurser för yrkesverksamma och en satsning på livslångt lärande.

Redan innan pandemin uppgick kunskapslyftet inom högskolan till resurser motsvarande 25 000 utbildningsplatser fram till 2021. Kunskapslyftet är fortsatt en central del i regeringens utbildningspolitik och har redan i år förstärkts bland annat med ytterligare 12 000 nya utbildningsplatser på högskolenivå.

– Kunskapslyftet är nödvändigt både i det korta och längre perspektivet. Och det behövs i hela landet, säger Matilda Ernkrans, minister för högre utbildning och forskning.

Regeringskansliet

Artikel från Utbildningsdepartementet

Distansutbildning och nya arbetssätt på utbildningsministermöte

Publicerad 22 juni 2020

Utbildningsministrarna ska utbyta erfarenheter hur coronautbrottet har påverkat utbildningsområdet i medlemsländerna i videomötet den 23 juni.

Ministrarna ska diskutera distansutbildning, effekter i de länder som har öppnat sina skolor igen och hur olika medlemsländer planerar inför hösten och nästa läsår. Ministrarna ska också utbyta erfarenheter om nya arbetssätt som de vill behålla även i mer normala tider.

EU:s utbildningsministrar ska även summera diskussionerna om utmaningar inom utbildningsområdet vid de tre tidigare videomötena som ministrarna haft sedan 12 mars.

Utbildningsminister Anna Ekström representerar Sverige på videomötet.

Sedan den 23 mars sker EU:s ministermöten via video.

De är informella vilket innebär att ministrarna inte fattar beslut i själva mötet. När beslut fattas används en så kallad skriftlig procedur.

Producerat av EU-representationen

Artikel från Utbildningsdepartementet

Skolmyndigheter, kommuner och skolhuvudmän behöver få tillgång till nödvändig information

Publicerad 18 juni 2020

För att skolmyndigheterna ska kunna fullgöra sina uppdrag och allmänheten få tillgång till information om huvudmän och skolor har regeringen beslutat om två uppdrag gällande statistikinsamling.

Skolverket får i uppdrag att kartlägga och redovisa vilka författningsändringar och andra åtgärder som kan genomföras för att Skolverket respektive Skolinspektionen ska kunna få tillgång till sådana uppgifter som krävs för att myndigheterna ska kunna fullgöra sina instruktionsenliga uppdrag.

Statistiska centralbyrån får i uppdrag att, med beaktande av sin instruktionsenliga uppgift och förtroendet för skydd av insamlade uppgifter, lämna förslag om hur behovet av socioekonomiska uppgifter inom det nationella informationssystemet för skolväsendet kan tillgodoses samt om hur Skolverket ska kunna ta del av andra nödvändiga uppgifter som ligger till grund för den officiella statistiken avseende skolväsendet och som Skolverket behöver för att kunna fullgöra sin instruktionsenliga uppgift.

Båda uppdragen ska redovisas senast den 4 september 2020.

Regeringskansliet

Artikel från Utbildningsdepartementet

Budgetsatsningar inom utbildningsområdet för att möta det nya coronaviruset

Publicerad 30 mars 2020 Uppdaterad 11 september 2020

Regeringen vidtar åtgärder för att mildra de ekonomiska konsekvenserna av virusutbrottet och för att möta ett ökat behov av utbildning och omställning på arbetsmarknaden.

Grund- och gymnasieskola
Vuxenutbildning
Folkbildning
Universitet och högskolor
Studiefinansiering
Forskning

Grund- och gymnasieskola

120 miljoner kronor ska ge fler möjlighet att delta i lovskola

Lovskola kan vara ett framgångsrikt stöd för de elever som inte uppnår behörighet till gymnasieskolans nationella program eller som riskerar att lämna gymnasieskolan våren 2020 utan en gymnasieexamen. Regeringen öronmärker 120 miljoner kronor till lovskola för att ge elever bättre förutsättningar att nå kunskapskraven. Det handlar både om att nya medel tillförs och att existerande medel omfördelas. Syftet är att utöka det statsbidrag som huvudmän kan söka för att erbjuda lovskola till elever som inte nått eller riskerar att inte nå kunskapskraven för betyget E.

Vuxenutbildning

Fler ges möjlighet att utbilda sig till ett bristyrke inom yrkesvux. De som förlorar sina jobb med anledning av det nya coronaviruset ska ges goda möjligheter att utbilda sig. Kommunerna bör därför ges bättre förutsättningar att erbjuda gymnasial yrkesutbildning till vuxna. Utbildningar inom regionalt yrkesvux ger möjlighet att utvecklas inom en bransch eller växla till en bransch där det råder kompetensbrist. Exempelvis kan en person som arbetat inom besöksnäringen utbilda sig för arbete inom välfärden.

Kravet på att kommunerna finansierar lika många platser själva som staten finansierar tas bort för 2020 och staten finansierar samtliga platser i yrkesvux samt ytterligare 1 500 platser under 2020.

Anslaget för regionalt yrkesvux ökas med 675 miljoner kronor under 2020 och ytterligare 25 miljoner kronor avsätts för studiestöd för de tillkommande platserna.

För att säkerställa att det finns tillräckligt många utbildningsplatser skjuter regeringen också till medel så att 10 000 personer kan vara i utbildning med fokus på vård och omsorg inom regionalt yrkesvux under det fjärde kvartalet 2020 om de studerar på halvtid. Platserna är helfinansierade av staten under 2020. För de utbildningsplatser som söks för 2021 är kommunerna med och finansierar 30% av platserna.

Fler får möjlighet att studera inom yrkeshögskolan

Utbildningar inom yrkeshögskolan ger möjligheter till att utvecklas inom sin bransch eller att byta bransch. För att möta det väntade ökade intresset för att studera inom yrkeshögskolan utökas antalet platser. För att snabbt öka det ordinarie utbildningsutbudet tillförs 250 miljoner kronor inklusive studiestöd för cirka 5 000 fler platser (motsvarande 2 500 årsplatser) under 2020 på redan beslutade utbildningar inom yrkeshögskolan.

Fler kurser och kurspaket inom yrkeshögskolan för snabb omställning

För att möta nya behov av omställning på arbetsmarknaden tillförs 80 miljoner kronor inklusive studiestöd för kurser och kurspaket inom yrkeshögskolan, vilket ger över 6 000 fler studerande möjlighet att ta del av sådan utbildning redan i år.

Dessa kurser fokuserar bland annat på att möta behovet av ökade kunskaper med anledning av klimatomställning och digitalisering. Kurser och kurspaket kan också möta utbildningsbehoven i de branscher som drabbats hårdast till följd av virusutbrottet.

Försöksverksamhet för en snabbare väg genom yrkeshögskolan

En försöksverksamhet för en snabbare och mer flexibel väg till en yrkeshögskoleexamen för den som redan har yrkeskunskaper som motsvarar en betydande del av en yrkeshögskoleexamen införs. Modeller ska utvecklas för hur tillgodoräknande kombinerat med kompletterande utbildning ska kunna korta vägen till en yrkeshögskoleexamen. En sådan möjlighet skulle kunna nyttjas av någon med gedigen erfarenhet och vilja att arbeta vidare inom sin bransch, men med ytterligare ansvar. Det skulle exempelvis kunna handla om en undersköterska med lång erfarenhet som vill ta klivet till att bli specialistundersköterska.

I budgeten tillförs 35 miljoner kronor inklusive studiestöd för detta ändamål per år 2020, 2021 och 2022.

Mer stöd till distansundervisning inom Myndigheten för yrkeshögskolans ansvarsområde

Mot bakgrund av Folkhälsomyndighetens rekommendation att bedriva distansundervisning inom vissa utbildningsformer behöver Myndigheten för yrkeshögskolan utöka stödet till utbildningsanordnare för att bistå dem i att säkra kvaliteten i distansundervisningen. I vårändringsbudgeten för 2020 tillförs 5 miljoner kronor för detta ändamål.

För Myndigheten för yrkeshögskolans hantering av de samlade satsningarna ökas förvaltningsanslaget med 4 miljoner kronor 2020.

10 miljoner kronor i nytt statsbidrag för utveckling av branschvalidering som ska främja kompetensförsörjningen

För att främja kompetensförsörjning och kompetensutveckling genom förbättrad tillgång till validering i arbetslivet har regeringen beslutat om en förordning om statsbidrag för utveckling av branschvalidering. I och med den nya förordningen och de 10 miljoner kronor som efter regeringens förslag i

budgetpropositionen för 2020 årligen satsas på detta från och med 2020 kommer stödet för utveckling, anpassning och revidering av kvalifikationer och branschmodeller för validering också att bli mer långsiktigt.

Folkbildning

Fler ges en annan och andra chans inom folkhögskolan

Folkhögskolan är viktig för att bland annat ge personer som saknar grundläggande kompetens en annan och andra chans att studera.

För att möta ett ökat utbildningsbehov hos vuxna tillförs folkhögskolorna 76 miljoner kronor inklusive studiemedel för att skapa motsvarande cirka 1 000 halvårsplatser på folkhögskolans allmänna kurs 2020, som ger vuxna möjlighet att slutföra grund- och gymnasieskolan, samt yrkesutbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå. Staten står för hela kostnaden för dessa platser och ingen regional medfinansiering kommer att behövas.

Utöver detta tillförs folkhögskolan ytterligare cirka 74 miljoner kronor inklusive studiemedel för att bygga ut folkhögskolans yrkesutbildningar med cirka 1 000 nya halvårsplatser 2020, med tyngdpunkt på utbildningar till yrken inom vård och omsorg. Staten står för hela kostnaden för även dessa platser och ingen regional medfinansiering kommer att behövas.

Kompetensutveckling via studieförbunden

Studieförbunden tillförs 30 miljoner kronor under 2020 för att förstärka sina insatser på distans för att möta ett ökat behov av kompetensutveckling hos vuxna, exempelvis distanskurser inom it, ekonomi och språk.

Universitet och högskolor

Nationell samordnare ska arbeta för högskoleprov i höst

Till följd av coronapandemin och det aktuella smittläget har Universitets- och högskolerådet (UHR) ställt in högskoleprovet under våren och hösten 2020. Tillsammans med lärosätena som genomför provet har myndigheten kommit fram till att det inte är möjligt att genomföra högskoleprovet utan att riskera en ökad smittspridning. Regeringen flyttar därför tillfälligt ansvaret för provets genomförande till UHR. Regeringen tillsätter också en nationell samordnare för att bistå UHR att genomföra smittskyddssäkra högskoleprov

hösten 2020 och våren 2021. De högskolor som ska använda provet som urvalsgrund ska bistå UHR vid genomförandet av provet. Regeringen skjuter till 30 miljoner kronor för ändamålet.

Regeringen beslutar om ytterligare coronasatsning på lantbruksuniversitetet

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) har tilldelats extra medel på 3,3 miljoner kronor för utbildning till bristyrken redan under 2020. Beslutet innebär även att nivåhöjningen permanentas till 6,6 miljoner kronor från 2021 och framåt för utbildning till bristyrken. SLU tilldelas därutöver 1,7 miljoner kronor i en engångssatsning inom livslångt lärande. Satsningen gör det möjligt för fler personer med tidigare arbetslivserfarenhet att läsa kortare utbildningar för omställning och vidareutbildning, för att på så sätt stärka det livslånga lärandet.

Tidigare i våras presenterade regeringen en utbildningsatsning, som för SLU innebar en satsning på omkring 7 miljoner kronor 2020. Vidare är det redan beslutat att 8 miljoner kronor satsas 2021. 100 nya platser på sommarkurserna inrättades och basåret förstärktes med motsvarande 37 helårsstudentplatser hösten 2020 samt 74 helårsstudentplatser 2021.

Högskolorna ska rustas för att kunna ta emot fler studenter

Regeringen bedömer att det på grund av det rådande läget kommer finnas ett ökat behov av utbildning. Det behövs utbildning för att vidareutveckla tidigare kompetens, ställa om till en annan inriktning eller ett annat yrke, eller för att genom öppen nätbaserad utbildning inhämta nya kunskaper. Regeringen bedömer också att det krävs resurser till universitet och högskolor för att möjliggöra för fler studenter att läsa sommarkurser eller för att påbörja en längre utbildning för att förstärka möjligheterna på arbetsmarknaden. Sammantaget genomförs satsningar på utbildning vid högskolan motsvarande 12 000 fler platser 2020 (cirka 7 600 helårsstudenter) och cirka 9 200 platser 2021 (9 200 helårsstudenter). Resursmässigt tillförs 944 miljoner kronor 2020 och 1 174 miljoner kronor 2021 inklusive studiemedel för dessa satsningar.

Fler studenter ska kunna läsa sommarkurser

Det förändrade läget på arbetsmarknaden tyder på att fler på kort tid behöver utbildning. En möjlighet är att läsa sommarkurser redan i sommar.

Sommarkurserna kan ge studenter möjlighet att läsa in en utbildning i snabbare takt, men även till att bredda sina studier till andra områden, eller för att genomgå kurser för vidareutbildning. För att möjliggöra att fler kan läsa kurser under sommaren och för att kunna ge information om utbudet av sommarkurser tillförs 127 miljoner kronor till universitet och högskolor under 2020. Tillförseeln av resurser motsvarar cirka 6 000 sommarkursplatser (1 500 helårsstudenter) Totalt satsar regeringen 177 miljoner kronor inklusive studiemedel för att fler studenter ska kunna läsa sommarkurser under 2020.

Högskolan förstärks med 5 200 permanenta platser

De närmaste åren förväntas fler söka sig till högskolan för att påbörja en utbildning eller för att omskola sig och utveckla tidigare kompetens. Regeringen tillför därför 223 miljoner kronor till universitet och högskolor från och med 2020, vilket beräknas motsvara cirka 2 600 helårsstudenter. I första hand bör medel användas för utbildningar där det bedöms råda en brist på kompetens, men medel kan även användas för att bygga ut utbildningar där det bedöms bli ett ökat söktryck. De ökade resurserna bör också användas för att bygga ut utbildningar som kan underlätta för personer som är i behov av omställning. Totalt satsar regeringen 310 miljoner kronor inklusive studiemedel för att fler ska få möjlighet att studera på högskolan. Från och med 2021 beräknas cirka 620 miljoner kronor tillföras för fler studenter i högskolan inklusive studiemedel vilket beräknas motsvara drygt 5 200 helårsstudenter.

Basårssatsning för att öppna fler vägar till högskolan

Behörighetsgivande utbildning (basår) gör det möjligt att komplettera kunskaper och bli behörig till högskolan. Utbildningen är också viktig för det livslånga lärandet och har stor betydelse för rekryteringen till bland annat tekniska utbildningar.

För att möjliggöra för fler att läsa basåret för att på så sätt ge behörighet att söka till bland annat vårdutbildningar och tekniska utbildningar tillförs universitet och högskolor drygt 210 miljoner kronor under 2020 och 420 miljoner kronor 2021 för behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning. Detta beräknas motsvara cirka 2 000 helårsstudenter redan till hösten och 4 000 helårsstudenter 2021.

Totalt innebär det att 277 miljoner kronor inklusive studiemedel satsas under

2020 och 554 miljoner kronor 2021. Det här är en viktig åtgärd för att möjliggöra omskolning, men även för att fler nya studenter ska kunna påbörja en bristyrkesutbildning.

Fler ska kunna ställa om till läraryrket

Fler personer med högskoleutbildning bör kunna omskola sig till ämneslärare genom kompletterande pedagogisk utbildning (KPU). Därför får universitet och högskolor medel under 2020 för att kunna öka valideringen av tidigare utbildnings- och arbetslivserfarenhet. På så sätt får fler möjlighet att omskola sig till ämneslärare. För att kunna utöka insatserna för validering inom Vidareutbildning av obehöriga lärare (VAL) så att fler ska kunna antas till VAL fördelas ytterligare medel under 2020. Totalt satsas 15 miljoner kronor på ökad validering under 2020.

Regeringen bedömer även att regeländringar kan behövas för att underlätta omställning till läraryrket ytterligare. Ett arbete pågår för att möjliggöra för fler att kunna studera en KPU och regeringen kommer att återkomma med fler åtgärder.

Förstärkta möjligheter till distansundervisning och nätbaserad utbildning

Under våren har universitet och högskolor övergått till att huvudsakligen ha undervisning på distans. För att stärka detta arbete och kvaliteten i distansundervisningen tillförs universitet och högskolor medel under 2020.

Universitet och högskolor kan genom öppen nätbaserad utbildning (så kallade moocar) erbjuda undervisning som är avgiftsfri och öppen för allmänheten. Moocar ger inte högskolepoäng, men kan komma att tillgodoräknas inom en senare högskoleutbildning. Individer som varslas kan genom öppen nätbaserad utbildning snabbt börja påbörja kunskapsinhämtning. Fler bör därför få möjlighet att ta del av sådan utbildning och kunskapen om denna utbildningsform bör öka. Ytterligare medel tillförs därför för att möjliggöra ett ökat utbud och mer information om de moocar som finns tillgängliga. Totalt satsas 50 miljoner kronor för att förstärka möjligheter till distansundervisning och öppen nätbaserad utbildning under 2020.

Swedish University Computer Network (Sunet) som tillhandahåller infrastruktur och plattformar för distansundervisning tillförs ytterligare 10

miljoner kronor under 2020 för att stärka arbetet med övergång till undervisning på distans.

30 miljoner till korta högskolekurser

Coronapandemin slår hårt mot arbetsmarknaden. Nu satsar regeringen 30 miljoner kronor på korta kurser som kan ge personer som blivit permitterade möjlighet att vidareutbilda sig under permitteringstiden.

Särskild satsning på livslångt lärande

För att göra det möjligt för lärosätena att kunna erbjuda kurser för vidareutbildning och omställning fördelas 130 miljoner kronor (180 miljoner kronor inklusive studiemedel) till lärosätena som en särskild satsning på livslångt lärande. Medel beräknas motsvara cirka 1 500 helårsstudenter under 2020.

Förstärkning av Universitets- och högskolerådet med 10 miljoner kronor

Universitets- och högskolerådet (UHR) får ytterligare 10 miljoner kronor under 2020. UHR har fått en ökad arbetsbelastning till följd av att universitet och högskolor under våren övergått till undervisning på distans. Under våren har också högskoleprovet ställts in för att minska smittspridningen och UHR kommer troligen få ökad arbetsbelastning i anslutning till sommarens och höstens antagningar. Därför får UHR 10 miljoner kronor ytterligare bland annat för att kunna hantera ett ökat antal ärenden och frågor samt för utökade informationsinsatser.

Studiefinansiering

Fortsatt studiestöd till studerande vid extraordinära händelser
Riksdagen har i enlighet med förslag från regeringen beslutat om ändringar i studiestödslagen och lagen om studiestartsstöd som ger regeringen möjlighet att föreskriva om studiestöd under ledighet vid extraordinära händelser (prop. 2019/20:132). Regeringen har sedan beslutat en ny förordning som innebär att studiemedel och studiestartsstöd får behållas för den tid stödet redan har beviljats, om den studerande saknar möjlighet att bedriva sina studier på grund av åtgärder för att förhindra spridningen av coronaviruset. Det kan till exempel handla om att en läroanstalt inte kan erbjuda utbildning

eller andra omständigheter som den studerande inte kan råda över. Även studiehjälpen, som främst lämnas till studerande i gymnasieskolan, får behållas i en sådan situation. Förordningen gäller för studier i såväl Sverige som utomlands.

Tillfälligt slopat fribelopp för studerande med studiemedel

Utbrottet av coronaviruset har aktualiserat behovet av en särskild lagstiftning vid extraordinära händelser. Riksdagen har i enlighet med förslag från regeringen beslutat om ändringar i studiestödslagen som möjliggör föreskrifter om att en studerandes inkomst kan beaktas på annat sätt, i samband med prövningen av rätten till studiemedel. I det läge Sverige befinner sig i anser regeringen att det inte bör göras någon inkomstprövning under 2020 för studerande med studiemedel, så att till exempel vårdpersonal som studerar kan gå in och avlasta vården. Att man inte gör någon inkomstprövning innebär i realiteten att fribeloppet slopas. Genom att ta bort fribeloppet behöver en studerande med studiemedel som vill gå in och arbeta i vården, eller andra samhällsviktiga funktioner, under coronakrisen inte oroa sig för negativa effekter för rätten till studiemedel till exempel när studierna återupptas.

Lättat arbetslöshetsvillkor och slopat fribelopp inom studiestartsstödet

Nyligen arbetslösa kan ha ett stort behov av utbildning för att kunna återetablera sig på arbetsmarknaden. Det nuvarande kravet på sex månaders arbetslöshet för att få studiestartsstöd riskerar att skapa inlåsnings effekter i arbetslöshet och minskade möjligheter till snabba utbildningsinsatser. Därför ändras arbetslöshetsvillkoret tillfälligt så att studiestartsstödet tillfälligt ska kunna lämnas till den som är anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen oavsett hur lång tid i arbetslöshet som den arbetssökande har.

Nyligen arbetslösa kan redan ha haft sådana inkomster att risken för reducering eller en helt utebliven rätt till stöd är betydligt större än för nuvarande målgrupp. Därför slopas tillfälligt det så kallade fribeloppet för personer med studiestartsstöd under 2020. Det innebär att man har rätt till studiestartsstödet under 2020 oberoende av vilken inkomst man haft tidigare under året.

Förstärkning av Centrala studiestödsnämnden med 10 miljoner kronor

Centrala studiestödsnämnden (CSN) har fått en ökad arbetsbelastning till följd av det nya coronaviruset. Ett antal nya reformer måste implementeras på kort tid vilket bland annat kommer kräva stora utvecklings- och informationsinsatser. Myndigheten kommer även behöva hantera ökade volymer av studiestödsärenden och ett ökat antal frågor från studiestödstagarna. Det kommer krävas utökade resurser till CSN så att myndigheten kan hantera detta på ett bra sätt. Därför ökas anslaget med 10 miljoner kronor under 2020.

Forskning

100 miljoner till snabba forskningsinsatser för att möta det nya coronaviruset

Smittspridningen behöver minskas för att begränsa effekterna på människors hälsa och ekonomiska konsekvenser. I Sverige finns flera forskargrupper som bedriver forskning av hög kvalitet med koppling till det nya coronaviruset, och 100 miljoner kronor avsätts till forskningsinsatser kopplat till viruset. Syftet är att tillgängliggöra resurser till forskning som snabbt kan bidra till att begränsa pandemin.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Utbildningsministrar diskuterar kompetensflykt och utbildningens roll

Publicerad 17 februari 2020

När utbildningsminister Anna Ekström träffar sina kollegor från EU:s medlemsländer den 20 februari ska de diskutera utbildningens betydelse i den europeiska planeringsterminen och rörlighet av högutbildade personer.

Utbildningens roll i den europeiska planeringsterminen

Det kroatiska ordförandeskapet har tagit fram ett uttalande om att stärka utbildningssektorns roll i den europeiska planeringsterminen. Anledningen är bland annat att investering i utbildning bör kopplas tydligare till terminen.

Uttalandet innehåller förslag på att utbildning, yrkesutbildning och vuxenutbildning ska ses som en helhet samt att behovet av livslångt lärande ökar.

Kompetenscirkulation mot kompetensflykt

Utbildningsministrarna ska diskutera ett förslag som tar upp problematiken med att flera medlemsländer drabbas av kompetensflykt på grund av att högutbildade personer väljer att lämna sina ursprungsländer. Syftet med diskussionen är utbyte av erfarenheter och förslag på hur europeisk rörlighet kan vara till nytta för alla medlemsländer.

Utbildningsminister Anna Ekström företräder Sverige på mötet som äger rum i Bryssel.

Regeringskansliet

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Miljödepartementet, Näringsdepartementet, Socialdepartementet, Statsrådsberedningen, Utbildningsdepartementet, Infrastrukturdepartementet

Ledamöter med uppdrag att göra skillnad för Sverige – och världen

Publicerad 11 februari 2020

Samverkansgruppernas ledamöter är utsedda. I måndags träffades ledamöterna i de fyra samverkansprogrammen. Statsminister Stefan Löfven, fem statsråd och flera statssekreterare var på plats på mötet för att visa att hela regeringen står bakom initiativet.

Statsminister Stefan Löfven inledde mötet.

– Vi står inför helt nya utmaningar, en av de största är förstås klimatförändringarna. Vi kan inte hantera det genom att göra som vi alltid gjort. Det krävs innovation! Jag kan inte se något annat land som är bättre lämpat än Sverige att ta sig an den här utmaningen, sa Stefan Löfven.

– Ni kan göra skillnad – som individer, genom era företag och organisationer, genom samverkan. Ni är med i något som har betydelse för vårt land och för en hel värld, fortsatte han, vänd till ledamöterna i samverkansgrupperna.

Näringsminister Ibrahim Baylan har ett särskilt uppdrag för att samordna samverkansprogrammen.

– I Sverige är vi bra på att samverka. Själva idén bakom samverkansprogrammen är att tillsammans få fram och genomföra nya idéer som svarar på de samhällsutmaningar vi ser. Så rustar vi oss inför framtiden och stärker Sveriges konkurrenskraft. Känn att ni har mandat att ifrågasätta givna sanningar, sa Ibrahim Baylan.

Samverkansprogrammen sträcker sig över flera departement. Anna Ekström, utbildningsminister, Matilda Ernkrans, minister för högre utbildning och forskning, Eva Nordmark, arbetsmarknadsminister och Anders Ygeman, energi- och digitaliseringsminister talade också under mötet. Även Miljödepartementet och Socialdepartementet är involverade i samverkansprogrammen.

Samverkansgrupperna består av experter och företrädare för näringsliv, akademi och civilsamhället så väl som det offentliga samhället och har en rådgivande roll. Varje samverkansgrupp har omkring 20 ledamöter. Med gemensam kompetens, beslutskraft, resurser och nätverk ska samverkansgrupperna bistå med att hitta innovativa lösningar som möter de stora samhällsutmaningarna och bidrar till svensk konkurrenskraft.

Regeringskansliet

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Finansdepartementet, Justitiedepartementet, Kulturdepartementet, Statsrådsberedningen, Utbildningsdepartementet

Regeringen uppmärksammar Förintelsens minnesdag

Publicerad 27 januari 2020

Med anledning av Förintelsens minnesdag den 27 januari kommer flera representanter från regeringen att delta vid olika minnesceremonier.

Statsminister Stefan Löfven deltar, i sällskap av kronprinsessan Victoria, vid en minneshögtid i Auschwitz Birkenau för att uppmärksamma att det är 75 år sedan koncentrationslägrets befrielse. Minneshögtiden inleds i Auschwitz och avslutas med en ljusceremoni i Birkenau.

Statsministern deltar vid minneshögtid för befrielsen av koncentrationslägret Auschwitz Birkenau

Utbildningsminister Anna Ekström kommer på eftermiddagen att hålla ett anförande vid Romska rådets minnesstund i Malmö samt tala vid Judiska Församlingens minnesstund i Malmö synagoga senare på kvällen.

Anna Ekström uppmärksammar Förintelsens minnesdag i Malmö

Kultur- och demokratiminister Amanda Lind besöker under dagen Göteborgs judiska församling för att hedra Förintelsens offer. Hon kommer även att tala vid minnesstunden på kvällen.

Kultur- och demokratiminister Amanda Lind besöker Göteborg

Inrikesminister Mikael Damberg kommer hålla ett anförande vid en minnesceremoni på Raoul Wallenbergs torg som arrangeras av Forum för Levande Historia samt tala vid Judiska församlingens minnesstund i Stora

synagogan, båda i Stockholm.

Inrikesministern håller tal under Förintelsens minnesdag

Även miljö- och klimatminister Isabella Lövin, finansmarknads- och bostadsminister Per Bolund samt justitie- och migrationsminister Morgan Johansson kommer att delta vid minnesstunden i Stora synagogan.

Energi- och digitaliseringsminister Anders Ygeman och justitie- och migrationsminister Morgan Johansson kommer även att delta i en minnesstund på Dramaten.

Jämställdhetsminister Åsa Lindhagen närvarade vid en minnesstund på Palais des Nations, FN:s högkvarter i Genève. I samband med granskningen av Sveriges efterlevnad av de mänskliga rättigheterna i FN:s Universal Periodic Review (UPR) uppmärksammade statsrådet Förintelsens minnesdag i sitt anförande.

Jämställdhetsminister Åsa Lindhagens tal vid FN:s Universal Periodic Review

Artikel från Finansdepartementet, Utbildningsdepartementet

EU-ministrar diskuterade investeringar i utbildning, klimatfinansiering och moms

Publicerad 12 november 2019 Uppdaterad 12 november 2019

Fredag 8 november var det möte i både utbildningsrådet och rådet för ekonomiska och finansiella frågor i Bryssel. EU:s finansministrar och utbildningsministrar inledde dagen med en gemensam debatt om investeringar i utbildning. På eftermiddagen diskuterade finansministrarna klimatfinansiering, moms och punktskatter medan utbildningsministrarna tog sig an livslångt lärande och det europeiska området för utbildning.

Investeringar i utbildning

På förmiddagen hade utbildningsministrarna och finansministrarna en gemensam debatt om investeringar, effektivitet och kvalitet i utbildningen.

– Vi har ju aldrig tidigare haft ett möte där utbildningsministrarna och finansministrarna sitter tillsammans. Jag ser det som ett tecken på att det finns ett ökat intresse för utbildningens betydelse för hur ekonomin fungerar. Det kan handla om att skolan är tillräckligt bra för att ekonomin ska vara bra, men det kan också handla om kompetensförsörjningen som är en allt viktigare fråga, kommenterade utbildningsminister Anna Ekström.

Klimatfinansiering inför COP25

På eftermiddagen fortsatte mötet för finansministrarna som antog slutsatser om klimatfinansiering, inför FN:s klimatkonferens COP25 i december. Tillsammans med slutsatserna om klimatåtaganden från miljørådet 4 oktober utgör slutsatserna om klimatfinansiering EU:s förhandlingsmandat under COP25-mötet i Madrid.

Kamp mot momsbedrägerier inom e-handeln

Finansministrarna kom överens om att införa ny dokumentationsskyldighet för betaltjänstleverantörer för att bekämpa momsbedrägerier inom e-handeln.

Ministrarna enades också om ändringar i den särskilda momsordningen för småföretag.

Punktskatt på alkohol

Finansministrarna diskuterade ett förslag om att förändra strukturen för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker, men lyckades inte komma överens. Ministrarna kommer sannolikt att återkomma till frågan i december.

Livslångt lärande och det europeiska området för utbildning

På eftermiddagsdelen av utbildningsrådet antog utbildningsministrarna slutsatser om livslångt lärande och en resolution om fortsatt utveckling av det europeiska utbildningsområdet.

Statssekreterarna Max Elger och Leif Jakobsson deltog i mötet i rådet för ekonomiska och finansiella frågor. Utbildningsminister Anna Ekström representerade Sverige på mötet i utbildningsrådet. Båda mötena var i Bryssel.

Sverige deltog också då eurogruppen träffades i ett inkluderande format för att diskutera bland annat reformer av den europeiska stabilitetsmekanismen och bankunionen.

Artikel från Finansdepartementet, Utbildningsdepartementet

Investeringar i utbildning, punktskatter och moms på EU-möten

Publicerad 06 november 2019

Fredag 8 november är det möte i både utbildningsrådet och rådet för ekonomiska och finansiella frågor i Bryssel. Dagen inleds med en gemensam debatt med EU:s finansministrar och utbildningsministrar om investeringar i utbildning. På eftermiddagen diskuterar finansministrarna punktskatter, moms och klimatfinansiering medan utbildningsministrarna tar sig an livslångt lärande och det europeiska området för utbildning.

Investeringar i utbildning

På förmiddagen har utbildningsministrarna och finansministrarna en gemensam debatt om investeringar, effektivitet och kvalitet i utbildningen.

Regeringen välkomnar temat för debatten och att frågan om investeringar i utbildning lyfts. Satsningar på utbildning av god kvalitet för alla är av stor vikt både för samhället och för den enskilda individen. Regeringen anser att det är viktigt att ta hänsyn till utbildningens dubbla målsättningar – att förse arbetsmarknaden med rätt utbildad arbetskraft, och som ett verktyg för individens egen utveckling.

Punktskatter på alkohol

På eftermiddagen fortsätter mötet för finansministrarna som ska komma överens om ändringar av två direktiv och en förordning som främst berör punktskatter på alkohol och alkoholdrycker. Ändringarna handlar bland annat om hur man ska beräkna alkoholhalten i öl och när ett medlemsland kan besluta om lägre alkoholskatt. Ministrarna ska ta ställning till om gränsen för när EU-länder får ha lägre skattesats på öl ska höjas från 2,8 procent till 3,5 procent samt om medlemsländerna ska kunna ha lägre skatt på alkoholdrycker från små, oberoende producenter. Reglerna är i huvudsak frivilliga för medlemsländerna att tillämpa.

Regeringen kan acceptera de föreslagna förändringarna. Det är dock viktigt att reglerna inte innebär någon oskälig administrativ börda för svenska myndigheter eller företag.

Andra ändringar handlar om att minska risken för fusk när punktskattepliktiga varor flyttas mellan EU:s medlemsländer. EU-kommissionen föreslår bland annat att ett datoriserat system ska användas för att förbättra möjligheterna att följa flyttningar av varor mellan medlemsländer och att EU-länderna ger kommissionen större befogenhet att agera på området.

Regeringen anser att det är viktigt att behålla medlemsländernas makt över skatteområdet och att vara försiktig med att delegera befogenheter till EU-kommissionen. I just detta fall kan regeringen dock acceptera att kommissionen får befogenhet att komplettera direktivet om allmänna regler för punktskatt med vissa detaljerade bestämmelser.

Kamp mot momsbedrägerier inom e-handeln

Finansministrarna ska också ta ställning till ett förslag om att införa ny dokumentationsskyldighet för betaltjänstleverantörer. Syftet är att bekämpa momsbedrägerier inom e-handeln. Förslaget innebär att betaltjänstleverantörer ska registrera information om betalningsmottagare och betalningstransaktioner vid gränsöverskridande transaktioner. De nationella skattemyndigheterna ska därefter föra in dessa uppgifter i ett nytt europeiskt elektroniskt system för betaluppgifter. Speciellt utsedda experter ska få tillgång till systemet och kunna utföra kontroller för att bekämpa momsbedrägerier.

Regeringen ser positivt på åtgärder på EU-nivå för att effektivisera och utvidga kampen mot momsbedrägerier.

Ministrarna ska också komma överens om ändringar i den särskilda momsordningen för småföretag. Regeringen anser att det är viktigt att momsreglerna är enkla och tydliga samt att de administrativa kostnaderna för företagen begränsas. Det är viktigt med ett effektivt skatteuttag och rättvis konkurrens både nationellt och på EU-nivå.

Klimatfinansiering inför COP25

Finansministrarna ska sedan anta slutsatser om klimatfinansiering, inför FN:s klimatkonferens COP25 i december. Tillsammans med slutsatserna om klimatåtaganden från miljørådet 4 oktober kommer slutsatserna om klimatfinansiering att utgöra EU:s förhandlingsmandat under COP25-mötet i Madrid.

Livslångt lärande och det europeiska området för utbildning

På eftermiddagsdelen av utbildningsrådet kommer utbildningsministrarna att anta slutsatser om vikten av att ha en politik för livslångt lärande för att stärka samhällen så de kan hantera den tekniska och gröna omställningen.

Utbildningsministrarna ska sannolikt också anta en resolution om fortsatt utveckling av det europeiska utbildningsområdet för att främja framtidsorienterade utbildningssystem. Det är en prioriterad fråga för regeringen att EU-medborgare ska kunna studera, arbeta, resa och utbyta idéer utan att möta administrativa eller byråkratiska svårigheter.

Statssekreterarna Max Elger och Leif Jakobsson deltar i mötet i rådet för ekonomiska och finansiella frågor. Utbildningsminister Anna Ekström representerar Sverige på mötet i utbildningsrådet. Båda mötena är i Bryssel.

Sverige deltar också då eurogruppen träffas i ett inkluderande format för att diskutera bland annat reformer av den europeiska stabilitetsmekanismen och bankunionen.

Regeringskansliet

Artikel från Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementets samlade budgetsatsningar 2020

Publicerad 19 september 2019 Uppdaterad 19 september 2019

Regeringens utbildningspolitik ska värna Sveriges position som en ledande kunskaps- och forskningsnation som präglas av hög kvalitet. Fokus i budgetpropositionen för 2020 ligger på att höja kunskapsresultaten och öka jämlikheten i skolan, att säkra lärarförsörjningen och kompetensförsörjningen samt att värna den fria forskningen.

Budgetpropositionen är en del av samarbetet mellan regeringspartierna, Centerpartiet och Liberalerna. Här presenteras regeringens satsningar på utbildningsområdet i 2020 års budgetproposition.

Grund- och gymnasieskola

Fortbildning och kompetensutveckling för lärare och skolledare

Lärförsörjning

Högre utbildning

Studiefinansiering

Forskning

Yrkehögskola och folkbildning

Artikel från Utbildningsdepartementet

Grund- och gymnasieskola

Publicerad 19 september 2019 Uppdaterad 19 september 2019

Likvärdighetsbidraget

I enlighet med Skolkommissionens förslag infördes 2018 ett stort statsbidrag som fördelas enligt ett socioekonomiskt index och som ska användas till att utöka pågående insatser eller genomföra nya insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling. Bidraget uppgår 2019 till 3,5 miljarder kronor och är en viktig del i regeringens politik för att skolan ska vara som starkast där utmaningarna är som tuffast. Regeringen föreslår nu att bidraget förstärks för att uppgå till en sammantagen nivå på cirka 4,9 miljarder kronor 2020. Under 2021 beräknas bidraget uppgå till 6,2 miljarder kronor.

Utökat statsbidrag för att anställa lärarassistenter

Under förra mandatperioden satsade regeringen stort på fler anställda i skolan. Bland annat tack vare regeringens satsningar arbetar nu 31 000 fler i skolan jämfört med 2014. I vårändringsbudgeten satsade regeringen 475 miljoner kronor för att skolhuvudmännen ska kunna anställa lärarassistenter som kan avlasta lärare. Nu fortsätter investeringarna, och regeringen föreslår att satsningen på lärarassistenter fördubblas, för att uppgå till totalt 1 miljard kronor årligen från och med 2020. Detta motsvarar närmare 6 000 fler lärarassistenter i skolan. Med statsbidraget bidrar staten med upp till halva kostnaden för lärarassistenter.

Digitalisering av nationella prov

Digitaliseringen av de nationella proven förväntas bidra till att den tid som lärarna lägger på administration och bedömning av proven minskar. Digitalisering av proven kan också bidra till minskade risker för läckor i förtid. Skolverket har nyligen inlett en försöksverksamhet med digitalisering av proven och extern bedömning av elevlösningarna, och kan nu med större

säkerhet än tidigare beräkna kostnader för arbetet med genomförande och implementering av de nya proven. Genom förslagen i budgetpropositionen för 2020 tillförs Skolverket 16 miljoner kronor 2020 och beräknar 22 miljoner kronor för 2021 och 24 miljoner kronor för 2022.

Medel för styrdokumentsutveckling

Fokus i alla skolor ska vara på kunskap och bildning. Därför anser regeringen att det är mycket viktigt att skolans styrdokument systematiskt och kontinuerligt utvecklas med syfte att stärka skolans kunskapsuppdrag. Sedan 2017 har Skolverket byggt upp en systematisk styrdokumentsutveckling för att genomföra löpande förändringar i kurs- och ämnesplaner. Under 2019 och 2020 genomför Skolverket för första gången en revidering av ämnesplanerna, som rör kursplanerna på grundskolenivå och vissa ämnesplaner på gymnasial nivå. För att säkerställa fortsatt kvalitet i arbetet och i förlängningen så ändamålsenliga styrdokument som möjligt, tillförs Skolverket 15 miljoner kronor årligen från och med 2020.

Nya betyg i gymnasieskolan

Gymnasieskolan ska ha ett betygssystem som speglar faktiska kunskaper, främjar lärande och uppmuntrar elever att anstränga sig i skolarbetet. Regeringen anser att ämnesbetyg har en betydande potential att förstärka gymnasieskolans bildningsuppdrag, premiera lärande och frigöra mer tid till undervisning för lärare. Regeringen bedömer att Skolverket bör tillföras resurser för att kunna påbörja och genomföra ett sådant arbete. Skolverket tillförs 3 miljoner kronor 2020 och beräknar 20 miljoner kronor årligen för 2021–2023. Medlen är avsedda för förberedande uppdrag till Skolverket och implementeringsinsatser.

Förstärkning till Skolinspektionen

Genom att tillföra mer medel säkerställer regeringen att Skolinspektionen och Skolväsendets överklagandenämnd kan genomföra sin verksamhet med bibehållen kvalitet och omfattning. Det är viktigt både för att hålla handläggningstiderna korta och för att skolor snabbt ska få återkoppling efter tillsyn så att de starta arbetet med att rätta till sina brister.

Skolinspektionen utvärderar Läsa-skriva-räkna-garantin

I september 2018 fick Skolinspektion i uppdrag att följa upp och utvärdera Läsa, skriva, räkna – en garanti för tidiga stödinsatser. Det är en stor reform som berör våra yngsta elever i skolväsendet, där grunden för fortsatt lärande ges. Bestämmelserna om en garanti för tidiga stödinsatser trädde i kraft den 1 juli 2019. Syftet med bestämmelsen är att alla elever i behov av stöd ska få rätt stödinsatser i rätt tid. Regeringen behöver få en så heltäckande och nationell bild som möjligt gällande resultaten av denna reform. Skolinspektionen har fått i uppdrag att följa upp och utvärdera garantin från 2018–2022. Regeringen föreslår därför att 2 miljoner kronor avsätts årligen under de tre kommande åren för uppdraget.

Förstärkning till Sameskolstyrelsen

Samisk utbildning är viktig för att bevara och utveckla det samiska språket och den samiska kulturen. För att ge myndigheten bättre planeringsförutsättningar föreslås att förvaltningsanslaget ökar med 15 miljoner kronor årligen från 2020.

Förstärkning till Specialpedagogiska skolmyndigheten

Antalet ansökningar till Specialpedagogiska skolmyndighetens skola i Stockholm för elever med grav språkstörning fortsätter att öka. För att kunna möta antalet tillkommande elever har myndigheten etablerat ytterligare en skola i Stockholmsregionen. För att täcka kostnaderna för detta tillförs myndigheten 10 miljoner kronor årligen från och med 2020.

Förlängning av Naturvetenskap och teknik för alla

Naturvetenskap och teknik för alla är ett koncept som syftar till att utveckla och stödja lärares lärande och kompetensutveckling inom naturvetenskap, teknik och matematik. Under åren 2016–2019 har regeringen årligen tillfört 3,5 miljoner kronor som en tillfällig satsning på Naturvetenskap och teknik för alla. Utifrån att verksamheten och material ska kunna utvecklas och för att öka intresset för dessa ämnen, inte minst hos flickor, föreslår regeringen att denna satsning förlängs med 3,5 miljoner kronor per år 2020–2023.

Stärkt studie- och yrkesvägledning

För att kunna göra kloka och väl övervägda val är det viktigt att alla elever

får tillgång till bra studie- och yrkesvägledning i skolan. En särskild utredare fick 2017 i uppdrag att föreslå åtgärder för att utveckla skolans studie- och yrkesvägledning så att elever ges likvärdiga förutsättningar att göra väl övervägda studie- och yrkesval. Ett av förslagen var att ge Skolverket i uppdrag att se över befintliga digitala verktyg för studie- och yrkesvägledning och föreslå hur systemen kan utvecklas och anpassas efter elevernas behov. Nu föreslår regeringen att 10 miljoner kronor avsätts årligen för insatser med anledning av detta förslag.

Tekniksprånget

Sverige är en ingenjersnation som för sitt välstånd är beroende av en god kompetensförsörjning till den industriella och tekniska sektorn. Det råder brist på ingenjörer vilket begränsar Sveriges tillväxtpotentialer. Regeringen bedömer att Tekniksprånget fyller en viktig roll för att stimulera unga kvinnor och män att söka sig till ingenjörsutbildningar inom högskolan. Därför förlängs och förstärks Tekniksprånget med två år och en förstärkning av anslaget från 11 miljoner kronor till 15 miljoner kronor per år under åren 2020–2021. Det möjliggör att drygt 1000 ungdomar kan genomföra praktik under dessa två år.

Implementering av betyg från åk 4

Skolor som vill ska från och med den 1 juli 2020 kunna införa betyg från årskurs fyra. Det är viktigt att skolor som väljer att införa tidigare betyg kan få stöd i detta arbete. Därför föreslås att Skolverket tillförs medel för implementeringsinsatser, och regeringen beräknar att Skolverkets förvaltningsanslag behöver öka med 1 miljon kronor per år 2020–2022 för detta.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Fortbildning och kompetensutveckling för lärare och skolledare

Publicerad 19 september 2019 Uppdaterad 19 september 2019

Professionsprogram

Varje elev ska få en trygg skolgång och mötas av riktigt kompetenta lärare med höga förväntningar på varje elev. Skickliga lärare och skolledare är det viktigaste för att alla elever ska lära sig mer. Läraryrkets attraktionskraft behöver fortsätta öka så att fler lärare kan utbildas och anställas. Ett nationellt professionsprogram med bland annat ett strukturerat utbud av kompetensutveckling kommer att höja lärar- och förskolläraryrkets status, och därmed locka fler att söka sig till dessa yrken. Programmet syftar till att öka läraryrkets attraktionskraft och stärka det pedagogiska ledarskapet genom att skapa förutsättningar för lärares, förskollärares och skolledares professionella utveckling genom hela yrkeslivet. I budgetpropositionen för 2020 avsätter regeringen 20 miljoner kronor 2021 och 30 miljoner kronor från och med 2022 för införandet av ett professionsprogram.

Fler lärare och speciallärare fortbildas

Skolverket har i uppdrag att till och med 2019 svara för genomförandet av Lärarlyftet II. Uppdraget syftar till att lärare genom utbildning, inom ramen för Lärarlyftet II, ska bli behöriga att undervisa i alla skolformer, ämnen och årskurser som de undervisar i. Lärarlyftet II omfattar även utbildning i ett eller två praktiska eller estetiska ämnen för fritidspedagoger eller motsvarande så att de kan bli behöriga att undervisa i dessa ämnen. Uppdraget omfattar även utbildning som leder till speciallärarexamen med alla specialiseringar. För att möta behovet av behörighetsgivande utbildning avser regeringen att under perioden 2020–2025 förlänga satsningen

Läraryftet II, och ge fler lärargrupper möjlighet att ta del av kursutbudet. Regeringen avser att avsätta 135 miljoner kronor till Läraryftet II årligen under denna tidsperiod.

Specialpedagogik för lärande förlängs

Tidiga stödinsatser och en skola som möter varje elev utifrån deras förutsättningar lägger grunden för höga kunskapsresultat och att alla elever lär sig mer. Fortbildningssatsningen Specialpedagogik för lärande syftar till att stärka den specialpedagogiska kompetensen generellt bland lärare i grundskolan. Genom ett kollegialt lärande får lärare ökade kunskaper om specialpedagogiska förhållningssätt, arbetssätt och metoder i arbetet med att anpassa undervisning och lärmiljö efter elevers olika behov och förutsättningar. Medel i budgetpropositionen för 2020 avser förlängning av nuvarande satsning och målgrupp till och med läsåret 2020/21. Medlen ska även användas till utveckling av fler webbaserade fortbildningsmoduler som omfattar skolformerna förskola, förskoleklass, gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning. Från läsåret 2021/22 inkluderas även dessa skolformer i satsningen. För detta avser regeringen att satsa 39 miljoner kronor 2020, 120 miljoner kronor 2021 och 81 miljoner kronor per år 2022 och 2023.

Förlängning av Läslyftet

I förskolan läggs grunden för barns lärande. Genom att tidigt väcka barns intresse för språk och läsning blir barnen bättre förberedda för skolstarten och sitt fortsatta lärande. Fler förskollärare behöver få verktyg och kompetens att stärka barns språk och läslust. Därför förlängs kompetensutvecklingsinsatsen Läslyftet för personalen i förskolan. Sedan tidigare är 75 miljoner kronor avsatta för Läslyftet 2020. Regeringen föreslår att Läslyftet tillförs 27 miljoner kronor 2021.

Statsbidrag för yrkeslärares kompetensutveckling

Enligt Skolverkets beräkningar kommer det 2031 att saknas närmare 10 000 yrkeslärare i gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen. Fler verksamma lärare behöver ges möjlighet att kombinera behörighetsgivande yrkeslärarutbildning med arbete som yrkeslärare i skola och vuxenutbildning. Regeringens satsning erbjuder den möjligheten och förstärks nu utifrån att många yrkeslärare vill läsa in lärarbehörighet. Hittills har regeringen tillfört 30 miljoner kronor per år till och med 2020. I budgetpropositionen för 2020 förstärker regeringen statsbidraget med ytterligare 30 miljoner kronor per år

och förlänger satsningen till 2023.

Fortbildning rektorer

Ska kunskapsresultaten fortsätta öka i svensk skola och alla barn och elever lära sig mer så behövs duktiga skolledare med ett tydligt pedagogiskt ledarskap på varje förskola och skola. Ett attraktivt läraryrke och ett starkt pedagogiskt ledarskap förutsätter att lärare och skolledare kan utvecklas professionellt under hela yrkeslivet. Därför vill regeringen samtidigt vidga satsningen så att alla skolledare ska kunna ta del av fortbildningen, även rektorer i förskolan och biträdande rektorer. Regeringen permanentar satsningen på 20 miljoner kronor per år till fortbildningen för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skolväsendet.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Läraryrsörjning

Publicerad 19 september 2019 Uppdaterad 19 september 2019

Jobba och studera till lärare samtidigt

Sverige behöver fler kunniga och kompetenta lärare. Regeringen föreslår en satsning som gör det möjligt för fler lärosäten att erbjuda en arbetsintegrerad lärarutbildning, där möjlighet finns att jobba på en skola och studera till lärare parallellt. Det finns goda exempel på hur universitet och högskolor arbetat med denna form av lärarutbildning och hur den kunnat öka antalet sökande till lärarutbildningen. Satsningen som nu föreslås inriktar sig inte på en viss bestämd form av arbetsintegrerad lärarutbildning, men gör det möjligt för lärosätena att kunna planera och utveckla utbildningen, rekrytera studenter samt samordna sig med skolhuvudmännen. Regeringen föreslår att 30 miljoner kronor per år satsas 2020–2026 för att utveckla fler möjligheter för lärarstudenter att gå en arbetsintegrerad lärarutbildning. Detta är viktigt för att skapa förutsättningar för denna studieform vid fler lärosäten runtom i landet.

Flexibla utbildningsvägar för att bli lärare

Flexibla utbildningsvägar, fler utbildningsplatser och utvecklingsmedel ska göra det enklare för högskoleutbildade att sadla om och bli lärare. Sju universitet och högskolor har fått i uppdrag att skapa fler effektiva och ändamålsenliga vägar in i lärar- och förskolläraryrket. Lärosätena ska bland annat ta fram kortare ämneskurser som ska kunna erbjudas till studenter som vill läsa till ämneslärare genom en kompletterande pedagogisk utbildning (KPU), men som saknar en del av de ämnesstudier som krävs. I uppdraget ingår också att ta fram och erbjuda kortare påbyggbara kurser för dem som till exempel arbetar som lärarassistenter. Sådana kurser ska senare kunna tillgodoräknas inom en lärarutbildning, så det kan vara ett första steg till en lärarexamen. Det tillförs ca 26 miljoner kronor 2020, 24 miljoner kronor från 2021 och 32 miljoner kronor från 2022 för att ge flexibla vägar in till

läraryrket.

Utveckling av övningsskolor

I övningsskolor får studenter möta vardagen i skolan och träna på sitt pedagogiska ledarskap. Övningsskolor är en satsning som inleddes 2014 och har bland annat inriktats mot en ökad kvalitet på handledningen och har gett utrymme för erfarenhetsutbyte och ökad koppling mellan teori och praktik. Vid 15 utvalda lärosäten kan lärar- och förskollärostudenterna göra större delen av sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU) på en övningsskola eller övningsförskola. Satsningen på övningsskolor fortsätter nu och vidareutvecklats. Det innebär att ytterligare 10 miljoner kronor per år fördelas för övningsskolor. Tillsammans med den tidigare satsningen innebär det att 55 miljoner kronor fördelas årligen.

Fler kunniga och kompetenta lärare

Vidareutbildning av obehöriga lärare (VAL) och särskild kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) är satsningar som pågått sedan några år. Syftet med VAL är att personer som arbetar i skolan, men som saknar behörighet och legitimation kan läsa in den på kortare tid. Det är ett smart sätt att öka antalet behöriga lärare och samtidigt möjliggöra för personer med erfarenhet av att arbeta i skolan att utveckla sig och bli behöriga. Regeringen vidareutvecklar nu VAL genom en kommande förordningsändring och möjliggör genom satsningen att det fortsatt går att utbilda sig inom VAL. I budgetpropositionen för 2020 förstärks VAL med 10 miljoner kronor årligen. Inklusiv tidigare satsningar uppgår VAL till drygt 140 miljoner kronor årligen.

Särskild KPU är satsningar för att öka antalet ämneslärare i vissa bristämnen, såsom matematik, naturvetenskap, teknik, språk, m.m. Medel fördelas till KPU i samarbete med Teach for Sweden, till Brobyggaren vid Göteborgs universitet och till Högskolan i Halmstad för ämnesdidaktisk KPU. I budgetpropositionen för 2020 förstärks KPU med 6 miljoner kronor årligen. Inklusiv tidigare satsningar uppgår särskild KPU till knappt 30 miljoner kronor årligen.

Fler lektorer och ämneslärare för höjda kunskapsresultat

Kunskapsresultaten i skolan behöver fortsätta stärkas. Att ha fler ämneslärare och lektorer i skolan är en viktig del av det arbetet. Genom

satsningen på forskar-KPU kan antalet lärare med examen på forskarnivå i skolan öka vilket kan bidra till att höja kunskapsresultaten ytterligare. Syftet med satsningen är att få fler ämneslärare och lektorer i skolan. För att vara behörig till utbildningen ska den sökande ha ämnesstudierna avklarade i ett eller flera skolämnen, främst inom matematik, naturvetenskap och teknik. Satsningen är en försöksverksamhet som pågår fram till 2021 och innebär att de som läser forskar-KPU kan studera i hög takt med utbildningsbidrag. Eftersom satsningen har haft ett högt söktryck anser regeringen att den bör utökas och även fortsatt ge rätt till ett utbildningsbidrag om 25 000 kr/månad. På så sätt kan vi snabbare få fler behöriga lärare i skolan. Totalt satsas 23 miljoner kronor 2020 och 16 miljoner kronor 2021.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Yrkeshögskola och folkbildning

Publicerad 19 september 2019 Uppdaterad 19 september 2019

Fler enstaka kurser inom yrkeshögskolan

Många arbetsgivare vill anställa men har svårt att hitta rätt kompetens. Bristen på kompetens är ett tillväxthinder för företag, det bromsar utvecklingen i välfärden och det håller människor tillbaka. Yrkeshögskolan erbjuder utbildningar som svarar mot arbetslivets behov av kvalificerad yrkeskompetens och spelar därför en viktig roll för kompetensförsörjningen. Yrkeshögskolan används ofta som omställningsutbildning för den som vill utveckla sin kompetens och gå vidare till nya mer avancerade arbetsuppgifter. Enstaka kurser inom yrkeshögskolan kan möjliggöra detta för fler, vilket i sin tur innebär att det uppstår luckor på arbetsmarknaden och nya sysselsättningsmöjligheter. Satsningen innebär att anslaget för yrkeshögskolan ökas med 13 miljoner kronor 2020 och därefter med 25 miljoner kronor årligen.

Statligt stöd till validering och branschvalidering

Validering är ett viktigt verktyg för att förkorta människors väg genom utbildningssystemet och ut på arbetsmarknaden. Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) tillförs extra resurser för att upprätthålla ett visst statligt stöd till validering efter att Valideringsdelegationens uppdrag avslutats i december. Vidare förstärks myndighetens stöd för branschvalidering, dvs. validering mot arbetslivets kompetenskrav och kvalifikationer. Sammanlagt tillförs myndigheten 3 miljoner kronor för 2020 för dessa uppgifter. Dessutom avsätts 10 miljoner kronor för framtagande av nya modeller för branschvalidering.

Undervisning i svenska från dag ett

Folkbildningsinsatsen Svenska från dag ett ger asylsökande möjlighet att lära

sig svenska och få en grundläggande förståelse för det svenska samhället. Ökade svenskkunskaper leder till en snabbare etablering genom att förkorta tiden i svenska för invandrare, sfi. Insatsen ger deltagarna en meningsfull sysselsättning under asyltiden, förbättrar välmåendet och öppnar dörrar till deltagande i föreningslivet lokalt. Regeringen förlänger nu insatsen och avsätter 140 miljoner kronor under 2020, 100 miljoner kronor under 2021 och 60 miljoner kronor 2022.

Svenska för föräldralediga

Längre föräldraledighet kan innebära avbrott från studier i svenska språket och förlänga etableringstiden för framförallt nyanlända kvinnor. För att snabba på etableringen i samhället och arbetslivet är språkundervisning under föräldraledigheten en viktig insats. Regeringen avsätter medel till folkbildningen för en ny satsning som ska pågå till och med 2022 och som syftar till att förbättra föräldraledigas språkkunskaper, ge ökad kontakt med det svenska samhället samt öka delaktigheten i samhället. Satsningen uppgår till 10 miljoner kronor år 2020, 40 miljoner kronor år 2021 och 40 miljoner kronor år 2022.

Kvalitetssatsningar folkbildning

Folkhögskolan är en viktig aktör för personer som inte har kunnat slutföra sin utbildning inom det vanliga utbildningssystemet. Med sin pedagogik och sina flexibla förutsättningar når folkhögskolan grupper som andra skolformer inte når. Det innebär utökade möjligheter för personer som saknar grundskole- eller gymnasiekompetens att komplettera sin utbildning eller att till exempel gå en yrkesinriktad utbildning. Folkhögskolorna tillförs nu medel för att värna kvaliteten i undervisningen till följd av den pågående utbyggnaden. Under 2020 tillförs 22 miljoner kronor, 2021 tillförs 38 miljoner kronor och 2022 70 miljoner kronor. Därefter tillförs 70 miljoner kronor per år till folkhögskolorna.

Regeringskansliet

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Justitiedepartementet, Näringsdepartementet, Statsrådsberedningen, Utbildningsdepartementet

Satsning på skola och arbetsmarknad i fokus på regeringens pressfika

Publicerad 11 juli 2019

Ett gemensamt europeiskt yrkesklassificeringsregister, satsning på språkutveckling i förskolan och förstärkning av det civila försvaret. Det var några av de beslut på veckans regeringssammanträde som närvarande statsråd redogjorde för under den traditionella pressfikan med journalister på torsdagen.

Regeringen hade efter veckans regeringssammanträde årets första pressfika med journalister. Arbetsmarknadsminister Ylva Johansson, som ledde regeringssammanträdet, berättade tillsammans med de andra närvarande statsråden om några av de beslut regeringen fattat.

Arbetsförmedlingen ska anpassa svensk yrkesklassificering till det europeiska

I EU finns ett gemensamt nätverk för både privata och offentliga arbetsförmedlingar som fungerar som platsbank för lediga jobb i hela EU. Ett problem har varit att definitionen av olika yrken och kompetenser ser olika ut i olika länder. För att underlätta och öka rörligheten inom den europeiska arbetsmarknaden har EU-kommissionen antagit en europeisk definition av kompetenser, kvalifikationer och yrken (ESCO). Regeringen har fattat beslut om att Arbetsförmedlingen ska anpassa den svenska yrkesklassificeringen till det europeiska.

– En gemensam benämning av kompetenser, kvalifikationer och yrken inom EU kan underlätta för svenskar som vill arbeta i andra EU-länder och hjälpa oss här i Sverige att hitta personal till våra bristyrken, säger arbetsmarknadsminister Ylva Johansson.

Pressmeddelande: Kartläggning av kompetenser, kvalifikationer och yrken för ökad rörlighet på den europeiska arbetsmarknaden

Förskolan får nytt statsbidrag för bättre språkutveckling

Regeringen beslutade att införa ett nytt statsbidrag för att stärka och stimulera språkutvecklingen i svenska. I år tillförs 100 miljoner kronor för ändamålet. Satsningen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna

– Förskolan har stor betydelse för barns språkutveckling, särskilt för de barn som inte pratar svenska hemma. Genom att stärka det språkutvecklande arbetet i förskolan kan barn få mer jämlika förutsättningar inför skolstarten, säger utbildningsminister Anna Ekström.

Pressmeddelande: Nytt statsbidrag för bättre språkutveckling i förskolan

Det civila försvaret ska förstärkas

Tjugo bevakningsansvariga myndigheter får i uppdrag att inkomma med underlag för den fortsatta inriktningen av det civila försvaret. I fokus för uppdraget står energiförsörjning, transporter, livsmedelsförsörjning, dricksvattenförsörjning, ordning och säkerhet, finansiell beredskap samt elektroniska kommunikationer och post.

– Regeringen har beslutat att ge tjugo bevakningsansvariga myndigheter i uppdrag att inkomma med underlag för den fortsatta inriktningen av det civila försvaret. Vi måste säkerställa att befolkningen skyddas, att viktiga samhällsfunktioner fungerar och att Försvarsmakten får stöd så att de kan möta ett väpnat angrepp, säger inrikesminister Mikael Damberg.

Pressmeddelande: Nu utreds den fortsatta inriktningen av det civila försvaret

Regeringen vill se obligatorisk ursprungsinformation för kött på restauranger

Sverige är ett steg närmare att införa obligatorisk ursprungsinformation för kött på restauranger och i storhushåll. Regeringen ger nu Livsmedelsverket i uppdrag att ta fram underlag för en svensk anmälan om nationella bestämmelser till EU-kommissionen.

– För att vi som konsumenter ska kunna göra medvetna och hållbara val är det en grundläggande förutsättning att vi får tillgång till pålitlig och lättillgänglig information – såväl i butiken som på restaurangen, säger landsbygdsminister Jennie Nilsson.

Uppdraget ges i enlighet med den sakpolitiska överenskommelse som träffats mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna.

Pressmeddelande: Regeringen vill se obligatorisk ursprungsinformation för kött på restauranger

Tidigare generaladvokaten Nils Wahl utses till ny svensk domare vid EU-domstolen

Vid gårdagens regeringskonferens beslutade medlemsstaternas regeringar att utse Nils Wahl till ny domare i EU-domstolen, berättade EU-minister Hans Dahlgren.

Nils Wahl är professor i europeisk integrationsrätt vid Stockholms universitet och har tidigare arbetat som domare i Europeiska unionens tribunal och som generaladvokat vid EU-domstolen.

Pressmeddelande: Tidigare generaladvokaten Nils Wahl utses till ny svensk domare vid EU-domstolen

Artikel från Utbildningsdepartementet

Regeringens arbete efter #metoo – nolltolerans mot sexuella trakasserier inom all utbildning

Publicerad 18 juni 2019

Hösten 2017 präglades av #metoo. Kraften i de personliga berättelserna synliggjorde behovet av att förändra strukturerna. Med anledning av #metoo gav regeringen Skolverket 50 miljoner kronor för att stärka sex- och samlevnadsundervisningen och skolans arbete mot sexuella trakasserier. Regeringen gav också Universitets- och högskolerådet i uppdrag att synliggöra lärosätens arbete för att förebygga sexuella trakasserier. Regeringen följer nu upp dessa insatser.

Den 30 november 2017 bjöd regeringen in till ett möte som handlade om #metoo och skolan. Möten hölls också med aktörer inom högskolesektorn.

På uppföljningsmötet den 18 juni 2019 visades en film med bland annat exempel på pågående och genomförda insatser efter regeringens satsning på utbildningsområdet.

– Många av vittnesmålen i #metoo beskrev övergrepp och kränkningar som aldrig ska tolereras i skolan, säger utbildningsminister Anna Ekström.

Regeringen svarade bland annat med att ge Skolverket 50 miljoner kronor i extra medel för att stärka sex- och samlevnadsundervisningen och skolans arbete mot sexuella trakasserier. Skolverket fördelade 30 miljoner kronor till ett drygt 50-tal aktörer i civilsamhället som på olika sätt stöttar skolans arbete med frågorna. Skolverket kan nu också erbjuda skolan att använda

det digitala självskattningsverktyget Koll på arbetet mot sexuella trakasserier.

– Genom att arbeta tillsammans med myndigheter och civilsamhället kan vi nå den långsiktighet som behövs i frågorna, säger Anna Ekström.

– Svensk högskola och forskning håller världsklass men på detta område finns det fortfarande mer att göra. Attityder och förhållningssätt tar tid att förändra. Vi behöver kontinuerligt arbeta med att synliggöra och bekämpa förtryck och trakasserier. Därför kommer regeringen att hålla i och fortsätta att arbeta för ett svenskt utbildningssystem fritt från sexuella trakasserier, säger Matilda Ernkrans, minister för högre utbildning och forskning.

UHR fick 2018 i uppdrag att synliggöra lärosätenas arbete för att förebygga sexuella trakasserier samt lärosätenas arbete när de fått kännedom om misstänkta sexuella trakasserier. Regeringen har också gett universitet och högskolor i uppdrag att synliggöra sitt förebyggande och främjande arbete för att motverka sexuella trakasserier. Flera universitet och högskolor har tagit egna initiativ för att arbeta mot sexuella trakasserier genom bland annat forskningsprojekt.

Se fler filmer från pågående och genomförda insatser efter regeringens satsningar med anledning av #metoo på Regeringskansliets Youtubekanal.

Regeringskansliet

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Socialdepartementet,
Utbildningsdepartementet

Ministrar i dialog med funktionshindersrörelsen om aktuella frågor

Publicerad 04 juni 2019

Socialminister Lena Hallengren lyfte aktuella frågor inom funktionshinderspolitiken när hon träffade Funktionshindersdelegationen den 4 juni. Vid mötet medverkade även utbildningsminister Anna Ekström och arbetsmarknadsminister Ylva Johansson.

Lena Hallengren berättade bland annat om regeringens lagrådsremiss som handlar om ändringar i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och lämnades till lagrådet 29 maj. I den föreslås att behov av hjälp med andning ska utgöra grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans enligt LSS. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 november 2019.

– Förslaget att införa andning som ett grundläggande behov avser framför allt att förbättra berörda barns möjligheter att kunna bo kvar hemma och därmed inte riskera långa vårdtider på sjukhus. Det avser också förbättra familjer och anhörigas möjligheter att förena arbete med familjeliv, säger Lena Hallengren.

Utbildningsminister Anna Ekström talade om aktuella frågor på utbildningsområdet, som bland annat handlade om tillgänglig utbildning för alla och tidiga stödinsatser.

Arbetsmarknadsminister Ylva Johansson lyfte aktuella frågor inom arbetsmarknadspolitiken bland annat arbetsmarknadsläget för personer med

funktionsnedsättning.

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Kvalitativ barnomsorg och språkkunskaper på rådsmöte

Publicerad 27 maj 2019

Förbättrad tillgång till förskola och barnomsorg och satsning på språkkunskaper var två rekommendationer som antogs på ministerrådsmötet för utbildning-, ungdom-, kultur- och idrottsfrågorna den 22-23 maj.

Ökade språkkunskaper

Utbildningsministrarna antog en rekommendation för att öka kvaliteten i språkundervisningen och språkinläringen i grundskola och gymnasieskola, inklusive yrkesutbildning. Rekommendation innebär bland annat att stödja unga att lära sig minst ett språk utöver undervisningsspråket. Detta kan bland annat ske genom studier utomlands och användande av digital teknik för samarbete mellan elever och lärare i olika länder.

- Att tala flera språk kan ge dig ett försprång på arbetsmarknaden men inte minst är det bra att kunna flera språk för att kunna vara en aktiv medmänniska i samhället, sade utbildningsminister Anna Ekström på mötet.

Kvalitativ barnomsorg

Utbildningsministrarna antog också en rekommendation för förbättrad tillgång till förskola och barnomsorg. Förslaget innehåller bland annat rimliga kostnader, pedagogiskt utbildad personal och att förskolan bidrar till social inkludering.

Ungdomar som aktörer i demokratin

Ungdomsministrarnas dagordning innehöll bland annat en diskussion om hur

viktigt det är att motivera ungdomar att delta i demokratiska val. De diskuterade också vikten av att lyssna på ungdomar och involvera dem i beslut som angår dem och att nå de ungdomar som inte ingår i organiserad verksamhet.

Kultur- och idrottsfrågor

Den 23 maj antog kulturministrarna rådsslutsatser om den unga kreativa generationen. En av frågorna som lyftes särskilt var att få ett mer jämlikt deltagande i kulturaktiviteter.

Ministrarna antog också rådsslutsatser som syftade till att förbättra möjligheten att idrotta för personer med funktionsnedsättningar.

Utbildningsminister Anna Ekström och kultur- och demokratiminister Amanda Linds statssekreterare Helene Öberg representerade Sverige på rådsmötet.

Producerat av EU-representationen

Regeringskansliet

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Högre kvalité på förskolor och språkundervisning på rådsmöte

Publicerad 21 maj 2019

När utbildnings- och ungdomsministrarna möts i Bryssel den 22 maj är kvalitet och språkundervisning i förskola och barnomsorg några av frågorna som ska diskuteras. Kultur- och idrottsministrarna möts den 23 maj och de ska bland annat diskutera kulturens roll för den unga kreativa generationen.

Utbildning och ungdomsfrågor

Ökade språkkunskaper

Ministrarna ska anta en rekommendation för att öka kvaliteten i språkundervisningen och språkinlärningen i grundskola och gymnasieskola, inklusive yrkesutbildning. Ökat samarbete ska göra att det blir lättare att utbyta erfarenheter av språkundervisning och språkinlärning mellan medlemsländerna.

Medlemsländerna uppmuntras att undersöka hur man kan stödja så många unga som möjligt att lära sig minst ett europeiskt språk utöver undervisningsspråket. Detta kan bland annat ske genom att studier utomlands och att använda digital teknik för samarbete mellan elever och lärare i olika länder.

Regeringen stödjer rekommendationen.

Hög kvalitet på barnomsorg

Ministrarna ska också anta rekommendationer som kan hjälpa medlemsländerna att förbättra tillgången till och kvaliteten på förskoleverksamhet och barnomsorg. Sannolikt kommer de att anta en rekommendation som föreslår rimliga kostnader för användarna, personalutbildning samt en läroplan för att tillgodose barnens behov och att förskolan arbetar med social inkludering.

Ungdomar och framtidens arbete

Ministrarna ska också anta rådsslutsatser för att ge unga oavsett bakgrund möjlighet att få arbete. Bland annat föreslås insatser för att motarbeta diskriminering.

Medlemsländerna uppmanas i slutsatserna att anpassa sina sociala trygghetssystem till förändringar på arbetsmarknaden och att ta särskild hänsyn till unga samt öka det sociala skyddet för unga arbetstagare.

Regeringen stödjer rådsslutssatserna.

Kultur- och idrottsfrågor

När kultur- och idrottsministrarna träffas den 23 maj ska de diskutera kulturens roll för den unga kreativa generationen. Ministrarna ska också behandla hur tillgängligheten till idrott för personer med funktionsnedsättning ska öka.

Utbildningsminister Anna Ekström och statssekreterare Helene Öberg representerar Sverige på rådsmötet.

Producerat av EU-representationen

Regeringskansliet

Artikel från Utbildningsdepartementet

Lärare och elever måste få förutsättningar att stärka sitt arbete

Publicerad 28 februari 2019 Uppdaterad 28 februari 2019

Höjda studie- och kunskapsresultat, stärkt likvärdighet samt säkrad lärarförsörjning, trygghet och studiero i den svenska skolan. Hör utbildningsminister Anna Ekström berätta om några av sina prioriteringar under den kommande mandatperioden.

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Nytt Erasmus-program ger fler möjligheter

Publicerad 29 november 2018

Utbildnings- och ungdomsministrarna som träffades i Bryssel 26 november behandlade Erasmus för perioden 2021-2027. Kulturministrarna träffades 27 november och diskuterade bland annat om mediernas roll för att stärka motståndet mot desinformation.

Erasmusprogrammet 2021–2027

Erasmus+ är EU:s program för utbildning, ungdom och idrott. Nuvarande program avslutas 2020. Programmet har hittills gett nära 200 000 svenska ungdomar och lärare möjlighet att vara i ett annat europeiskt land för att lära tillsammans med likasinnade från hela Europa.

Rådet antog delar av Erasmus+programmet för perioden 2021-2027. Bland annat kommer programmet att omfatta alla utbildningsnivåer. Det nya förslaget kan ge fler svenskar möjlighet till erfarenhetsutbyten och nya perspektiv som bidrar till höjd kvalitet inom utbildningsområdet.

Nästa steg är Europaparlamentets behandling av förslaget.

Diskussion om desinformation

När kultur- och idrottsministrarna träffades den 27 november diskuterade de mediernas roll för att stärka motståndet mot desinformation.

En av frågorna under diskussionen var vikten av ökad kunskap om mediernas interna funktion, om transparens och mediernas oberoende. Ministrarna var överens om att denna utmaning ska hanteras tillsammans

med utökad och bättre samordning inom och mellan EU:s medlemsländer.

Bakgrunden till diskussionen är bland annat en efterlysning från Europeiska rådet under mötet i oktober om åtgärder för att skydda EU:s demokratiska system och bekämpa desinformation.

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström och kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke företrädde Sverige på mötet.

Regeringskansliet

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Desinformation och Erasmusprogrammet på rådsmöte

Publicerad 22 november 2018

Erasmusprogrammet för perioden 2021–2027 och mediernas roll för att stärka motståndet mot desinformation är några av frågorna på dagordningen när utbildnings-, ungdoms-, kultur- och idrottsministrarna möts i Bryssel den 26–27 november.

Erasmusprogrammet 2021–2027

Erasmus+ är EU:s program för utbildning, ungdom och idrott. Nuvarande program avslutas 2020 och det framtida Erasmus föreslås få en fördubblad budget jämfört med nuvarande program.

Nya förslag i programmet innehåller bland annat satsningar på universitetsnätverk i Europa, rörlighet för elever i grund- och gymnasieskolan och bättre kvalitet i yrkesutbildningar.

Programmet ska bidra till att skapa ett gemensamt europeiskt utbildningsområde.

På mötet kommer ministrarna sannolikt att anta delar av EU-kommissionens förslag om Erasmus+.

Europeisk solidaritetskår

Ministrarna ska också anta delar av förslaget om en europeisk solidaritetskår 2021–2027. Solidaritetskårens övergripande mål är att ge unga i EU fler möjligheter till lärande, arbete, rörlighet och engagemang i samhället.

Övriga frågor på utbildnings- och ungdomssidan är bland annat den europeiska ungdomsstrategin där rådet vill utveckla det ungdomspolitiska samarbetet inom den europeiska unionen. Ministrarna ska också diskutera hur EU:s ungdomsstrategi 2019–2027 ska genomföras på nationell, regional och lokal nivå och hur ett gemensamt europeiskt utbildningsområde ska kunna uppnås till 2025.

Kampen mot spridning av desinformation

Det österrikiska ordförandeskapet har valt att diskutera om desinformation när kultur- och idrottsministrarna träffas den 27 november. Utgångspunkten i diskussionen är mediernas roll och ansvar för att stärka motståndet mot desinformation.

Bakgrunden till diskussionen är den tyngd som frågan om informationspåverkan och desinformation haft inom EU:s institutioner de senaste åren. Bland annat efterlyste Europeiska rådet under mötet i oktober, åtgärder för att skydda Europeiska unionens demokratiska system och bekämpa desinformation.

Erfarenheter av fungerande verktyg i arbetet med att motverka desinformation och nationella exempel kommer att tas upp under diskussionen.

Kultur- och idrottsministrarna kommer också att behandla rådets arbetsplan för kultur 2019–2022.

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström och kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke företräder Sverige på mötet.

Regeringskansliet

Artikel från Finansdepartementet, Kulturdepartementet,
Näringsdepartementet, Statsrådsberedningen, Utbildningsdepartementet,
Regeringskansliet

Statsråden på Stockholm Pride 2018

Publicerad 03 augusti 2018

Arbetet för lika rättigheter och möjligheter för hbtq-personer är en viktig fråga för regeringen. Ett sätt att sprida kunskap om regeringens strategi är att medverka i Pride. Regeringskansliet medverkade för fjortonde gången och flera statsråd besökte Regeringskansliets tält för att träffa festivaldeltagare och svara på frågor om regeringens politik när det gäller hbtq-personer.

Under torsdagen besökte kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke Regeringskansliets tält. Under lördagen besökte statsminister Stefan Löfven, finansminister Magdalena Andersson, infrastrukturminister Tomas Eneroth och gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström tältet.

- Jag vill att Sverige ska vara ett tryggt land att leva i oavsett var du bor, om du är gammal eller ung, homo- eller hetero, född i Sverige eller i ett annat land. Alla hbtq-personer ska stolta och trygga kunna gå omkring i vilket område som helst i hela Sverige, även hand i hand med sin partner. Den tryggheten och det fördomsfria samhället är mitt mål, säger statsminister Stefan Löfven.

Festivalbesökarna fick möjlighet att träffa statsråden i Regeringskansliets tält, testa sina hbtq-kunskaper i en quiz, och ta del av information om hur det är att jobba inom Regeringskansliet.

– Det måste vara självklart att alla i Sverige ska ha lika rättigheter och möjligheter. Pride är ett sätt att visa solidaritet med de som utsätts för

förtryck och manifestera friheten att älska och vara precis den du är, säger kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke.

I år arrangeras EuroPride 2018 gemensamt mellan de två festivalerna Stockholm Pride och West Pride och äger rum i Stockholm 27 juli – 5 augusti och i Göteborg 14 – 19 augusti. EuroPride är en festivaltitel som varje år får användas av en europeisk festival för HBTQ-personer. Arrangemanget lockar besökare från hela Europa.

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Kulturarv, nyckelkompetenser och ungdomars roll i samhället på EU-möte

Publicerad 25 maj 2018

När ministrarna för utbildning, ungdom, kultur och idrott träffades 22 och 23 maj i Bryssel antog de uppdaterade nyckelkompetenserna för livslångt lärande. Ministrarna behandlade även ungdomars roll i samhället och kulturarvet i EU:s politik.

Utbildning

På rådsmötet antog ministrarna en omarbetad rekommendation om vilka nyckelkompetenserna bör vara för livslångt lärande. Syftet var att uppdatera den nuvarande rekommendationen från 2006 och ta hänsyn till förändringar i samhället och på arbetsmarknaden.

De nya nyckelkompetenserna är:

- läs- och skrivkunnighet
- flerspråkighet
- matematisk kompetens och kompetens inom naturvetenskap och teknik
- digital kompetens
- personlig och social kompetens samt kompetens att lära sig att lära
- medborgarskapskompetens
- entreprenörskompetens
- kompetens på området kulturell medvetenhet och kulturyttringar.

Rådet beslutade även att främja gemensamma värderingar, utbildning och den europeiska dimensionen i utbildning samt att gå vidare i arbetet att skapa ett europeiskt utbildningsområde.

Ungdom

Ministrarna diskuterade även vilken roll ungdomarna kan ha i skapandet av trygga samhällen. Bland annat konstaterades att ungas rörlighet, ungdomsarbete och olika former av lärande kan hjälpa till att motverka utanförskap och radikaliserings.

Kultur

På rådsmötet för kulturfrågor diskuterade ministrarna en långsiktig vision vad kulturen kan bidra med till EU efter 2020. Fokus låg på vad som kan göras på EU-nivå för att främja kulturens roll som drivkraft för förändring.

Ministrarna fattade även beslut om behovet av att föra in kulturarvet i alla politikområden i EU.

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström och Per Olsson Fridh, statssekreterare hos kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke representerade Sverige på mötet.

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Beslut om nyckelkompetenser för livslångt lärande på EU-möte

Publicerad 17 maj 2018

När ministrarna för utbildning, ungdom, kultur och idrott träffas 22 och 23 maj kommer de att besluta om nyckelkompetenser för livslångt lärande. Ministrarna kommer även att behandla ungdomars roll i samhället och kulturarvet i EU:s politik.

Utbildning

Rådet kommer att fatta beslut om att uppdatera listan på nyckelkompetenser för livslångt lärande från 2006. Nyckelkompetenserna är kunskap som alla behöver i ett kunskapsbaserat samhälle. Uppdateringen görs för att kunna möta utvecklingen i samhället och på arbetsmarknaden.

De nya föreslagna nyckelkompetenserna:

- Läs- och skrivkunnighet
- Flerspråkighet
- Matematisk kompetens och kompetens inom naturvetenskap och teknik
- Digital kompetens
- Personlig och social kompetens samt kompetens att lära sig att lära
- Medborgarskapskompetens
- Entreprenörskompetens
- Kompetens på området kulturell medvetenhet och kulturyttringar

Regeringen stöder förslaget då de uppdaterade nyckelkompetenserna sammanfaller väl med svenska prioriteringar.

Som uppföljning till Europeiska rådets möte i december 2017 kommer utbildningsministrarna även att anta slutsatser om att etablera ett gemensamt

europiskt utbildningsområde.

Ungdom

På rådsmötet kommer ministrarna att fatta beslut om vilken roll ungdomar har i uppbyggnaden av trygga samhällen. Ungas rörlighet, ungdomsarbete och olika former av lärande kan hjälpa till att motverka utanförskap och radikalisering. Ett sätt är att främja mobilitet och kontakter mellan ungdomar över landsgränser.

Regeringen stödjer förslaget och ser positivt på att öka ungdomars engagemang på olika områden.

Kultur

Det Bulgariska ordförandeskapet har tagit initiativ för att kulturarvet ska synliggöras bättre inom EU:s övriga politikområden. Kulturministrarna kommer att fatta beslut om att framhäva kulturarvet i EU:s politik.

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström och Per Olsson Fridh, statssekreterare hos kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke representerar Sverige på mötet.

Producerat av EU-representationen

Artikel

Var med och diskutera EU:s framtid

Publicerad 04 maj 2018

Hur stärker vi demokratin i Europa? Vilken är Sveriges roll i framtidens EU? Vem gör vad i det sociala Europa? Det är några av frågorna som diskuteras på Kulturhuset i Stockholm idag när Europadagen firas. Varmt välkommen att delta! Seminarierna livesänds här på regeringens webbplats och på Facebook.

I Sverige firas Europadagen sedan tio år tillbaka gemensamt av EU-kommissionens representation i Sverige, Europaparlamentets kontor i Sverige, LO, TCO, SACO, Svenskt Näringsliv, Regeringskansliet och Sveriges kommuner och landsting.

I år uppmärksammas Europadagen på Kulturhuset i Stockholm dit du är välkommen att ta del av seminarier om aktuella frågor om EU. Ingen föranmälan krävs.

Hållpunkter under Europadagen

08.30–08.40 Välkommen! Ann Linde, EU- och handelsminister inleder.

08.40–09.30 Ett enat Europa? Medborgarnas syn på EU-samarbetet

09.30–10.30 Efter Göteborg – Vem gör vad i det sociala Europa?

10.30–10.45 Utmärkelsen Årets europé

10.45–11.45 Till demokratins försvar – Hur stärker vi demokratin i Europa?

11.45–12.30 Lunch och prisutdelning för filmtävlingen #EUminuten

12.30–13.15 Ung i EU – What's in it for me?

13.15–14.15 Brexit, Macron och en osäker omvärld – Sveriges roll i framtidens EU.

Talare är bland andra EU- och handelsminister Ann Linde, gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström, riksdagsledamot Birgitta Ohlsson (L), partiledarna Jonas Sjöstedt (V) och Jan Björklund (L), Europaparlamentarikerna Christofer Fjellner (M), Gunnar Hökmark (M) och Max Andersson (MP), forskare och statsvetare från Sieps och Göteborgs universitet.

Merparten av seminarierna, som direktsänds här på regeringens webbplats och på Facebook, modereras av Johar Bendjelloul, journalist på Dagens Nyheter.

Hela programmet för Europadagen på Kulturhuset i Stockholm hittar du här [intill](#).

Regeringskansliet

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Justitiedepartementet, Kulturdepartementet, Miljödepartementet, Näringsdepartementet, Socialdepartementet, Statsrådsberedningen, Utbildningsdepartementet

Regeringen växlar upp arbetet för att bryta segregationen

Publicerad 23 mars 2018

En högt prioriterad fråga för regeringen är att bryta segregationen. Arbetet sker på flera fronter och tio ministrar arbetar tillsammans för att vända utvecklingen och bidra till minskade klyftor och ett tryggt Sverige som håller ihop. Regeringens arbete bedrivs inom ramen för ett långsiktigt reformprogram för minskad segregation för perioden 2017–2025 och leds av samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan.

För att säkerställa att arbetet sker på bred front samlas de mest berörda ministrarna regelbundet i en statsrådsgrupp för minskad segregation. Det senaste mötet i statsrådsgruppen den 21 mars 2018 blickade framåt och fokuserade på ytterligare långsiktiga åtgärder som behövs. Diskussionen kretsade kring fem målsättningar: bekämpa brottsligheten, minska långtidsarbetslösheten, lyfta skolorna och elevernas resultat, stärka samhällsservicen och minska boendesegregationen, och stärka demokratin och stödja det civila samhället. Ett mycket viktigt steg i arbetet är den miljardsatsning på statsbidrag till kommuner med områden med socioekonomiska utmaningar som regeringen fattade beslut om den 15 mars.

- Regeringen har redan vidtagit omfattande åtgärder för att minska segregationen och klyftorna i vårt land, men nu växlar vi upp arbetet ytterligare. Satsningen på 2,2 miljarder årligen som vi nyligen presenterade är en viktig åtgärd men vi behöver göra mer och vi behöver tänka långsiktigt, säger samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan.

Artikel från Utbildningsdepartementet

EU:s framtida samarbete inom utbildning tar form

Publicerad 14 februari 2018

När EU-ländernas utbildningsministrar träffas i Bryssel 15 februari kommer de att behandla efterföljaren till utbytesprogrammet Erasmus+. De kommer också att följa upp de diskussioner som EU-ländernas stats- och regeringschefer hade vid två tillfällen under senhösten 2017 om utbildning och kultur.

Uppföljning av Erasmus och inriktning efter 2020

Erasmus+ är EU:s program för internationellt samarbete och utbyte inom utbildning, ungdom och idrott. Under de senaste 30 åren har runt nio miljoner människor dragit nytta av programmet. EU-kommissionens presenterade en halvtidsöversyn av programmet 31 januari.

Rådet kommer att ha en riktlinjedebatt med utgångspunkt i översynen och som ser framåt och tar upp hur programmet kan bli mer strategiskt och relevant under kommande programperiod efter 2020. Det handlar om bland annat om hur Erasmus+ kan öka och inkludera fler grupper, stärka innovation och bättre möta ojämlikheter.

Regeringen anser att rörligheten inom utbildningsområdet är viktig och att kvaliteten kan bli bättre i utbytesverksamheten med hjälp av institutionellt samarbete. Det framtida programmet bör utvidgas till studier och praktik även på studieförberedande program. Lärarutbildningar ses som en särskilt viktig målgrupp.

Uppföljning av Europeiska rådet

EU-ländernas stats- och regeringschefer diskuterade utbildnings- och kulturfrågor vid toppmötet för tillväxt och rättvisa jobb som hölls i Göteborg i november förra året. Redan några veckor senare antog stats- och regeringscheferna slutsatser i frågorna vid Europeiska rådets decembermöte.

Ambitionshöjningen följs nu upp av utbildningsministrarna i syfte att konkretisera hur arbetet ska tas vidare. Det handlar om att se till tidigare erfarenheter och att staka ut åtgärder för att möta utmaningar som hänger samman med digitalisering, cybersäkerhet och kunskapsläget inom media och information. Det handlar också om att utveckla förutsättningar för livslångt lärande och innovationsdriven utbildning.

Regeringen delar de höjda ambitionerna inom EU att bättre tillvara den potential som utbildning har som drivkraft för jobb, social rättvisa och ett aktivt medborgarskap. Regeringen anser att medborgare i EU ska kunna studera, arbeta, resa och utbyta idéer utan att hindras av administration eller byråkrati. Regeringen anser att ett utbildningssystem med hög kvalitet och som är inkluderande och utjämnar sociala skillnader är en grund för EU:s framtida konkurrenskraft och välfärd.

Erik Nilsson, statssekreterare hos gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström, företräder Sverige på mötet som äger rum i Bryssel.

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Justitiedepartementet, Kulturdepartementet, Näringsdepartementet, Socialdepartementet, Utbildningsdepartementet

Möten med myndigheter och arbetsmarknadens parter om sexuellt våld och trakasserier

Publicerad 15 december 2017

Med anledning av #metoo-uppropan har den svenska regeringen initierat möten om sexuellt våld och trakasserier med bland annat arbetsmarknadens parter, myndighets- och näringslivschefer samt initiativtagarna bakom uppropan.

De dialogmöten som regeringen har haft med olika aktörer har haft fokus på arbetsgivarens ansvar för att motverka sexuellt våld och trakasserier och vilka åtgärder som redan har genomförts. Samtalen har även handlat om vilka eventuella brister som finns vad gäller lagar och regler och vilka åtgärder som behöver göras.

- Den 6 mars träffade jämställdhetsminister Åsa Regnér representanter från 65 Me too-upprop på Historiska museet och mottog deras gemensamma kravlista med sju åtgärdsförslag som rör arbetsliv, samhälle och skola.
- Den 9 november 2017 träffade kulturminister Alice Bah Kuhnke företrädare för nationalscenerna med anledning av det första svenska uppropet #tystnadtagning. Statsrådet har även haft möte med Diskrimineringsombudsmannen och dialoger med ett antal aktörer inom kultursektorn.
- Den 23 november träffade justitieminister Morgan Johansson och

jämställdhetsminister Åsa Regnér cheferna för Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Domstolsverket och Brottsförebyggande rådet.

Pressmeddelande: Morgan Johansson och Åsa Regnér bjuder in myndighetschefer för att diskutera sexuella trakasserier

- Den 24 november träffade ministern för högre utbildning och forskning Helene Hellmark Knutsson generaldirektörerna för Universitetskanslersämbetet, Universitets- och högskolerådet samt Vetenskapsrådet med anledning av #akademiuppropet Statsrådet har även haft möte med expertgruppen för jämställdhet i högskolan.
- Den 30 november träffade utbildningsdepartementets statsråd Gustav Fridolin, Helene Hellmark Knutsson och Anna Ekström företrädare för skoluppropen #tystiklassen, #räckupphanden och #ickegodkänt tillsammans med representanter från elevorganisationerna, civilväsendet, skolväsendets fackliga organisationer och skolmyndigheterna.
- Den 30 november samlade bostadsminister Peter Eriksson företrädare för byggbranschen. Statsrådet bjöd även in initiativtagarna till uppropet #sistaspikenikistan.

Artikel: Byggbranschen agerar för att stoppa kränkningar och övergrepp

- Den 8 december träffade arbetsmarknadsminister Ylva Johansson och jämställdhetsminister Åsa Regnér arbetsmarknadens parter samt myndighetscheferna på Arbetsmiljöverket och Diskrimineringsombudsmannen.

Artikel: Möte med anledning av #metoo: "Tillämpningen av regler och det förebyggande arbetet måste bli bättre"

- Den 11 december träffade jämställdhetsminister Åsa Regnér initiativtagarna till uppropen i olika branscher för #metoo

Artikel: #MeToo-uppropen på Rosenbad för att tala med regeringen

- Näringsminister Mikael Damberg har kallat samtliga ordföranden i statliga bolag till möten den 15 och 18 januari.

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Beslut om europeisk solidaritetskår, utbildning och tillgång till kultur på ministerrådsmöte

Publicerad 24 november 2017

När rådet för utbildning, ungdom, kultur och idrott träffades 20 och 21 november kunde ministrarna nå ett beslut om den europeiska solidaritetskåren. De kom även överens om en ny EU-agenda för högre utbildning samt om att främja tillgången till kultur via digitala medel.

Ungdom

Inför kommande förhandlingar med Europaparlamentet enades ministrarna om rådets position om kommissionens förslag till förordning om den europeiska solidaritetskåren. Detta är ett nytt EU-initiativ som tagits fram för att stödja volontärarbete och arbetslivserfarenhet för ungdomar.

Utbildning

Rådet kom överens om en ny agenda för högre utbildning. Det övergripande målet är att modernisera den högre utbildningen och se till att den går i takt med snabba samhällsförändringar. Den nya agendan handlar även om att utveckla den högre utbildningens roll inom innovation och regional utveckling samt om frågor om effektivitet och kvalitetssäkring inom högre utbildning.

Kultur

När kulturministrarna träffades 22 november antog de rådsslutsatser om att främja tillgången till kultur via digitala medel. Bland annat framhävde de möjligheterna till ny teknik för kulturorganisationer för att bättre nå ut till befintliga eller nya intressegrupper. Ministrarna diskuterade också vad som kan göras gemensamt på europeisk nivå inom kulturområdet samt hur kulturen kan bidra till att hålla samman våra samhällen.

Idrott

Idrottsministrarna debatterade idrottens stora utmaningar under 2000-talet. De diskuterade idrottsledares roll i samhället samt hur samarbetet mellan idrottsrörelsen och nationella regeringar kan förbättras. Internationella olympiska kommitténs ordförande Thomas Bach deltog i denna debatt.

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström och minister för högre utbildning och forskning Helene Hellmark Knutsson representerade Sverige.

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Europeiska solidaritetskåren och utveckling av skolan på EU-ministermöte

Publicerad 17 november 2017

När ministrarna för utbildning, ungdom, kultur och idrott träffas den 20 och 21 november är målet att komma överens om den europeiska solidaritetskåren som ska ge ungdomar fler möjligheter till lärande, arbete, rörlighet och engagemang i samhället. Ministrarna kommer även att diskutera en ny EU agenda för högre utbildning samt att främja tillgången till kultur via digitala medel.

Ungdom

Rådet kommer att försöka nå en allmän inriktning om den europeiska solidaritetskåren. Detta är ett nytt EU-initiativ som syftar till att stödja volontärarbete och arbetslivserfarenhet för ungdomar.

Regeringen stödjer förslaget men betonar vikten av att inkludera unga med begränsade möjligheter samt att programmet finansieras genom omfördelning av befintliga EU-program.

Ministrarna kommer även att anta slutsatser om smart ungdomsarbete, som bygger på att man skapar digitala plattformar som ungdomar kan använda för kontakt och interaktion. Att inkludera den digitala arenan i ungdomsarbetet bidrar till större utrymme för kreativitet och ett aktivt medborgarskap.

Regeringen stödjer rådsslutsatserna.

Utbildning

På rådsrådet kommer ministrarna att bland annat diskutera rådsslutsatser om utveckling av skolan och utbildning av hög kvalitet för en bra start i livet. Att utveckla skolor med hög kvalitet som är inkluderande, stöd till lärare och skolledare och rättvisa och effektiva skolsystem är prioriterade områden.

Regeringen stödjer rådsslutsatserna.

Kultur

Ministrarna för kultur- och idrottsfrågor kommer att anta slutsatser om att främja tillgången till kultur via digitala medel. Slutsatserna fokuserar på publikutveckling för kulturorganisationer i en digital miljö. Dessutom kommer ministrarna att diskutera kulturens roll i att bygga sammanhållna samhällen i Europa, mot bakgrund av ökade migrations- och rörlighetströmmar.

Idrott

Utöver att anta rådsslutsatser om idrottstränarnas roll i samhället kommer ministrarna att debattera idrottens stora utmaningar under 2000-talet och samarbetet mellan EU-regeringarna och idrottsrörelsen. Det estniska ordförandeskapet har även bjudit in ordförande för internationella olympiska kommittén, Thomas Bach, att delta i debatten.

Artikel från Statsrådsberedningen

Sverige tar europeiskt ledarskap för rättvisa jobb och tillväxt

Publicerad 16 november 2017

Statsminister Stefan Löfven och Europeiska kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker är tillsammans värdar för toppmötet i Göteborg 17 november. Där möts EU:s stats- och regeringschefer, arbetsmarknadens parter och andra viktiga aktörer. Lars Danielsson, chef för Sveriges EU-representation och Åsa Webber, biträdande chef, deltar båda i toppmötet.

- Det här toppmötet är ett unikt tillfälle för EU-ledarna att lyfta frågor som är avgörande för att skapa ett mer socialt Europa, säger Åsa Webber och fortsätter:

- För oss svenskar är det ju till exempel så att dialogen mellan arbetsmarknadens parter är nästan en del av vårt DNA. Det som vi måste diskutera är gemensamma utmaningar och möjliga lösningar som samtidigt respekterar att EU-länderna har olika system och traditioner.

På mötet får EU-ledarna också tillfälle att tillsammans diskutera hur vi möter de utmaningar och den potential som automation och digitalisering för med sig till arbetsmarknaden.

Toppmötet består av tre parallella sessioner:

- 1) Tillgång till arbetsmarknaden
- 2) Rättvisa jobb och villkor på arbetsmarknaden
- 3) Underlätta övergångar mellan jobb

Sedan kommer också den nyligen överenskomna Europeiska pelaren för

sociala rättigheter att formellt skrivas under. Därefter träffas EU-ledarna för att diskutera hur både kultur och utbildning kan bidra till ett socialt sammanhållet Europa.

- Slutsatserna av mötet i Göteborg kommer att vara en viktig grund för arbetet i Europeiska rådet och bidra till ett förstärkt fokus på de sociala frågorna i EU-samarbetet, säger Lars Danielsson.

Det sociala toppmötet är det första tillfället för EU-ledarna att ta upp frågorna på den särskilda så kallade ledardagordningen, som Europeiska rådets ordförande Donald Tusk aviserade i oktober.

- Det här mötet är av stor vikt eftersom dagordningen syftar till att skynda på lösningar för frågor som är avgörande för Europa. Resultaten av det sociala toppmötet i Göteborg står högt på dagordningen och kommer att följas upp av redan om några veckor av EU-ledarna på nästa Europeiska råd, 14-15 december, förklarar Lars Danielsson.

Livesändningarna från det sociala toppmötet i Göteborg, 17 november, kan följas på www.socialsummit17.se.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Så vill regeringen trygga tolkförsörjningen

Publicerad 20 oktober 2017

Samhällets efterfrågan på tolktjänster är större än tillgången på tolkar. För att de nyanländas väg till etablering ska bli så kort som möjligt måste denna obalans minska.

Alla som behöver språklig hjälp att kommunicera med exempelvis myndigheter eller domstolar har rätt till tolkning. Men de utbildade eller auktoriserade tolkarna är i dag för få, vilket leder till långa handläggningstider.

Att information från myndigheter eller sjukvård blir felaktigt översatt, eller att barn tvingas tolka åt sina föräldrar, kan vara allvarliga konsekvenser av tolkbristen. Ett annat problem är att tolkar oftast bara bokas mellan klockan tio och tre på dagen.

Det råder särskild brist på rätts- och sjukvårdstolkar, samt tolkar inom vissa språk som arabiska, somali, dari och tigrinja. Även om asylsökande och nyanlända har minskat sedan 2015 kommer behovet av tolktjänster – framför allt kvalificerade sådana – att vara stort på både kort och lång sikt. För att trygga samhällets tolkförsörjning har regeringen därför tagit fram ett åtgärdspaket.

Nytt åtgärdspaket i fyra steg

1. Tolkutbildningen vid Stockholms universitet byggs ut

I budgetpropositionen för 2018 föreslår regeringen 4,2 miljoner kronor till tolk- och tolkläroverutbildningen vid Stockholms universitet. För 2019

beräknar regeringen 7,2 miljoner kronor, och från och med 2020 är beräkningen 9,6 miljoner kronor per år. Stockholms universitet är den enda högskolan i Sverige som bedriver tolkutbildning.

2. Försöksverksamhet inom yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan har fått i uppdrag att genomföra en försöksverksamhet med en tvåårig utbildning till kontakttolk inom yrkeshögskolan. Totalt omfattar försöksverksamheten cirka 160 utbildningsplatser och de första utbildningarna kommer att starta i januari 2019. Försöksverksamheten ska följas upp och utvärderas av myndigheten och slutredovisas senast 8 april 2022. Uppdraget beslutades 14 september.

3. Uppdrag om effektivare tolkanvändning

Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten och Skatteverket får i uppdrag att se över hur tolkanvändningen kan bli mer effektiv. Myndigheterna ska bland annat undersöka om flerspråkiga medarbetare kan användas som komplement till upphandlade tolktjänster.

De ska också redogöra för hur de tänker fortsätta arbeta för att effektivisera tolkanvändningen – exempelvis genom nya digitala lösningar.

Redovisningen ska lyfta fram behovet av tolktjänster och olika initiativ hos respektive myndighet. Även synpunkter från Kammarkollegiet och Sveriges kommuner och landsting ska hämtas in. Uppdraget ska redovisas senast 31 mars 2018.

4. Utredning för samlat grepp på lång sikt

Regeringen tillsätter en ny utredning – Effektiva och ändamålsenliga tolktjänster – som ska se över och lämna förslag inom tolkområdets samtliga delar.

Detta ingår i uppdraget:

- Att kartlägga landets verksamma tolkar utifrån antal, kvalifikationsnivå och kompetens i relation till uppdrag.
- Att föreslå en struktur med tydliga utbildningsvägar utifrån samhällets behov.
- Att analysera om tolktjänsterna behöver tillsyn, samt föreslå hur en sådan tillsyn i så fall kan utformas.

- Att analysera hur dagens system med auktorisation och kompetensbedömning av tolkar fungerar och lämna förslag på hur detta kan bli bättre.
- Att analysera befintliga insatser för validering och hur dessa kan bli mer effektiva. Vid behov ska utredaren också föreslå åtgärder.
- Att lämna förslag på åtgärder mot att barn tolkar åt anhöriga.
- Att kartlägga när myndigheter bör samverka och föreslå effektiva former för detta.
- Lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget handlar endast om språktolkar och kontakttolkar – inte teckenspråks-, dövblind- eller skrivtolkar. Utredaren ska redovisa sitt arbete senast 12 december 2018.

Detta har regeringen gjort tidigare

Regeringen har från och med 2016 tillfört 21 miljoner kronor för fler platser inom folkbildningens grundutbildning till kontakttolk. Under 2016 nästan tredubblades utbildningsplatserna.

Regeringen har också gett Kammarkollegiet i uppdrag att utveckla en tjänst för att underlätta avrop för tolkförmedlingstjänster.

Under våren 2017 höll även regeringen en hearing med berörda aktörer.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Anna Ekströms kompetensförsörjningsresa

Publicerad 03 oktober 2017

Under hösten 2017 fortsätter gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström sin kompetensförsörjningsresa som inleddes i april i år. Syftet är att ta del av erfarenheter runt om i landet samt att diskutera utmaningar, möjligheter och förutsättningar för den regionala kompetensförsörjningen. Särskilt fokus ligger på den regionala yrkesinriktade vuxenutbildningen.

Inom ramen för regeringens satsning på kunskapslyftet byggs vuxenutbildningen ut kraftigt, och ett nytt statsbidrag infördes den 1 januari 2017 för att skapa fler platser inom den yrkesinriktade vuxenutbildningen. I dag krävs ett brett utbud av utbildningar som motsvarar de behov som finns i olika regioner. Därför är det lämpligt att utbildningarna både planeras och genomförs på regional nivå av kommuner i samverkan.

Syftet med satsningarna är att möta utmaningarna inom kompetensförsörjningen, förbättra matchningen på arbetsmarknaden samt ge människor möjlighet att omskola sig till ett nytt yrke. Regeringen vill även nå de grupper som saknar gymnasieutbildning, eller som har en gymnasial yrkesutbildning som behöver kompletteras. I och med kompetensförsörjningsresan besöker Anna Ekström en rad svenska kommuner och regioner för att ta del av erfarenheter, planer och ambitioner samt diskutera vuxenutbildningen som en självklar del av arbetslivets kompetensförsörjning.

Kompetensförsörjningsresan inleddes i april med ett besök i Skövde och har

sedan dess fortsatt i bland annat Lycksele, Falun och Motala. Anna Ekström leder under besöken rundabordssamtal kring möjligheter och utmaningar med regional yrkesutbildningssamverkan, förutsättningar för att möta arbetsmarknadens behov samt möjligheter för ytterligare utveckling av samverkansstrukturer och samordning.

Till träffarna bjuds regionala intressenter in, såsom samverkande kommuner, Arbetsförmedlingen, näringslivsföreträdare och regionalt utvecklingsansvariga.

- Jag reser för att föra dialog och för att ta reda på vad som fungerar bra och vad som skulle kunna bli bättre. Kunskapslyftet är en av regeringens stora satsningar för att säkra kompetensförsörjningen, och det är centralt att de resurser vi nu tillför gör nytta ute i verkligheten, säger Anna Ekström, gymnasie- och kunskapslyftsminister.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Ungas sociala inkludering i utsatta områden – tema för det Ungdomspolitiska rådet

Publicerad 28 september 2017

Den 18 september träffade ungdomsminister Anna Ekström och kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke det Ungdomspolitiska rådet. Temat för mötet var ungas sociala inkludering i utsatta områden.

Rådet samlar företrädare för olika ungdomsorganisationer och är ett forum för dialog mellan regeringen och det unga civilsamhället. Även representanter för myndigheter och forskarsamhället deltar i rådet. Det är ett av de cirka 50 fasta forum för samråd med det civila samhällets organisationer som Regeringskansliet har. Ungdomspolitiska rådet representerar en mångfald av organisationer så som solidaritetsorganisationer, religiösa organisationer, politiska organisationer och organisationer för unga med funktionsnedsättning. Rådet träffas 2-4 gånger per år.

En viktig del av ungdomspolitiken är regeringens dialog med ungdomar. Syftet med rådet är att regeringen ska få bidrag till sin omvärldsanalys på det ungdomspolitiska området och förankra förslag inom ungdomspolitiken med representanter för politikens målgrupp.

Vid rådsmötet fick organisationerna möjlighet att presentera sitt arbete med ungas sociala inkludering i utsatta områden för statsråden. Därefter diskuterade deltagarna hur den sociala inkluderingen kan öka i det unga civilsamhället och vad regeringen kan göra för att stödja organisationernas arbete med att öka ungas sociala inkludering i utsatta områden. Vikten av att skapa möten mellan unga med olika bakgrund betonades och regeringen

uppmanades av rådsmedlemmarna att ge det unga civilsamhället förutsättningar att fortsätta sitt arbete på området. Anna Ekström och Alice Bah Kuhnke tackade för presentationerna och inspelen. De underströk civilsamhällets viktiga roll i demokratin och uppmanade rådsdeltagarna att manifesteras sina kunskaper och resurser och inse kraften i att gå samman och göra saker ihop.

Mötet avslutades med att Anna Ekström underströk vikten av det arbete som görs i det unga civilsamhället och betydelsen av en nära dialog med ungdomsorganisationerna.

- Det unga civilsamhället spelar en viktig roll för att hålla ihop samhället. Det är centralt att det finns goda möjligheter att engagera sig i alla delar av Sverige, oavsett om det är i storstädernas ytterområden eller på landsbygden, säger Anna Ekström.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Lärarsatsningar i budgetpropositionen för 2018

Publicerad 20 september 2017

Sverige ska vara en ledande kunskapsnation med ett starkt utbildningssystem som möjliggör ett livslångt lärande. Under det gångna året har internationella kunskapsmätningar visat att elevers kunskaper i den svenska skolan har förbättrats, men fortfarande finns mer att göra. Lärarna är nyckeln till att höja kunskapsresultaten i skolan. I skolan läggs grunden för barns och ungas utveckling, och lärarna är nyckeln till att höja kunskapsresultaten i skolan. Regeringens investering i ett statligt stöd för stärkt likvärdighet kan exempelvis gå till fler lärare och mindre klasser, vilket påverkar lärares arbetssituation och förutsättningarna för mötet mellan lärare och elev. Därutöver föreslår regeringen en rad särskilda åtgärder för att klara den framtida lärarförsörjningen. Totalt föreslår regeringen därför satsningar på cirka 149 miljoner kronor 2018, cirka 235 miljoner kronor 2019 och cirka 189 miljoner kronor 2020 på investeringar för fler och bättre lärare. Fler ska vilja bli lärare och fler ska vilja stanna kvar i yrket. Nedan presenteras nya satsningar i 2018 års budgetproposition.

Förskolläro- och lärarutbildningar

- En stor utbyggnad av förskolläraryrke- och lärarutbildningarna genomförs nu, med cirka 10 000 nya utbildningsplatser till 2021.
- Regeringen avsätter medel för projekt som skapar fler vägar in i yrkena. Det handlar till exempel om att överväga fler kompletterande utbildningar, utbildning i modulform för att öka kompetensen bland obehöriga lärare och gemensamma former för validering. Det måste finnas flexibla och smarta vägar in i läraryrket för personer med en annan studie- och arbetslivsbakgrund.
- Tydlig information är viktig för att potentiella sökande till lärarutbildningen ska hitta sin väg till yrket. Regeringen satsar därför på bättre information om olika vägar in i läraryrket. Skolverket och Universitets- och högskolerådet tillförs åtta miljoner för att bedriva fler riktade informations- och kampanjinsatser om vägar till lärar- och förskolläraryrkena.
- Regeringen satsar på fler relevanta sommarkurser. Det kan till exempel handla om kurser inom ramen för den kompletterande pedagogiska utbildningen för att bli ämneslärare eller andra kurser som snabbar på lärarutbildningen.

Fortbildning och andra insatser

- Det är viktigt att lärare och förskollärare får avlastning och kan ägna sig åt undervisning. Mer stödpersonal i skola och förskola gör det möjligt för lärare, förskollärare och annan personal att få mer tid till det pedagogiska mötet med barn och elever. Regeringen satsar därför fyra miljoner kronor för 2018 och ger Skolverket i uppdrag att informera om möjligheterna att anställa personal inom skolans område genom befintliga arbetsmarknadsåtgärder. För samma ändamål avsätts två miljoner 2019 och två miljoner 2020.
- För 2018 omprioriteras totalt upp till 90 miljoner för förstärkning av VAL – vidareutbildning av lärare – och andra särskilda kompletterande pedagogiska utbildningar, till exempel Teach for Sweden.
- För att förlänga Lärarlyftet II, en fortbildningsinsats för att fler ska bli legitimerade och behöriga för den undervisning de ska bedriva, omfördelar regeringen 90 miljoner kronor för 2019 av tidigare avsatta medel för lärarfortbildning. Detta i väntan på att formen för behörighetsgivande fortbildning utreds.
- Regeringen förlänger satsningen på fortbildningsinsatser för rektorer och förskolechefer så att rektorerna och förskolecheferna får förutsättningar att utveckla sitt pedagogiska ledarskap. Även biträdande rektorer kan ta del av satsningen. Regeringen anser även att den som leder och

samordnar det pedagogiska arbetet vid en förskolenhet ska benämnas rektor.

- Regeringen har gett Skolverket i uppdrag att genomföra systematiska insatser för att stärka huvudmännens förmåga att på kort och lång sikt erbjuda nyanlända barn och elever en utbildning av hög och likvärdig kvalitet. Regeringen föreslår att detta uppdrag utvidgas till att även omfatta vuxenutbildningen.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Satsningar inom utbildningsområdet i budgetpropositionen för 2018

Publicerad 20 september 2017

Här presenteras några av regeringens satsningar på utbildningsområdet i 2018 års budgetproposition.

Skola

Unik förstärkning av den statliga finansieringen av skolan

Kunskaperna ska fortsätta öka och ojämlikheten i skolsystemet ska brytas. Regeringen föreslår nu en unik förstärkning av den statliga finansieringen av skolan genom ett nytt statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling, i enlighet med Skolkommissionens förslag. Förstärkningen innebär att resurserna till skolan i större utsträckning fördelas efter behov för att bidra till att nå målet om en jämlik kunskapsskola.

Pressmeddelande: Unik förstärkning av den statliga finansieringen av skolan

Statsbidraget för att stärka föräldrars delaktighet i barns lärande

För att ytterligare minska familjebakgrundens påverkan på elevernas förutsättningar att klara sitt skolarbete vill regeringen underlätta föräldrars delaktighet i lärandet. Regeringen föreslår därför studieförbundsinsatser inriktade på att öka föräldrars delaktighet i lärandet. Om föräldrarna får uppdaterade kunskaper om vad deras barn läser i skolan kan de bli ett bättre stöd i läxläsningen hemma. Regeringen föreslår att 50 miljoner kronor per år avsätts för detta ändamål.

Simskola årskurs 6–9

Sedan 2007 är simkunnighet en del i skolans läroplan. En uppföljning av skolans simundervisning visar att eleverna inte fullt ut får möjlighet till den simundervisning de behöver för att kunna nå kunskapskravet. Regeringen bedömer att det finns ett behov av fler simundervisningstillfällen och vill därför införa stöd till huvudmän för att anordna lovsimskola för elever i årskurs 6–9. Simkunnighet räddar liv och regeringen är därför inte nöjd förrän alla elever kan simma.

Läsa, skriva, räkna

Det är av högsta vikt för regeringen att höja resultaten i skolan. Regeringen har sedan den tillträdde prioriterat elever som riskerar att inte nå behörighet till gymnasieskolan. För att möta utvecklingen med att fler elever lämnar nionde klass utan behörighet inför regeringen nu en åtgärdsgaranti i läsning, skrivning och räkning för att tidigt ge alla elever det stöd de behöver. Genom åtgärdsgarantin ska det säkerställas att alla elever i behov av extra anpassningar, eller särskilt stöd, får rätt stöd i rätt tid. Redan från förskoleklassen ska individuellt utformade stödinsatser bidra till att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås i svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Pressmeddelande: Läsa, skriva, räkna – en åtgärdsgarant

Obligatorisk förskoleklass

Alla barn har rätt att få en bra och likvärdig grund inför grundskolan. Förskoleklassen föreslås därför bli obligatorisk från och med höstterminen 2018. När skolan når alla barn i förskoleklassen kan utbildningsperspektivet tydliggöras ytterligare, samtidigt som lärandet fortsatt ska utgå från en pedagogik som är anpassad till elevernas ålder och utvecklingsnivå. Detta är en naturlig utveckling efter att förskoleklassen under 2016 har fått ett eget avsnitt i läroplanerna, där förskoleklassens uppdrag, syfte och innehåll förtydligats och förstärkts. För att kompensera skolhuvudmännen för de ökade utgifterna föreslår regeringen att 75 miljoner kronor för 2018 och 150 miljoner kronor för 2019 och framöver tillförs kommunerna.

Pressmeddelande: Skolplikt från sex års ålder

Satsningar för nyanlända

Skolan har en viktig roll för integrationen eftersom den är en av de första platser som nyanlända barn och elever kommer till. En fullföljd gymnasieutbildning ger betydligt större möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden, fortsätta att studera och få en stabil inkomst. Att klara skolan är därför den enskilt viktigaste faktorn för barns utveckling och framtid.

I en utredning som tillsattes 2016 föreslås bland annat att rätten till studiehandledning på modersmålet ska stärkas. En nyanländ elev i åldern 13–16 år ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Det är en av de viktigaste insatserna för att förbättra nyanlända elevers kunskapsutveckling och öka måluppfyllelsen. Regeringen föreslår att det avsätts medel för att genomföra detta och andra förslag från utredningen.

Introduktionsprogrammen växer snabbast av gymnasieskolans program. För många huvudmän utgör introduktionsprogrammen en allt större andel av gymnasieskolan och många har behövt bygga upp nya verksamheter. Samtidigt är det få elever som går vidare till nationellt program. Regeringen avsätter 300 miljoner kronor årligen under 2018–2020 för att stärka och utveckla introduktionsprogrammen. Satsningen är en förlängning av de 150 miljoner kronor som avsattes i vårandringsbudgeten 2017 och riktar sig till huvudmännen som kan ansöka om medel hos Skolverket. Huvudmännen kan använda medlen till såväl personalförstärkning som samverkan med civilsamhället eller investeringar i lärmiljön.

Nationellt centrum för svenska som andraspråk vid Stockholms universitet är i dag det enda nationella kompetens- och resurscentrumet i landet för skolutveckling och pedagogisk utveckling när det gäller andraspråksutveckling och lärande på andraspråket svenska. För att stärka centrumets stödjande arbete till kommuner och skolor för nyanlända föreslår regeringen att fem miljoner kronor avsätts för 2018. Motsvarande belopp beräknas avsättas för centrumet årligen från och med 2019.

Regeringen har gett Skolverket i uppdrag att genomföra systematiska insatser i syfte att stärka huvudmännens förmåga att på kort och lång sikt erbjuda nyanlända barn och elever en utbildning av hög och likvärdig kvalitet. Regeringen föreslår att detta uppdrag utvidgas till att även omfatta vuxenutbildningen.

Yrkesprogram med högskolebehörighet

Yrkesprogrammen är basen för industrins och välfärdens

kompetensförsörjning. Utbildningsdepartementet har skickat ett förslag på remiss som handlar om att utöka yrkesprogrammen från 2 500 poäng till 2 700 eller 2 800 poäng för att säkerställa elevernas möjlighet att läsa kurser för grundläggande behörighet till högskolan utan att minska de viktiga yrkeskurserna.

Förslaget innebär att undervisningstiden utökas i motsvarande omfattning. Det skapar en kunskapsskola där elever ges möjlighet att läsa de kurser som ger yrkesskickligheten samtidigt som det ger bättre förutsättningar för elever att kunna läsa vidare efter gymnasieskolan.

Regeringen föreslår att 234 miljoner kronor per år tillförs från 2022 för utökningen av yrkesprogrammen som ersättning för den utökade undervisningstiden. Redan 2020 föreslås att 59 miljoner tillförs för utökningen för de första eleverna som börjar på gymnasieskolans yrkesprogram läsåret 2019/20.

I budgeten satsar regeringen även på andra insatser för yrkesutbildningarnas attraktivitet, att införa försök med yrkesprov, utveckla det arbetsplatsförlagda lärande och få fler behöriga yrkeslärare.

Estetiskt ämne på nationella program

Estetik, kreativitet och förmåga att uttrycka sig konstnärligt är en tillgång i många yrken. Det är viktigt att alla ungdomar får komma i kontakt med skapande. Det breddar den gemensamma kunskapsbasen, stärker gymnasieskolans bildningsuppdrag och bidrar till att skapa aktiva medborgare i ett demokratiskt samhälle.

I remissen Ökade möjligheter till grundläggande behörighet på yrkesprogram och ett estetiskt ämne i alla nationella program föreslås även ett återinförande av ett estetiskt ämne i alla nationella program i gymnasieskolan. Det remitterade förslaget innebär att estetiskt ämne omfattar 50 gymnasiepoäng, samt att gymnasiearbetet minskar till 50 gymnasiepoäng.

Kulturskoleklivet

Det är viktigt att barn och unga i hela landet, oavsett bakgrund och uppväxtmiljö, kan få ökad tillgång till en inkluderande kulturskola. I dag finns en stor brist på utbildade lärare för kulturskolan. I

Kulturskoleutredningens betänkande En inkluderande kulturskola på egen grund finns bland annat flera förslag om stärkta utbildningsvägar för att bli lärare i kulturskolan. För att förbättra förutsättningen att rekrytera lärare till kulturskolan föreslår regeringen en permanent satsning på ett kulturskolekliv, motsvarande 25 miljoner kronor för 2018, och därefter 40 miljoner kronor årligen från 2019. Satsningen innebär bland annat bättre information om befintliga utbildningsvägar och fler utbildningsplatser i fortbildningsinsatser. Den handlar också om utvecklingsmedel till vissa lärosäten för att ta fram utbildningar med relevans för kulturskolan.

Universitet och högskola

Utbyggnad av samhällsviktiga utbildningar i hela landet

Tillgången på relevant utbildning är en förutsättning för såväl en hållbar tillväxt som för enskilda individers utveckling. För att fler ska kunna genomföra en högskoleutbildning föreslår regeringen utökade resurser till högskoleutbildning i hela landet. Regeringen föreslår att drygt 260 miljoner kronor avsätts för 2018 och beräknar samma summa från och med 2019 och framåt. Totalt motsvarar det drygt 3 200 utbildningsplatser.

Utöver denna satsning föreslår regeringen en utbyggnad av bland annat Försvärshögskolans civila utbildningar, ingenjörutbildningar och utbildningar inom samhällsbyggnadssektorn, bland annat inom samhällsplanering, lantmäteriområdet och byggt teknik. Dessutom ska hälso- och sjukvårdsutbildningar byggas ut genom fler platser på läkarutbildningarna. Totalt satsar regeringen 53 miljoner kronor under 2018 på samhällsviktiga utbildningar vilket motsvarar 570 utbildningsplatser. Fullt utbyggd beräknas satsningen uppgå till ca 394 miljoner kronor, vilket motsvarar knappt 3 600 utbildningsplatser. Dessa satsningar inklusive satsningar på sommarkurser ingår i kunskapslyftet som totalt uppgår till 353 miljoner kronor 2018.

Ingenjörssatsning

Bristen på ingenjörer begränsar Sveriges framtida tillväxt och attraktivitet. Det finns ett stort behov av ingenjörer inom flera olika områden och tillgången till kvalificerad arbetskraft är en avgörande fråga för såväl den svenska tillväxten som förmågan att möta de stora samhällsutmaningarna. Regeringen satsar därför på att bygga ut ingenjörutbildningarna med motsvarande 200 utbildningsplatser 2018, 600 platser 2019 och 1 000 platser 2020. Fullt utbyggd omfattar satsningen 160 miljoner kronor, vilket beräknas

motsvara cirka 1 600 utbildningsplatser.

Utbyggnad av Försvarshögskolans civila utbildningar

I totalförsvaret ingår både det militära och det civila försvaret. I dag finns en stor tyngd mot den militära utbildningsverksamheten inom Försvarshögskolan och för att i högre grad kunna möta kompetensbehovet inom totalförsvaret föreslår regeringen en utbyggnad av Försvarshögskolans civila utbildningar. Regeringen föreslår att fem miljoner kronor satsas för att bygga ut Försvarshögskolans civila utbildningar 2018 och beräknar att satsningen uppgår till totalt tio miljoner kronor årligen från 2019. Fullt utbyggd motsvarar satsningen cirka 200 utbildningsplatser.

Utbyggnad av läkarutbildning

Tillgången till välutbildad personal, däribland läkare, är viktig för att nå regeringens mål att alla ska erbjudas behovsanpassad, tillgänglig och effektiv vård av god kvalitet. Regeringen föreslår därför att läkarutbildningen ska byggas ut. Satsningen omfattar nio miljoner kronor 2018, vilket motsvarar cirka 40 helårsstudenter. Fullt utbyggd 2023 beräknas satsningen omfatta 96 miljoner kronor vilket motsvarar cirka 440 utbildningsplatser.

Lärarsatsningar

I skolan läggs grunden för barns och ungas utveckling, och lärarna är nyckeln till att höja kunskapsresultaten i skolan. Regeringens investering i ett statligt stöd för stärkt likvärdighet kan exempelvis gå till fler lärare och mindre klasser, vilket påverkar lärares arbetssituation och förutsättningarna för mötet mellan lärare och elev. Därför föreslår regeringen en rad åtgärder för att klara den framtida lärarförsörjningen.

Vilka förslag som regeringen också gör specifikt riktade till lärare beskrivs i artikeln Lärarsatsningar i budgetpropositionen för 2018.

Artikel: Lärarsatsningar i budgetpropositionen för 2018

Studiemedel och körkortslån

Höjning av studiemedlen

Det svenska studiemedelssystemet gör det möjligt att söka sig vidare till

studier, eller att senare i livet återuppta studier. Genom utbildning stärker vi samhällets kompetensförsörjning och bidrar till Sverige som kunskapsnation. Regeringen höjer studiemedlens bidragsdel med ca 300 kronor per månad från 1 juli 2018. Totalsumman vid heltidsstudier kommer efter höjningen uppgå till ca 11 300 kronor vilket stärker de studerandes ekonomiska situation.

Pressmeddelande: Höjning av studiemedlen med ca 300 kronor

Höjning av studiebidraget inom studiehjälpen

Hushåll med barn har i genomsnitt en lägre disponibel inkomst än hushåll utan barn. För första gången på över 10 år höjs nu studiebidraget inom studiehjälpen med 200 kronor i månaden. Att höja studiebidraget till 1 250 kronor per månad bidrar till att fortsatt minska ekonomiska, geografiska och sociala hinder för gymnasiestudier. Det kan vara en hjälp på vägen att slutföra sina gymnasiestudier.

Körkortslån

Flera jobb som kan vara en väg in på arbetsmarknaden kräver körkort. För att förbättra möjligheten till etablering på arbetsmarknaden, och stimulera till högre genomströmning i gymnasieskolan vill regeringen införa en möjlighet att låna pengar till utbildning för B-körkort. Lånet är tänkt att finansiera körkortsutbildning vid godkända trafikskolor, och ska i ett första steg riktas till vissa arbetslösa personer i åldern 18–47 år. Under 2019 avser regeringen att utvidga möjligheten även till unga i åldern 19–20 år som avslutat en gymnasieutbildning.

Vuxenutbildning, yrkeshögskola, folkhögskola och studieförbund

Regeringen satsar stort på yrkeshögskolan

Regeringens satsning på yrkeshögskolan i budgetpropositionen 2018 är den största utbyggnaden sedan yrkeshögskolans införande 2009. Satsningen innebär att antalet platser kommer att öka med cirka 45 procent till 2022. Fullt utbyggd omfattar satsningen totalt 920 miljoner kronor, vilket motsvarar 14 000 platser inom yrkeshögskolan 2022.

Artikel: Regeringen satsar stort på yrkeshögskolan

Kraftig utbyggnad av yrkesutbildning för vuxna

Regeringen vill att fler ska få chansen att skaffa sig en gymnasial yrkesutbildning, komplettera sin gymnasieutbildning eller omskola sig till ett nytt yrke. Regeringen satsar därför ytterligare drygt 400 miljoner kronor 2018 för 7 750 platser inom regionalt yrkesvux. Av dessa är 1 000 platser vikta till yrkesförutbildning.

Artikel: Kraftig utbyggnad av yrkesutbildning för vuxna

5 000 nya utbildningsplatser inom folkhögskolan

Regeringen genomför ett stort kunskapslyft för ett livslångt lärande och högre sysselsättning. Kunskapslyftet ger människor chans att utbilda sig bland annat för att kunna få ett jobb. Som ett led i kunskapslyftet föreslår regeringen att medel tillförs till folkhögskolorna för allmän och särskild kurs motsvarande 5 000 platser – en satsning på 641 miljoner kronor årligen.

Artikel: 5 000 nya utbildningsplatser inom folkhögskolan

Lärcentra för livslångt lärande i hela landet

Hela landet ska leva. Då krävs att infrastruktur för att lära och utbilda sig också finns i hela landet. Därför satsar regeringen i budgetpropositionen för 2018 på lärcentra.

Artikel: Lärcentra för livslångt lärande i hela landet

Mer medel till Svenska från dag ett

Regeringen föreslår att mer medel tillförs till satsningen Svenska från dag ett för asylsökande och vissa nyanlända. Satsningen har varit mycket framgångsrik och innebär språkträning och samhällsinformation via studieförbund och folkhögskolor och därför föreslår regeringen att 20 miljoner kronor tillförs för 2018.

Artikel: Mer medel till Svenska från dag ett

Uppsökande och motiverande studieförbundsinsatser

riktade till utrikes födda kvinnor

Regeringen föreslår att Studieförbunden tillförs 30 miljoner kronor för 2018 för att bedriva studiemotiverande och uppsökande verksamhet bland utrikes födda kvinnor. Syftet ska vara att visa på möjliga vägar till studier inom exempelvis folkhögskola eller kommunal vuxenutbildning.

Artikel: Uppsökande och motiverande studieförbundsinsatser riktade till utrikes födda kvinnor

Artikel från Utbildningsdepartementet

5 000 nya utbildningsplatser inom folkhögskolan

Publicerad 08 september 2017

Regeringen genomför ett stort kunskapslyft för ett livslångt lärande och högre sysselsättning. Kunskapslyftet ger människor chans att utbilda sig bl.a. för att kunna få ett jobb. Som ett led i kunskapslyftet tillför regeringen medel till folkhögskolorna för allmän och särskild kurs motsvarande 5000 platser – en satsning på 671 miljoner kronor årligen.

Folkhögskolan är en viktig aktör för personer som inte har kunnat slutföra sin utbildning inom det reguljära utbildningssystemet. Med sin unika pedagogik och sina flexibla förutsättningar når folkhögskolan grupper som andra skolformer inte når. Regeringen tillför därför folkhögskolorna medel för allmän och särskild kurs motsvarande 5000 platser. Det innebär utökade möjligheter för personer som saknar grundskole- eller gymnasiekompetens att komplettera sin utbildning eller att till exempel gå en yrkesinriktad utbildning. Förslaget innebär även att 30 miljoner kronor tillförs för särskilt utbildningsstöd så att folkhögskolorna även i fortsättningen ska kunna vara en viktig utbildningsväg för personer med funktionsnedsättning.

Regeringens sammanlagda utbyggnad av folkhögskolan uppgår till ca 8000 platser – en ökning av det totala antalet platser med 30 procent. Förslaget innebär att den sammantagna utbyggnaden under mandatperioden är den största som skett sedan 1990-talets kunskapslyft, en satsning på totalt 910 miljoner kronor årligen.

Budgetpropositionen för 2018 baseras på en överenskommelse mellan regeringen och Vänsterpartiet.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Lärcentrum för livslångt lärande i hela landet

Publicerad 07 september 2017

Hela landet ska leva. Då krävs att infrastruktur för att lära och utbilda sig också finns i hela landet. Därför satsar regeringen i budgetpropositionen för 2018 på lärcentrum.

Människor ska kunna utvecklas och deras kompetens ska kunna svara upp mot efterfrågan på arbetsmarknaden. För att det ska vara möjligt behövs en bra pedagogisk infrastruktur, och ett utbud av utbildningar som är anpassade till arbetsmarknadsbehovet och efterfrågan från vuxna studerande. Tillgång till utbildning nära individen, såsom lärcentrum, behöver därför främjas.

I 2018 års budgetproposition föreslår regeringen därför en satsning på 50 miljoner kronor 2018 och därefter 70 miljoner kronor årligen i form av ett statsbidrag till kommunerna för att möjliggöra en utveckling och etablering av lärcentrum som tillhandahåller lokaler och stöd för lärande nära hemorten. Lärcentrumet behöver vara tillgängligt för studerande på olika utbildningsnivåer och vid olika utbildningsanordnare från komvux till yrkeshögskola, universitet och högskola. Lärcentrumet fungerar som en öppen lärmiljö, det vill säga en fysisk lokal för studerande att nyttja och mötas i, med tillgång till olika former av stöd i studierna och med möjlighet till distansstudier.

Budgetpropositionen för 2018 baseras på en överenskommelse mellan regeringen och Vänsterpartiet.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Regeringen satsar stort på yrkeshögskolan

Publicerad 05 september 2017

Regeringens satsning i budgetpropositionen 2018 på yrkeshögskolan är den största utbyggnaden sedan yrkeshögskolans införande 2009 och innebär att antalet platser kommer öka med ca 45 procent till 2022. Fullt utbyggd omfattar satsningen totalt 920 miljoner kronor vilket motsvarar 14 000 platser inom yrkeshögskolan 2022.

Det finns idag en brist på arbetskraft med kvalificerad yrkeskompetens vilket utgör hinder för företag, och därmed Sverige, att växa och skapa fler arbetstillfällen. Regeringen satsar därför på fler utbildningsplatser inom yrkeshögskolan. Förslaget syftar till en bättre kompetensförsörjning och matchning på arbetsmarknaden. Det ger fler människor möjlighet att vidareutbilda sig inom ett yrke eller omskola sig till ett nytt yrke.

Förslaget innebär 1 100 nya platser inom yrkeshögskolan 2018. Fullt utbyggt 2022 innebär förslaget dock en ökning med nästan 14 000 nya platser utöver dagens cirka 30 000 platser. Yrkeshögskoleutbildningar utbildar till kvalificerad yrkeskompetens som exempelvis redovisningsekonom, specialistundersköterska och byggingenjör.

Till platser tillkommer även pengar för tillhörande studiemedel. För att möjliggöra studier för fler och en bättre ekonomisk situation för de som studerar avser regeringen som tidigare aviserats att höja studiemedlets bidragsdel med ca 300 kronor per studiemånad från 1 juli 2018. Studiemedlets totalbeloppet uppgår då till ca 11 300 kronor.

Regeringens målsättning är att alla som kan jobba ska jobba. I och med

denna satsning kommer de som vill ta ett kliv i karriären och utbilda och kvalificera sig ytterligare att få bättre förutsättningar för det.

Budgetpropositionen för 2018 baseras på en överenskommelse mellan regeringen och Vänsterpartiet.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Kraftig utbyggnad av yrkesutbildning för vuxna

Publicerad 05 september 2017

En gymnasieutbildning är i princip ett krav för att komma in på den svenska arbetsmarknaden. Regeringen vill att fler ska få chansen att skaffa sig en gymnasial yrkesutbildning, komplettera sin gymnasieutbildning eller omskola sig till ett nytt yrke. Regeringen satsar därför ytterligare drygt 400 miljoner kronor 2018 för 7 750 platser inom regionalt yrkesvux. Av dessa är 1 000 platser vikta till yrkesförarutbildning.

Satsningen på regionalt yrkesvux

Efterfrågan på arbetskraft stor. För att motverka bristen på utbildad arbetskraft satsar regeringen på regionalt yrkesvux. Regeringens satsning innebär 6 750 nya statliga utbildningsplatser inom regionalt yrkesvux för 2018. Tillsammans med tidigare satsningar har regeringen därmed tillfört medel för totalt 31 500 utbildningsplatser 2018. Yrkesinriktad vuxenutbildning leder till jobb som exempelvis industritekniker, undersköterska, barnskötare och byggarbetare.

Utöver satsningen på fler utbildningsplatser föreslår regeringen även att resurser avsätts i syfte att stärka kvaliteten i utbildningarna och att ge bättre förutsättningar för att bredda utbudet av utbildningar. För detta ändamål föreslår regeringen att 315 miljoner kronor tillförs för 2018 och 340 miljoner kronor årligen därefter.

Kunskapslyftet ger människor chans att utbilda sig för att kunna få ett jobb, omskola sig till ett nytt yrke, få behörighet till eftergymnasial utbildning,

vidareutbilda sig för bättre karriärmöjligheter, bilda sig för ökat deltagande i samhällslivet och för personlig utveckling. Kunskapslyftet ger människor möjlighet att utvecklas och stärka sin ställning på arbetsmarknaden samtidigt som förutsättningarna för såväl offentlig sektor som näringsliv att få den kompetens de behöver stärks.

Satsningen på yrkesförarutbildning

Utökningen av antalet platser till yrkesförare med ytterligare 1000 platser syftar till att ge kommunerna möjlighet att möta en ökad efterfrågan på utbildningsplatser inom transportnäringen. Efter en yrkesförarutbildning kan man arbeta som exempelvis distributionschaufför, lastbilschaufför eller busschaufför.

Till platser tillkommer även medel för tillhörande studiemedel omfattande 718 miljoner kronor. För att möjliggöra studier för fler och en bättre ekonomisk situation för de som studerar avser regeringen som tidigare aviserats att höja studiemedlets bidragsdel med ca 300 kronor per studiemånad från 1 juli 2018. Studiemedlets totalbelopp uppgår då till ca 11 300 kronor.

Budgetpropositionen för 2018 baseras på en överenskommelse mellan regeringen och Vänsterpartiet.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Ökad tydlighet om politisk information i skolan

Publicerad 01 september 2017

Skolan lägger grunden för att skapa aktiva deltagare i ett demokratiskt samhälle. I det ingår att elever genom utbildningen ska få kunskap om olika politiska partier. Samtidigt ska skolan utgöra en trygg arbetsmiljö för elever och skolpersonal. Dagens lagstiftning om politiska partiers medverkan i utbildningen har upplevts som otydlig. Därför har regeringen beslutat om en remiss till Lagrådet som tydliggör vad som ska gälla för politiska partiers medverkan i utbildningen i skolan.

I våras presenterade regeringen en satsning på skolval. Bland annat därför är det angeläget att förtydliga vad som gäller eftersom den nuvarande lagstiftningen kring politiska partiers medverkan i utbildningen har upplevts som otydlig. Det har lett till olika tolkningar av hur politiska partier ska bjudas in i relation till skolans demokratiuppdrag.

Skolan är ingen allmän plats, utan elevers och lärares arbetsmiljö måste sättas i första rummet. Utgångspunkten är därför att partierna ska bjudas in på skolans villkor. Lagrådsremissen innehåller ett förslag om att införa en ny paragraf i skollagen som klargör vad som ska gälla när politiska partier bjuds in till skolan.

- Skolan har ett viktigt demokratiskt uppdrag och det är bra om politiska partier kan bjudas in till skolan. Förslaget är ett viktigt förtydligande för att rektorer inte ska vara rädda för att göra fel när politiska partier bjuds in till skolan, säger Anna Ekström, gymnasie- och kunskapslyftsminister.

Det nya förslaget innebär att rektor ska kunna begränsa inbjudan till demokratiskt valda partier som sitter i riksdagen, kommunfullmäktige (inklusive landstings- eller regionfullmäktige) eller Europaparlamentet. Rektor kan även göra ett annat urval förutsatt att det görs på objektiva grunder.

Om ett urval av politiska partier har bjudits in till en skola så behöver inte andra politiska partier som har anmält intresse för att medverka ges en sådan möjlighet. Rektor får dock besluta att eleverna, som ett led i utbildningen, ges möjlighet att på lämpligt sätt ta del av politisk information från andra partier.

Kravet på objektivitet är reglerat i grundlagen och innebär att skolor inte får utesluta ett parti enbart på grund av att det har åsikter som uppfattas som odemokratiska eller inte delar skolans värdegrund. Samtidigt betonas i lagrådsremissen att skolan har ett ansvar att arbeta med demokrati och mänskliga rättigheter.

Med detta lagförslag säkerställer regeringen både att rektorer är trygga i sina beslut när politiska partier bjuds in till skolan, och att en eventuell begränsning av inbjudan görs på objektiva grunder.

Regeringen föreslår att bestämmelserna ska börja tillämpas under våren 2018, och avsikten är att Skolverket samt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor ska få i uppdrag att tillhandahålla stödmaterial till skolorna om hur bestämmelserna ska tillämpas.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Mer medel till Svenska från dag ett

Publicerad 31 augusti 2017

Satsningen Svenska från dag ett för asylsökande och vissa nyanlända tillförs mer medel. Satsningen har varit mycket framgångsrik och innebär språkträning och samhällsinformation via studieförbund och folkhögskolor. Syftet är att erbjuda målgruppen en meningsfull sysselsättning i väntan på asylbesked eller kommunplacering och samtidigt påskynda etableringen för de individer som får uppehållstillstånd.

Svenska från dag ett har bidragit till att deltagarna tidigt kommit igång med att lära sig svenska och därmed påskyndat etableringen (Folkbildningsrådets uppföljning 2017). Svenska från dag ett genomfördes under 2016 i 273 kommuner. Under 2016 beräknas ca 80 000 unika deltagare ha deltagit i verksamheten. Av dem som har deltagit insatsen är över 30 procent kvinnor, vilket motsvarar något fler än andelen kvinnor i målgruppen. Verksamheten utökades och har fortsatt varit populär under 2017. Sedan införandet 2015 har fler än 120 000 nyinvandrade personer tagit del av Svenska från dag ett.

I budgetpropositionen för 2018 väljer regeringen att skjuta på avtrappningen av den pågående satsningen eftersom Migrationsverkets handläggningstider är fortsatt långa. Svenska från dag ett tillförs därför 20 miljoner kronor för 2018. Det innebär att fler asylsökande kan nås och att satsningen kan spridas till fler kommuner där efterfrågan och behovet kvarstår. Förslaget träder i kraft i början av januari 2018.

Budgetpropositionen för 2018 baseras på en överenskommelse mellan regeringen och Vänsterpartiet.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Uppsökande och motiverande studieförbundsinsatser riktade till utrikes födda kvinnor

Publicerad 31 augusti 2017

Studieförbunden tillförs medel för att bedriva studiemotiverande och uppsökande verksamhet bland utrikes födda kvinnor. Syftet ska vara att visa på möjliga vägar till studier inom exempelvis folkhögskola eller kommunal vuxenutbildning.

Sysselsättningen bland utrikes födda kvinnor är för låg och regeringen vill hitta nya sätt att nå en viktig målgrupp. Lågutbildade utrikes födda kvinnor, antingen nyanlända eller som har varit i Sverige under en längre tid, kan behöva stödjas genom uppsökande och motiverande insatser som syftar till att deltagarna ska påbörja studier som kan öka chanserna att få ett jobb.

Regeringen tillför därför studieförbunden 30 miljoner kronor för att bedriva studiemotiverande och uppsökande verksamhet bland utrikes födda kvinnor. Verksamheten kan utformas som aktiverande och självstärkande kurser med studie- och arbetslivsträning inom exempelvis folkhögskola eller kommunal vuxenutbildning. Syftet är att kurserna ska ge deltagarna ökad kunskap om sig själva och sin omvärld, och att ge motivation och praktisk träning i studier och i att söka jobb.

Studieförbunden har lång erfarenhet av verksamhet som engagerar nyanlända och utrikes födda kvinnor specifikt, liksom av att arbeta uppsökande. Folkbildningens flexibla förutsättningar och friare arbetsformer lämpar sig särskilt för att motivera och rekrytera personer som av olika skäl avhåller sig från att delta i utbildning. Studieförbunden har dessutom genom sina hundratals medlemsorganisationer bred representation över hela landet

och omfattande kontakter med det övriga civila samhället.

Regeringen räknar med att ca 4 000 kvinnor ska nås av satsningen under första det året. Från 2019 räknar regeringen med att fler ska kunna nås, ca 7 000 kvinnor. Förslaget träder i kraft i början av 2018.

Budgetpropositionen för 2018 baseras på en överenskommelse mellan regeringen och Vänsterpartiet.

Regeringskansliet

Artikel från Näringsdepartementet, Statsrådsberedningen,
Utbildningsdepartementet

Samarbete och sammanlänkning - temat vid årliga Östersjöforumet i Berlin

Publicerad 02 augusti 2017

Det årliga forumet för EU:s Östersjöstrategi är ett viktigt tillfälle där intressenter från hela Östersjöregionen möts för att diskutera och presentera arbetet med att genomföra strategin.

Årets forum arrangerades av tyska utrikesdepartementet tillsammans med CPMR- Östersjökommissionen den 13-14 juni 2017. Forumet invigdes av utrikesminister Sigmar Gabriel som särskilt betonade värdet av att samarbeta och upprätthålla en dialog i Östersjöregionen, inte minst med de länder i regionen som inte ingår i EU-samarbetet. Även Finlands tidigare president och nobelpristagaren Martti Ahtisaari deltog vid öppningssessionen tillsammans med Sara Mazur, vice-VD och forskningschef vid Ericsson.

Det övergripande temat för det två dagar långa forumet var sammanlänkning (connectivity) utifrån en bred tolkning. Programmet erbjöd intressanta diskussioner om exempelvis hållbara transportlänkar, forskningssamarbeten, smarta städer, e-hälsa och framtidens sjöfart. Forumet hölls i utrikesdepartementets lokaler i centrala Berlin. En nätverkningslounge fanns också tillgänglig för spontana möten och inspirerande kortare presentationer.

Från svensk politisk nivå deltog gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström som talare vid ett seminarium om åtgärder för att motverka tidiga skolavhopp. Näringsdepartementets statssekreterare Mattias Landgren deltog i plenarsessionen om strategiskt samarbete för en hållbar blå ekonomi där han återknöt till FN:s havskonferens i New York 5-9 juni som Sverige och

Fiji stod värd för där Östersjösamarbetet togs upp som ett gott exempel på regionalt samarbete.

Statssekreterare Landgren deltog också i ett seminarium som följde upp den framtidsdiskussion som initierades vid förra årets forum i Stockholm. Fokus för diskussionen var nästa steg för att förbereda regionen inför framtida utmaningar. Ett budskap som lyftes fram i diskussionerna var att Östersjöländerna i större utsträckning borde agera aktivt för att påverka sin framtida situation

I november 2016 hölls det årliga Östersjöforumet i Stockholm. Ytterligare information om det årliga forumet 2016 finns på webbplatsen för forumet och på webbplatsen för Östersjöstrategin.

Webbplatsen för det årliga Östersjöforumet 2016

Webbplatsen för EU:s Östersjöstrategi

Nästa årliga forum kommer att hållas i Tallinn, Estland 4–5 juni 2018.

Regeringskansliet

Artikel från Justitiedepartementet, Näringsdepartementet,
Statsrådsberedningen, Utbildningsdepartementet

Flera uppdrag till Polismyndigheten och enklare regler för småföretagare vid regeringens pressfika

Publicerad 21 juli 2017 Uppdaterad 21 juli 2017

Statsrådet Helene Hellmark ledde regeringens pressfika torsdag den 20 juli där även statsråden Anna Johansson, Anders Ygeman och Mikael Damberg deltog. Vid regeringssammanträdet närvarade även statsråden Anna Ekström och Gustav Fridolin. Många hade frågor om de senaste dagarnas uppmärksamhet kring Transportstyrelsen.

Specialistsjuksköterskeutbildningen ses över för att bättre möta behoven i framtidens hälso- och sjukvård. Därför har regeringen beslutat att ge en särskild utredare i uppdrag att se över utbildningen och även frågor som rör barnmorskeutbildningen och vissa andra hälso- och sjukvårdsutbildningar.

Pressmeddelande: Specialistsjuksköterskeutbildningen ses över

Förändringar i Transportstyrelsens ledning

Infrastrukturminister Anna Johansson redogjorde för regeringens beslut om förändringar i Transportstyrelsens ledning vilket innebär att frågan om generaldirektören Maria Ågren ska avskedas från sin anställning som generaldirektör i Regeringskansliet ska anmälas till Statens ansvarsnämnd. Regeringen har även beslutat att entlediga Rolf Annerberg från uppdraget

som ordförande i styrelsen för Transportstyrelsen och att utse Anita Johansson till ny ordförande.

Pressmeddelande: Regeringsbeslut om förändringar i Transportstyrelsens ledning

Flera uppdrag till Polismyndigheten

Inrikesminister Anders Ygeman redogjorde för flera beslut som regeringen fattade idag. Bland annat får Polismyndigheten i uppdrag att redovisa hur och i vilken utsträckning informationsutbyte sker med kommuner och relevanta myndigheter i syfte att motverka terrorism. Myndigheten ska även analysera och redovisa vilka ytterligare åtgärder myndigheten kan vidta för att utveckla informationsutbytet inom ramen för nu gällande lagstiftning. Samma myndighet får även i uppdrag att redogöra för sina behov av ytterligare möjligheter till samverkan med brottsbekämpande myndigheter i Norge och Finland.

Polismyndigheten får även i uppdrag att vidta åtgärder för att stärka myndighetens kompetensförsörjning.

– Polismyndigheten står inför stora personalförstärkningar och behöver öka rekryteringen, ta fram fler polisutbildningsplatser och förbereda utökade möjligheter till distansutbildning, säger inrikesminister Anders Ygeman.

Pressmeddelande: Uppdrag till Polismyndigheten att utveckla informationsutbytet vid samverkan mot terrorism

Pressmeddelande: Överenskommelse mellan Sverige, Finland och Norge om operativt polissamarbete

Pressmeddelande: Regeringen ger Polismyndigheten i uppdrag att stärka kompetensförsörjningen

Regeringen beslutade även om tilläggsdirektiv till 112-utredningen för en ökad säkerhet för blåljuspersonal och för att säkerställa effektiva hjälpinsatser. Enligt de nuvarande direktiven ska 112-utredningen analysera och föreslå hur en nationell alarmeringsfunktion ska kunna inrättas för att samhällets alarmeringstjänst ska kunna samordnas på ett bättre sätt.

Pressmeddelande: Tilläggsdirektiv till 112-utredningen för en ökad säkerhet för blåljuspersonal och för att säkerställa effektiva hjälpinsatser

Enklare regler för småföretagare

Avslutningsvis, presenterade närings- och innovationsminister Mikael Damberg ett förenklingspaket för företag för att göra det enklare för småföretagare. Tillväxtverket får i uppdrag att titta på dels hur vi bättre kan använda den nya digitala tekniken för att skapa bättre informationsutbyten mellan olika myndigheter, dels hur olika handläggningstider kan kortas.

Samma myndighet får i uppdrag att vara utvecklingsmyndighet för att skapa enkla digitala lösningar som stimulerar samverkan mellan myndigheter. Statskontoret får i uppdrag att undersöka om Regelrådet ska få utökat ansvar att se hur EU-lagstiftning kan förenas i svensk lagstiftning på ett sätt som är mindre betungade för företagen.

Pressmeddelande: Mikael Damberg lanserar förenklingspaket för företag

Regeringskansliet

Artikel från Miljödepartementet, Näringsdepartementet,
Statsrådsberedningen, Utbildningsdepartementet

Fortsatt satsning på energieffektivisering och ökad trygghet för studerande vid sjukdom

Publicerad 06 juli 2017

Regeringen fortsätter att förverkliga och genomföra Energiöverenskommelsen. Energimyndigheten får i uppdrag att skapa en tidig dialog med olika branscher och ta fram sektorsstrategier för energieffektivisering. Det var en av nyheterna som presenterades på regeringens sommarfika den 6 juli.

Sommarfikat var det första för i år och leddes av statsminister Stefan Löfven, som redogjorde för de inrikes resor han gör denna vecka. Han sa att de han träffat under sina resor ger uttryck för ett behov av investeringar.

Han talade om de satsningar regeringen gör för att öka tryggheten och välfärden, genom investeringar i bland annat jämlik skola, bra sjukvård i hela landet, polisen och arbetet för att förebygga och motverka terrorism.

Satsningar på energieffektivisering

Regeringen fortsätter att genomföra Energiöverenskommelsen. Energimyndigheten får i uppdrag att skapa en tidig dialog med olika branscher och ta fram sektorsstrategier för energieffektivisering. Strategierna ska bidra till att förverkliga nationella politiken om 50 procent effektivare energianvändning till år 2030.

Pressmeddelande: Regeringen satsar på energieffektivisering

Ökad trygghet för studerande vid sjukdom

Regeringen har i dag beslutat om ett paket för att öka studerandes trygghet vid sjukdom. Från den 1 juli 2018 blir det möjligt för studerande att, vid särskilda skäl, vara deltidssjukskrivna med heltidsersättning inom studiemedelssystemet. Regeringen tillsätter också en utredning med uppdrag att ta fram åtgärder för att öka tryggheten för studerande vid sjukdom och främja effektivare studier.

Pressmeddelande: Ökad trygghet för studerande vid sjukdom

Kvalitetssäkring av forskning

Regeringen har beslutat att ge Universitetskanslersämbetet (UKÄ) flera nya uppdrag som syftar till att förbättra uppföljningen och utvärderingen av den offentligt finansierade forskningen. UKÄ får ett samlat ansvar för kvalitetssäkring av hela högskolans verksamhet. Målet är att öka kvaliteten på forskningen.

Pressmeddelande: Kvalitetssäkringen av forskningsmiljarder förstärks

Ny webbplats ska underlätta för utländska företag att komma in på byggmarknaden

Många utländska aktörer väljer i dag att inte lämna anbud i Sverige för att det är svårt att få fram relevant information om vilka byggregler som gäller. Regeringen beslutade därför i dag att ge Boverket i uppdrag att inrätta en ny webbplats för utländska byggherrar, där byggreglerna översatts till andra språk. Till en början till engelska, men senare kan uppdraget utvidgas till fler språk.

Pressmeddelande: Lättare för utländska företag att komma in på byggmarknaden

Satsning på innovationsutveckling i livsmedelssektorn

Regeringen beslutade i dag om 1 miljon kronor till Region Skåne för att genomföra insatser som stärker och kan utveckla innovationer och

innovativa företag i livsmedelskedjan. Syftet med stödet är att främja en hållbar tillväxt och ökad konkurrenskraft i små- och medelstora livsmedelsföretag i regionen.

Dagens beslut kompletterar de satsningar på 78 miljoner kronor för att stärka forskning och innovation inom livsmedelssektorn, som regeringen fattade beslut om i juni.

Pressmeddelande: Regeringen satsar på innovationsutveckling i livsmedelssektorn

Regeringskansliet

Artikel från Utbildningsdepartementet

Beslut att digitalisera de nationella proven i skolan

Publicerad 29 juni 2017 Uppdaterad 29 juni 2017

Regeringen har i dag beslutat om en lagrådsremiss med förslag om att digitalisera de nationella proven. Här berättar gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström mer om förslagen i lagrådsremissen.

Utöver beslutet att digitalisera de nationella proven finns förslag om att proven ska vara avidentifierade, att någon annan än den undervisande läraren ska bedöma proven och att elevernas resultat på nationella prov särskilt ska beaktas vid betygsgivningen. Syftet är att modernisera hanteringen av nationella prov samt att öka likvärdigheten och rättvisan i betygssystemet.

Förslagen föreslås träda i kraft den 29 juni 2018. Det första steget kommer vara att uppsatsdelarna i nationella prov i svenska, svenska som andraspråk och engelska skrivs på dator redan från och med höstterminen 2018.

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Ungdom, utbildning och audiovisuellt i fokus på rådsmöte

Publicerad 24 maj 2017

På rådsmötet i Bryssel 22-23 maj enades ministrarna bland annat om det framtida samarbetet på ungdomsområdet. Rådet nådde också en överenskommelse om att revidera EU-reglerna för audiovisuella medietjänster inför kommande förhandlingar med Europaparlamentet.

Rådet behandlade frågor om utbildning, ungdom, kultur och idrott. Ministrarna enades bland annat om en ny strategi för det europeiska ungdomssamarbetet från 2018. Den nuvarande ungdomsstrategin som löper ut i slutet av året antogs under Sveriges ordförandeskap 2009.

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström framhöll bland annat vikten av att unga lär sig kritiskt tänkande och mediekunnighet och refererade till professor Hans Roslings arbete.

- I en värld av alternativa fakta och förenklade svar är det viktigare än någonsin att basera information på fakta.

Lyssna till ungdomarna

Utbildningsministrarna höll en policydebatt på temat "att bygga Europas framtid - lyssna till och stödja ungdomar".

Medlemsländerna betonade bland annat vikten av en öppen och kontinuerlig dialog med ungdomar för att uppmuntra dem att bli aktiva samhällsmedborgare. Genom att elever och studenter involveras i beslutsprocesser som rör utbildning så stöds de i sin utveckling att förstå dem och påverka sin situation. Erasmus+ lyftes fram som ett mycket viktigt

program för stöd till detta arbete.

Regler för audiovisuella medietjänster revideras

Efter förhandlingar nådde rådet en överenskommelse om direktivet som reglerar audiovisuella medietjänster, det så kallade AV-direktivet.

EU-kommissionen har föreslagit en revidering av AV-direktivet med anledning av den tekniska och marknadsmässiga utvecklingen på mediemarknaden. Ändringarna syftar till att göra reglerna mera lika för tv och beställ-tv när det kommer till skydd av minderåriga, reklamregler och regler för att främja europeiska produktioner.

Nu vidtar förhandlingar mellan rådet och Europaparlamentet om ett slutligt beslut.

Kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke och gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström representerade Sverige vid mötet.

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Ministrar diskuterar utbildning, ungdom och audiovisuellt

Publicerad 17 maj 2017

Europeiskt ungdomssamarbete och elevinflytande i utbildningen står på dagordningen för rådsmötet i Bryssel 22-23 maj. Rådet ska dessutom komma överens om förslaget om nya regler för audiovisuella medietjänster, AV-direktivet.

På rådsmötet behandlar ministrarna frågor rörande utbildning, ungdom, kultur och idrott.

Ministrarna med ansvar för audiovisuella frågor ska nå en överenskommelse om EU-kommissionens förslag till nya regler för direktivet om audiovisuella medietjänster, även kallat AV-direktivet.

Bakgrunden är den tekniska utvecklingen och att konsumenter ändrar sina tittarvanor och tittar mer på bland annat beställ-tv, exempelvis Netflix. Kommissionen föreslår en utjämning mellan tv och beställ-tv när det gäller skydd av minderåriga, reklamregler och regler för att främja europeiska produktioner. Förslaget innebär också att videodelningsplattformar såsom till exempel Youtube, ska omfattas av direktivet.

EU-samarbete på ungdomsområdet

Det europeiska ramverket för ungdomsfrågor löper ut vid årsskiftet 2018/2019. Rådet ska därför anta slutsatser i syfte att förbereda ett nytt

ramverk för EU-samarbetet på ungdomsområdet efter 2018.

Elevinflytande i utbildningen

Utbildningsministrarna ska i en policydebatt diskutera hur utbildningen kan förbättras så att den blir högkvalitativ för alla elever och studenter. Diskussionen förväntas kretsa kring vikten av elevers och studenters inflytande i utbildningen. Utöver det ska ministrarna anta en rekommendation om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande.

Anna Ekström, gymnasie- och kunskapslyftsminister och Alice Bah Kuhnke, kultur- och demokratiminister representerar Sverige vid mötet.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Skolkommissionen har avslutat sitt uppdrag

Publicerad 21 april 2017

Skolkommissionen tillsattes 2015 och har haft i uppdrag att lämna förslag på hur höjda kunskapsresultat kan uppnås, kvaliteten i undervisningen förbättras och likvärdigheten öka i den svenska skolan.

Skolkommissionen har bland annat samlat företrädare för lärare, rektorer och elever samt forskare.

Kommissionens förslag utgår bland annat från OECD:s slutgiltiga rekommendationer från den granskning de gjort av den svenska skolan.

Den 20 april 2017 lämnade Skolkommissionen sitt slutbetänkande "Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet". Slutbetänkandet innehöll förslag som bildar en samlad strategi. Strategin utgår från att nyckeln till förbättrade kunskaper och stärkt likvärdighet är att stärka och utjämna förutsättningarna för hög kvalitet i undervisningen i hela skolsystemet. Ett viktigt inslag i strategin är ett stärkt statligt engagemang genom ökat stöd och tydligare styrning av skolan.

Dessförinnan lämnade kommissionen sitt delbetänkande den 16 maj 2016 som också det bland annat innehöll förslag på nationella målsättningar för skolan.

Kommissionens uppdrag var bland annat att:

- analysera orsakerna till de fallande kunskapsresultaten och redovisa en samlad problembild och utifrån denna föreslå nationella målsättningar,
- lämna förslag till en långsiktig plan med utvecklingsområden som utgår

- från de nationella målsättningarna för ett sammanhållet skolsystem,
- lämna samhällsekonomiskt och budgetmässigt effektiva förslag inom de identifierade utvecklingsområdena och en tidsplan för genomförandet,
 - analysera och redovisa alternativa ambitionsnivåer för förslagen, och
 - föreslå nödvändiga författningsändringar.

Kommissionen har arbetat i dialog med en parlamentariskt sammansatt referensgrupp. Kommissionen har också arbetat i dialog med skolpersonal, elever, föräldrar, skolhuvudmän, företrädare för arbetsmarknadens parter och andra relevanta nationella och internationella aktörer.

Kommissionen bestod av 14 ledamöter från olika verksamhetsområden och leddes initialt av Anna Ekström, dåvarande generaldirektör på Skolverket.

Skolkommissionens ledamöter

Skolkommissionen hade följande ledamöter:

- Ordförande, Jan-Eric Gustafsson, professor vid Institutionen för pedagogik och specialpedagogik vid Göteborgs universitet
- Lina Axelsson Kihlblom, central grundskolechef, Haninge kommun
- Erik Blom, elev och projektledare för Sveriges Elevkårer
- Lars Hallenberg, kanslichef Lärarnas Riksförbund *
- Johanna Jaara Åstrand, förbundsordförande Lärarförbundet
- Tobias Krantz, chef för utbildning, forskning och innovation, Svenskt näringsliv
- Marika Markovits, direktor Stockholms stadsmission och huvudman för Grilliska gymnasiet
- Matz Nilsson, förbundsordförande Sveriges Skolledarförbund
- Pasi Sahlberg, visiting professor of Practice Harvard University
- Kerstin Sahlin, professor i företagsekonomi vid Uppsala universitet
- Katrin Stjernfeldt Jammeh, kommunstyrelsens ordförande Malmö stad
- Mara Westling Allodi, professor i specialpedagogik Stockholms universitet
- Björn Åstrand, doktor i historia och dekan för lärarutbildningen vid Karlstad universitet

(* Bo Jansson, förbundsordförande Lärarnas Riksförbund, entledigades som ledamot den 24 november 2015.)

Parlamentarisk referensgrupp

Referensgruppen hade följande ledamöter:

- Ulrika Carlsson C
- Annika Eclund KD
- Lena Hallengren S
- Stefan Jakobsson SD
- Christer Nylander L
- Karin Pleijel MP
- Hans-Åke Scherp V
- Maria Stockhaus M

Artikel från Utbildningsdepartementet

Skolkommissionens uppdrag

Publicerad 19 april 2017

Skolkommissionen tillsattes 2015 och har i uppdrag att lämna förslag på hur höjda kunskapsresultat kan uppnås, kvaliteten i undervisningen förbättras och likvärdigheten öka i den svenska skolan.

Skolkommissionen samlar bland annat företrädare för lärare, rektorer och elever samt forskare.

Kommissionens förslag utgår bland annat från OECD:s slutgiltiga rekommendationer från den granskning de gjort av den svenska skolan.

Den 16 maj 2016 lämnade kommissionen sitt delbetänkande som bland annat innehöll förslag på nationella målsättningar för skolan. Den 20 april 2017 lämnar Skolkommissionen sitt slutbetänkande.

Kommissionens uppdrag är bland annat att:

- analysera orsakerna till de fallande kunskapsresultaten och redovisa en samlad problembild och utifrån denna föreslå nationella målsättningar,
- lämna förslag till en långsiktig plan med utvecklingsområden som utgår från de nationella målsättningarna för ett sammanhållet skolsystem,
- lämna samhällsekonomiskt och budgetmässigt effektiva förslag inom de identifierade utvecklingsområdena och en tidsplan för genomförandet,
- analysera och redovisa alternativa ambitionsnivåer för förslagen, och
- föreslå nödvändiga författningsändringar.

Kommissionen har arbetat i dialog med en parlamentariskt sammansatt referensgrupp. Kommissionen har också arbetat i dialog med skolpersonal, elever, föräldrar, skolhuvudmän, företrädare för arbetsmarknadens parter och andra relevanta nationella och internationella aktörer.

Kommissionen består av 14 ledamöter från olika verksamhetsområden och leddes initialt av Anna Ekström, dåvarande generaldirektör på Skolverket.

Skolkommissionens ledamöter

Skolkommissionen har följande ledamöter:

- Ordförande, Jan-Eric Gustafsson, professor vid Institutionen för pedagogik och specialpedagogik vid Göteborgs universitet
- Lina Axelsson Kihlblom, central grundskolechef, Haninge kommun
- Erik Blom, elev och projektledare för Sveriges Elevkårer
- Lars Hallenberg, kanslichef Lärarnas Riksförbund *
- Johanna Jaara Åstrand, förbundsordförande Lärarförbundet
- Tobias Krantz, chef för utbildning, forskning och innovation, Svenskt näringsliv
- Marika Markovits, direktor Stockholms stadsmission och huvudman för Grilliska gymnasiet
- Matz Nilsson, förbundsordförande Sveriges Skolledarförbund
- Pasi Sahlberg, visiting professor of Practice Harvard University
- Kerstin Sahlin, professor i företagsekonomi vid Uppsala universitet
- Katrin Stjernfeldt Jammeh, kommunstyrelsens ordförande Malmö stad
- Mara Westling Allodi, professor i specialpedagogik Stockholms universitet
- Björn Åstrand, doktor i historia och dekan för lärarutbildningen vid Karlstad universitet

(* Bo Jansson, förbundsordförande Lärarnas Riksförbund, entledigades som ledamot den 24 november 2015.)

Parlamentarisk referensgrupp

Referensgruppen har följande ledamöter:

- Ulrika Carlsson C
- Annika Eclund KD
- Lena Hallengren S
- Stefan Jakobsson SD
- Christer Nylander FP
- Karin Pleijel MP
- Hans-Åke Scherp V

- Maria Stockhaus M

Artikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Näringsdepartementet,
Utbildningsdepartementet

Kompetensförsörjning i fokus på dialogforum med besöksnäringen

Publicerad 27 mars 2017

Vilka kompetenser behöver svensk besöksnäring för att utvecklas? Hur kraftsamlar branschens företag lokalt? Vilka utmaningar ser branschen för rekrytering till utbildningar? Under det tredje dialogforumet var detta några av de frågor som diskuterades.

Temat för dialogforumet den 16 mars var kompetensförsörjning eftersom många företag inom besöksnäringen har svårt att expandera då de inte hittar personal med rätt kompetens.

Närings- och innovationsminister Mikael Damberg, gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström, statssekreterare Niklas Johansson och statssekreterare Irene Wennemo träffade företrädare för myndigheter, fack, arbetsgivar- och branschorganisationer, företag, ideella organisationer, SKL och regionala destinationsbolag.

– Frågan om kompetensförsörjning är uppe i alla mina möten när jag reser runt om i landet. Det känns viktigt att få era reflektioner kring hur er verklighet ser ut men också att diskutera de strategiska vägval vi står inför. Britt Bohlins utredning tittar också på kompetensfrågorna så era inspel idag är viktiga, sa närings- och innovationsminister Mikael Damberg.

Gymnasie- och högskoleutbildningar som stämmer överens med branschens behov, att ta vara på studenter som har teoretisk skolning och intresse för besöksnäringen samt kontinuerlig kompetensutveckling både inom yrket och inom näringen i stort, lyftes av deltagarna som viktiga förutsättningar för att stärka besöksnäringens konkurrenskraft.

Idéer och inspel från hela landet

Britt Bohlin informerade om arbetet i utredningen Sveriges besöksnäring – en samlad politik för upplevelsebaserad tillväxt. En expertgrupp med 26 personer som representerar bredden i branschen har kopplats till utredningen.

Utredningen kommer att besöka samtliga län för att tillsammans med regionalt utvecklingsansvarig få inspel och idéer från lokala företagare.

Utredningen kommer att resultera i en analys och förslag på konkreta åtgärder och ska redovisas senast den 1 december 2017.

Nästa dialogforum med besöksnäringen planeras till den 5 oktober 2017 på temat hållbart företagande inom besöksnäringen.

Artikel

Ett nytt rekryterande studiestartsstöd

Publicerad 21 mars 2017 Uppdaterad 27 juni 2017

Personer med kort utbildning löper betydligt högre risk för arbetslöshet än personer med högre utbildning. En särskild utmaning är därför att rusta den stora grupp vuxna som inte är etablerade på arbetsmarknaden med utbildning. För att förbättra denna grupps anställningsbarhet, förbättra kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden och underlätta matchningen till jobb inför regeringen ett studiestartsstöd.

studiestartsstödet är en satsning inom kunskapslyftet som fullt utbyggd kommer att kunna rekrytera ca 15 000–20 000 personer till studier på grundskole- och gymnasienivå varje år.

Under 2015 inledde regeringen ett nytt kunskapslyft. Kunskapslyftet består av olika utbildningsinsatser för vuxna som bland annat ska ge människor chans att utbilda sig för att kunna få ett jobb, omskola sig till ett nytt yrke eller få behörighet till högre utbildning. Kunskapslyftet ska också bidra till att förkorta tiden för nyanländas etablering i samhället och på arbetsmarknaden. Genom utbildning ökar människor sin anställningsbarhet och de kan därmed bidra till samhällets kompetensförsörjning.

Möjligheten till utbildning är avgörande för både enskildas utveckling och arbetsmarknadsutsikter och för att arbetsmarknaden ska fungera väl. Många vuxna har kunskap och kompetens som inte motsvarar arbetsmarknadens behov. För dessa måste det finnas möjligheter till utbildning och omskolning. Utbildning är av avgörande betydelse för att människor ska kunna förbättra sin anställningsbarhet. Studiestartsstödet är ett bidrag som kan lämnas i högst

50 veckor vid heltidsstudier, därefter kan den studerande övergå till arbetsmarknaden eller fortsätta sina studier med studiemedel.

Studiestartsstödet riktar sig till den som är inskriven som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen, har kort tidigare utbildning och ett stort behov av utbildning på grundläggande eller gymnasial nivå för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden, och är något äldre, det vill säga i åldern 25–56 år. För att stödet ska bli effektivt och nå dem med störst utbildningsbehov är studiestartsstödet tänkt att kunna användas inom ramen för kommunernas uppdrag att verka för att vuxna deltar i utbildning. Kommuner som väljer att använda stödet i sitt rekryterande arbete får rätt att fatta beslut om vem som tillhör målgruppen för studiestartsstödet när det gäller de kriterier som handlar om utbildningsbakgrund och utbildningsbehov och ålder. Vägledning, antagning och studieekonomi kommer att kunna integreras på ett sätt som blir enkelt och begripligt för den som ska studera, vilket också kommer att underlätta rekryteringen till studier. Centrala studiestödsnämnden (CSN) fattar beslut om övriga förutsättningar för studiestartsstödet och betalar ut det.

Det nya studiestartsstödet träder i kraft den 2 juli 2017.

Artikel från Socialdepartementet

Kunskapsförsörjning i framtidens äldreomsorg

Publicerad 09 mars 2017

- Att fler ska välja att bli undersköterskor är en stor och viktig fråga för att vi ska kunna utveckla äldreomsorgen. Vi behöver både se till att det finns många vägar in i yrket och att arbetsvillkoren är så bra att de som jobbar i äldreomsorgen både vill och orkar stanna kvar, sa äldreminister Åsa Regnér när Pensionärskommittén den 6 mars besökte regeringen.

Vid mötet med Pensionärskommittén deltog även gymnasie- och kunskapslyftminister Anna Ekström som talade om kunskapsförsörjning för framtiden. Ledamöterna fick tillfälle att ställa frågor och samtala med Anna Ekström om bland annat kompetensförsörjning i äldreomsorgen.

Arbetet i framtidens äldreomsorg

Marta Szebehely, professor i Socialt arbete vid Stockholms universitet var inbjuden till mötet för att berätta om en studie av äldreomsorgens arbetsvillkor 2005 och 2015. Ett samtal följde mellan Marta Szebehely och medlemmarna i Pensionärskommittén om arbetsvillkoren i äldreomsorgen.

Stöd för yrkesintroduktion av baspersonal inom äldreomsorgen

Ulrika Freiholtz, enhetschef och Jan Rehnberg, utredare vid Socialstyrelsen berättade för Pensionärskommittén om sitt arbete vilket är en del av regeringens kunskapssatsning. Även den presentationen följdes upp med diskussion och frågeställningar om Socialstyrelsens arbete.

Nästa möte mellan regeringen och Pensionärskommittén är planerat till måndag 22 maj 13.30 – 15.30.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Viktigt med samverkan mellan skola och arbetsliv

Publicerad 08 mars 2017

Regeringen anser att det är viktigt med en nära samverkan mellan skola och arbetsliv. En god samverkan ger flera positiva effekter. Ungdomar får gå en utbildning som motsvarar behoven på arbetsmarknaden vilket underlättar deras inträde i arbetslivet och bidrar till nationell kompetensförsörjning.

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström besökte i dag Mälardalens Tekniska Gymnasium som bedriver yrkesutbildningar med en nära koppling till industrin. Skolan arbetar aktivt med att rekrytera tjejer till sina utbildningar och därmed bryta könsbundna studieval.

Besöket inleddes med en rundtur på skolan som visade både den teoretiska undervisningen i klassrummet och det praktiska arbetet i verkstaden. Eleverna berättade bland annat om varför de valde just denna utbildning. Rektorn presenterade också det nära samarbetet som skolan har med yrkeslivet och hur de arbetar med att attrahera fler tjejer till utbildningarna. Statsrådet fick också träffa före detta elever som nu arbetar inom industrin i Södertälje.

– Ett gott samarbete mellan skola och näringsliv är bra både för eleverna och för Sverige. Idag har jag mött mycket motiverade, stolta och engagerade elever. Särskilt intressant är att skolan lyckats rekrytera en relativt hög andel flickor till teknik- och industriprogrammet, säger Anna Ekström.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Matchning hjälper ungdomar till arbete

Publicerad 14 februari 2017 Uppdaterad 14 februari 2017

Att ungdomar ska komma in i arbetslivet är en viktig fråga för regeringen. Att ha avbrutit eller att aldrig ha påbörjat en gymnasieutbildning är de faktorer som tydligast påverkar risken att hamna i gruppen unga som varken arbetar eller studerar.

Regeringen tog 2015 ett samlat grepp kring unga som varken arbetar eller studerar genom att besluta om en samlad strategi "Vägar framåt – regeringens strategi för unga som varken arbetar eller studerar". Strategin innehåller åtgärder för att förbättra dessa ungas möjlighet till etablering i arbets- och samhällslivet. En av satsningarna innebär att matcha utbildning med individens förutsättningar och med arbetsgivares behov av kompetens. Ungar som saknar en fullständig gymnasieutbildning ska genom matchningsinsatser kunna få extra stöd för att komma ut och etablera sig i yrkeslivet.

Ett av matchningsprojekten bedrivs av ett studieförbund i Uppsala där Fatima Rahman och Hana Masri fått jobb på Kulturpunktens Kafé.

– I början var jag väldigt rädd för att folk skulle döma mig för att jag inte gått ut skolan. Men det var inte alls som jag trodde, bara för att man inte gått ut gymnasiet betyder det inte att man inte har en framtid. Nu känner jag att jag är mer öppen och törs prata med folk. Jag sitter inte hemma och blir orolig, jag mår bra och jobbar, säger Fatima Rahman, som jobbar på Kulturpunktens Kafé sedan några månader.

Jobbet har hon fått via ett projekt som går ut på att unga vuxna mellan 18–26 år i Uppsala tar uppdrag i föreningslivet för att stärka sin position på

arbetsmarknaden. Deltagarna får arbeta i projekt, tillgång till utbildningar, validering av kunskaper och möjlighet att bli självförsörjande.

– När jag började i projektet visste jag inte alls vad jag ville jobba med. Det var bra att vi fick göra studiebesök på olika ställen och få chansen att välja själva, att få känna efter vad som känns rätt, säger Hana Masri som arbetar tillsammans med Fatima.

Regeringen har gett Folkbildningsrådet i uppdrag att fördela statsbidrag till folkhögskolor och studieförbund runt om i landet. Under 2016 och 2017 har totalt 15 projekt inom folkbildningen beviljats medel för sin verksamhet.

Artikel från Näringsdepartementet

Omställning och matchning i fokus på det sjätte industrisamtalet

Publicerad 09 februari 2017 Uppdaterad 09 februari 2017

Hur ser de framtida behoven ut på arbetsmarknaden?
Vilka möjligheter har små och medelstora företag att jobba strategiskt med omställning och matchning?
Vilken roll bör den regionala nivån ha? Det var några av de frågor som diskuterades under årets första industrisamtal.

Temat för industrisamtalet var omställning och matchning inom svensk industri och industrinära tjänstesektor. Vid industrisamtalet medverkade tre av regeringens ministrar: närings- och innovationsminister Mikael Damberg, arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson och gymnasi- och kunskapslyftsminister Anna Ekström.

- En fungerande kompetensförsörjning handlar ytterst om hur industrin ska kunna fortsätta konkurrera på en global marknad med bas i Sverige. Med regeringens kunskapslyft och 70 000 nya utbildningsplatser finns nu nya möjligheter att stärka industrins kompetensförsörjning. Nu har industrin ett ansvar att hålla sig framme och ta för sig av utbildningsplatserna, sa närings- och innovationsminister Mikael Damberg.

Möjlighet till vidareutbildning för yrkesverksamma, ständig omställning och en omställning som tar hänsyn till digitaliseringen var områden som diskuterades av deltagarna under industrisamtalet. Anna Ekström lyfte vikten av ett livslångt lärande för att säkerställa rätt kompetens och möjlighet till karriärväxling.

Några andra områden som lyftes av deltagarna var vikten av att öka industrins attraktionskraft hos ungdomar, möjlighet till praktik och

information till nyanlända om möjligheterna på den svenska arbetsmarknaden.

Ylva Johansson lyfte fram industrins tidigare förmåga till omställning från arbetskraftsinvandringen på 1960-talet. Och föreslog att industrin ska använda de erfarenheterna för att ta tillvara möjligheterna att möta dagens rekryteringsbehov med de människor som redan finns i landet.

Föregicks av expertseminarium

Industrisamtalet föregicks av ett expertseminarium som hölls under ledning av statssekreterare Eva Lindström. Deltagarna fick möjlighet att diskutera och ge inspel med utgångspunkt i bland annat dessa frågeställningar:

- Vilka är de mest centrala behoven som företagen ser kopplat till omställning?
- Hur kan validering och kompetenskartläggning utvecklas för att nyttjas proaktivt för att synliggöra kompetenser vid omställning?
- Vilka insatser är mest centrala för att stötta yrkesverksammas vidareutbildning?

Artikel från Utbildningsdepartementet

Slutbetyg inom komvux kan utfärdas till och med den 1 juli 2020

Publicerad 05 december 2016 Uppdaterad 05 december 2016

Regeringen har beslutat om en förordningsändring som innebär att slutbetyg från gymnasial vuxenutbildning får utfärdas fram till och med den 1 juli 2020. Tidigare regler innebar att möjligheten att utfärda slutbetyg från sådan utbildning upphör den 1 januari 2017.

I dagens kommunala vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå har slutbetyget ersatts av gymnasieexamen. Enligt övergångsbestämmelser har dock slutbetyg kunnat utfärdas fram till och med den 1 juli 2015, vilket senare har förlängts till och med den 1 januari 2017.

Många elever med gamla kursbetyg kommer inte att hinna få slutbetyg innan januari nästa år och skulle utan en förlängning av övergångsperioden för slutbetyg i stället behöva läsa till en gymnasieexamen inom komvux.

- En gymnasieexamen kräver att äldre kursbetyg omvandlas till betyg enligt de nya ämnesplanerna. Vissa äldre kurser, eller delar av äldre kurser, kan inte omvandlas, och det innebär att vissa elever tvingas läsa fler kurser för att få en gymnasieexamen än vad de skulle ha behövt för att få ett slutbetyg. Många elever har gamla kursbetyg och övergångsproblemen kommer att kvarstå under många år. Därför förlänger regeringen nu tidsfristen till och med den 1 juli 2020 så att fler elever får möjlighet till slutbetyg från gymnasial vuxenutbildning, säger gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström.

De äldre bestämmelserna om grundläggande behörighet till

högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare ska fortsätta att gälla för den som senast den 1 juli 2020 har fått slutbetyg från gymnasial vuxenutbildning.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Regeringens insatser för ökad jämlikhet i skolan

Publicerad 29 november 2016 Uppdaterad 06 december 2016

Regeringens utbildningspolitik strävar efter att öka jämlikheten i skolan. Alla barn och unga ska ges förutsättningar att pröva och utveckla sin förmåga och sina kunskaper till sin fulla potential. Nedan listas några av de insatser regeringen gör för att öka jämlikheten i skolan.

Samverkan för bästa skola (alla skolformer)

Genom Samverkan för bästa skola har staten tagit ett större ansvar för att höja resultaten i skolor med låga studieresultat och tuffa förutsättningar. Inom Samverkan för bästa skola genomför Skolverket riktade insatser för att stödja utvecklingen i skolor med svåra förutsättningar och erbjuder där arbetssätt för skolutveckling som också kunnat lyfta skolor på andra håll i landet med motsvarande utmaningar. Insatserna ska stärka huvudmännens förmåga att planera, följa upp och utveckla utbildningen, dvs. stödja huvudmännen med att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet. Inom Samverkan för bästa skola finns även möjlighet till höjda lärarlöner på skolor med tuffa förutsättningar. Satsningen Samverkan för bästa skola utökas från och med 2017 till att även omfatta bland annat förskolan.

Fler anställda i förskoleklass och lågstadiet (förskoleklass, fritidshemmet, grundskolan och motsvarande skolformer)

Ett särskilt statsbidrag – lågstadiesatsningen – infördes hösten 2015. Satsningen är en del av regeringens investeringar för att alla barn och elever tidigt ska få det stöd de behöver för att nå kunskapsmålen.

Skolkommissionen (alla skolformer)

Regeringen har tillsatt en Skolkommission som ska lämna förslag som syftar till höjda kunskapsresultat, förbättrad kvalitet i undervisningen och en ökad jämlikhet i skolan. Kommissionen ska bland annat:

- analysera orsakerna till de fallande kunskapsresultaten och redovisa en samlad problembild och utifrån denna föreslå nationella målsättningar,
- lämna förslag till en långsiktig plan med utvecklingsområden som utgår från de nationella målsättningarna för ett sammanhållet skolsystem,
- lämna samhällsekonomiskt och budgetmässigt effektiva förslag inom de identifierade utvecklingsområdena och en tidsplan för genomförandet,
- analysera och redovisa alternativa ambitionsnivåer för förslagen, och föreslå nödvändiga författningsändringar.

Skolkommissionen lämnar sitt slutbetänkande i april 2017.

Mindre barngrupper i förskolan och riktmärke (förskolan)

Regeringen genomför sedan 2015 en stor satsning för att stimulera huvudmännens arbete att se till att förskolans barngrupper har en lämplig sammansättning och storlek. Skolverket har fått i uppdrag att fördela statsbidrag till huvudmän för att minska barngruppers storlek i förskolan. Skolverket har i enlighet med ett uppdrag från regeringen återinfört ett riktmärke för barngruppernas storlek i förskolan i kommentar till de allmänna råden.

Nationella skolutvecklingsprogram (alla skolformer)

Regeringen har gett Skolverket i uppdrag att ta fram och genomföra nationella skolutvecklingsprogram bestående av olika kompetensutvecklings- och stödinsatser riktade till huvudmän och skolor inom områden där det finns ett dokumenterat nationellt utvecklingsbehov. Insatserna innefattar såväl riktade som generella kompetensutvecklingsinsatser inom olika områden. Syftet med de nationella skolutvecklingsprogrammen är att utveckla och stärka utbildningen för att ge eleverna de bästa förutsättningarna för att utvecklas så långt som möjligt. Insatserna ska bland annat ge lärare fler metoder i undervisningen för att kunna anpassa undervisningen efter elevers olika behov. De nationella skolutvecklingsprogrammen utvidgas från och med 2017 till att även omfatta kompetensutvecklingsinsatser för förskolepersonal.

Insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever och vid behov för elever med annat modersmål än svenska (alla skolformer)

Skolverket fick 2015 i uppdrag att genomföra insatser för att stärka huvudmännens förmåga att erbjuda nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska en utbildning av hög och likvärdig kvalitet. Målet är att förbättra elevernas förutsättningar för goda kunskapsresultat inom grundskolan och motsvarande skolformer samt gymnasieskolans introduktionsprogram. Från och med 2017 utökas målgrupperna med bland annat förskolan och hela gymnasieskolan.

Nationell samling för läraryrket (alla skolformer)

I Nationell samling för läraryrket arbetar regeringen löpande tillsammans med arbetsmarknadens parter för att ta fram åtgärder i syfte att stärka läraryrket och få fler att vilja bli lärare, få fler att stanna i läraryrket och få utbildade lärare att återvända till skolan. Lärare, förskollärare, rektorer och förskolechefer behöver ges bättre möjligheter att utvecklas i sina professioner. För detta krävs insatser på både kort och lång sikt. En särskild utredare ska den 1 december 2017 lämna förslag som syftar till att ge bättre förutsättningar för lärare, förskollärare, rektorer och förskolechefer att utföra sina uppdrag och bland annat se över behörighets- och legitimationsreglerna.

Fler speciallärare och specialpedagoger fortbildning och personalförstärkning när det gäller specialpedagogiska insatser (alla skolformer)

Regeringen satsar stort på fler platser till speciallärar- och specialpedagogutbildningarna och bättre specialpedagogisk kompetens för att kunna möta varje elev utifrån dess förutsättningar. Regeringen ger dessutom möjlighet till ekonomiskt stöd till kommuner i behov att anställa fler speciallärare.

Läraryrket för ökad specialpedagogisk kompetens (grundskolan, sameskolan)

Skolverket har fått uppdrag att genomföra fortbildning i specialpedagogik för lärare i grundskolan, utbildning vid särskilda ungdomshem och i sameskolan. Kompetensutvecklingsinsatsen innebär att fler lärare får ökade kunskaper

om specialpedagogiska förhållningssätt, metoder och arbetssätt samt att fler lärare får förutsättningar för att utveckla undervisningen och lärmiljön så att den möter elevers olika behov och förutsättningar.

Speciallärarutbildning inom lärarlyftet (alla skolformer)

Regeringen har förbättrat förutsättningarna för lärare och förskollärare som fortbildar sig till speciallärare eller specialpedagog inom Lärarlyftet genom en ökning av statsbidraget från 2016. Lärarlyftet II utvidgades under 2016 till att utöver specialiseringen mot utvecklingsstörning även omfatta speciallärarexamen med specialiseringar mot språk-, skriv- och läsutveckling, matematikutveckling, dövhet eller hörselskada, synskada och grav språkstörning.

Personalförstärkningar inom elevhälsan (alla skolformer, ej förskolan)

Regeringen satsar på att förstärka och utveckla elevhälsan för att öka tillgängligheten till och kvaliteten på elevhälsan. I satsningen ingår bl.a. statsbidrag för personalförstärkningar inom elevhälsan. Därutöver har Skolverket fått i uppdrag att under 2016 genomföra insatser för att förbättra det förebyggande och främjande arbetet inom elevhälsan i syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Läxhjälp (grundskolan, gymnasieskolan och motsvarande skolformer)

Skolhuvudmän och ideella organisationer kan sedan 2014 ansöka om ett statsbidrag för läxhjälp för alla elever i samtliga årskurser i grundskolan och motsvarande skolformer. Syftet med statsbidraget är dels att öka möjligheterna för alla elever att utvecklas så långt som möjligt i sitt lärande, dels att bidra till en ökad jämlikhet. I budgetpropositionen för 2017 angav regeringen att satsningen där ideella föreningar kan få statsbidrag för att erbjuda elever hjälp med läxor eller annat skolarbete bör utvidgas till att även omfatta gymnasieskolan och gymnasiesärskolan från och med 2017. Genom en utvidgning av satsningen skapas bättre förutsättningar för en jämlik skolgång.

Lovskola (grundskolan och motsvarande skolformer, gymnasieskolan)

Regeringen ger möjlighet för huvudmän att söka statsbidrag för lovskola då erfarenheter visar att lovskola kan utgöra ett viktigt komplement till elevens ordinarie utbildning och ge ökade förutsättningar att nå kunskapskraven och därmed behörighet till gymnasieskolans nationella program.

I budgetpropositionen för 2017 aviserade regeringen att det ska införas en skyldighet för huvudmännen att erbjuda lovskola till de elever i grundskolans årskurs 8 och 9 som riskerar att inte uppnå kunskapskraven för betyget E i ett eller flera ämnen och därmed riskerar att inte nå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskola ska även erbjudas de elever som har avslutat årskurs 9 utan att ha blivit behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. Regeringen avser även att se över lovskolans omfattning och inriktning.

Försöksverksamhet utökad undervisningstid i svenska och svenska som andraspråk (grundskolan)

En fyraårig försöksverksamhet med utökad undervisningstid i svenska för elever i grundskolan har pågått sedan 2013. Statsbidrag utgår till huvudmän för skolor med elever i årskurs 1–9 som får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk och som omfattar minst 105 timmar per läsår utöver den ordinarie undervisningen. Enligt Skolverket anser de medverkande skolorna att satsningen ökar de nyanlända elevernas chanser att nå målen. Försöksverksamheten förlängs till och med 2017 i avvaktan på en utvärdering av verksamheten.

Möjlighet till fjärrundervisning i modersmål och studiehandledning på modersmålet på entreprenad (grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan)

Från och med den 1 augusti 2016 finns möjlighet att bedriva fjärrundervisning på entreprenad, vilket kan bidra till en förbättrad modersmålsundervisning. Ytterligare medel avsätts för att öka antalet lärare i svenska som andraspråk och förlänga försöksverksamheten med ökad undervisningstid i svenska eller svenska som andraspråk för nyanlända elever i grundskolan.

Möjlighet för enskilda huvudmän som har kö till sina platser att inrätta en särskild kvot för elever som inte varit bosatta i

landet längre än två år (grundskolan)

Från och med den 1 november 2016 kan fristående skolor göra undantag från sina urvalsregler. Det innebär att skolorna kan erbjuda ett begränsat antal elever till exempel nyanlända elever som inte har tillräckligt med kötid, plats på skolan. Den särskilda kvoten bör avse elever som varit bosatta i landet kortare tid än två år före skolstarten det aktuella läsåret.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Regeringens insatser inom området matematik, ett av de ämnesområden som mäts i TIMSS, TIMSS Advanced och PISA

Publicerad 29 november 2016 Uppdaterad 29 november 2016

Här presenteras ett urval av de investeringar som regeringen gör inom ämnesområdet matematik, ett av de ämnesområden som mäts i kunskapsmätningarna TIMSS, TIMSS Advanced och PISA.

Förtydligad läroplan för förskoleklass och fritidshem (förskoleklass och fritidshem)

För att höja den pedagogiska kvaliteten och öka likvärdigheten i skolan har två särskilda avsnitt om förskoleklassen och fritidshemmen införts i respektive läroplan. Det centrala innehållet i förskoleklassens avsnitt i läroplanerna är uppdelat bland annat i matematiska resonemang och uttrycksformer. Undervisningen i förskoleklass ska ta tillvara elevernas nyfikenhet och ge dem möjlighet att utveckla sitt intresse för matematik och förståelse för hur matematik kan användas i olika situationer. Eleverna ska därför utmanas och stimuleras att använda matematiska begrepp och resonemang för att kommunicera och lösa problem på olika sätt med olika uttrycksformer samt för att utforska och beskriva sin omvärld.

Obligatoriska bedömningsstöd i matematik (grundskolan och motsvarande skolformer)

Sedan 1 juli 2016 är det obligatoriskt för huvudmän i grundskolan att använda bedömningsstöd i matematik i årskurs 1. Från den 1 september är det obligatoriskt även i specialskolan och från och med den 1 januari 2017 kommer även grundsärskolan att omfattas. Syftet är att förbättra förutsättningarna för att tidigt identifiera elever som riskerar att inte nå de delar av kunskapskraven och elever som behöver extra utmaningar för att nå så långt som möjligt, så att relevanta stödinsatser sätts in när så behövs.

Ytterligare undervisningstid i matematik (grundskolan och motsvarande skolformer)

Genom en lagändring som trädde i kraft den 1 juli 2013 utökades undervisningstiden med 120 timmar och den 1 juli 2016 trädde en lagändring i kraft som innebär att undervisningstiden utökats med ytterligare 105 timmar för att öka grundskoleelevernas kunskaper i matematik. I budgetpropositionen för 2017 aviserade regeringen förslaget att antalet timmar i matematik ska öka med 105 timmar i högstadiet från och med den 1 juli 2019, samtidigt som antalet timmar i elevens val minskar i motsvarande grad. En departementspromemoria, En studieindelad timplan i grundskolan och närliggande frågor, har tagits fram och remitterats. Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Matematiklyftet och nationella skolutvecklingsprogram (alla skolformer)

I syftet att öka elevers måluppfyllelse i matematik har Skolverket haft regeringens uppdrag att mellan 2012–2016, i samverkan med Nationellt centrum för matematikutbildning vid Göteborgs universitet, svara för en ämnesdidaktisk fortbildningssatsning för matematiklärare och för att ge dem professionellt stöd genom matematikhandledare. Skolverket ska också svara för utbildning av matematikhandledare och rektorer. Matematiklyftet är förlängt och kommer att vara en del av de nationella skolutvecklingsprogrammen. Målet med Matematiklyftet är att utveckla undervisningen och fortbildningskulturen på längre sikt. Fortbildningen bygger på kollegialt lärande med stöd av handledare och didaktiskt stödmaterial. Stödmaterial utgår från läroplanerna samt kurs- och ämnesplanerna i matematik och ska beakta aktuell och relevant forskning samt analyser av de svenska resultaten i de senaste internationella undersökningarna TIMSS och PISA. På Matematiklyftets lärportal finns det även stödmaterial för personal inom förskolan.

Regeringen har gett Skolverket i uppdrag att ta fram och genomföra nationella skolutvecklingsprogram bestående av olika kompetensutvecklings- och stödinsatser riktade till huvudmän och skolor inom områden där det finns ett dokumenterat nationellt utvecklingsbehov. Insatserna innefattar såväl riktade som generella kompetensutvecklingsinsatser inom olika områden. Syftet med de nationella skolutvecklingsprogrammen är att utveckla och stärka utbildningen för att ge eleverna de bästa förutsättningarna för att utvecklas så långt som möjligt. Insatserna ska bl.a. ge lärare fler metoder i undervisningen för att kunna anpassa undervisningen efter elevers olika behov.

Nationella it-strategier för skolväsendet (alla skolformer, ej förskolan)

Regeringen gav den 24 september 2015 Skolverket i uppdrag att föreslå nationella it-strategier för skolväsendet. Strategierna ska bidra till ökad måluppfyllelse och likvärdighet genom att den strategiska potential som it har tillvaratas i hela skolväsendet. Bland Skolverkets förslag märks förslag till omfattande förändringar i styrdokumentet, bland annat i ämnesplanen för matematik som innebär en förhöjd ambitionsnivå jämfört med i dag. Det finns även förslag till ändringar i kursplanen för att utveckla elevernas digitala kompetens och förmågor kopplade till programmering inom ramen för undervisningen i ämnet.

Läsa-skriva-räkna-garanti (förskoleklassen, grundskolan och motsvarande skolformer)

Regeringen avser införa en läsa-skriva-räkna-garanti. En utredare lämnade betänkandet På goda grunder – en åtgärdsgaranti för läsning, skrivning och matematik i september 2016 (SOU 2016:59). De viktigaste delarna i förslaget till åtgärdsgarantin är att:

- elever i behov av stöd ska garanteras rätt till tidigt stöd i sin läs-, skriv- och matematikutveckling,
- alla elever ska genomgå en obligatorisk kartläggning i språklig medvetenhet och matematiskt tänkande i förskoleklassen, och
- elever i behov av stöd garanteras att personal med specialpedagogisk kompetens deltar i analys, planering och uppföljning av stödåtgärderna.

Åtgärdsgarantin planeras införas fullt ut från 1 juli 2018. Som ett led i införandet av garantin har flera insatser gjorts, såsom att regeringen avsatt

betydande medel för att utbilda och säkerställa tillgången till fler speciallärare och specialpedagoger för att utveckla det specialpedagogiska arbetet och infört obligatoriska bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling samt kunskapskrav i läsförståelse i årskurs 1.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Regeringens insatser inom området naturvetenskap, ett av de ämnesområden som mäts i TIMSS, TIMSS Advanced och PISA

Publicerad 29 november 2016 Uppdaterad 29 november 2016

Här presenteras ett urval av de investeringar som regeringen gör inom ämnesområdet naturvetenskap, ett av de ämnesområden som mäts i kunskapsmätningarna TIMSS, TIMSS Advanced och PISA.

Förtydligad läroplan för förskoleklass och fritidshem (förskoleklass och fritidshem)

För att höja den pedagogiska kvaliteten och öka likvärdigheten i skolan har två särskilda avsnitt om förskoleklassen och fritidshemmen införts i respektive läroplan. Det centrala innehållet i förskoleklassens avsnitt i läroplanerna är uppdelat bland annat i natur, teknik och samhälle. Undervisningen i förskoleklass ska bidra till att utveckla elevernas intresse för och kunskaper om natur, teknik och samhälle, genom att ge dem möjligheter att utforska, ställa frågor kring och samtala om företeelser och samband i omvärlden. Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling.

NT-satsningen och nationella skolutvecklingsprogram (alla

skolformer)

För att öka elevernas måluppfyllelse och intresse för vidare studier inom naturvetenskap och teknik (NT) har Skolverket mellan 2012–2016 haft regeringens uppdrag att planera och genomföra systematiska utvecklingsinsatser inom ämnesområdena. Även förskolan är en del av NT-satsningen. Naturvetenskap och teknik kommer att vara en del av de nationella skolutvecklingsprogrammen från och med 2017.

En stadiindelad timplan i grundskolan

En departementspromemoria har tagits fram inom Utbildningsdepartementet och remitterats, En stadiindelad timplan i grundskolan och närliggande frågor. Regeringen har aviserat i BP 17 ett förslag om att låg-, mellan- och högstadiet återinförs och regleras i skollagen samt att timplanen för grundskolan stadiindelas för att bland annat säkerställa att alla elever får den garanterade undervisningstid de har rätt till i grundskolan, exempelvis i NO-ämnena.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Regeringens insatser inom området läsförståelse, ett av de ämnesområden som mäts i PISA

Publicerad 29 november 2016 Uppdaterad 29 november 2016

Här presenteras ett urval av de investeringar som regeringen gör inom ämnesområdet läsförståelse, ett av ämnesområdena i PISA.

Läsllyftet (förskolan, förskoleklassen, grundskolan och motsvarande skolformer, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan)

Under 2014–2018 pågår en omfattande fortbildning för lärare i läs- och skrivutveckling, det så kallade Läsllyftet. Läsllyftet utökades 2016 i syfte att möjliggöra att lärare inom andra ämnen kan ta del av Läsllyftet i större utsträckning, till exempel lärare och förskollärare inom de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena.

I budgetpropositionen för 2017 föreslår regeringen ytterligare en utvidgning av Läsllyftet så att även förskollärare i förskolan och skolbibliotekarier i större utsträckning omfattas av satsningen.

Det är av stor vikt att insatserna sätts in tidigt för att stöd och stimulans utifrån elevernas behov redan i förskoleklass och i de första årskurserna är viktigt för att förebygga att eleverna senare utvecklar problem med läs- och skrivförmågan. Insatser redan i förskoleklass och i de första årskurserna stärker också skolans möjlighet att bryta kopplingen mellan elevernas resultat i bland annat läsförståelse och föräldrarnas utbildningsnivå. Skolans uppgift är att kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar. Det är därför särskilt viktigt med lärare i de tidiga åren som är välutbildade i läs-

och skrivinlärning.

Läsa-skriva-räkna-garanti (förskoleklassen, grundskolan och motsvarande skolformer)

Regeringen avser införa en läsa-skriva-räkna-garanti. En utredare lämnade betänkandet På goda grunder – en åtgärdsgaranti för läsning, skrivning och matematik i september 2016 (SOU 2016:59). De viktigaste delarna i förslaget till åtgärdsgarantin är att:

- elever i behov av stöd ska garanteras rätt till tidigt stöd i sin läs-, skriv- och matematikutveckling,
- alla elever ska genomgå en obligatorisk kartläggning i språklig medvetenhet och matematiskt tänkande i förskoleklassen, och
- elever i behov av stöd garanteras att personal med specialpedagogisk kompetens deltar i analys, planering och uppföljning av stödåtgärderna.

Åtgärdsgarantin planeras införas fullt ut från 1 juli 2018. Som ett led i införandet av garantin har flera insatser gjorts, såsom att regeringen avsatt betydande medel för att utbilda och säkerställa tillgången till fler speciallärare och specialpedagoger för att utveckla det specialpedagogiska arbetet och infört obligatoriska bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling samt kunskapskrav i läsförståelse i årskurs 1.

Utbildning för språk-, läs- och skrivutvecklare med inriktning mot förskolan (förskolan)

För att stärka litteraturen och läsning i förskolan har regeringen föreslagit att Skolverket ska erbjuda utbildning i språk-, läs- och skrivutveckling för förskollärare i förskolan från och med 2017. Uppdraget ska genomföras inom ramen för nationellt centrum för språk-, läs- och skrivutveckling.

Förtydligad läroplan för förskoleklass och fritidshem (förskoleklass och fritidshem)

För att höja den pedagogiska kvaliteten och öka likvärdigheten i skolan har två särskilda avsnitt om förskoleklassen och fritidshemmen införts i respektive läroplan. Det centrala innehållet i förskoleklassens avsnitt i läroplanerna är uppdelat bland annat i språk och kommunikation. Undervisningen i förskoleklass ska ta tillvara elevernas nyfikenhet och ge

dem möjlighet att utveckla sitt intresse för och sin förmåga att kommunicera med tal- och skriftspråk genom att ge dem möjligheter att läsa, lyssna på samt skriva och samtala om såväl skönlitteratur som andra typer av texter och händelser.

Obligatoriska bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling (grundskolan och motsvarande skolformer)

Sedan 1 juli 2016 är det obligatoriskt för huvudmän i grundskolan att använda bedömningsstöd i matematik i årskurs 1. Från den 1 september är det obligatoriskt även i specialskolan och från och med den 1 januari 2017 kommer även grundsärskolan att omfattas. Syftet är att förbättra förutsättningarna för att tidigt identifiera elever som riskerar att inte nå de delar av kunskapskraven och elever som behöver extra utmaningar för att nå så långt som möjligt, så att relevanta stödinsatser sätts in när så behövs.

Kunskapskrav i årskurs 1 (grundskolan och motsvarande skolformer)

Kunskapskrav i läsförståelse i årskurs 1 i grundskolan, sameskolan och specialskolan infördes 1 juli 2016. Syftet är att förbättra förutsättningarna för att tidigt identifiera elever som riskerar att inte nå de delar av kunskapskraven i svenska och svenska som andraspråk som avser läs- och skrivutveckling samt elever som behöver extra utmaningar för att nå så långt som möjligt, så att relevanta stödinsatser sätts in när så behövs.

Statsbidrag för personalförstärkning i skolbibliotek (alla skolformer, ej förskolan)

Regeringen anser att insatser bör genomföras som syftar till att stärka skolbibliotekens roll för elevernas läslust och läsförmåga. Regeringen införde därför 2016 ett statsbidrag för personalförstärkning till skolbiblioteken i grundskolan och motsvarande skolformer, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Läsdelegationen

Regeringen har tillsatt en delegation med uppdrag att inom ramen för satsningen Hela Sverige läser med barnen samla de insatser för läsfrämjande som görs både inom och utanför skolan. Syftet är att bidra till att ge alla barn

och ungdomar mer likvärdiga förutsättningar för en fullgod läsförmåga och lustfyllda läsoplevelser.

Höstlov blir läslov

Regeringen kommer att genomföra olika insatser i syfte att stärka att höstlovet blir ett läslov, på samma sätt som februarilovet är ett sportlov. För att stimulera läsning utanför skolan föreslås att kulturinstitutioner runt om i landet ges möjlighet att få stöd att genomföra läsfrämjade aktiviteter under skollov.

En utvidgning av Bokstart

Regeringen kommer att utvidga Kulturrådets pågående satsning Bokstart som syftar till att tidigt stimulera små barns språk- och läsutveckling. Satsningen riktar sig till föräldrar med små barn och innebär att framför allt barnhälsovård och folkbibliotek samverkar för att nå dem med inspiration och information kring läsning. Delar av denna satsning riktas i dag till socioekonomiskt utsatta områden. Regeringen avser utvidga Bokstart till att omfatta fler kommuner och regioner och att satsningen på ett tydligare sätt kopplas till det läsfrämjande arbetet i förskolan.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Stort intresse för Svenska från dag ett

Publicerad 24 november 2016 Uppdaterad 24 november 2016

Svenska från dag ett är en satsning för att ge nyanlända i Sverige möjlighet att lära sig svenska tidigt och samtidigt få en grundläggande förståelse för, och inblick i, det svenska samhället. Ett viktigt syfte är att ge deltagarna en meningsfull sysselsättning under asyltiden.

För att genomföra undervisning i svenska och samhällsorientering, Svenska från dag ett, har studieförbunden, och från augusti 2016 även folkhögskolorna, tilldelats ett statsbidrag. Nu kommer också bidrag att kunna fördelas av studieförbundet SISU Idrottsutbildarna för verksamhet inom ramen för satsningen. De involverade aktörerna har själva kunnat bestämma hur och var verksamheten ska anordnas. Studieförbund och folkhögskolor har också själva rekryterat deltagare. Ett genomgående drag har varit att så långt möjligt deltagaranpassa verksamheten.

- Svenska från dag ett är en möjlighet för nyanlända att börja lära sig svenska så fort som möjligt. Vi har haft ett problem i Sverige med att väntan på besked om asyl kan bli lång, passiv och väldigt ensam. Just det försöker vi bryta med Svenska från dag ett, säger gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström.

Intresset från både anordnare och deltagare har varit stort; Svenska från dag ett anordnas i 257 av Sveriges 290 kommuner. Från den 15 augusti 2015 till och med den 31 december 2015 deltog drygt 60 000 individer, vilket motsvarar ca 37 procent av alla asylsökande som kom till Sverige under 2015.

Under perioden 1 januari 2016 till och med den 5 september 2016 har 41 532 unika personer deltagit i Svenska från dag ett.

Verksamheten har vänt sig till två grupper av deltagare; dels till asylsökande som bor antingen på Migrationsverkets anläggningsboenden (ABO) eller i eget boende (EBO), dels till personer som fått uppehållstillstånd men som bor kvar i Migrationsverkets anläggningsboenden.

Svenska från dag ett har i de flesta fall bedrivits som traditionella studiecirklar. Studiecirkarna har oftast varit språkinriktade eller handlat om samhällsfrågor, jämställdhet och kultur. Bland övriga ämnen märks exempelvis media, miljö, datorer. Det har även funnits inslag av verksamhets-/studiebesök, idrottsaktiviteter, körsång, friskvård, matlagning etc.

En positiv effekt av Svenska från dag ett har varit att etableringen i samhället kunnat påskyndas och tiden för att kunna lära sig svenska har kunnat förkortas. Satsningen inleddes den 15 augusti 2015, då förordningen trädde i kraft. Arbetet med att anordna verksamhet har fortsatt med oförminskad kraft under 2016. Fortsatt verksamhet planeras också för åren fram till 2020. Från augusti 2016 kan även folkhögskolorna ansöka om statsbidrag för att anordna verksamhet.

Från hösten 2016 anordnar studieförbund även så kallad Vardagssvenska. Det är en mer avancerad form av språkundervisning och kan ses som en påbyggnad på Svenska från dag ett. För Vardagssvenska ställs högre krav på lärarna, undervisningen ska innefatta ett visst antal timmar etc.

Under perioden 15 aug–5 sept 2016 har 328 unika personer deltagit i Vardagssvenska.

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

Ungdomspolitik och kultur i fokus på EU-möte

Publicerad 23 november 2016 Uppdaterad 23 november 2016

Ministrar i EU med ansvar för utbildning, ungdom, kultur och idrott möttes i Bryssel den 21-22 november. Frågor på dagordningen var bland annat europeisk ungdomspolitik, kulturens roll i EU:s utrikes relationer och ett Europaår för kulturarv 2018.

Den första mötesdagen ägnade EU:s utbildningsministrar bland annat åt att diskutera europeiska ungdomar och hur de mer kan inkluderas i utvecklingen av EU.

Diskussionen fördes mot bakgrund av de stora utmaningar som EU står inför såsom polarisering och brexit och att forskningen varnar för att dagens unga är den första generationen på 80 år som har sämre livsvillkor än sina föräldrar.

- Jag övertygad om unga framför allt behöver tillgång till utbildning, arbete och bostad. Det är viktigt att fortsätta att göra framsteg på de här områdena för att vinna ungas förtroende, sade Anna Ekström, gymnasie- och kunskapslyftsminister vid mötet.

Rådet antog en rekommendation om en kompetensgaranti som ska ge möjlighet till kompetenshöjning för dem som inte uppnått gymnasieutbildning.

Kulturens betydelse för EU:s utrikesrelationer

Kulturministrarna i sin tur diskuterade internationella kulturella förbindelser. Sverige betonade bland annat vikten av öppenhet och dialog i dagens oroliga

värld.

- Kulturen och kulturens betydelse för att främja yttrandefrihet och demokratisk utveckling är viktigare än någonsin, sade kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke vid mötet.

Kulturministrarna enades om ett Europaår för kulturarv 2018 inför förhandlingar med Europaparlamentet om ett slutligt beslut.

Slutligen gav kommissionen en lägesrapport om revideringen av direktivet om audiovisuella tjänster, AV-direktivet.

Anna Ekström, gymnasie- och kunskapslyftsminister och Alice Bah Kuhnke, kultur- och demokratiminister representerade Sverige vid rådsmötet.

Artikel från Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet

EU-möte om utbildning, ungdom och kultur

Publicerad 18 november 2016 Uppdaterad 18 november 2016

I Bryssel möts den 21-22 november ministrar i EU med ansvar för utbildning, ungdom, kultur och idrott. Ministrarna ska bland annat diskutera ungdomspolitik, en kompetensgaranti, förebyggande av radikaliserings och det audiovisuella direktivet. Utöver det ska rådet enas om Europaåret för kulturarv 2018.

Utbildningsministrarna väntas komma överens om en kompetensgaranti som ska öka förutsättningarna för arbete och positiv löneutveckling för européer. Kommissionen konstaterar i förslaget att många européer idag har brister vad avser kompetenser och kvalifikationer. Avsikten är att de som inte uppnått gymnasieutbildningsnivå ska få möjlighet att höja kompetensen och därmed öka anställningsbarheten.

Enligt regeringen är kompetensgarantin helt i linje med svensk politik vad gäller satsningar på kompetens och utbildning.

Kompetensagenda för ett konkurrenskraftigt Europa

Rådet väntas anta en resolution om den nya kompetensagendan där kompetensgarantin är en del av förslaget.

Regeringen förväntas välkomna resolutionen och poängtera att den inte är bindande för EU-länderna och inte har några budgetära konsekvenser, varken för stats- eller EU-budgeten.

Fokus på europeiska ungdomar

Utbildningsministrarna ska diskutera hur europeiska ungdomar kan inkluderas mer i utvecklingen av EU. Det är mot bakgrund av att Europa och EU står inför stora utmaningar såsom till exempel ökad polarisering och brexit. Forskningen varnar för att dagens unga är den första generationen på 80 år som har sämre livsvillkor än sina föräldrar.

I diskussionen förväntas regeringen utgå från den nationella ungdomspolitiken att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Förebyggande av radikaliserings

Rådet ska anta slutsatser om förebyggande av våldsbejakande extremism. Regeringen har framfört att det i arbetet mot våldsbejakande extremism och terrorism är viktigt med en balans mellan de repressiva säkerhetsaspekterna och ett långsiktigt främjande och förebyggande arbete, bland annat inom utbildning.

Revidering av audiovisuella direktivet

På den andra mötesdagen behandlar kulturministrarna kommissionens förslag till ett reviderat direktiv för audiovisuella medietjänster, det så kallade AV-direktivet.

Europaår för kulturarv 2018

Slutligen ska kulturministrarna enas om Europaåret för kulturarv 2018 inför förhandlingar med Europaparlamentet. Syftet med förslaget är att förbättra medvetenheten om både möjligheterna och utmaningarna på kulturarvsområdet, samt att lyfta fram EU:s gemensamma arbete inom kulturarvsområdet.

Regeringen välkomnar att kulturarvsfrågorna uppmärksammas inom det europeiska samarbetet.

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström och kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke representerar Sverige vid rådsmötet.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Ungas fritid – tema för det Ungdomspolitiska rådet

Publicerad 17 november 2016 Uppdaterad 17 november 2016

Den här veckan träffade gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström, som ansvarar för ungdomspolitiken inom regeringen, det Ungdomspolitiska rådet. Detta var första gången rådet samlades sedan Anna Ekström tillträdde som minister. Temat för detta möte var ungas fritid.

Rådet samlar företrädare för olika ungdomsorganisationer och är ett forum för dialog mellan regeringen och det unga civilsamhället. Även representanter för myndigheter och forskarsamhället deltar i rådet. Det är ett av de cirka 50 fasta forum för samråd med det civila samhällets organisationer som Regeringskansliet har. Ungdomspolitiska rådet representerar en mångfald av organisationer så som solidaritetsorganisationer, religiösa organisationer, politiska organisationer och organisationer för unga med funktionsnedsättning. Rådet träffas 2-4 gånger per år.

En viktig del av ungdomspolitiken är regeringens dialog med ungdomar. Syftet med rådet är att regeringen ska få bidrag till sin omvärldsanalys på det ungdomspolitiska området och förankra förslag inom ungdomspolitiken med representanter för politikens målgrupp.

Regeringen har gett Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) i uppdrag att kartlägga den öppna fritidsverksamheten. På mötet presenterade myndigheten sin kartläggning. Den visar bland annat att det är en liten andel unga i åldern 16–25 år som besöker öppen fritidsverksamhet. Antalet fritidsgårdar minskar och antalet ungdomens hus ökar något.

Deltagarna i det Ungdomspolitiska rådet fick chansen att diskutera rapporten. Bland annat diskuterade de hur tillgänglighet och deltagande i den öppna fritidsverksamheten kan främjas generellt. Mötet avslutades med att deltagarna fick presentera sina förslag om ungas fritid till Anna Ekström.

– Ungdomspolitiska rådet är en viktig samtalspartner för regeringen. Jag tar med mig många kloka inspel från mötet om hur villkoren för ungas fritid kan förbättras, säger Anna Ekström.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Anna Ekström besökte Tullinge gymnasium

Publicerad 15 november 2016 Uppdaterad 15 november 2016

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström besökte förra veckan Tullinge gymnasiet i Botkyrka kommun. Ministern togs emot av rektor Lennart Gudmark och utbildningsnämndens ordförande Emanuel Ksiazkiewicz.

Besöket inleddes hos skolans språkintruktionsprogram. Elever fick där chansen att berätta för ministern om sina studier i svenska språket. De fick också ställa frågor till ministern.

Tullinge gymnasium kommer att uppmärksamma arbetet i FN. När Anna Ekström besökte klass SA15B pågick det intensiva förberedelser för att bland annat spela upp hur det går till i FN:s generalförsamling. Det sista stoppet för besöket var på vård- och omsorgsprogrammet och vård- och omsorgscolleget där ministern och eleverna bland annat diskuterade högskolebehörighet.

– Det var ett intressant och givande besök på Tullinge gymnasium. Det var särskilt roligt att högskolebehörighet var så naturligt för dem eftersom jag tycker att en högre utbildning är viktig för ungdomar, säger Anna Ekström.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström mötte Folkbildningsrådet

Publicerad 10 november 2016 Uppdaterad 10 november 2016

Onsdagen den 9 november medverkade gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström i Folkbildningsrådets representantskaps höstsammanträde. Representantskapet är organisationens högsta beslutande organ och bland de närvarande fanns valda ombud från studieförbunden och folkhögskolorna.

I sitt anförande betonade Anna Ekström vikten av folkbildningen, bland annat som en betydelsefull aktör i mottagandet av nyanlända. Här lyfte ministern fram goda exempel såsom Svenska från dag ett och Vardagssvenska.

– Det är inspirerande att träffa människor som lägger en enorm ideell kraft på att stärka vårt gemensamma samhälle, bidrar till demokratisk utveckling och står för kunskap och bildning, sa Anna Ekström och tackade studieförbund och folkhögskolor för deras insatser.

Anna Ekström talade också om vikten av gymnasieutbildning och att det är oroande att en tredjedel av de som går ut gymnasiet saknar fullständiga betyg. Vuxenutbildning blir därför allt viktigare och Anna Ekström pekade på betydelsen av folkhögskolans allmänna kurs.

På mötet fastställdes den ekonomiska ramen för Folkbildningsrådets budget för nästkommande år och styrelsen redogjorde för verksamhetsplanen för 2017.

Artikel från Kulturdepartementet, Socialdepartementet,
Statsrådsberedningen, Utbildningsdepartementet

Lässatsning för att stimulera fler barn och unga att läsa mer

Publicerad 31 oktober 2016 Uppdaterad 31 oktober 2016

I Sverige är läsvanorna stabila för den svenska befolkningen som helhet. Men det finns oroande tendenser som att andelen unga som läser regelbundet minskar och att god läsförmåga i hög grad bestäms av till exempel föräldrars utbildningsnivå. Regeringen vill förbättra läsförmågan och öka läsningen bland barn och ungdomar i hela landet och genomför därför en särskild lässatsning, Hela Sverige läser med barnen.

En god läsförmåga är grundläggande för att barn ska klara kunskapskraven i skolan. I regeringens särskilda lässatsning samlas skola, kultur, idrott och föreningsliv för läsfrämjande insatser under paraplyet "Hela Sverige läser med barnen". Inom ramen för satsningen kommer höstlovet stärkas som ett läslov, en läsdelegation har tillsatts och regeringen utvidgar de pågående satsningarna Bokstart och Läslyftet.

- Det brukar sägas att det krävs 5000 timmar för att träna upp sin läskondition, gå från att staka sig genom en text till att läsa med flyt och lust. Alla de timmarna ryms inte i skolans schema. Vi ska läsa mer i skolan, men vi måste också läsa mer hemma och alla barn – oavsett hur många böcker man har i bokhyllan hemma – måste oftare hamna i situationer där man kan upptäcka läsning, säger utbildningsminister Gustav Fridolin.

Läslovet

För att uppmärksamma läsning görs en rad aktiviteter och som ett led i det

arbetet har regeringen beslutat att hädanefter kalla för, och stärka höstlovet som, ett läslov. Under läslovet kan samhället utanför skolan samlas för att stärka barns läsning. Det blir ett tillfälle då kulturinstitutioner får jobba mer för att nå fler barn, då fotbollsklubben kanske tar med barnen till biblioteket i slutet av en träning, då skolbibliotekarien jobbar lite extra med lärarna på fritidshemmet och folkbiblioteket tänker ut ett nytt sätt att nå föräldrar och barn som vanligen inte går dit.

För att stimulera läslovet kommer Regeringen att satsa 5 miljoner kronor årligen 2017–2020 så att kulturinstitutioner runt om i landet ges möjlighet att få stöd att genomföra läsfrämjande aktiviteter under skollov.

Redan i år har många kulturinstitutioner och bibliotek tagit initiativ till just sådana aktiviteter. Kulturrådet fördelar redan sedan flera år tillbaka bidrag till läsfrämjande insatser. Stödet uppgår till ca 20 miljoner kronor årligen.

- Nu i novembermörkret hoppas jag verkligen att alla får möjlighet att förgylla vardagen med en god bok. Låt lovet bli ett riktigt läslov där du får upptäcka nya perspektiv eller äventyr. Jag kommer ta tillfället i akt att läsa mycket och det hoppas jag att du också får möjlighet att göra. Med din familj och dina vänner eller på egen hand, säger Helene Hellmark Knutsson, minister för högre utbildning och forskning.

Läsdelegationen

Läsdelegationen – under ledning av stadsbibliotekarie Katti Hoflin – har i uppdrag att samordna läsfrämjande insatser inom och utanför skolan. Det finns idag en rad bra initiativ och insatser inom skola, kulturliv, föreningsliv och idrott, och syftet med en samordning är att öka effekten av dem. Satsningen ska bidra till att ge alla barn och unga mer likvärdiga förutsättningar för en fullgod läsförmåga och lustfyllda läsoplevelser. Uppdraget ska slutredovisas i mitten av 2018.

- Läsning är nyckeln till att kunna utvecklas, och att kunna ta del av hela vårt demokratiska samhälle. Läsning och böcker har betytt allt för mig. Om det inte vore för att bokbussen kom varannan vecka till min by mitt i skogen i Småland så hade jag inte varit den människa jag är, säger kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke.

Bokstart – läsinspiration till småbarnsföräldrar i socioekonomiskt utsatta områden

Regeringen kommer att utvidga Kulturrådets pågående satsning Bokstart, som syftar till att tidigt stimulera små barns språk- och läsutveckling. Satsningen riktar sig till föräldrar med små barn och innebär att framför allt barnhälsovård och folkbibliotek samverkar för att nå dem med inspiration och information kring läsning. Delar av Bokstart riktas i dag till socioekonomiskt utsatta områden, och regeringen vill utvidga satsningen till fler kommuner och regioner.

Utvidga Läslyftet till förskola och skolbibliotek

Läslyftet är en fortbildningsinsats i språk-, läs- och skrivutveckling för lärare i förskoleklass, grund- och gymnasieskolan och motsvarande skolformer.

- Det blir allt viktigare att förstå texter, också komplexa texter. Därför är det avgörande att både killar och tjejer läser mycket och kan förstå och använda det de läser, säger barn-, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér.

Fortbildningen syftar till att utveckla kvaliteten i undervisningen genom att ge lärare fler verktyg och perspektiv för att arbeta med elevernas läs- och skrivutveckling. Regeringen avser utöka Läslyftet till att även omfatta förskollärare och skolbibliotekarier.

- Läsning är så mycket mer än bara text i en bok. Genom att läsa kan du färdas i länder du aldrig kan komma till och uppleva svunna och kommande tidsåldrar. Du kan inse samband du inte hade tänkt dig och förstå människor du annars inte begripit dig på. Utan läsning hade världen varit oändligt mycket fattigare, säger gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström.

Ytterligare reformer för att förstärka läsningen

Regeringen gör utöver insatserna inom Hela Sverige läser med barnen ett flertal ytterligare reformer för att förstärka läsningen inom såväl Utbildningsdepartementets som Kulturdepartementets ansvarsområden. Det handlar bland annat om en läsa-skriva-räkna-garanti i lågstadiet, förstärkt specialpedagogisk kompetens i skolan, personalförstärkningar i skolbibliotek och en nationell biblioteksstrategi.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Anna Ekström lyckönskar Yrkeslandslaget inför Yrkes-EM

Publicerad 21 oktober 2016 Uppdaterad 24 oktober 2016

Under fredagen var Yrkeslandslaget i Stockholm för en samling inför Yrkes-EM i Göteborg 1–3 December. Gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström mötte landslaget under eftermiddagen för att önska dem lycka till.

Yrkeslandslaget har varit i Stockholm för gemensamma förberedelser inför Yrkes-EM i december. På programmet stod bland annat mediaträning och då passade gymnasie- och kunskapslyftsministern på att ge landslaget en hälsning på plats. I samband med det fick Anna Ekström en egen landslagströja att använda när hon senare besöker mästerskapet.

- Tack vare de insatser ni gör med Yrkeslandslaget visar ni vilken bra yrkesutbildning vi har i Sverige. Att välja ett yrkesprogram är en smart väg till jobb och till karriär, för att kunna starta ett eget företag eller för att arbeta utomlands. Möjligheterna som finns med en examen från ett yrkesprogram är större än vad många vet, sa gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström.

Regeringen har tillsammans med Landsorganisationen i Sverige (LO) och Svenskt Näringsliv utnämnt 2016 till Yrkesutbildningens år. Syftet med satsningen är att öka intresset för yrkesprogrammen, visa på de goda chanserna som finns till arbete efter utbildning och förbättra matchningen på arbetsmarknaden.

Yrkesutbildningens år har inneburit en viktig grund för att stärka yrkesutbildningarnas kvalitet och attraktivitet. Regeringen bedömer att det arbete som bedrivs under parollen Yrkesutbildningens år ska ske också

kommande år för att fortsätta att lyfta fram betydelsen av yrkesprogrammen och den yrkesskicklighet de ger.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Anna Ekström besökte Borås och Ericsson

Publicerad 13 oktober 2016 Uppdaterad 13 oktober 2016

Den 12 oktober besökte gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström Borås med anledning av det sparpaket som företaget Ericsson aviserat. Gymnasie- och kunskapslyftsministern mötte kommunalråd, fackföreningar och representanter för Ericsson under dagen.

– Vi är här för att lyssna in konsekvenserna av Ericssons sparpaket. Många av de anställda uttrycker oro och vi känner starkt med dem. Vi uppfattar att Ericsson tar situationen på stort allvar och att både fackliga representanter och ledning är måna om att den kompetens som finns på företaget ska tas till vara här i Boråsregionen, sa Anna Ekström.

Ministern medverkade också i en pressträff tillsammans med kommunledningen. Kommunstyrelsens ordförande Ulf Olsson såg positivt på att Anna Ekström som regeringens representant besökte Borås.

– Ericsson har under många år varit ett av Borås viktigaste företag och vår förhoppning är naturligtvis att företaget i någon form är kvar i Borås. Om det blir betydande neddragningar så utgår vi från att Ericsson tar sitt ansvar som arbetsgivare, men det är också viktigt med nationella insatser för att stötta de anställda och stärka arbetsmarknaden i Borås. Kring detta har vi en bra dialog med regeringen och även här idag med Anna Ekström, sa Ulf Olsson.

Fokus under besöket i Borås var även att Anna Ekström ville få en orientering kring vad som krävs när det gäller utbildning och omställning. Ministern besökte därför också Borås Yrkehögskola. Där träffade hon elever, lärare och personal.

- Från den statliga sidan kan vi bland annat bidra med stöd till utbildning och kompetensutveckling. Det är viktigt med en väl fungerade vuxenutbildning så att vuxna mitt i livet kan fylla på sin kompetens så att man är rustad att ta nya jobb. Möjligheterna till validering och utbildning är viktiga pusselbitar för Borås nu, betonade Anna Ekström.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Satsningar inom utbildningsområdet

Publicerad 20 september 2016 Uppdaterad 20 september 2016

Regeringen har sedan dag ett arbetat för att vända utvecklingen i skolan genom fler anställda så att elever får stöd i tid, höjda lärarlöner och stöd till de skolor och elever som har det svårast. I budgetpropositionen för 2017 fortsätter investeringarna i skolan. Regeringen tillför tio välfärds miljarder till Sveriges kommuner och landsting för ökad kvalitet och fler anställda i skolan och andra välfärdssektorer. Regeringen investerar i fler platser på lärarutbildningarna, stöd till förskolor och skolor som har svåra förutsättningar och ett stärkt kunskapslyft. Sammantaget har regeringen, inklusive årets budget, gjort skolsatsningar på över 10 miljarder för 2017, detta utöver välfärds miljarderna. För 2017 utökas dessutom satsningarna på vuxenutbildningen genom att 519 miljoner tillförs yrkesvux och lärlingsvux samt satsningen på rätt till komvux som innebär att 530 miljoner tillförs kommunerna via det generella statsbidraget. Nedan presenteras några av de satsningar på utbildning som regeringen avser att göra utifrån budgetpropositionen för 2017.

Ytterligare utbyggnad av lärarutbildningarna och investering i fler vägar till läraryrket samt återvändande lärare

Sverige står inför en omfattande lärar- och förskolläraryrbrist och det kan behövas upp till 60 000 fler lärare 2019 än vad som beräknas examineras. I budgetpropositionen för 2017 föreslår regeringen ett flertal investeringar för att möta lärarbristen, och bland annat föreslås resurser för ytterligare 3 600 nya utbildningsplatser på lärar- och förskolläraryrutbildningarna.

I utbyggnaden ska utbildningar med inriktning mot svenska som andraspråk prioriteras. Regeringen anser även att antalet lärare i svenska som andraspråk behöver öka för att möta det behov som uppstått på grund av flyktingsituationen och föreslår därför att ytterligare medel avsätts för att förbättra möjligheterna till fortbildning i ämnet.

I förslaget till utbyggnad har hänsyn främst tagits till skolans behov, söktryck till utbildningarna och till den redan pågående utbyggnaden av lärar- och förskolläraryrutbildningarna som regeringen redan beslutat om (via vårändringsbudgeten för 2015). Utbyggnaden kommer att omfatta förskolläraryrutbildning, ämnesläraryrutbildning, grundläraryrutbildning samt kompletterande pedagogisk utbildning.

Regeringen föreslår även insatser för att stärka forskningsanknytningen och kvaliteten i läraryrutbildningarna.

En webbutbildning införs för att ge de lärare och förskollärare som vill återvända till yrket en bra återintroduktion, genom till exempel en uppdatering om gällande styrdokument.

Pressmeddelande: Fler vägar till och tillbaka till läraryrket

Utökning av Samverkan för bästa skola

Regeringen har lanserat ett långsiktigt reformprogram för minskad segregation. Samverkan för bästa skola innebär bland annat att Statens skolverk och huvudmän kommer överens om riktade insatser till skolor med låga studieresultat och svåra förutsättningar. Som en del av reformprogrammet föreslår regeringen nu en utbyggnad av denna satsning. Utsatta bostadsområden ska särskilt uppmärksammas.

En förskola med hög kvalitet är av stor vikt och därför bör Samverkan för bästa skola utökas till att även omfatta förskoleklassen och förskolan.

Efter den stora ökningen av nyanlända elever i gymnasieåldern under hösten 2015 ser regeringen ett behov av att vidga målgruppen för Skolverkets

insatser för nyanlända. Regeringen vill därför bredda insatserna genom att i helhet inkludera gymnasie- och gymnasiesärskolan.

Regeringsuppdrag: Uppdrag om samverkan för bästa skola

Kompetensutveckling för förskolepersonal

En rad kompetensutvecklingsinsatser för olika skolformer samlas under de nationella skolutvecklingsprogrammen. En bra förskola lägger grunden för barns fortsatta lärande, och forskning visar att barn som har gått i förskolan lyckas bättre i skolan, än de som inte deltagit. Regeringen breddar därför nu de nationella skolutvecklingsprogrammen till att också omfatta förskolepersonal. Regeringen avsätter 15 miljoner kronor för ändamålet årligen från 2017.

Pressmeddelande: Stärkt kompetensutveckling för förskolepersonal

Särskild satsning för att öka läsandet bland barn

Läsandet genomsyrar alla ämnen och därför lanserar regeringen också en särskild lässatsning. Nu samlas skola, kultur, idrott och föreningsliv för läsfrämjande insatser under paraplyet "Hela Sverige läser med barnen". Inom ramen för denna satsning kommer regeringen att benämna och stärka det befintliga initiativet för att göra höstlovet till ett läslov, tillsätta en läsdelegation och bredda Läslyftet.

Pressmeddelande: Fler utbildningsplatser och lässatsning för barn

En skyldighet för huvudmännen att erbjuda lovskola

Erfarenheter visar att lovskolan kan utgöra ett viktigt komplement till elevens ordinarie utbildning och ge ökade förutsättningar för att nå kunskapskraven och därmed behörighet till gymnasieskolan. I dag erbjuder inte alla huvudmän lovskola och därmed ges eleverna inte samma möjligheter att nå kunskapskraven. Regeringen avser därför att föreslå att det ska införas en skyldighet för huvudmän att erbjuda lovskola till de elever i grundskolans årskurs 8 och 9 som riskerar att inte uppnå kunskapskraven för betyget E i ett eller flera ämnen och riskerar att inte nå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskola ska även erbjudas de elever som har avslutat årskurs 9 utan att ha blivit behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. Vidare avser regeringen att se över lovskolans

omfattning och inriktning.

Pressmeddelande: Fler utbildningsplatser och lässatsning för barn

Läxhjälp inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Stödet till läxhjälp via ideella föreningar föreslås ändras till att även omfatta gymnasieskolan och gymnasiesärskolan från och med 2017. Syftet är att höja kunskapsresultaten, och genom förändringen av satsningen skapas också bättre förutsättningar för en jämlik skolgång. Regeringen avser att göra en omfördelning inom den befintliga satsningen genom att avsätta mer medel till den del som avser statsbidrag till ideella föreningar.

Rätt till komvux

Utbildning på grundläggande eller gymnasial nivå är en viktig del för möjligheter att få jobb. För att öppna dörrar i utbildningssystemet och möjliggöra en omställning och livslångt lärande avser regeringen att i anslutning till budgetpropositionen för 2017 lämna en proposition till riksdagen om en rätt till behörighetsgivande kurser inom kommunal vuxenutbildning. Rätten till komvux innebär att vuxna ges rätt att studera inom komvux i syfte att uppnå grundläggande och särskild behörighet och särskilda kunskaper när det gäller högskoleutbildning och yrkeshögskoleutbildning. Satsningen på rätt till komvux innebär att kommunerna tillförs 530 miljoner kronor från och med 2017 via det generella statsbidraget, och satsningen är tänkt att införas från och med 2017.

Pressmeddelande: Utökad rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux

Fler platser inom yrkesvux och lärlingsvux

Investeringar i kunskap och kompetens ger jobb och stärker samhällsbygget. Satsningen på yrkesvux och lärlingsvux syftar till att motverka brist på yrkesutbildad arbetskraft, ge människor möjlighet att omskola sig till ett nytt yrke och nå de grupper som saknar gymnasieutbildning eller har en gymnasial yrkesutbildning som behöver kompletteras. Under 2016 omfattar Kunskapslyftet cirka 44 000 statligt finansierade utbildningsplatser, och regeringen föreslår en kraftig utbyggnad till drygt 68 000 platser till 2019. Det innebär bland annat motsvarande cirka 27 750 platser 2019 inom

yrkesvux och cirka 3 150 platser 2019 inom lärlingsvux. För 2017 tillförs yrkesvux och lärlingsvux sammanlagt 519 miljoner kronor.

Pressmeddelande: Förbättrat mottagande och kortare vägar till arbete

Yrkeshögskolan byggs ut och kvaliteten förstärks

Kunskapslyftet innehåller även en utbyggnad av yrkeshögskolan och den första större utbyggnaden med permanenta utbildningsplatser på universitet och högskolor på över tio år. Utbyggnaden av yrkeshögskolan fortsätter såsom tidigare aviserats om motsvarande cirka 6 000 platser permanent från 2017.

Regeringen har i propositionen En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap (prop. 2015/16:198) bedömt att ett beslut om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan i regel bör omfatta fler än två utbildningsomgångar. Denna nya inriktning betyder att utbildningsanordnare mer långsiktigt kan arbeta med kvaliteten och våga satsa på investeringstunga utbildningar.

Pressmeddelande: Yrkeshögskolans kvalitet förstärks

Satsning på rekryterande studiestartsstöd

Att införa ett nytt rekryterande studiestartsstöd är en viktig del i regeringens fortsatta satsning på Kunskapslyftet. Stödet är avsett att öka rekryteringen till studier bland arbetslösa som är minst 25 år och som har ett stort behov av utbildning på grundläggande eller gymnasial nivå för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Stödet föreslås uppgå till cirka 9 100 kronor per studiemånad. Den som har barn bör även kunna få tilläggsbidrag. Stödet beräknas omfatta cirka 15 000-20 000 personer och är tänkt att införas den 1 juli 2017. Ett nytt anslag för studiestartsstödet föreslås i budgetpropositionen för 2017. Förslaget har presenterats i den remitterade promemorian Studiestartsstöd – ett nytt rekryterande studiestöd (U2016/02685/SF). Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag om att införa ett studiestartsstöd och hur ett sådant stöd närmare ska utformas.

Pressmeddelande: Studiestartsstöd för arbetslösa med kort utbildning

Tekniksprånget förlängs och vidgas till att omfatta nyanlända akademiker

Tekniksprånget syftar till att genom praktik bredda intresset bland unga kvinnor och män med slutförd gymnasieutbildning från teknikprogrammet och naturvetenskapsprogrammet för att söka ingenjörsutbildningar vid högskolan. Satsningen förlängs till och med 2019, och regeringen beräknar att omfördela 11 miljoner kronor årligen 2018 och 2019 för detta. Medlen bör även kunna omfatta insatser för att finansiera försöksverksamhet med praktik för nyanlända ingenjörer för att underlätta etablering på den svenska arbetsmarknaden.

Pressmeddelande: Förbättrat mottagande och kortare vägar till arbete

Svenska från dag ett byggs ut för snabbare etablering

Språket är nyckeln för att nyanlända snabbt ska etablera sig i samhället, komma i jobb och bidra till att utveckla Sverige. Regeringen vill att människor som kommer till Sverige så tidigt som möjligt ska lära sig svenska för att öka möjligheten för att nyanlända snabbare etablerar sig i samhället och på arbetsmarknaden. Svenska från dag ett är en särskild folkbildningsinsats i svenska och om det svenska samhället och innebär att studieförbund och folkhögskolor får särskilda medel för att asylsökande och personer som fått uppehållstillstånd och som fortfarande bor kvar på anläggningsboende ska få möjlighet att läsa svenska och stärka sina kunskaper om det svenska samhället. Satsningen hittills har fungerat bra, och fler bör få ta del av den så fort som möjligt. Regeringen satsar nu 65 miljoner kronor i höständeringsbudgeten för 2016 och 135 miljoner kronor i budgetpropositionen för 2017 på att bygga ut Svenska från dag ett.

Regeringskansliet

Artikel från Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementets regeringsärenden och remitterade promemorior under mandatperioden

Publicerad 29 april 2016 Uppdaterad 22 juni 2017

Tabellen visar vad departementet producerat från 4 oktober 2014 till 24 maj 2018.

Artikel från Utbildningsdepartementet

Kunskapslyftet: Rätt till komvux

Publicerad 05 oktober 2015 Uppdaterad 05 oktober 2015

Idag är en fullständig gymnasieutbildning närmast en förutsättning för att få ett jobb och kraven på även högre studier för jobb blir allt fler. På komvux kan man läsa färdigt en oavslutad gymnasieutbildning för att sedan jobba eller för att studera vidare. Idag skiljer sig möjligheterna till detta åt mellan kommunerna.

I budgetpropositionen för 2016 aviserar regeringen därför ett förslag om rätt till komvux. Det innebär att alla vuxna ska ha rätt till utbildning på komvux på gymnasial nivå som leder till grundläggande behörighet till högskolestudier och motsvarande behörighet till yrkeshögskolan samt till särskild behörighet till högskolestudier. Det betyder att det oavsett var man bor och när man i livet bestämmer sig för att läsa klart gymnasiet, eller vill läsa till ämnen som gör att man kan läsa vidare på universitetet eller få motsvarande grundläggande behörighet till yrkeshögskolan ska kunna göra det.

För rätt till komvux beräknar regeringen 537 miljoner kronor per år från och med 2017.